R. P. R.

DOS. Nr. 40002 VOL. Nr 9

MINISTERUL SECURITĂŢII STATULUI

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta PĂTRĂŞCANU LUCREŢIU

1959951

P 000218, Vol. 9

Data 25 IUN 1954

P 218

Urmează vol. Nr. 10

I

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL SECURITĂȚII STATULUI

Direcția VIII-a

11259 vol. 9

ANUL 1954

DOSAR Nr.

Referitor la PĂTRĂȘCANU LUCREȚIU

VOLUMUL IX

c. 5721

R. P. R.
Tribunalul Militar Bucureşti
Secţia I-a,
Dos. Nr. 20?/950/194 conex. 4781/947
Fiş. Nr. 3541/194

(extras după dispozitiv)

001

arestat 5.V.948.

SENTINŢA (extras) Nr. 49

Tribunalul Militar Bucureşti Secţia I-a, a pronunţat în şedinţa publică dela ________ 1949, următoarea sentinţă:

IN NUMELE LEGII

HOTĂRĂŞTE:

Cu unanimitate voturi făcând aplicaţiunea art. 186, 187 pct. 2 şi 3 CP. art. 207, 209 part. II-a pct. d CP; 227 comb. 186, 207 şi 210 CP; 101, 103 CP; 304, 463 CJM; 25 art. 5 CP, 193 CP., cu unanimitate de voturi condamnă pe CONSTANTIN TITEL PETRESCU la muncă silnică pe viaţă transformată în temniţă grea pe viaţă conf. art. 31 CP, ptr. crima de înaltă trădare pp. art. 186 al. 2 CP. şi 187 pct. 2, 3 CP; la 10 (zece) ani detenţiune grea şi 5 (cinci) ani degradare civică ptr. crima de surparea ordinei constituţionale pp. art. 207 CP; la 7 (şapte) ani închis. corect., 20000 (douăzeci mii) lei amendă corect. ptr. del. de uneltiri contra ordinei sociale pp. art. 209 prt. II pct. d CP şi la 10 (zece) ani temniţă grea ptr. crima de complot în scop de trădare de surparea ordinei constituţionale şi răsvrătire pp. art. 227 comb. 186, 207 şi 210 CP.
Conf. art. 101 CP. execută pedeapsa cea mai grea, adică temniţă grea pe viaţă şi amendă penală. Se confiscă averea şi îl obligă a plăti 20000 (douăzeci mii) lei cheltuieli de judecată. Compută preventia dela 5 Mai 1948. Făcând aplicaţiunea art. 4 pr. pen. şi art. 300 CJM.

Îl achită pentru infracţiunile pp. art. 209 part. III-a şi IV-a şi art. 210 CP., neîntrunind elementele constitutive.

Pronunţată în şedinţă publicată la 22 Ianuarie 1952 1949, la Bucureşti.

STAREA-CIVILĂ

Numele şi pronumele CONSTANTIN TITEL PETRESCU

gradul ________ ctg. ________ unitatea ________

născut la 20 Februarie 1888 în comuna Craiova

Judeţul ________ fiul lui Constantin şi al Florica

de profesiune avocat şi căsătorit

numărul copiilor ________ cu ultimul domiciliu în Buc. str. Brezoianu 29

p. conformitate
Prim Grefier,
T. Petrescu Voiloanu

PENITENCIARUL Nr. MATRICOL 2.
Ser. Pr. Sighet Anul 1952 luna Februarie ziua

COPIE DUPĂ FOAIA MATRICOLĂ PENALĂ

1. *Numele* Petrescu *Pronumele* Titel Constantin
   Porecla
2. *Născut în anul* 1888 *luna* Feb. *ziua* 20 *în Comuna* Craiova
   Raionul *Regiunea*
   Fiul lui Constantin *și al* Florica
3. *Domiciliat în Comuna* București *Str.* Brezoianu *Nr.* 29
   Raionul *Regiunea*
4. *Ocupațiunea, în prezent* Avocat și ziarist *în trecut* idem
5. *Averea deținut în prezent* 1 cap. clădire în Buc. un apart. și 1 casă la Craiova 1/2
   în trecut -/-
6. *Ocupația soției în prezent* Casnică *în trecut* Casnică
7. *Averea soției în prezent* 1 apartam. și o grădină la Buc. și 1/2 la Craiova
   în trecut -/-
8. *Ocupația părinților în prezent* decedați
   în trecut Control C.F.R. Dir. Gr.
9. *Averea părinților, în prezent* -/-
   în trecut (1 una) casă cărămidă și 2 apartamente în București
10. *Cetățenia* Română *studii* Licențiat în drept
11. *Starea civilă* Căsătorit *numele soț* Sofia *copii* băeți / fete -/-
12. *Serviciul militar: ctg.* 1909 *gradul* Sg. T.R. *unitatea căreia aparține* C.T. București
13. *Apartenența politică a deținut în prezent* Socialist de dreapta
    în trecut Idem
14. *Starea sănătății* Reumatism, inimă, ficat,

SEMNALMENTE: *talia* 167 *m. fruntea* îngustă *nasul* potrivit *gura* mică *bărbia* ovală
fața ovală *ochii* căprui *părul* nu *sprâncenele* cărunte *barba* rasă
urechea ovală *mustața* tunsă *semne particulare* nu are

a) ANTECEDENTELE PENALE

Dacă este infractor din obicei
Dacă posedă fișă la cazierul judiciar

b) PREVENIT, *depus de* *cu mandatul de arestare*
Nr. *emis de* *pentru faptul*

Prin ordonanța definitivă Nr. /195 *emisă de*
se menține în stare de arest până la terminarea judecății.

c) INTERNAT, *de către* *cu ordinul Nr.*
Se mai menține ca prevenit/internat *cu* mandat/ordin *N-rele*
pentru faptul de

N. B. Această copie după foaia matricolă se întrebuințează în caz de transferare a deținuților și în cazurile rapoartelor în legătură cu deținuții pentru care nu s'au trimis fișe matricole la D. G. P.

d) CONDAMNAT ___ înmatriculat în ziua de ______________ primit dela ______________

Numărul mandatului și instanța care l-a emis	Numărul hotărârei judecătorești și instanța care a pronunțat-o	Fapta comisă, articolul, codul sau legea în care se încadrează	Durata și felul pedepsei	Comutări, reduceri, grațieri, adăugiri, computări, contopiri	DATA ÎNCEPERII PEDEPSEI			DATA EXPIRĂRII PEDEPSEI		
					Anul	Luna	Ziua	Anul	Luna	Ziua
85/952 Tr. M. Buc.	49/952 T. M. Buc.	Crimă I. trădare 196; 207; 209	T.G.V.	5-V/948	1948	V	5	-	-	?
Descrierea pe scurt a faptului: Crimă de înaltă trădare și surparea ordinei.										
Descrierea pe scurt a faptului:										
Descrierea pe scurt a faptului:										
Descrierea pe scurt a faptului:										
Descrierea pe scurt a faptului:										

COMPORTAREA ŞI MUNCA DEPUSĂ IN PENITENCIAR

Pedepse disciplinare suferite ______________

Purtarea ______________

Munca depusă (cum a muncit, dacă a îndeplinit normele și cu ce procente) ______________

Nr. zilelor lucrate ______________

Nr. zilelor adăogite ______________ *pe baza decretului 72/950.*

TOTAL ______________

Premii și evidențieri ______________

Și-a însușit meseria de ______________ *școli urmate în penitenciar:* ______________

Certificăm că prezenta copie este identică cu foaia matricolă penală a susnumitului în care s'a înregistrat de noi, toate actele legale de deținere aflate la dosarul său personal.

DIRECTOR,

Secretar de grefă,

Br Ördög copii C7 3.I/52

I. Parchetul Militar.
Formular Md. 11

003

Nr. 85/352.

1952 Luna Ianuarie Ziua 28.

Parchetul Tribunalului Militar București.

Biroul Urmăriri și Executări

către Penitenciarul Jilava

Vă trimitem alăturat un mandat de arestare, rugându-vă să binevoiți a dispune executarea lui.

PROCUROR MILITAR ȘEF.

Magistrat

Șef. Bir. Urm. și Execut.,

C. 14.286. — M. O., Impr. Naț.

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

L. Parchet Militar
Formular Md. 5

TRIBUNALUL MILITAR București S. Ia.
PARCHETUL MILITAR
Dis. 2015/950

MANDAT DE ARESTARE Nr. 85/952

In numele legii și al Prezidiumului Republicii Populare Române,

Noi, Lt. Maj. Magistrat Stoica Ion Procuror Militar Șef pe lângă Tribunalul Militar București

Văzând sentința Nr. 49 din 22 Ianuarie 1952 a Tribunalului Militar București secția I-a prin care Petrescu Titel Constantin fiul lui Constantin și Florica născ. la 20 febr. 1888 în Craiova cu domiciliul în București str. Brezoianu Nr. 29, este condamnat să sufere pedeapsa de Temnița Grea pe Viața și 20000 lei amendă pentru Crima de înaltă Trădare ș.a.

prev. și pen. de art. 186, 187, 207, 209, 227, 267, 210 C.P. 25, 193, 101, 103 C.P. 304, 463 C.J.M.

Văzând că sentința a rămas definitivă la data de

Văzând și disp. art. 214, 215 C. J. M.

Mandăm și ordonăm tuturor agenților forței publice ca, în conformitate cu legea, să aresteze și să conducă la închisoare Jilava pe Petrescu Titel Constantin, spre a-și face să execute pedeapsa prevăzută mai sus.

Ordonăm închisorii Jilava să primească și să rețină pe susnumitul condamnat, pe tot timpul determinat mai sus, calculat dela încarcerare, iar la expirare îl va elibera, dacă nu mai este reținut și pentru alte cauze.

Mandatăm tuturor depozitarilor puterii publice să dea tot concursul, pentru executarea prezentului mandat de arestare.

Emis la Parchetul Tribunalului Militar București

astăzi 29 Ianuarie 1952

La București

PROCUROR MILITAR ȘEF
Lt. Maj. Magistrat,
Ion Stoica

Pedeapsa începe la 5. V. 948
și expiră la

Șeful Bir. de urmăriri și executări,
Sublocot. Șef
[signature]

Notă
Prezentul mand. de arestare anulează mand. Nr. 10357/955
Sublocot. Șef
[signature]

S 1 Gorun

005

UNITATEA M.S.S.

Sel Nr. ....

PROCES VERBAL Nr. 68

DE DEPUNERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 5 Febr. 1953 *ora* 15⁵⁰ *în* Bucureşti

Noi, Lt. [illegible] Andrei *din* M.S.S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor a numitului PETRESCU C. TITEL *născut la* 14 Febr. 1888 *în comuna* Craiova

Raionul Craiova *fiul lui* Constantin † *şi* Florica †

de profesiune fost avocat *căsătorit cu* Sofia *domiciliat în* Bucureşti

Str. [illegible] *Nr.* 29 *primit conform ordinului / raportului* ....

Nr. .... *din* ....

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte şi valori: 5 (cinci) cămăşi, 3 (trei) izmene, 2 (doi) [illegible], 4 (patru) pijamale complecte, una bluză, un pulovăr lână, una pereche [illegible], una pereche [illegible], 1 (una) batiste, 4 (patru) perechi ciorapi, un [illegible], una [illegible], 5 (cinci) prosoape, una faţă de pernă, una pălărie, una cutie cu [illegible], un portofel cu [illegible], un [illegible], una [illegible], un pieptene.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIŢER DE SERVICIU,
Lt. [illegible]

Perchezitionat
C. Titel Petrescu

Transferat la .... **conform Ordinului Nr.** .... **din** ....

Am predat,
OFIŢER DE SERVICIU,

Am primit,
reţinutul şi obiectele menţionate în prezentul proces verbal.

D O V A D Ă

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data ....

....

G. 1 — 5183

Md. 8

√1. 006

UNITATEA M.S.S.

Sef Nr. 104

PROCES VERBAL Nr. 65

62

DE DEPUNERE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 26.II.953 ora 15 în Buc.

Noi, Horobov C-tin din M.S.S.

virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor numitului TITEL PETRESCU născut la 2-II-1888 în comuna Craiova.

raionul fiul lui Constantin și Florica.

profesiune Avocat căsătorit cu Sofia domiciliat în București

str. Brezoianu Nr. 29 primit conform ordinului/raportului nr. 440007/70

nr. din 26.II.953

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori:

4 pijamale complecte diferite culori, 5 cămăși co[illegible], 2 perechi chiloți, 4 perechi izmene, 1 pătură maron, [illegible], 1 bluză [illegible], 1 pulover lung și 1 scurt, 1 pereche [illegible] maron, 1 fular, 1 mănușă lână, 1 căciulă lână, 2 perechi ciorapi lână, 2 de bumbac, 5 prosoape, 5 batiste, 3 fețe de pernă și 1 pernă, 1 [illegible], 1 cravată, 2 gulere cămăși, 1 pieptene, 1 perie de cap, 1 tub de pastă de ras, 1 [illegible], 3 bucăți săpun, 1 perie de dinți, 1 [illegible] de [illegible], 1 [illegible], 4 [illegible] mari și 1 mic, [illegible], carte de [illegible], [illegible] de [illegible], [illegible], 1 [illegible], 1 săpun [illegible].

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIȚER DE SERVICIU, Percheziționat

C. Titel Petrescu

Transferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
OFIȚER DE SERVICIU.

Am primit,
reținutul și obiectele menționate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data

UNITATEA B. J.

Sel Nr. Sac de pânză.

PROCES VERBAL Nr. 68

DE DEPUNERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALĂ

c 64 II

Făcut astăzi, 6 Februarie 1953 ora 11 în Bucureşti

Noi, Lt. Scalca Leopold din M.S.S.

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor numitului TITEL PETRESCU născut la 2-11-1888 în comuna Craiova raionul Dolj fiul lui Constantin şi Florica profesiune Avocat căsătorit cu Sofia domiciliat în Bucureşti str. Brezoianu Nr. 29 primit conform ordinului/raportului oral

Nr. ______ din ______

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului am găsit asupra lui următoarele obiecte şi valori:

Buletin de populaţie, Abonament C.F.R., două fotografii, un portmoneu de acte, un portofel mic, un monoclu, patru pijamale complecte diferite culori, patru cămăşi, două perechi de chiloţi, trei perechi de izmene, una bluză maro, un pulover cu mâneci de lână, un capişon de lână, patru prosoape diferite, una cămaşe, una pălărie, una pătură, un prosop, două perechi ciorapi de lână, două per. ciorapi de bumbac, trei batiste, două feţe de perne, una pernă, un fular de lână, una cravată, un per. mănuşi de lână, una pereche pantofi, trei gulere de cămaşe, bretele, jartele, un mosor ată neagră, un încălţător, una perie de cap, două buc. săpun, un pieptene rupt, un tub pastă de ras, un săpun de ras, una proteză dentară bună şi una proteză stricată, un pahar metal, una săpunieră, una batistă. X

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIŢER DE SERVICIU,
Lt. Scalca Leopold
Lt. [illegible]

Percheziţionat,
C. Titel Petrescu

Transferat la ______ conform Ordinului Nr. ______ din ______

Am predat,
OFIŢER DE SERVICIU,

Am primit,
reţinutul şi obiectele menţionate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data ______

ITATEA B.J.

Sef Nr. Un balot.
Un geamantan

PROCES VERBAL Nr. 69

DE DEPUNERE ŞI PERCHEZIŢIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 6 Februarie 1953 ora 12[30] în Bucureşti

Noi, Lt. Scalca Leopold din M.S.S.

virtutea drepturilor ce ne sunt acordate, dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor

mitului PENESCU NICOLAE născut la 28-II-1897 în comuna Piteşti

aionul Piteşti fiul lui Niculae + şi Maria +

profesiune avocat căsătorit cu Fulvia domiciliat în Bucureşti

tr. Badea Mureşanu Nr. 16 primit conform ordinului/raportului Nota.

r. din

Procedând la percheziţia corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte şi valori:

Un geamantan - sigilat de noi în faţa reţinutului.

Un balot sigilat de noi faţă de reţinut.

Drept care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIŢER DE SERVICIU,
Lt. Scalca Leopold
Lt. Berceanu

Percheziţionat
[signature]

ransferat la conform Ordinului Nr. din

Am predat,
OFIŢER DE SERVICIU,

Am primit,
reţinutul şi obiectele menţionate în prezentul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele şi valorile menţionate în prezentul proces verbal.

Data

12-7-48 Iulie 48 1 009

D E C L A R A T I U

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU, de profesiune avocat, domiciliat în Bucureşti, Str.Brezoianu 29, declar următoarele :

1.- Recunosc că am primit bani dela D-nii Ing. POPP directorul general al întreprinderilor "Reşiţa" şi dela avocatul DUMITRU RADULESCU, care-mi aducea bani din partea inginerului POPP.- Aceşti bani au fost contabilizaţi prin casseria Partidului şi au fost folosiţi de mine personal pentru propagandă orală şi scrisă (cărţi, broşuri). Din aceşti bani am dat odată 10.000.000 (zece milioane) lui HARRY MOSCOVICI, cassierul comisiei financiare a Partidului Social - Democrat şi 3.000.000 (trei milioane) lui NELU CONSTANTINESCU, directorul librăriei socialiste.-

Banii i-am primit în cursul anilor 1945 - 1946 şi poate începutul anului 1947.-

Sumele primite totalizează circa 50.000.000 (cincizeci milioane) lei.- Menţionez că din banii primiţi am folosit şi pentru alegerile din Nov.1946.-

Banii au fost primiţi prin Ing.D.FURNICA MINOVICI cumnatul meu, care era membru în Consiliul de Administraţie la Reşiţa.-

Apreciez primirea banilor dela Ing.POPP şi D. RADULESCU din partea Reşiţei, ca o abatere dela normele moralei socialiste, dar ea nu a influenţat în nimic politica socialistă.-

Aceasta este declaraţia pe care o semnez şi o susţin.

12 Iulie 1948

ss.Constantin Titel Petrescu

20-X-49 Octombrie 49 010.

DECLARATIE

Subsemnatul, CONSTANTIN TITEL PETRESCU, declar următoarele cu privire la întrebările puse la anchetă :

Cunosc pe tânărul VOLMAN din anul 1945 - 1946, fiind membru în Partidul Social Democrat.-

După sciziunea Partidului - 10 Martie 1946 - VOLMAN a rămas în Partidul Social Democrat independent.-

In vara anului 1947, a plecat în străinătate.- Am aflat de faptul acesta prin Septembrie 1947, când m'am întors din vacanţa ce petrecusem la Sinaia.- Cam pe la finele lunei Septembrie, a venit la mine tânărul ZISSU (fratele lui I.ZISSU) membru în Partid, care mi-a comunicat că atât fratele său cât şi VOLMAN au plecat în străinătate şi s'ar afla la Viena, în drum spre Franţa şi Anglia.- Tânărul VOLMAN îmi spusese încă de prin 1946 că vrea să plece în Anglia să urmeze la Universitate cursurile de inginerie cu specialitatea ţesătoria.-

Tânărul ZISSU mi-a cerut să dau pentru fratele său şi pentru VOLMAN câte o recomandaţie de care să se servească în faţa partidelor socialiste în orice eventualitate.-

Am cerut timp să reflectez şi m'am consultat - cred - cu ROMULUS DAN (poate şi cu ADRIAN DIMITRIU, dar nu-mi reamintesc bine, dacă şi cu DIMITRIU) şi am dat numai lui I.ZISSU o delegaţie în care prezentam Partidele Socialiste pe I. ZISSU ca membru de partid şi în comisia de verificare, iar lui VOLMAN i-am dat numai o scrisoare particulară în care-i făceam cunoscut că în Anglia poate face cursuri de specialitate în ţesătorie şi să urmeze cu sârguinţă universitatea, cât este încă tânăr.- Mi-am închipuit că se poate servi şi de o asemenea scrisoare particulară faţă de partidul laburist dacă ar avea nevoie de vreun sprijin pe timpul şederii lui în Anglia.-

Lui VOLMAN nu i-am putut da o delegaţie întrucât era foarte tânăr membru de partid şi nu aveam încredere în el.-

Scrisoarea trebuia trimeasă la Viena, unde se aflau amândoi (I.ZISSU şi VOLMAN).-

Dată azi 20 Octombrie 1949

ss.Const.Titel Petrescu

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, CONSTANTIN TITEL PETRESCU, declar următoarele cu privire la întrebarea pusă referitor la I.ZISSU :

Cunoscut pe I.ZISSU avocat,ca membru în partidul social democrat încă din toamna anului 1944.-

In anul 1946, după sciziunea partidului care a avut loc la 10 Martie, I.ZISSU a rămas în partidul social democrat independent, fiind ales chiar în comisia de verificare a Comitetului Central.-

In Septembrie 1947, întorcându-mă dela Sinaia, am aflat - cred dela ROMULUS DAN - că I.ZISSU a plecat în străinătate cu paşaport în regulă.-

Tot atunci s'a prezentat la mine fratele lui I.ZISSU, care mi-a cerut o recomandaţie şi eventual o delegaţie pe care să i-o trimeată la Viena, unde s'ar afla împreună cu tânărul VOLMAN.-

Am ezitat întrucât I.ZISSU era membru în Partid de dată recentă.- La stăruinţa lui ROMULUS DAN - cred - care-l cunoştea mai bine, i-am dat o delegaţie simplă în care menţionam că e membru în partid şi "poate informa partidele socialiste din străinătate asupra situaţiei partidului social democrat independent din România." Nu i-am putut da o delegaţie de reprezentare, pentrucă nu aveam încrede mare în el, nefiind un vechi membru de partid.-

Dată azi 20 Octombrie 1949

ss.Const.Titel Petrescu

22-X-49

D E C L A R A T I E

Subsemnatul, CONSTANTIN - TITEL PETRESCU, declar următoarele :

Intrebare : Aţi discutat Dvs. în cadrul partidului, necesitatea de a avea un reprezentant în străinătate ? Cu cine şi când aţi discutat ?

Răspuns : Am discutat cu ADRIAN DIMITRIU şi ROMULUS DAN şi mi-am exprimat regretul că nu avem un reprezentant în străinătate, în special la Bruxelles, unde este sediul Internaţionalei Socialiste.-

Dacă ADRIAN DIMITRIU sau ROMULUS DAN şi-ar fi exprimat dorinţa să plece în străinătate, le-aş fi dat mandat ca să reprezinte partidul pe lângă acest Birou al I.O.S.

Mi-ar fi plăcut să am un asemenea reprezentant.-

Intrebare : Ce delegaţie i-aţi dat lui NICULESCU BUZESTI? Când şi în ce împrejurări ?

Răspuns : Nu am dat lui NICULESCU BUZESTI o delegaţie propriu zisă, el nefiind membru al partidului social democrat.-

Pe mandatul dat lui de către Dl.IULIU MANIU, eu am scris rugămintea mea ca să informeze partidele socialiste din străinătate asupra situaţiei partidului social democrat din România,întrucât o cunoştea.-

Pe vremea aceea, nu aveam pe nimeni în străinătate, I. ZISSU fiind plecat în vara anului 1947, iar GH.NICULESCU BUZESTI plecase chiar în vara anului 1946, după sciziunea partidului social democrat.-

Intrebare : De cine a fost semnată delegaţia dată lui I. ZISSU ?

Răspuns : Delegaţia de informare dată lui I.ZISSU a fost semnată de mine. Poate că unul din secretari să fi semnat şi ei, dar sigur a fost semnată de mine.-

Aceasta este declaraţia pe care o dau azi 22 Octombrie 1949.-

ss.Const.Titel Petrescu

31 X 49

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.-TITEL PETRESCU, declar următoarele cu privire la întrebarea pusă :

1.- Intrebare : De când îl cunoaşteţi pe Gh.NICULESCU BUZESTI ? Ce mandat i-aţi dat şi la recomandaţia cui ?

Răspuns : Pe Gh.NICULESCU BUZESTI, îl cunosc din noaptea de 23 August 1944.- Fiind la Palat - unde se afla şi el- la constituirea Guvernului, Gh.NICULESCU BUZESTI a fost numit Ministru de Externe.-

Am colaborat după aceea în Minister cu el până la 6 Noembrie, acelaş an, când eu am eşit din Guvern.-

In vara anului 1946, după sciziunea Partidului Social Democrat (care a avut loc la 10 Martie 1946).- Gh.NICULESCU BUZESTI, fiind plecat în Elveţia, am primit dela Dl.IULIU MANIU, rugămintea să semnez alături de D-sa şi Dl. DINU BRATIANU - un mandat - recomandaţie ce trebuia trimeasă lui BUZESTI.- Am replicat că nu pot contra semna textul, astfel cum fusese redactat de Dl.MANIU, dar am adăogat cu mâna mea un alt text şi anume : " Dl.GH.NICULESCU BUZESTI, este rugat să informeze partidele socialiste asupra situaţiei partidului social democrat din România".-

2/.Intrebare : Datorită cărui fapt Dl.IULIU MANIU vă ruga să semnaţi un mandat alături de D-sa, şi Dl.BRATIANU ?Aţi mai avut vreo înţelegere referitor la darea vreunui mandat d-lui Gh.NICULESCU BUZESTI asupra acestui lucru ?

Răspuns : Datorită faptului că, colaborasem cu Dl IULIU MANIU, atât la actul dela 23 Aug.1944 cât şi după aceea în Guvern şi eram de acord cu D-sa asupra directivelor generale politice interne şi externe, D-sa a crezut că voi semna şi eu, mandatul - recomandaţie dat lui Gh.NICULESCU BUZESTI?

Aceasta este declaraţia dată azi, 31 Octombrie 1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

3-XI-49

Noembrie 49

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele:

1/.Intrebare :

Ce sume de bani aţi primit dela Reşiţa prin cine şi dela cine ?

Răspuns : Cu preciziune, nu ştiu fiindcă nu am notat dar cu aproximaţie cred că 50.000.000 (cinci zeci de milioane).-

Stiu că banii au mai fost primiţi şi de ADRIAN DUMITRIU, dar nu ştiu ce sume.-

Banii i-am primit dela Inginerul ALEX.POPP prin avocatul D.RADULESCU şi Ing.FURNICA - MINOVICI.-

2/.Intrebare : Ce însărcinare i-aţi dat lui POPP cu privire la materialul de propagandă ?

Răspuns : L'am rugat pe POPP căruia i-am încredinţat material de propagandă din banii primiţi ca acest material să îngrijească să ajungă la EFTIMIE GHERMAN şi acesta să-l difuzeze.-

Declaraţia e dată azi 3 Novembrie 1949.-

ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele :

1/.Intrebare : Când ați luat contact cu MAX AUSNIT ? Ce întrevederi ați avut cu el și care a fost obiectul acestor întrevederi ?

Răspuns : Pe MAX AUSNIT, l-am cunoscut la începutul anului 1945 prin C.VISOIANU cu ocazia unei mese date la Clubul "Marei Finanțe" de către VISOIANU unor corespondenți de gazete străini (un american, un englez și un elvețian) la care a participat și MAX AUSNIT care era secretarul Clubului.-

A doua oară l-am văzut cu ocazia festivalului de folklor român (dansuri și cântece românești) dat tot la acest Club în cinstea trimisului lui TRUMAN, gazetarul ETHRIDGE.-Aceasta a fost cam prin Iunie 1945.-

L-am mai văzut și la Asociația Națiunilor Unite,aceasta cam prin Septembrie - Octombrie 1945.- Cu aceste ocazii, MAX AUSNIT mi-a făcut aluzii la necesitatea susținerii propagandei Partidului în sens democratic și antihitlerist.-

După aceste întrevederi a venit la mine avocatul D. RADULESCU membru în partidul Social Democrat, care era și avocatul lui ALEX.POPP și mi-a propus să contribuie cu anumite fonduri.- I-am vorbit de nevoia unor Institute de cultură tehnică șibsocialistă la marile întreprinderi și el mi-a promis că va susține acest lucru,-și că ar fi bine să vorbesc în acest sens și cu ALEX.POPP pe care mi l-a și adus.-

Am avut cu ALEX.POPP 2-3 întrevederi la mine acasă cu avocatul RADULESCU mai multe el fiind membru de partid.-

Prin POPP - cred cu asentimentul lui AUSNIT - am primit în mai multe rânduri banii cu care am făcut publicații socialiste iar o parte i-am vărsat lui HARRY MOSCOVICI, casierul Partidului S.D. unificat și la înzestrarea librăriei socialiste.-

Dată azi 3 Noembrie 1949.-

ss.C.TITEL PETRESCU

3-ha

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.-TITEL PETRESCU, declar următoarele la întrebările puse :

1/. Intrebare :

Ce membrii din misiunile Ango-Americane aţi cunoscut ?

Răspuns :

Am cunoscut dela Americani pe : BURTON BERRY, pe Secretarul Legaţiei al cărui nume îmi scapă, pe ataşatul de presă şi pe Generalul SCHAGLER.-

Am mai cunoscut dintre Americanii veniţi în ţară, pe trimisul Preşedintelui TRUMAN, ETHRIDGE şi pe ambasadorul American la Moscova HARRIMAN.-

Dela Englezi, am cunoscut pe HOLMAN Ministru, pe secretarul Legaţiei şi pe ataşatul de presă al căror nume îmi scapă.-

2/. Intrebare :

Ce relaţii aţi avut cu aceştia ?

Răspuns :

Cu aceştia am avut relaţii cu caracter politic în cadrul cărora i-am informat - după sciziunea Partidului S.D. - asupra situaţiei Partidului, înmânându-le proteste referitoare la lipsa de autorizare de gazetă şi la alegerile din 1946,-Noembrie-

Memoriile privitoare la alegeri, au fost semnate de MANIU, BRATIANU şi mine. Aceste proteste au fost discutate de mine cu MANIU şi BRATIANU, odată la MANIU acasă, şi o dată la BRATIANU acasă.-

3/. Intrebare :

Unde şi când v'aţi întâlnit cu fiecare din ei ?

Răspuns :

Pe BURTON BERRY l-am cunoscut la o masă ce s'a dat la Clubul Financiarilor,- cred că în Decembrie 1944 - de către Ministrul de Externe de pe acea vreme C.VISOIANU în onoarea Ministrului VISINSCHI venit prima oară în ţara noastră.- La acea masă a participat întreg Guvernul de pe acea vreme.

L-am văzut apoi pe la Legaţia Sovietică, după câte îmi reamintesc la 7 Nov.1945 şi la Legaţia Americană de 4 ori şi anume : în primăvara anului 1946 cu ocazia înmânării protestului

. // .

referitor la lipsa de autorizare a partidului S.D.I. de a scoate o gazetă proprie, în toamna anului 1946, cu ocazia înmânării protestului referitor la alegeri și cu ocazia vizitelor făcute în țară de Americanii : **ETHRIDGE** și **HARIMAN**.-

Am mai cunoscut pe secretarul de legație al Americii care a venit să-mi facă o vizită de cunoștință.- Tot el a servit și ca traducător (fiindcă vorbea bine franțuzește) la întrevederea cu **ETHRIDGE**.-

A mai trimis la mine pe un funcționar dela Ministerul de Externe cu care se cunoștea, cerându-mi material documentar cu privire la actul istoric dela 23 Aug. 1944, spunând că intenționează să scoată o lucrare cu acest subiect.-

După ce i-am dat asemenea material, mi-a făcut o vizită de mulțumire.-

Pe atașatul de presă american, l-am cunoscut cu ocazia vizitei făcute la mine acasă pentru prezentare.-

I-am întors vizita și l-am rugat să-mi dea reviste, ilustrate americane.-

Pe Generalul **SCHAGLER** l-am cunoscut prea puțin la Legația Americană cu ocazia unei vizite făcute d-lui **BURTON BERRY** și la Asociația Națiunilor Unite.- Vorbea foarte rău limba franceză și eu nu cunosc limba engleză.-

Dela englezi am cunoscut pe Ministrul **HOLMAN** cu ocazia protestului înmânat referitor la lipsa de autorizare de gazetă și după alegeri când i-am înmânat protestul semnat de **MANIU**, **BRATIANU** și mine.- L-am mai văzut și la Legația Elvețiană cu ocazia unui ceai dat de consilierul de Legație.-

Am mai cunoscut și pe Secretarul de Legație al Angliei și pe atașatul de presă, numele lor îmi scapă, dar foarte puțin i-am cunoscut.-

4/. Intrebare :

Ce memorii ați făcut pe lângă misiunile Anglo-Americane, cine a avut inițiativa acestor memorii, unde s'au redactat ?

Răspuns : Demersurile făcute de noi Social-Democrații Independenți, referitor la presa de partid au fost din inițiativa Partidului.-

Celelalte proteste, au fost făcute din inițiativa d-lui **IULIU MANIU** la care am aderat și eu și **BRATIANU**.-Deasemenea am mai făcut un memoriu tot împreună cu **MANIU** și **BRATIANU** la O.N.U.

Aceasta este declarația dată azi 3 Noembrie 1949.

ss. C. TITEL PETRESCU

8-XI 49 ~~63~~ 018

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

1/.Intrebare : Când i-ați scris memoriu lui SCHUMACHER, prin cine i l-ați trimis și cu ce scop ?

Răspuns : D-lui KURT SCHUMACHER, Președintele Partidului Social Democrat din zona occidentală i-am înaintat un memoriu prin GABRIEL BADARAU în anul 1946 și un al doilea mai scurt, în anul 1947 cu ocazia invitației la un Congres.-

Acest din urmă memoriu i l-am trimis - după câte îmi aduc aminte - prin LANDEMANN (austriac) care venise în țară cu ocazia unei anchete în legătură cu sciziunea partidelor social democrate dela noi, din Ungaria și Bulgaria.-

I-am trimis acest memoriu cu scopul de a-i fixa și mai bine poziția Partidului Social-Democrat Independent față de regimul din țară.-

2/.Intrebare : Ce cuprindea în esență acest al doilea memoriu trimis lui SCHUMACHER ?

Răspuns : In acest al doilea memoriu, îi arătam d-lui SCHUMACHER, în esență, că noi socotim că suntem în România ceeace este Partidul Social - Democrat condus de D-sa în Germania de Vest, neocupată de Ruși.-

Prin aceasta eu înțelegeam că acțiunea pe care o duce el o duc și eu aci în țară în contra actualului regim.-

Dl.KURT SCHUMACHER știam că nu este de acord cu unificarea Partidului Social Democrat din Germania Occidentală cu Partidul Comunist și în această atitudine eram de comun acord din punct de vedere ideologic și tactic.-

3/.Intrebare : Ce cuprindea primul memoriu înaintat lui KURT SCHUMACHER ?

Răspuns : Primul memoriu pe care l-am trimis lui BADARAU prin VOLMAN care îl dăduse unui corespondent al ziarului Daily Herald care se găsea atunci în țară, cuprindea un istoric al sciziunii Partidului Social-Democrat din România.-

Acest memoriu urma să fie înaintat de BADARAU tuturor Partidelor Socialiste din Europa.-

Aceasta îmi e declarația dată azi 8 Noembrie 1949.-

ss.CONST.TITEL PETRESCU

9-XI-49

~~71~~ 019

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele :

Imediat după sciziunea Partidului Social-Democrat şi constituirea Partidului Social-Democrat Independent de sub preşedenţia subsemnatului, am luat o atitudine faţă de actualul regim, îndemnând prin manifeste membrii Partidului, la organizare şi la acţiune de luptă pentru dărâmarea actualului regim şi instaurarea unei noui ordine în statul Român.-

Totodată recunosc şi manifestele şi instrucţiunile date în acest sens Organizaţiilor de Partid.-

Declaraţie dată azi, 9.XI.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele:

In primăvara anului 1947, am scris o scrisoarea Partidului Laburist Englez, în cadrul căruia - printre altele - îl informam asupra situației politice interne arătând că s'au amenajat 5 lagăre de concentrare, că la foamete și mizeria fizică a clasei muncitoare se adăogă suferința morală, lipsă totală de libertate și continua sa asuprire.-

Arătam deasemenea că poporul muncitor este desnădăjduit și că singura speranță și-o pune în marele democrații din Apus și că pe baza legăturilor din trecut dintre poporul muncitor englez și poporul muncitor român să vie în ajutorul nostru.-

Prin această frază, înțelegeam sprijinul necesar din partea democrațiilor din Apus și în deosebi al laburiștilor englezi pentru acțiunea noastră împotriva regimului.-

Aceasta este declarația ce o dau azi 9 Noembrie 1949.-

ss.CONST.TITEL PETRESCU

24 XII 49

84

DECLARATIE

021

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele la întrebările puse :

Printre personalităţile străine cunoscute citez pe: BURTON BERRY, reprezentantul Americii în România; HOLMAN, reprezentantul Angliei; PAUL BONCOUR, reprezentantul Franţei, Generalul SCHYLER, membru în Comisia de Armistiţiu din partea Americii ; Un general englez, deasemenea membru în Comisia de Armistiţiu din partea Angliei (numele îmi scapă); Am mai cunoscut pe ataşaţii de presă ai Americii şi ai Angliei; pe ETHRIDGE, gazetar englez, diverşi gazetari americani şi englezi, pe PHILIPP, secretarul general al Partidului Laburist; pe preşedintele Partidului Social-Democrat Olandez;

pe LANDEMAN, secretar adjunct al Partidului Social-Democrat Austriac şi pe SOLOMON GRUMBACH senator francez.-

Pe BURTON BERRY l-am cunoscut la o masă ce s'a dat la Clubul Financiarilor în onoarea Ministrului VISINSCHI prin luna Noembrie sau Decembrie 1944 (tot la această masă am cunoscut şi pe Generalii American şi Englez membrii în Comisia de Armistiţiu).-

La această masă am schimbat cu el doar câteva cuvinte de politeţe.- După sciziunea Partidului Social - Democrat, - 10 Martie 1946 - m'am prezentat la Legaţia Americană cu un memoriu în care îi înfăţişam chestiunea lipsei de autorizaţii a unei gazete a Partidului Social- Democrat Independent.-

Intr'adevăr, după sciziune, am cerut Ministerului Informaţiei, autorizaţia de a scoate o gazetă în care să prezentăm punctul de vedere al Partidului Social - Democrat Independent. Mi s'a refuzat această autorizaţie pe motiv că nu e hârtie.M'am adresat atunci Primului Ministru Dr.PETRU GROZA (care mi-a promis sprijinul) şi apoi Ministrului EMIL.BODNARAS care a refuzat acest sprijin.-

Fiind încă în perioada de executare a Armistiţiului, (Pacea nu fusese încă semnată), am crezut de cuviinţă să mă adresez celor patru reprezentanţi ai Marilor Puteri: U.R.S.S.,America, Anglia şi Franţa.-

M'am prezentat mai întâi Generalului SUSSAICOV şi Ambasadorului KAFTARADZE.- După aceea m'am prezentat rând pe rând reprezentanţilor celorlalte trei Mari Puteri : Americani, Englez şi Francez.-

. // .

a Am avut atunci prima discuţie cu reprezentanţii acestor trei Mari puteri.-

La discuţia cu BURTON BERRY a asistat la început şi Generalul SCHYLER şi le-am supus-spre intervenţie - cererea Partidului Social-Democrat Independent de a avêa un oficios. Cu această ocazie, i-am explicat şi motivele care au dus la sciziunea Partidului Social-Democrat, el necunoscând structura şi modul de organizare a Partidului Social Democrat din România.-

După ce mi-a ascultat expunerea, mi-a promis că va încerca să facă cele necesare pentru a obţine autorizaţia de apariţie a gazetei.- Stiu atât că a făcut un protest.- Autorizaţie n'am mai căpătat.-

A doua oară, am mai vorbit cu BURTON BERRY, după alegerile legislative din Noembrie 1946.- (Las la o parte întrevederea cu ETHRIDGE la Legaţia Americană când l-am văzut şi pe B. BERRY, fiindcă - cu acea ocazie - n'am schimbat cu el decât un salut)-

La a doua întrevedere mai lungă, i-am prezentat protestul contra alegerilor din Noembrie 1946, a modului în care s'au desfăşurat şi a rezultatelor prezentate de Guvern.-

Nu îmi reamintesc dacă am fost chemat la Legaţie ca să dau explicaţii asupra protestului semnat şi înaintat şi de IULIU MANIU şi C.I.BRATIANU sau dacă m'am dus din proprie iniţiativă.-

Cu această împrejurare i-am înfăşişat mai pe larg decât am menţionat în protestul scris, modul în care s'au desfăşurat alegerile, cum ne-a fost confiscat până şi Manifestul Electoral adresat alegătorilor de către Partidul Social Democrat Independent, lămurind pe larg toate punctele specificate în protestul scris.-

B.BERRY a luat notă de cele scrise, - la convorbire asistând şi MELBOURNE secretarul Legaţiei Americane.-

A 3-a oară - prin Iunie 1947 - mi-a făcut o vizită scurtă de plecare.- Imi spunea că pleacă din ţară, având o altă misiune în Ministerul de Externe American şi că a făcut câte o vizită de adio membrilor reprezentativi ai Guvernului şi şefilor de partide.- Exact în aceleaşi condiţiuni am cunoscut şi pe reprezentantul Angliei,HOLMAN.-

Pe HOLMAN, l-am cunoscut prima oară la un ceai oferit de Legaţia Elveţiană şi anume de Consilierul de Legaţie " DE FISCHER" la care a participat membrii diverselor legaţii şi câtiva invitaţi oameni politici.- .//.

 86/023

M'am prezentat la Legaţia Engleză tot cu ocazia protestului contra refuzului de autorizaţie a oficiosului Partidului Social - Democrat Independent.- I-am cerut sprijinul fiind - din punct de vedere al dreptului internaţional public - în starea juridică a armistiţiului sub egida Marilor Puteri contra cărora armata română luptase şi apoi se alăturase.-

Intocmai ca şi reprezentantul Americii, HOLMAN a făcut cunoscut Guvernului Român - cu ocazia unui protest general - şi faptul că Partidul Social Democrat Independent din România nu se bucură de libertatea de a avea un oficios.-

A doua convorbire mai lungă am avut cu ocazia înfăţişării protestului contra modului în care s'au desfăşurat alegerile generale din Noembrie 1946.-

Partidul Social - Democrat Independent a avut şi impresia şi convingerea că a fost cel mai persecutat dintre Partidele de opoziţie.-

I-am prezentat pe larg modul în care s'au făcut alegerile şi plângerea noastră asupra rezultatelor înfăţişate de comunicatele Guvernului.-

De atunci nu l-am mai văzut, Partidul Social-Democrat Independent, nemai având posibilitatea să desfăşoare vreo activitate, el fiind defapt dizolvat.-

Fără gazetă, fără sedii - rechiziţionate - fără posibilitatea de a ţine întruniri, un partid politic nu poate avea viaţă şi o viaţă politică clandestină nefiind în concepţiile partidului nostru.-

Personal, am trăit de atunci mai mult retras la Sinaia, în aşteptarea unor vremuri de restabilire a libertăţilor publice.-

Cu gazetarul ETHRIDGE am avut deasemenea o convorbire la Legaţia Americană, în prezenţa şi a Secretarului MELBOURNE care servea de interpret.-

ETHRIDGE avusese convorbiri anterioare mie cu fruntaşii mai tuturor partidelor şi cu mulţi din fruntaşii partidului Social - Democrat printre care menţionez pe ~~LOTAR RADACEANU~~. THEODOR IORDACHESCU, SERBAN VOINEA, LEOPOLD FILDERMAN şi alţii (Partidul Social - Democrat Independent nefiind dizolvat pe acea vreme - în vara anului 1945 - când ETHRIDGE a venit în ţară spre a culege informaţii.-

Convorbirea s'a mărginit la starea din ţară imediat după terminarea răsboiului, la situaţia politică a Partidului Social-Democrat şi la colaborarea în Guvern.- I-am expus lui

. // .

ETHRIDGE curentele politice din ţară, accentuând asupra curentului Socialist - Democrat care era în creştere, expunându-i totodată şi situaţia vitregă din trecut, datorită căruia Social - Democraţia nu a putut să se desvolte în deplină libertate.-

Pe PAUL BONCOUR reprezentantul Franţei, l-am cunoscut cu ocazia serbării naţionale 14 Iunie - ziua de aniversare a Revoluţiei Franceze.-

La 14 Iunie 1945, am fost invitat la Legaţia Franţei PAUL BONCOUR ţinând un discurs ocazional.- Am fost întovărăşit de STEFAN VOITEC.-

După aceea m'am prezentat la PAUL BONCOUR cu ocazia protestului contra lipsei de autorizaţie a gazetei şi contra modului în care s'au făcut alegerile din Noembrie 1946.- Guvernul Francez nu a făcut însă nici un protest.- Cu ocazia venirii în ţară a Senatorului Socialist Francez SOLOMON GRUMBECH - în vara anului 1947 (dacă memoria nu mă înşeală asupra datei) când a avut loc Congresul de Unificare a Partidului Social Democrat ramura RADACEANU - VOITEC cu Partidul Comunist, S.GRUMBECH a vrut să aibe o convorbire cu mine asupra cauzei sciziunii.-

La Congresul Social Democraţilor, RADACEANU - VOITEC el ţinuse un discurs combătând tendinţele de unificare.-

In convorbirea cu mine, i-am arătat că Partidul Social Democrat Independent este acel care a rămas pe linia tradiţională a Socialismului Democratic, astfel cum a fost propagat în Franţa de geniul lui JEAN JAURES.- L-am rugat să sprijine la biroul Socialist Internaţional - cu sediul la Bruxelles - admiterea Partidului nostru în această organizaţie internaţională.- Convorbirea a avut loc la Legaţia Franceză în urma invitaţiei lui PAUL BONCOUR.-

Tot cu ocazia Congresului de Unificare a Partidului Social- Democrat cu Partidul Comunist, au mai venit în ţară şi Preşedintele Partidului Social - Democrat Olandez şi Secretarul Partidului Social - Democrat Austriac, LANDEMANN.- Convórbirea cu aceştia a avut loc la mine acasă în prezenţa şi a Secretarilor Partidului Social - Democrat Independent ADRIAN DUMITRIU şi ROMULUS DAN şi ea s'a desfăşurat asupra cauzelor sciziunii şi menţinerii independenţii Partidului ca concepţii şi structură organizatorică.-

In vara anului 1947, a venit în ţară şi PHILIPP MORGAN, Secretarul Partidului Laburist Englez.-

După ce a vizitat Partidul Social - Democrat - ramura RADACEANU-VOITEC... a venit să mă vadă şi pe mine, organizându-i şi o întrunire la Sediul Secretariatului Partidului din Blocul Creţulescu.-

Convorbirea cu el s'a desfăşurat tot asupra cauzelor sciziunii, înfăţişându-i punctul nostru de vedere care este acel al Laburismului Englez.-

Cu acea ocazie l-am rugat să susţină la Conferinţele Partidelor Socialiste din Occident, cererea noastră de a fi recunoscuţi ca singurul partid ce trebuie admis în organizaţia Socialistă Internaţională.-

I-am mai prezentat totodată şi lista militanţilor noştrii arestaţi la Piteşti, Craiova şi alte Penitenciare din ţară, rugându-l să intervină pe lângă Ministrul de Interne pentru eliberarea lor, fiindcă îmi comunicase că va vedea şi pe Ministrul de Interne căruia voieşte să-i facă o vizită de prezentare.-

La a doua convorbire ce am avut, mi-a comunicat că a făcut această intervenţie şi în adevăr a început eliberarea militanţilor arestaţi ca Sociali Democraţi Independenţi.-

Declaraţie dată şi subscrisă propriu azi 22 Decembrie 1949.-

22.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

Declaraţie.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

Intrebare.

Unde te găseai D-ta în preajma zilei de 23 August 1944?

Răspuns.

Mă găseam în Bucureşti la domiciliul meu din str. Bragadiru 29.

Intrebare.

Ce acţiune politică aţi întreprins în zilele de 21, şi 22, şi 23 August 1944?

C. Titel Petrescu

Răspuns.

In zilele de 21 şi 22 August am avut întrevederi cu cei 3 reprezentanţi ai celorlalte partide (N.Ţ., L. şi C., respectiv cu Iuliu Maniu, C. Brătianu şi L. Pătrăşcanu) în vederea pregătirei şi punerei la punct a loviturei de Stat care trebuia grăbită prin arestarea Mareşalului I. Antonescu.

In dimineaţa zilei de 23 August, ne-am văzut la C.I.C. Brătianu, acasă, a lipsit însă L. Pătrăşcanu. De faţă, la consfătuirea avută atunci, a mai participat şi generalii C. Sănătescu şi Aurel Aldea

ss/ C.-T. Petrescu

La ora 1 am avut răspunsul mareşalului Antonescu că vine la Palat să vorbească cu regele şi atunci am aranjat arestarea lui. După amiază m-am întâlnit cu L. Pătrăşcanu la domiciliul lui Mamulă din Bdul. Schitu-Măgureanu. De faţă a mai fost atunci şi C. Agiu – comunist – care a [illegible] pentru primire [illegible] [illegible]. Pe la orele 5½ d.a. a sosit şi Stârcea-Mocsonyi de la Palat, anunţând că mareşalul şi ceilalţi câţiva miniştri şi anume M. Antonescu, generalul Pantazi, generalul Piki Vasiliu ca şi colonelul Elefterescu (Prefectul Poliţiei) au fost arestaţi.

ss. [illegible]

la Palat.

Intrebare.

Ce întâlniri aţi avut cu C. Petrescu în timpul războiului, până la 23 August 1944?

Răspuns.

M'am întâlnit cu C. Pătrăşcanu de mai multe ori, fie acasă la C.I.C. Brătianu, fie la Dr. I. Costinescu. Toate aceste întâlniri erau aranjate de Iuliu Maniu.

Cu el, singur, m'am văzut odată în str. Armenească la domiciliul unui prieten al lui (nu-i se pare Inginerul Silber) şi altă dată în str. Dr. Burghelea, la un prieten al lui Theodoru, sub director

ss. C. I. C. Brătianu

în Ministerul de Finanțe.

De aci, de la Theodoru, am fost luați cu mașina de către Ioanițiu (secretarul particular al regelui) și de Stârcea - Mocsoni (mareșalul Palatului) și conduși la Palat unde am găsit pe Iuliu Maniu, C. I. C. Brătianu și generalul C. Sănătescu, când a avut loc o consfătuire în vederea loviturei de Stat.

Întrebare.

De când și în ce împrejurări ați cunoscut pe Numitul Alexandru Ștefănescu zis Monody?

Răspuns.

L-am cunoscut în 1945 la Asociația „Amicii Națiunilor-

[signature] C. T. Petrescu

Unite" asociaţia proiectată de C. Vişoianu. Cred că lui C. Vişoianu nu i l-a prezentat, fiindcă el făcea în deosebi cunoştinţa membrilor asociaţiei; dar nu pot preciza, fiindcă nu-mi aduc aminte precis acest amănunt. La această asociaţie veneau odată, de 2 ori pe lună membrii care erau partizanii unei Societăţi a Naţiunilor care se constituise îndată după al doilea război mondial, dar care se înjghebase chiar din timpul războiului.

Întrebare.

Ce întâlniri aţi avut cu Inginerul Alex. Ştefănescu, în timpul războiului şi după la 23 August

ss: C.V. Petrescu

1944 ?

Răspuns.

Am răspuns mai sus că nu l'am cunoscut înainte de 1945, când s'a constituit Asociaţia „Amicii Naţiunilor-Unite" unde am făcut cunoştinţă sa, pentru prima oară.

Intrebare.

După 23 August 1944 unde l'ai văzut pe Alexandru Ştefănescu şi ce aţi discutat împreună?

Răspuns.

Il vedeam din când în când la „Amicii Naţiunilor-Unite" unde era mai multă lume şi discuţiile, asemenea se învârteau în jurul evenim.

ss. C.S. Petr

mentelor la ordinea zilei:

In preajma alegerilor din 1946 Noembrie 19, venind vorba de alegeri, i-am spus între altele cât de scump este tiparul, și ce greu se poate face propagandă.

Fără să mă aștept mi-a răspuns că „dacă va putea mă va ajuta și el". După o zi, două, a venit la mine acasă, aducându-mi 5 sau 6 milioane lei. Oricât de depreciat era banul, tot m'a putut folosi de această sumă. După câteva zile m'am dus să-i fac o vizită de mulțumire, când am discutat și rezultatul alegerilor.

ss. C. T. Petrescu

In primăvara anului 1947
i-am mai făcut o vizită.
Voiam să-i fac o aluzie
să mai mă ajute fiindcă
aveam mai mulți mili-
tanți închiși și voiam să-i
ajutăm și pe ei și familiile
lor.

Nu-mi reamintesc dacă
a mai venit să-mi dea încă
o sumă, dar știu că mi-a
promis să mă ajute dacă
nu va părăsi Bucureștii.

Pe urmă nu l-am mai
văzut, fiindcă și eu mă
retrăsesem la Sinaia, în
lipsă de orice putință de
activitate politică. El
poate să-și aducă aminte
dacă mi-a dat de 2 ori sau
numai odată sume de

[illegible]

bani și cât anume.

Din discuțiile avute rezultă că avea sentimente anglofile. De altfel el avea legături de afaceri - cred - cu Anglia fiindcă toată industria sa se făcea cu mașini importate din Anglia și cred că și studiile făcut tot în Anglia.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și o semnez propriu.

24.XI.1950 Constantin Petrescu

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele față de cele întrebate :

Intrebare : Care au fost relațiile Dvs. cu membrii Partidului N.T. MANIU după primul Guvern SANATESCU ?

Răspuns : Până la alegerile generale din Noembrie 1946, nu am avut raporturi decât cu Gh.NICULESCU BUZESTI și cu C.VISOIANU (care propriu vorbind nu era membru în Partidul N.T., dar care avea relații foarte strânse cu acest Partid în urma recomandației făcute pe vremuri de N.TITULESCU, al cărui colaborator a fost.-

Pe Gh.NICULESCU BUZESTI, l-am văzut de mai multe ori, cu prilejul încercării de constituire a unui Guvern BARBU STIRBEI, după prima demisie a Generalului SANATESCU.-

Gh.NICULESCU BUZESTI, fiind ginerele lui BARBU STIRBEI, a fost rugat de IULIU MANIU să insiste pe lângă BARBU STIRBEI să primească însărcinarea constituirii unui nou Guvern (personal insistam ca noul Guvern să se constituie cu reprezentanții celor patru partide politice care participaseră la lovitura de Stat dela 23 Aug.1944.-

L-am văzut atunci de mai multe ori pe Gh.NICULESCU BUZESTI, la locuința sa și a socrului său din Calea Victoriei.- El a și participat la unele discuții comune ce au avut loc între IULIU MANIU, DINU BRATIANU, BARBU STIRBEI și subscrisul.-

L-am mai văzut pe GH.NICULESCU BUZESTI, în primăvara anului 1946, când îmi spunea că a cerut pașaport pentru a pleca la Wiena unde se află internată soția sa, grav bolnavă.- Cu acest prilej, am discutat pe larg frământările din sânul Partidului S.D.-

Pe C.VISOIANU îl vedeam adeseori la sediul Asociației "Prietenii Națiunilor Unite" al cărui președinte era.- Cu acele prilejuri discutam și comentam evenimentele politice internaționale dar în frânturi de discuții fiindcă el avea obligația de a sta de vorbă cu cei mai mulți din invitați, pentru a face onorurile asociației.-

In timpul alegerilor generale din Noembrie 1946, am avut raporturi cu ION MIHALACHE și cu N.PENESCU, Secretarul Partidului N.T.-

.//.

I.MIHALACHE a asistat şi el la o discuţie referitoare la protestul ce trebuia redactat contra alegerilor, - discuţie ce a avut loc la domiciliul lui IULIU MANIU, din Str. General Tell.-

L-am mai văzut pe I.MIHALACHE şi pe N.PENESCU acasă la NESTOR BADEA unde domicilia MIHALACHE când venea în Bucureşti dela Topoloveni, când am discutat termenii protestului.

După aceea s'a convenit ca N.PENESCU şi C.BRATIANU să vină acasă la mine cu ciorna de protest şi în traducere franceză.-

In ziua alegerilor - 19 Noembrie 1946 - spre seară, N.PENESCU îmi comunica rezultatele ce-i soseau la telefon din ţară la biroul Ministrului HATEGANU ce făcea parte din Guvern.-

Dintre fruntaşii Partidului N.T. am mai cunoscut pe Prof.ZANE, care a venit la domiciliul meu din Sinaia spre a mă convinge să merg în cartel cu N.T., când după ample discuţii i-am dat răspunsul negativ al Partidului S.D.I. cu motivarea cuvenită.- Cu alţi membrii fruntaşi ai Partidului N.T. nu am avut relaţii.-

Un singur membru din Partidul N.T., care însă nu era în comitetele de conducere am mai cunoscut şi anume pe Ing. FURNARACHE cu care am avut o singură întrevedere de o jumătate de oră la cererea lui de a mă vedea spre a-mi face o propunere ce mă interesa şi anume : In Martie 1948, FURNARACHE mi-a propus să plec în străinătate - afirmându-mi că voi fi arestat - el având posibilitatea (cu multe şanse de reuşită) de a mă trece frontiera în mod clandestin.-

I-am răspuns că nu înţeleg să plec din ţară şi de atunci nu l-am mai văzut, eu fiind arestat, dealtfel, la scurt timp după această convorbire (5 Mai 1948).-

Aceasta e declaraţia pe care o semnez propiu.-

ss.CONST.TITEL PETRESCU

23.XII.1949

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele la întrebările puse :

Intrebare : Care au fost relaţiile membrilor actualului Comitet Executiv P.S.D.I. cu IULIU MANIU după primul Guvern SANATESCU ?

Răspuns : Din tot Comitetul executiv, singur ADRIAN DUMITRIU, Secretarul General al Partidului S.D.I. a avut o întrevedere cu IULIU MANIU cu prilejul discuţiilor referitoare la redactarea protestului contra alegerilor legislative din 1946.-

Cu acest prilej s'a discutat termenii în care trebueşte redactat protestul şi s'a căzut de acord asupra textului.-

Aceasta este declaraţia ce o semnez propriu.-

23.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subscrisul CONST.TITEL PETRESCU declar că printre technicienii cunoscuţi în perioada după primul guvern SANATESCU am mai cunoscut şi pe:

Inginer COSMOVICI, Profesor la Politechnică şi Inginer ALEXANDRU STEFANESCU Directorul Intreprinderilor"Românofir".-

Amândoi aceşti intelectuali deşi din clasa posedanţilor îşi dădeau seama că după al doilea răsboi mondial ceva trebue să se schimbe şi în ţara noastră; că vremuri noi aduc cu ele o schimbare înstructura socială şi că dreptul muncii la o viaţă mai bună se impune.-

Auzisem că Ing.COSMOVICI încă cu ani în urmă adusese multe îmbunătăţiri de ocrotire socială la întreprinderea de ţesătorie ce conducea în Judeţul Dâmboviţa;- locuinţe pentru muncitori, dispensarii, bibliotecă, locuri de sport, etc.-

Ca simpatizant al mişcării socialiste se înscrisese în Asociaţia "Prietenii Socialismului" (de înscriere în Partid nu putea fi vorba el fiind în conducerea unei întreprinderi de exploatare, cu interese contrarii intereselor clasei muncitoare).-

Discuţii cu el am avut de 2-3 ori în cursul anului 1945; poate şi începutul anului 1946 şi ele erau mai mult de ordin teoretic social decât politic.-

Pe Ing.ALEX.STEFANESCU, l-am cunoscut în cursul anului 1945, la Asociaţia "Amicii Naţiunilor Unite".-

Si el era accesibil ideilor noui de reforme sociale fără a ajunge însă la concluziile socialiste.-

A ajutat Mişcarea Socialistă odată sau de 2 ori în editarea de publicaţii.-

Discuţii am avut prea puţine ; ele erau de ordin general purtând asupra evoluţiei evenimentelor internaţionale.-

Din primăvara anului 1947 nu mai m'am dus la "amicii Naţiunilor Unite " trăind retras mai mult la Sinaia şi nu l-am mai văzut.-

Declaraţia este semnată propriu, azi 24 Decembrie 1949.

24.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, față de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Care au fost relațiile actualului Comitet executiv P.S.D.I. cu străinii din țară precum și cei din străinătate, dela 23 August 1944 ?

Răspuns : Nici unul din membrii Comitetului Executiv ai Partidului S.D.I, nu a avut relații cu străinăă din străinătate.

Cu străinii din țară au avut relații șinguri Secretarii Partidului și anume ADRIAN DUMITRIU și ROMULUS DAN.-

In prezența mea ei au participat la discuțiile ce am avut cu Președintele Partidului Social Democrat Olandez și cu LANDEMAN, Secretarul Adjunct al P.S.D. Austriac.-

Impreună am informat pe aceștia asupra cauzelor sciziunii Partidului S.D. din România, cu ocazia vizitei lor în țară, în vara anului 1947.-

După câte știu ADRIAN DUMITRIU, a mai cunoscut din gazetarii străini ce veneau la mine pentru interview-uri.-

Pe Miniștrii străini din țară nu i-a cunoscut și nu știu dacă a cunoscut pe alții în afară de secretarii de Legație MELBOURNE (al Legației Americane) și PORTER (al Legației Engleze) cu ocazia înaintării protestelor referitoare la alegeri.-

Nu știu să fi cunoscut și pe alții.-

Ceilalți membrii din Comitetul Executiv, P.S.D.I., nu au cunoscut nici un străin.-

Declarația dată este semnată propriu.-

24.XII.1949 ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Care au fost relaţiile Dvs. cu palatul dela 23 August 1944 sau cu persoanele din anturajul palatului ?

Răspuns : Cu regele mă vedeam în prima perioadă când am funcţionat ca Ministru Secretar de Stat - 23 August - 6 Noembrie 1944 - în interes de serviciu, explicându-i în 2 sau 3 rânduri, legiurile pe care Cabinetul le introduce.-

In acest interval am luat odată şi masa la palat, fiind invitat totodată şi LUCRETIU PATRASCANU, care era Ministru deasemenea.-

După această perioadă am mai fost chemat la palat încă de 4 _ 5 ori:

Odată cu prilejul schimbării Guvernului RADESCU (6 Martie 1945), când am fost consultat asupra acestei schimbări şi am opinat pentru schimbare în urma unor şedinţe comune ce a avut Biroul Politic al Partidului Social Democrat (pe vremea aceea Unificat, cu Secretariatul Partidului Comunist.-

In două rânduri am mai fost invitat la palat la masă. Odată la Sinaia, în vara anului 1945 şi odată în Bucureşti, la reşedinţa dela Soseaua Kiseleff.- La această a 3-a masă,a participat la masă şi ELISABETA mătuşa sa.-

In deobşte la masă nu erau decât : un aghiotant, ELENA mama regelui şi cu D-ra de onoare CATARGI, deasemenea şi NEGEL, Mareşalul palatului, care a participat odată şi la discuţii cu privire la schimbarea Guvernului RADESCU.-

La mese nu se discuta politică şi după masă regele se retrăgea repede.-

Inainte de mese, schimbam cu regele câteva cuvinte asupra situaţiei politice pe care o comentam.- Deobiceiu, regele nu spunea părerea sa; el se informa doar şi înţelegea să vadă părerea preopinentului care era în audienţă la palat.

M'am mai prezentat regelui în vara anului 1946 când i-am prezentat la Sinaia Legea Electorală pe care o redactase Partidul Social Democrat Independent.-

Cu acest prilej i-am dat regelui lămuriri rezumative a proiectului de Lege Electorală.-

Deasemenea m'am mai prezentat regelui după alegerile legislative din 1946 când i-am exprimat opinia P.S.D.I. că alegerile au fost făcute cu călcarea flagrantă a dispoziţiei Legei Electorale iar rezultatele alegerilor sunt date cu totul arbitrar ele neexprimând voinţa alegătorilor.- In protestul verbal ce am făcut regelui, am expus cele conţinute în protestul scris, înaintat reprezentanţilor celor 3 Mari Puteri în capitala ţării (Miniştrilor U.R.S.S, Americii şi Angliei).-

Am mai înaintat regelui un memoriu juridic cu privire la criminalii de răsboi, în care opinam că răspunderea aproape totală a răsboiului cădea asupra Generalului ION ANTONESCU şi a colaboratorului său M.ANTONESCU şi că în orice caz, cei ce au participat la Guvern din ordin comandat, nu puteau fi consideraţi ca răspunzători.-

Regele, în deobşte se informa, El vorbea foarte puţin şi nu-şi exprima nici o opinie.-

Convorbirile nu aveau deci caracterul unor discuţii contradictorii, cu opinii separate şi exprimate.- Chiar dacă regele ar fi fost părtaşul unei opinii separate diferite de a mea, nu şi-o exprima faţă de mine.-

După ultiia convorbire avută după alegerile din Noembrie 1946, nu-mi-amintesc să mai fi avut vreo întrevedere cu regele,-

In anul 1947, am trăit mai mult retras din viaţa publică, Partidul S.D.I. fiind scos defapt, dacă nu de drept, din viaţa publică.-

Cu persoane din jurul regelui nu aveam contact decât cu NEGEL,-Mareşalul palatului şi aceasta foarte rar.- Când am vrut să solicit audienţă la palat, mă duceam la D.NEGEL şi-i exprimam dorinţa mea de a vedea pe rege.- El transmitea această dorinţă şi mi se fixa audienţa pe care mi-o comunica NEGEL.- Din iarna anului 1946 nu l-am mai văzut nici pe NEGEL, nemai solicitând nici o audienţă regelui.-

Am mai cunoscut din anturajul palatului pe :

Generalul C.NICULESCU, Seful Casei Militare Regale, cu care am fost coleg de liceu şi pe Generalul EMILIAN IONESCU, primul aghiotant al regelui.-

Generalul C.NICULESCU, vorbea foarte puţin politic, fiind un apolitic.-

Generalul EMILIAN IONESCU, m'a invitat la nunta sa, care a avut loc în priiăvara anului 1945 (dacă memoria nu mă înşeală) deoarece fusesem avocatul soţiei sale înainte de căsătorie.-

. // .

Am mai participat împreună la nunta sorei fostului meu Secretar, avocatul VIRGIL PATRU, care fusese avocatul D-nei EMILIAN IONESCU.-

Il mai vedeam la palat când mă duceam la rege, dar nici-odată nu discuta politică.-

Declarația dată de mine este semnată propriu.-

24.XII.1949

ss.COSNT.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Care au fost relaţiile Dvs. cu Românii din străinătate dela 23 August 1944 ?

Răspuns : Am avut o singură corespondenţă cu D-şoara DOROTHEA CHRISTESCU, Dr. în litere dela Paris şi care se afla în capitala Franţei.-

Am rugat-o - fiindcă era membră de partid - în cursul anului 1945, să-mi trimită ziare şi reviste socialiste franceze în câteva rânduri, ziarul "Populaire" de sub direcţia lui LEON BLUM şi " La Revue Socialiste",-de sub direcţia Profesorului de filozofie ERNEST LEBROUSSE.-

Am mai scris o singură dată lui GABRIEL BADARAU la Geneva, o lungă scrisoare la care i-am alăturat o delegaţie şi un memoriu.-

Atât în memoriu cât şi în scrisoare îi dădeam lămuriri - în cursul anului 1946 - asupra cauzelor sciziunei P.S.D. dela 10 Martie 1946 şi îi dădeam instrucţii ca acel memoriu să-l difuzeze la toate partidele socialiste europene (memoriul era reprodus şi în limba engleză, franceză şi germană). Ii dădeam totodată şi o delegaţie de informare în acest sens.

O identică delegaţie am trimis lui I.ZISSU membru în Partid şi chiar în Comisia de Control a Comitetului Central.-

In vara anului 1947, el plecase la Wiena cu paşaport în regulă fără a-mi fi făcut şi mie cunoscut plecarea în străinătate (la acea epocă trăiam mai mult retras la Sinaia).-

In toamnă, primind vizita fratelui său, care îmi făcea cunoscut că I.ZISSU doreşte o delegaţie pentru partidele socialiste din străinătate, i-am dat prin intermediul fratelui său, care se prezentase în acest scop, o delegaţie de informare care era totdeodată şi o recomandare ca membru al Partidului S.D.I.-

Nu-mi amintesc dacă i-am expediat cu această ocazie şi memoriul ce-l trimisesem şi lui GABRIEL BADARAU.- Cred însă că nu i-am trimis un asemenea memoriu, I.ZISSU cunoscând în fapt toate peripeţiile sciziunii.-

. // .

Tot la Wiena, cu acest prilej şi tot prin fratele lui I.ZISSU, a scris o scrisoare în limba română lui VALMAN, care se afla cu I.ZISSU.-

Prin acelaş frate al lui I.ZISSU îmi cerea şi VALMAN o recomandaţie pentru partidele socialiste din străinătate.-

Cum VALMAN era prea tânăr, necunoscător al Partidului şi prea recent membru de partid, nu puteam să-i dau o delegaţie şi nici chiar o recomandaţie, deoarece nu-l cunoşteam prea bine şi nu-i cunoşteam nici seriozitatea.-

Ca să-i dau totuşi ceva, i-am scris o simplă scrisoare personală în limba română, în care îi recomandam ca la studii fiind în străinătate să facă cunoştinţă şi cu mişcarea socialistă şi cu doctrina socialistă.-

Imi spusese cu câteva luni mai înainte că intenţionează să se ducă în Anglia ca să facă politechnica (mi se pare la Birmingham.)

Cu alţi români din străinătate nu am avut relaţii.-

Am dat o altă declaraţie în care am menţionat că pe mandatul - recomandare dat de IULIU MANIU lui Gh.NICULESCU BUZESTI, am menţionat şi eu rugămintea mea de a informa, el, şi partidele socialiste din străinătate, asupra cauzelor sciziunii din 10 Martie 1946, dar corespondenţă sau alte relaţii nu am avut nici cu el şi nici cu alţi Români aflători în străinătate.-

Declaraţia dată este semnată propiu.-

24.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, față de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Care a fost poziția Dv. față de planul Marschall ?

Răspuns : Personal, am fost de opinie ca țara Românească să primească planul de ajutorare Marschall.-

Pe vremea când a fost elaborat acest plan de ajutorare a tuturor statelor eșite slăite din războiu - 1947 - Partidul Social - Democrat Independent încetase orice activitate, fiind scos de fapt - dacă nu de drept - din viața publică.- Fără presă, fără sedii, fără posibilitate de întrunire, un Partid politic nu se poate afirma în viața publică.- Formulasem totuși un comunicat în sensul acceptării Planului Marschall, - comunicat care a rămas în cartoanele Secretariatului Partidului.-

Toate țările care participaseră la războiu și în deosebi cele care eșiseră și învinse în cataclismul general,erau complectamente sleite economicește.- La această sleire economică trebuie să adăogăm pentru unele țări (printre care și România) anul prost agricol - 1947 - din cauza secetei care a bântuit atunci când s'a întocmit Planul Marschall.-

Un ajutor American, în condiții acceptabile, era de natură să mai îndulcească efectele crizei și ale secetei, să mai reducă suferința obștească și chiar șomajul, generator de mizerie.-

Pentru aceste considerațiuni eram partizanul acceptării Planului Marschall.-

Declarație dată și semnată propriu.-

27.XII.1949

ss. CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Ce ştiţi despre activitatea în străinătate a lui CRETEANU, GAFENCO, VISOIANU, NICULESCU BUZESTI şi RADESCU ?

Care au fost relaţiile Dv. cu aceştia, directe sau indirecte şi în ce au constat ele ?

Răspuns : Nu cunosc activitatea în străinătate a celor de mai sus, fiindcă de 20 luni sunt arestat, iar în perioada anterioară arestării mele, nu aveam cunoştinţă decât de svonurile ce circulau din când în când, ba că RADESCU s'ar afla la Lisabona, ba în America; că acolo - în America - s'ar afla şi CRETEANU şi s'ar fi dus şi Gr.NICULESCU BUZESTI ; ştiam că Gr.GAFENCO locueşte în Elveţia şi că colaborează la "Le Journal de Genere "; de VISOIANU auzisem că ar fi stabilit la Paris.-

Raporturi cu ei, în străinătate, nu am avut de nici un fel.- Numai dela Gr.GAFENCO am primit în vara anului 1946 o scurtă scrisoare, prin care îmi recomanda pe GABRIEL BADARAU (care se afla în acel timp la Geneva), ca pe un socialist convins care solicită înscrierea în Partid.-

De cunoscut, îi cunoşteam pe toţi, în afară de CRETEANU.-

. Pe Gr.GAFENCO, l-am cunoscut prin anul 1928 când era director la ziarul "Timpul".- Relaţii personale cu el nu am avut; poate să fi vorbit cu el de 3-4 ori în viaţă.- Imi reamintesc că în primăvara anului 1937 a venit în Bucureşti, dela Paris, Vice - Preşedintele Asociaţiei"Ressemblement pour la paix" (nu-mi mai amintesc numele) şi cum eu făceam parte din această asociaţie internaţională, m'a vizitat şi m'a rugat să-l prezint pe la Directorii de gazete cu tendinţe democrate şi pacifiste, pentru a sprijini acţiunea pentru pace a acestei organizaţii.- Cu acel prilej am stat de vorbă mai mult cu Gr.GAFENCO, la Direcţia ziarului "Timpul", în prezenţa acelui delegat francez.-

După aceea, el a plecat ambasador la Moscova şi la începutul răsboiului, a plecat de acolo în Elveţia, unde - aflasem _ că e stabilit ca gazetar.-

. // .

048

Pe C.VISOIANU, l-am cunoscut după 23 August 1944, când s'a întors dela Moscova, (unde fusese cu ocazia semnării convenției de **Armistițiu**) și a făcut un expozeu asupra convenției Consiliului de Miniştrii, din care făceam parte.-

După aceea am legat oarecare relații cu el, el fiind și Directorul ziarului "Jurnalul de **Dimineață**" pe care-l fondase împreună cu TUDOR TEODORESCU - BRANISTE, eu fiind Director la ziarul "Libertatea" oficiosul Partidului Social-Democrat unificat.- Am luat masa cu el invitat de el, în prezența unor gazetari străini (corespondenți de răsboiu) care ne-a luat la amândoi scurte interview-uri și îl vedeam din când în când la Asociația Amicilor Națiunilor Unite, al cărui Președinte era.- Acolo schimbam informații de politică externă fără prea mare însemnătate (era în perioada anului 1945 și începutul anului 1946).- Am auzit după aceea că ar fi plecat în străinătate, clandestin și svonul public afirma că s'ar afla la Paris.-

Pe Gr.NICULESCU BUZESTI, l-am cunoscut în noaptea de 23 Aug.1944, la palat, când a fost numit Ministru de Externe.-

Am funcționat amândoi, în primul Guvern SANATESCU și aveam relațiile obicinuite, de coleg de Cabinet, fără nimic deosebit.-

Pe vremea aceea îmi spusese că funcționând ca Secretar de Legație la Stokholm (dacă nu mă înşel și la Copenhaga), a cunoscut mişcările Social - Democrate din țările Nordice ; avea admirație pentru înfăptuirile Guvernelor Social - Democrate în aceste țări, în ultimele trei decenii și adăoga că el ar avea mai multe afinități de gândire cu Social - Democrații, decât cu Partidul Național Tărănesc.-

După eşirea din Guvern, l-am văzut de câteva ori acasă la el, în Calea Victoriei, în casele BARBU STIRBEI.- Pe el l-am rugat să intervină pe lângă BARBU STIRBEI să primească a prezida Guvernul înlocul Generalului C.SANATESCU care voia cu orice preț să iasă din Guvern.-

La discuțiile cu BARBU STIRBEI, a asistat odată sau de 2 ori și NICULESCU BUZESTI care era ginerele lui BARBU STIRBEI.-

După aceea l-am mai văzut odată de 2 ori (odată pe stradă, odată la el acasă).- Imi spunea că soția sa se află la Wiena grav bolnavă și i se refuză paşaportul.- In urmă am auzit că plecase clandestin la soția sa care a și murit în Elveția.

In vara anului 1946, după sciziunea Partidului Social Democrat (10 Martie 1946) pe când el se afla în Elveția, am

scris pe o delegaţie - recomandaţie dată de IULIU MANIU lui Gr. NICULESCU BUZESTI, rugămintea mea de a informa partidele socialiste din străinătate asupra cauzelor sciziunii.- Alte raporturi n'am mai avut cu el în străinătate.-

Pe Generalul RADESCU, l-am cunoscut tot după 23 August 1944.-

Stiam că fusese internat în lagărul dela Tg.Jiu pentru o scrisoare îndrăsneaţă trimisă Ambasadorului German în România Baronul KILLINGER.- Când a constituit Guvernul, a invitat la el acasă, la masă, pe membrii Social - Democraţii din Guvern (L.RADACEANU,ST.VOITEC şi TUDOR IONESCU) şi m'a invitat şi pe mine, în calitatea ce deţineam de Preşedinte al Partidului S.D.

Ne-a făcut cunoscut atunci intenţiunile sale de a guverna cu toată obiectivitatea şi în interesul ţării, fiind un arbitru între cele patru partide care participau la Guvern.-

L-am vizitat la Ministerul de Interne cu o delegaţie Social - Democrată din Suceava, căruia i-a satisfăcut revendicarea şi l-am mai văzut cu prilejul debarcării lui din Guvern,când am fost rugat chiar de Partidul Comunist, să-i transmit cererea de a avea o întrevedere cu delegaţii Partidelor S.D. - Comunist şi Frontul Plugarilor.- Intrevederea a avut loc acasă la RADU XENOPOL.- După aceea, nu l-am mai văzut şi n'am mai avut cu el nici un raport.-

Declaraţia semnată propriu.-

28.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : De când şi în ce împrejurări aţi cunoscut pe Gr.NICULESCU BUZESTI?

Ce relaţii aţi avut cu el, unde şi ce aţi discutat ?

Răspuns : Pe Gr.NICULESCU BUZESTI, l-am cunoscut în noaptea de 23 August 1944, la palat. El redacta împreună cu VICTOR RADULESCU - POGONEANU - decretele privitoare la numirile ce trebuiau făcute la Ministerul de Externe.-

Din noaptea aceea a intrat în Minister ca Ministru la Departamentul Externelor şi am funcţionat amândoi în primul guvern SANATESCU, care a avut o durată de două luni şi jumătate.-

Ca coleg în acelaş cabinet, am legat oarecare prietenie şi mi-a confiat că era foarte apropiat de concepţiile social democraţiei.- Cunoscuse ca Secretar de Legaţie la Stockolm (îmi pare şi la Kopenhaga) activitatea partidelor Social Democrate din ţările nordice, care guvernau acolo de aproximativ, 3 decenii, fără întrerupere.- Era în admiraţia operei pozitive - reformiste - a acestor partide, care fără sguduiri şi fără violenţe reuşiseră să înfăptuiască reforme de structură în beneficiu masselor populare, producătoare.-

După căderea Guvernului SANATESCU, la consultarea regelui, opinam pentru înlocuirea Generalului C.SANATESCU (care voia să iasă din Guvern) cu BARBU STIRBEI socrul lui Gr.NICULESCU BUZESTI.-

Atunci l-am văzut de câteva ori la el acasă în Calea Victoriei (casele socrului său) şi l-am rugat să intervie pe lângă B.STIRBEI să primească a alcătui Guvernul, în care trebuiau înlocuiţi şi diverşii Generali de pe la cele mai multe Ministere.-

Stiam că BARBU STIRBEI, refuza - din motive de sănătate - să ia o grea sarcină.- Fiindcă credeam că BARBU STIRBEI va avea şi asentimentul Uniunii Sovietice - ca unul ce fusese la Moscova şi semnase convenţia de Armistiţiu - insistam pe lângă NICULESCU BUZESTI, să-l convingă să fie arbitru al celor patru partide de guvernământ.-

Nu s'a reuşit în acea formulă, dar pe NICULESCU

BUZESTI, îl vedeam când la"Prietenii Naţiunilor Unite" când întâmplător pe stradă, la el acasă, cu prilejul informării lui că speră să obţie paşaport pentru a se duce la Wiena, unde se afla soţia sa grav bolnavă.-

L-am întâlnit odată şi la Sinaia, acasă la VICTOR RADULESCU - POGONEANU.-

Impreună cu acesta sau numai în discuţiile cu el, schimbam informaţii de politică internaţională.-

Având ca singură preocupare politica externă, era mai bine informat, pe cât se putea, avea informaţii în acea vreme când nu veneau ziare şi reviste din străinătate .-

Era un democrat, adept ca şi VICTOR RADULESCU - POGONEANU şi ca C.VISOIANU, al strângerii relaţiilor ţării cu Naţiunile Unite.- Aştepta semnarea Tratatului de Pace pentru a se putea purcede la alegeri libere, socotind că Partidul N.T. al cărui membru era, va participa la Guvern.- In vara anului 1946,am auzit că a plecat în străinătate.- Refuzându-i-se paşaportul,a plecat clandestin.- Nu ştiu în ce condiţii.-

Pe când se afla acolo, i-am scris pe un mandat de IULIU MANIU o recomandaţie ca să informeze Partidele Socialiste din Apus, asupra situaţiei Partidului Social Democrat Independent din România.-

Nu am primit dela el nici un răspuns şi nu am mai avut nici o relaţie cu el şi nici nu-i cunosc activitatea ce desfăşură pe unde se află.- Dealtfel, de 20 luni de când sunt arestat, nu mai am cunoştinţe din afară.-

Declaraţie dată şi semnată propriu.-

28.XII.1949 ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, față de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : De când și în ce împrejurări ați cunoscut pe C.VISOIANU ? Ce relații ați avut cu el, unde și ce ați discutat ?

Răspuns : Pe C.VISOIANU l-am cunoscut pe când mă aflam în Guvernul C.SANATESCU, alcătuit în noaptea de 23 August 1944.-

Intors dela Moscova, unde fusese cu prilejul semnării convenției de Armistițiu (12 Sept.1944) s'a prezentat la Consiliul de Miniștrii pentru a face o expunere asupra desbaterilor avute la Moscova.-

In al doilea Guvern SANATESCU a intrat și el ca Ministru de Externe, delegat al Partidului N.T.-

Cu acel prilej l-am cunoscut invitându-mă odată - cred că la începutul anului 1945 - la o masă ce o dădea la Cercul Financiarilor în cinstea unor gazetari corespondenți de războiu.Acești gazetari îi luaseră lui C.VISOIANU interview-uri și voiau să aibe convorbiri cu toți șefii de partide.- Ca să-i scutească să vie pe rând la mine acasă, m'a invitat la dejun, pentru a avea convorbiri cu ei, cu toți, o singură dată.- M'

M'a mai invitat la o recepție dată la Ministerul de Externe tot în acea vreme în onoarea unor delegați Sovietici.-

Il vedeam ceva mai des (cam odată pe lună) la Cercul Prietenii Națiunilor Unite, al cărui Președinte era.-

L-am mai întâlnit la ziarul "Jurnalul de Dimineață" al cărui director era.- De câte ori îl vedeam, discutam cu el chestiunile politice internaționale, fiind un specialist în aceste probleme.- Nu avea nici el prea multe informații, fiind lipsit de ziare și reviste străine, dar totuși de multe ori avea mai multe informații ca mine, unele din ele avându-le probabil dela VICTOR RADULESCU POGONEANU Director în Ministerul de Externe.-

Discuțiile purtau și asupra Tratatului de Pace cu România,pe care-l așteptam, semnat cât mai devreme.- Era un fervent adept al legăturilor cu toate Statele Democrate și pentru intrarea țării românești în Organizația Națiunilor Unite, în vederea stabilirii Păcii și a unei ordine internaționale, democrate.-

Declarație dată și semnată propriu.-

28.XII.1949 ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : De când şi în ce împrejurări aţi cunoscut pe VICTOR RADULESCU POGONEANU ? Ce ştiţi despre activitatea acestuia până la procesul IULIU MANIU ? Ce relaţii aţi avut cu el, unde şi ce aţi discutat ?

Răspuns : Pe VICTOR RADULESCU POGONEANU, l-am cunoscut în noaptea de 23 August 1944, la palat.-

Era Director la Ministerul de Externe şi în noaptea aceea, el lucra alături de Gr.NICULESCU BUZESTI la redactarea diverselor decrete (ce au fost semnate de rege) cu privire îndeosebi la Ministerul Afacerilor.-

Era prieten cu SERBAN VOINEA, membru în Partidul Social Democrat şi director al Agenţiei Telegrafice "Rador".-

Prin SERBAN VOINEA şi împreună cu el am fost invitat acasă la Pogoneanu, la o masă cred că în primăvara anului 1945.- L-am mai văzut apoi la o recepţie dată la Ministerul de Externe de C.VISOIANU, Ministru în funcţiune până la 6 Martie 1945,în onoarea Delegaţiei Sovietice.-

După căsătoria lui, i-am făcut o vizită de felicitare. L-am mai văzut la Sinaia, de 2 - 3 ori unde venea foarte rare ori deşi familia sa avea o vilă.- Circula foarte greu din cauza unei grave infirmităţi.-

La Sinaia se afla la una din aceste vizite şi Gr. NICULESCU BUZESTI.-

De câte ori l-am văzut în aceste împrejurări, discutam cu el diversele evenimente politice internaţionale. Fiind director în Ministerul de Externe era mai bine informat asupra problemelor de politică externă, având unele informaţii directe.

Pe vremea aceea, problema cea mai acută era problema Tratatului de Pace ce urma să se încheie cu ţara Românească şi care a fost încheiat abia în Februarie 1947 şi ratificat în toamna aceluiaş an.

Nu îi cunoşteam activitatea lui de membru al Partidului Naţiona Ţărănesc şi nici nu mă ţinea în contact cu această activitate.-

Ii cunoşteam însă opiniile : El era un partizan înfocat al strângerii relaţiilor de prietenie cu Statele Democrate din Apus, pentru integrarea ţării în organizaţia Naţiunilor Unite şi în ordinea Internaţională.-

Activa deasemenea, prin Gr.NICULESCU BUZESTI, care din vara anului 1946 plecase în străinătate pentru alcătuirea în ţara Românească a unui Guvern reprezentativ eşit din alegeri libere.-

Declaraţie dată şi semnată propriu.-

28 Dec.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate, declar următoarele :

Intrebare : Care au fost cele mai bune organizaţii P.S.D.I. în ţară,ce conducere aveau şi ce activitate au desfăşurat

Răspuns: După cum am mai declarat şi cu alte prilejuri, P.S.D.I.,n'a putut să desfăşure nici o activitate după constituirea sa ca organizaţie independentă (11 Martie 1946).

Lipsit de gazetă(n'am putut obţine autorizaţie de a scoate un ziar),lipsit de sedii proprii(rechiziţionate, toate, cu excepţia unui mic sediu în Bucureşti,rechiziţionat şi acela din 1947) fără posibilitate de a ţine întruniri, un partid politic nu poate desfăşura o activitate publică.-

Fără a fi fost disolvat de drept,prin decret-lege sau prin Decizie Ministerială,am fost dizolvaţi de fapt şi puşi în imposibilitatea de a participa la viaţa publică.-

Singura activitate şi aceea extrem de redusă a fost participarea la alegerile generale din Noembrie 1946 a 41 de organizaţiuni judeţene.-

Cu acea ocazie s'a lansat un singur manifest electoral şi acela a fost confiscat în cele mai multe judeţe.-

Organizaţiile care au reuşit să puie candidaturi - singura activitate desfăşurată - au fost :

Ilfov cu Capitala, condusă de Comitetul Executiv.-
Vlaşca condusă de MARIAN PAUSESTI ;
Teleormanul condus de TIBREANU ;
Doljul condus de RADULESCU-LIVEZI ;
Gorjul " " VIRGIL STOICOIU ;
R.Vâlcea " " Gh.CRISTESCU ;
Prahova " " MARINESCU - cismar ;
Braşov " " un muncitor al cărui nume îmi scapă;
Tv.Mare condus de Ing.MUNTEANU
Timiş Torontal condus de Traian NOVAC ;
Caraş condus de Dr. EPURE ;
Covurlui " " ION SPARLEA ;
Tulcea " " un învăţător MANTU ;(Cap de listă a fost DUILIU VINOGRESCHI)

Constanţa condus de un avocat ;
Bacău cu cap de listă Dr.SCHINEANU ;
Botoşani " " " I.ZISSU ;
Iaşi " " " EUGEN HEROVANU ;

De aceste organizaţii îmi reamintesc şi de aceste nume de social - Democraţi Independenţi.-

Secretarii Partidului S.D.I. ar putea da mai multe date deşi - o repet - activitatea Partidului a fost ca şi nulă.- După alegeri, în primăvara anului 1947, au început arestprile acestor membrii şi organizaţiile nu au mai avut nici o fiinţă.-

Declaraţie dată şi semnată propriu.-

29.XII.1949

ss.CONST.TITEL PETRESCU

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, față de cele întrebate declar următoarele :

Intrebare : Care au fost relațiile Dv. cu foștii membrii ai P.S.D. neîncadrați, respectiv FLUERAS, GRIGOROVICI, JUMANCA ? și care a fost activitatea lor ?

Răspuns : Din Februarie 1938, când s'a constituit de către fostul Rege CAROL II, "Frontul Renașterii Naționale" n'am mai avut relații cu foștii membrii ai P.S.D. care au aderat la acest Partid Unic, dictatorial.-

Se știe că fostul rege în epoca aceea, acut dictatorială, suspendase Constituția și dizolvase toate partidele. Membrii influenți ai Sindicatelor - totdeodată membrii ai P.S.D - au aderat la această formație politică.- Dintre membrii exclusivi ai Partidului, singur Gh.GRIGOROVICI a aderat.- I-am considerat că s'au pus în afară de cadrele Partidului și am rupt orice relații personale cu ei.- Am avut atunci convorbiri explicative doar cu GRIGOROVICI și EFTIMIE GHERMAN.- Ei justificau actul lor pe două considerațiuni :

a).Lupta pe care o ducea fostul rege contra legionarismului; b).Apărarea Sindicatelor (transformate în bresle) și a averilor lor.-

Am considerat că aceste motive nu-i îndreptățiau să se abată dela principiile democratice ale Socialismului și am rupt orice relații cu ei.- Zece ani n'am mai vorbit cu ei; cu GRIGOROVICI și FLUERAS n'am mai vorbit deloc de atunci.-

IOSIF JUMANCA, singur s'a prezentat în anul 1943 la mine și m'a rugat să-l primesc în organizație, căutând din nou să scuze abaterea din trecut (1938).- Aflase că am constituit un "Comitet de Acțiune" care lucra contra regimului dictatorial al Generalului ANTONESCU și luase legături cu Partidele N.T.,L.și C.- La stăruința și a lui St.VOITEC l-am primit.- Activa foarte puțin însă, fiind bolnav grav și în ori ce posibilitate de acțiune (e epileptic, cu frecvente accese și pierderea cunoștinței)

După sciziunea Partidului S.D. (10 Martie 1946) el a rămas cu fracțiunea unitaristă a lui L.RADACEANU.-

Ceilalți doi : Gh.GRIGOROVICI și ION FLUERAS nu știu să mai fi activat.- Gh.GRIGOROVICI e și prea bătrân.- ION FLUERAS constituise după 23 August 1944, un mic grup Social Democrat, fără aderențe în massele muncitorești.- Imi mai reamintesc că Secretarul acestui grupuleț (numele îmi scapă) lansase un mani-

fest prin care îndemna alegătorii cu prilejul alegerilor legislative din Noembrie 1946, să voteze cu Partidul N.T.-

Activitate propriu zisă n'a avut nici FLUERAS şi nici grupul acesta dizident S.D.-

Declaraţia dată şi semnată propriu.-

29.XII.1949

ss.TITEL PETRESCU

21-50 Ianuarie 50

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, față de cele întrebate declar următoarele :

Imi reamintesc că pe vremea tratativelor de pace ce au avut loc în Februarie 1947, am discutat cu unele persoane despre intervenția făcută deboamenii politici exilați la Paris, cu privire la clauzele Tratatului.- Circulau diverse svonuri și discuțiile se angajau și pe acest teren.-

Cred că am vorbit și cu D,IULIU MANIU pe vremea aceea despre această intervenție a D-lor Gr.GAFENCO, C.VISOIANU,CRETEANU, dar prea bine nu-mi mai reamintesc, fiindcă nu-mi reamintesc precis dacă în acea vreme l-am văzut pe D.MANIU.-

In aceste discuții fiecare dădea câte un amănunt asupra celor ce au auzit, fie din svon public, fie dela posturile de radio, privitor la intervențiile lăturalnice făcute de acești oameni politici.- Se insista foarte mult asupra cererii lor de democratizare a țării, prin fixarea în Tratatul de Pace a clauzelor referitoare la libertățile publice și drepturile omului.-

Acești oameni politici nu aveau desigur o calitate oficială la Paris, însă pretindeau că delegații Guvernului la Tratativele de Pace nu puteau vorbi nici ei în numele țării reale, fiindcă Guvernul nu reprezenta adevărata voință a poporului, fiind eșit din alegeri violentate.-

Am apreciat că intervenția lor era utilă, în ceeace privește democratizarea țării și fixarea în clauze precise și categorice a recunoașterii libertăților publice, astfel cum există în țările democrate europene.-

Dacă am vorbit cu MANIU - repet - nu-mi reamintesc,dar desigur că și el avea aceleași opinii, cu atât mai mult cu cât oamenii politici aflători la Paris erau partizani politici de ai D-sale.-

Recunosc că CRETEANU - diplomat de carieră, a fost numit Ministru Plenipotențiar la Ancara și că Gr.GAFENCO a fost Ministru de Externe pe timpul dictaturii lui CAROL II,dar Gr. GAFENCO era un vechi membru al Partidului N.T. (cu formație intelectuală Titulesciană pe planul problemelor internaționale) iar CRETEANU a acceptat - probabil - postul de Ministru la

.//.

Ankara, chiar dela Generalul ANTONESCU care nu avea Partid politic şi ca diplomat a reprezentat ţara în postul primit.-

Personal, n'am avut relaţii cu aceşti oameni politici de când se află în străinătate şi nu-mi reamintesc - ceeace se afirmă - să fi semnat vreo scrisoare de mulţumire pentru activitatea depusă de ei la Paris.-

Declaraţie dată şi semnată propriu.-

2.I.1950

ss.CONST.TITEL PETRESCU

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, faţă de cele întrebate declar următoarele :

Recunosc că în cursul anului 1947 am primit dela Ataşatul de Presă al Legaţiei Americane din Bucureşti, publicaţia săptămânală a serviciilor americane de informaţii: "Le document de la semaine" şi anume cele 8 numere ce au fost găsite la mine cu ocazia percheziţiei şi pe care le-am semnat propriu.-

Această publicaţie am primit-o săptămânal pe măsura apariţiei ei, prin curier.-

Declaraţie semnată propriu.-

7.I.1950

ss.CONST.TITEL PETRESCU

13-3-50

A.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

In primăvara anului 1945 am primit vizita avocatului D.RADULESCU, coleg de barou şi prieten personal în acelaş timp simpatizant al ideilor socialiste (a fost apoi şi înscris în Parzid).-

Mi-a propus să ajute partidul în acţiunea sa propagandistică şi eu am insistat pe lângă el în acest sens fiind că era un om cu stare materială.-

Il ştiam în acelaş timp avocat la Societatea " VULCAN " şi la"RESITA".-

I-am expus totodată un plan al Partidului : de a creia institute muncitoreşti de cultură tehnică şi de educaţie socialistă.-

Prietenul D.RADULESCU mi-a propus să vie şi cu Ing. A.POPP dela Reşiţa ca să discut creierea de asemenea institute muncitoreşti.-

A început să subvenţioneze Partidul şi parte din bani i-am dat lui HARRY MOSCOVICI care era casierul Comisiei Financiare a partidului (pe vremea aceia partidul era unificat) iar parte din bani i-am întrebuinţat la tipărirea de broşuri socialiste,la plata tipăririi " istoriei partidului socialist în România " şi la librăria socialistă.-

D.RADULESCU a venit cu Ing.ALEXANDRU POPP la mine şi le-am vorbit de creierea de institute muncitoreşti şi de necesitatea lor în vederea ridicării culturale a muncitorimii şi al desintoxicării spiritului muncitoresc de fascism.-

ALEXANDRU POPP m'a rugat să-i fac un plan scris şi să i-l prezint pentru a reflecta asupra mijloacelor de realizare.- I-am redactat acest plan şi la a doua vizită i l-am prezentat.- Nu-mi reamintesc dacă ALEXANDRU POPP a mai venit pe la mine,dar dela D.RADULESCU am aflat că o asemenea realizare ar fi necesitat o prea mare sforţare din partea inginerilor şi nu l-am mai văzut pe POPP.-

După sciziunea partidului - 10 Martie 1946 - D.RADULESCU a continuat să ajute Partidul tipărind cu banii daţi.-

.//.

programul partidului social democrat,statutul partidului, un proect de lege electoral,iar la alegerile din Noembrie 1946, banii i-am folosit la susţinerea candidaţilor,dar cum banii erau foarte depreciaţi,nu ne-au ajuns decât la susţinerea candidaturilor în vre-o 2-3 judeţe.- (Dealtfel din lipsă de fonduri n'am putut pune candidaturi decât în 40 sau 41 de judeţe).-

D.RADULESCU a mai dat ceva ajutoare şi în primăvara anului 1947,cu care bani am ajutat pe militanţii arestaţi la Piteşti,Craiova,etc.- Din primăvara anului 1947 am încetat ori ce contact cu D.RADULESCU,- deci - prin el - şi cu ALEXANDRU POPP.-

Nu-mi reamintesc cuantumul sumelor primite de mine şi de ADRIAN DIMITRIU,dar nu cred să fi depăşit suma de 50 de milioane în acea epocă de influenţă.-

Stiam că ALEX.POPP este inginer la Societatea " Reşiţa " şi în conducerea tehnică a acestei întreprinderi,dar - pe vremea aceia-nu ştiam că era chiar director.- Din conversaţiile ce am avut cu el ca tehnician intelectual,părea un om foarte înaintat în păreri şi dela D.RADULESCU auzisem că era înscris chiar în organizaţia " Apărarea Patriotică ".-

Acceptarea de ajutoare materiale dela oameni din afara partidului o consider ca o abatere dela morala socialistă. A fost singura abatere şi ea se explică nevoia ce aveam în acea perioadă de timp de a face cât mai multă propagandă socialistă şi în graba ce puneau unii conducători ai marilor întreprinderi de a se deposeda de parte din beneficiile lor în favoarea nouilor formaţiuni politice ce apăreau în arena politică ca propulsoare a transformărilor economice şi sociale.-

Nu mi s'a spus nici de D.RADULESCU,nici de POPP nici o condiţie când mi s'a dat aceste ajutoare şi nici n'aş fi acceptat să pri esc ajutoare materiale cu condiţia de a mă abate dela ţelurile socialiste.-

Declaraţia dată azi 13 Martie 1950,de bună voe.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

13 Martie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Const.-Vitel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

În primăvara anului 1945 am primit vizita avocatului D. Rădulescu, - coleg de barou și prieten personal, în acelaș timp simpatizant al ideilor socialiste (a fost apoi și înscris în partid).

Mi-a propus să ajute partidul în acțiunea sa propagandistică și eu am insistat pe lângă el în acest sens fiindcă era un om cu stare materială.

/.

C. Vitel Petrescu

Îl știam în același timp avocat la societatea "Vulcan" și la "Reșița".

I-am expus totodată un plan al partidului: de a crea institute muncitorești de cultură tehnică și de educație socialistă.

Prietenul D. Rădulescu mi-a propus să vie și cu inginerul A. Pop de la Reșița ca să discut crearea de asemenea institute muncitorești.

A început să subvenționeze partidul și parte din bani i-am dat lui Harry Moscovici care era casierul comisiei financiare a partidului (pe vremea aceea partidul era

I. C. Titel Petrescu

unificat) iar parte din bani i-am întrebuințat la tipărirea de broșuri socialiste, la plata tipăririi „istoriei partidului socialist în România" și la librăria socialistă.

D. Rădulescu a venit cu inginerul Alex. Pop la mine și le-am vorbit de crearea de institute muncitorești și de necesitatea lor în vederea ridicării culturale a muncitorimii și a dezintoxicării spiritului muncitoresc de fascism.

Alex. Pop m'a rugat să-i fac un plan scris și să i-l prezint pentru a reflecta asupra mijloacelor de realizare. I-am redactat acest plan și la o a 2a vizită

i. c. Titel Petrescu

i l'am prezentat. Nu-mi reamintesc dacă Alex. Pop a mai venit pe la mine, dar de la D. Rădulescu am aflat că o asemenea realizare ar fi necesitat o prea mare sforțare din partea inginerilor și nu l-am mai văzut pe Pop.

După reizvunea partidului — 10 Martie 1946 — D. Rădulescu a continuat să ajute partidul tipărind cu banii dați: programul partidului social-democrat, statutul partidului; un proiect de lege electorală; iar la alegerile din Noembrie 1946 banii i-am folosit la susținerea candidaturilor, dar cum banii erau foarte

C. Titel Petrescu

depreciați, nu ne-au ajuns decât la susținerea candidaților în vreo 2-3 județe. (Dealtfel, din lipsă de fonduri n'am putut pune candidaturi decât în 40 sau 41 de județe).

D. Rădulescu a mai dat ceva ajutoare și în primăvara anului 1947, cu care bani am ajutat pe militanții arestați la Pitești, Craiova etc. Din primăvara anului 1947 am încetat orice contact cu D. Rădulescu, — deci — firul — și cu Alex. Popp.

Nu-mi reamintesc cuantumul sumelor primite de mine și de Adrian Dimitriu, dar nu cred să fi depășit suma de 50 de milioane, în acea epocă de inflație.

C. Titel Pet=

Știam că Alex. Pop este inginer la societatea "Reșița" și în conducerea tehnică a acestei întreprinderi, dar – personal acesta – nu știam că era chiar director. Din conversațiile ce am avut cu el ca tehnician intelectual, părea un om foarte înaintat în păreri și de la D. Rădăceanu am aflat că era înscris chiar în organizația "Apărarea Patriotică".

Acceptarea de ajutoare materiale de la oameni din afara Partidului o consider ca o abatere de la morala socialistă. A fost singura abatere și ea se explică

→ C. Titel Petrescu

nevoea ce aveam în acëa perioadă de timp de a face cât mai multă propagandă socialistă și în graba ce puneau unii conducători ai marilor întreprinderi de a se deposeda de parte din beneficiile lor în favoarea noilor formațiuni politice ce apăreau în arena politică ca propulsare a transformărilor economice și sociale.

Nu mi s'a pus nici de D. Rădulescu, nici de Popp nici o condiție când mi s'au dat aceste ajutoare și nici n'aș fi acceptat să primesc ajutoare materiale cu condiția de a mă abate de la țelurile

ss. C. Titel Petrescu

socialiste.

Declarația dată azi 13 Martie 1950, de bună voie.

[signature]

13. III/950.

B.

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

Cu IULIU MANIU nu am avut raporturi mai strânse decât în perioada ce a precedat actul istoric dela 23 August 1944 şi mai puţine după sciziunea partidului social democrat care a avut loc la 10 Martie 1946 şi anume cu ocazia alegerilor din toamna anului 1946.-

In anul 1945 l-am văzut foarte puţin,poate de 2-3 ori.-

După sciziune mi-a propus un cartel electoral.-I-am răspuns că personal sunt contra oricărui cartel,dar că voi convoca Comitetul Executiv şi voi supune discuţiunei propunerea sa.-

Comitetele toate - cu excepţia organizaţiei de Iaşi au fost de părere să respingem cartelul.-

L'am mai văzut după alegeri cu ocazia redactărei de proteste contra alegerilor.-

Eram partizanul unei colaborări la Guvern cu partidul naţional-ţărănesc.-

Impreună am făcut actul istoric dela 23 August,împreună să guvernăm,fiindcă le cunoşteam programul şi popularitatea la sate.-

Din conversaţiile cu şefii naţional-ţărănişti, am dedus că partidul era accesibil marilor reforme de structură.-

Credeam deci această colaborare şi posibilă şi necesară pentru buna şi liniştita desvoltare economică şi socială a ţării în faza actuală a evoluţiei ţării.-

Declaraţia dată de bună voie azi 13 Martie 1950.-

ss/.C.TITEL PETRESCU

13 Martie 1950.-

Declarație.

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

Cu Iuliu Maniu nu am avut raporturi mai strânse decât în perioada ce a precedat actul istoric de la 23 August 1944 și mai puțin după sciziunea partidului social democrat care a avut loc la 10 Martie 1946 și anume cu ocazia alegerilor din toamna anului 1946.

În anul 1945 l'am văzut foarte puțin, poate de 2-3 ori.

După sciziunea mi-a propus un cartel electoral

C. Titel Petrescu

I-am răspuns că personal sunt contra oricărui cartel, dar că voi convoca Comitetul executiv și voi supune discuțiunii propunerea sa.

Comitetele toate – cu excepția organizației din Iași – au fost de părere să respingem cartelul.

L'am mai văzut după alegeri cu ocazia redactării de proteste contra alegerilor.

Eram partizanul unei colaborări la guvern cu partidul național-țărănesc.

Împreună am făcut actul istoric de la 23 August, împreună să guvernăm, fiindcă le cunoșteam programul și popularitatea la sate.

Din conversațiile cu șefii național-țărăniști, am dedus că partidul era accesibil marilor reforme de structură.

Credeam deci această colaborare și posibilă și necesară pentru buna și armonioasa desvoltare economică și socială a țării în faza actuală a evoluției țării.

Declarație dată de bună voe azi 13 Martie 1950.

C. Vlădescu

13 - III / 1950

A.

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse ?

In urma sciziunei partidului social-democrat - 10 Martie 1946 - am căutat împreună cu comitetul executiv constituit atunci, să fac demarcația netă dintre noi și partidul comunist, redactând un manifest prin care îndemnam muncitorimea la organizare și rezistență contra instaurărei unui regim comunist permanent în țara românească, ca unul ce nu era compatibil cu realitățile țării noastre.- Rațiunea de a fi a partidului era tocmai lupta contra unui asemenea regim.-

In fapt însă nu am putut duce această luptă neavând libertatea necesară, fiind lipsiți de gazetă, de sedii și fără posibilitatea de a face întruniri în țară.-

Dacă am fi avut libertatea ce se acordă în regimurile democrate, am fi dus această luptă pe căile legale, prin presă și prin întruniri publice.-

Dau această declarație de bună voe și nesilit de nimeni.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

14 Martie 1950.-

A:

Declarație

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

In urma scizionei partidului social democrat — 10 Martie 1946 — am căutat împreună cu comitetul executiv constituit atunci, să fac demarcația netă dintre noi și partidul comunist, redactând un manifest prin care îndemnam muncitorimea la organizare și rezistență contra instaurărei unui regim comunist permanent în țara ro-

/. C. Titel Petrescu

muncesc, ca unul ce nu era compatibil cu realitățile țării noastre. Rațiunea de a fi a partidului era tocmai lupta contra unui asemenea regim.

În fapt însă nu am putut duce această luptă neavând libertatea necesară, fiind lipsiți de gazete, de sedii și fără posibilitatea de a face întruniri în țară.

Dacă am fi avut libertatea ce se acordă în regimurile democrate, am fi dus această luptă pe căile legale, prin presă și prin întruniri publice.

Dau această declarație de bună voe, și semnată de mine.

Constantin Titel Petrescu

14. III/950

B.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Inainte de alegerile din toamna anului 1946 - cred că prin Septembrie 1946 s'a prezentat la mine CAMIL DEMETRESCU funcţionar la Ministerul de Externe cu o delegaţie-recomandaţie dată de IULIU MANIU către GR.NICULESCU-BUZESTI care fugise din ţară în străinătate,rugându-mă să semnez şi eu acea recomandaţie.-

I-am răspuns că nu pot semna acea delegaţie în termenii concepuţi de IULIU MANIU întrucât Gr.NICULESCU-BUZESTI nu era membru partidului nostru.-

Am scris însă sub semnătura lui IULIU MANIU recomandarea mea către NICULESCU-BUZESTI de a informa partidele socialiste din străinătate asupra cauzelor sciziunei partidului social-democrat din România.-

Gr.NICULESCU-BUZESTI era un om politic care cunoştea aceste cauze ; cunoştea şi ideologia noastră şi profitam de ocazia că era primul român care se afla în străinătate - fugit din ţară - în măsură de a informa partidele socialiste din străinătate asupra stărei de lucruri din social-democraţia română.-

El ştia că o parte din partidul social democrat era partizana păstrărei independenţii faţă de partidul comunist, care îşi avea şi ideologia şi metodele de acţiune distincte.-

Partidul social-democrat independent nu poate accepta toate reformele de structură ale partidului comunist şi nici metodele sale de guvernare fără libertate.-

El voia ca întreprinderile mari,de exploatare să fie socializate,păstrându-se însă în această fază de tranziţie întreprinderile mici şi mijlocii în care iniţiativa particulară se poate desvolta în interesul unei bune producţiuni iar la sate,partidul social-democrat independent urmărea prin reforma agrară,exproprierea marilor proprietăţi şi împroprietărirea ţăranilor,menţinându-se proprietatea individuală parcelară care trebuia însă organizată prin asociaţii - cooperative,sindicate - în vederea măririei şi îmbunătăţirei produc-

./.

ţiei agricole.-

Declaraţie dată de bună voie şi nesilit de nimeni.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

14 Martie 1950.-

B -

Declaraţie.

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Înainte de alegerile din toamna anului 1946 — cred că prin Septembrie 1946 s'a prezentat la mine Camil Demetrescu funcţionar la Ministerul de Externe cu o delegaţie-recomandaţie dată de Iuliu Maniu către Gr. Niculescu-Buzeşti care fugise din ţară în străinătate, rugându-mă să semnez şi eu acea recomandaţie.

I-am răspuns că

ss. C. Titel Petrescu

nu putea semna acea delegație în
termenii concepuți de Iuliu
Maniu întrucât Gr. Niculescu-
Buzești nu era membru parti-
dului nostru.

Am scris însă
sub semnătura lui Iuliu
Maniu recomandarea mea către
Niculescu-Buzești de a informa
partidele socialiste din străinătate
asupra cauzelor sciziunii
partidului social-democrat din
România.

Gr. Niculescu-Buzești
era un om politic care
cunoștea aceste cauze; cu-
noștea și ideologia noastră și
profitam de ocazia că era
primul român care se
afla în străinătate — fugit
din țară — în măsură d'a

ss. C. Titel Petrescu

informa partidele socialiste din străinătate asupra stării de lucruri din social-democrația română.

El știa că o parte din partidul social-democrat era partizana păstrării independenței față de partidul comunist, care își avea și ideologia și metodele de acțiune, bolșevice.

Partidul social-democrat independent nu putea accepta toate reformele de structură ale partidului comunist și nici metodele sale de guvernare fără libertate. El voia ca întreprinderile mari, de exploatare să fie socializate, păstrându-se însă în această fază de tranziție, în-

./. C.Titel Petrescu

treprinderile mici și mijlocii în care inițiativa particulară se poate desvolta, în interesul unei bune producțiuni iar la sate, partidul social. democrat independent urmărește – prin reforma agrară, exproprierea marilor proprietăți și împroprietărirea țăranilor, menținându-se proprietatea individuală parcelară, care trebuie însă organizată prin asociații – cooperative, sindicate – în vederea măririi și îmbunătățirii producției agricole.

Declarație dată de bună-voe și necsilit de nimeni.

Const. Titel Petrescu

14.III/950

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

In anul 1946 toamna am primit vizita tov.Profesor CONSTANTIN MOTAS care mi-a adus o adeziune de înscriere în partid a profesorului GABRIEL BADARAU aflător la Geneva însoţită de o scurtă recomandare a lui GRIGORE GAFENCU care se afla tot la Geneva.- Auzisem de mai înainte că s'ar afla la Paris un Profesor BADARAU înscris în partidul socialist francez (S.F.I.O.)de sub conducerea lui LEON BLUM.-

Cum pe acea vreme redactasem un memoriu explicativ al cauzelor sciziunii partidului social democrat din România pentru uzul partidelor socialiste din străinătate,m'am gândit să-i trimit lui BADARAU acest memoriu pentru a-l difuza la Bruxelles (unde se afla sediul organizaţiei socialiste internaţionale),la Paris şi la toate celelalte partide socialiste din Apus.-

Memoriul i l-am trimis prin VOIMAN (un tânăr student român membru de partid) care era bine cunoscut ca un corespondent al ziarului DAILY HERALD stabilit la Viena şi care îmi luase şi mie un interwiew cu ocazia trecerii lui prin Capitala ţării noastre.-

Odată cu memoriul i-am trimis şi lui GABRIEL BADARAU o delegaţie de informare a partidelor socialiste din străinătate asupra cauzelor sciziunii din P.S.D. din România.-

Vroiam ca în organizaţia socialistă internaţională să fie admis P.S.D.I. ca membru iar nu fracţiunea condusă de ....- Se ştie că în organizaţia socialistă internaţională nu se admit două partide socialiste dintr'o ţară ci numai una,aceia care e rămasă fidelă concepţiilor socialiste.-

Declaraţia dată de bună voie şi nesilit de nimeni.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

16 Martie 1950.-

A

Declarație:

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

În anul 1946 toamna am primit vizita tovarășului profesor Const. Motaș, care mi-a adus o adeziune de înscriere în partid a profesorului Gabriel Bădărău – aflător la Geneva – însoțită de o scurtă recomandare a lui Dr. Gafencu care se afla tot la Geneva. Auzisem de mai înainte că s'ar afla la Paris un profesor Bădărău înscris în partidul socialist francez (S.F.I.O.) de sub conducerea lui Léon Blum.

C. Titel Petrescu

Cum pe acea vreme redactasem un memoriu explicativ al cauzelor sciziunei partidului social-democrat din România pentru uzul partidelor socialiste din străinătate, m'am gândit să trimet lui Bădărău acest memoriu pentru a-l difuza la Bruxelles (unde se afla sediul organizației socialiste internaționale), la Paris și la toate celelalte partide socialiste din Apus.

Memoriul i l'am trimes prin Volman (un tânăr student român, membru de partid) care era bine cunoscut cu un corespondent al ziarului laburist ~~Dayly~~ Hess [illegible] Daily Herald stabilit la Viena și care-mi luase și mie un interview cu ocazia trecerei lui prin Capitala țării noastre.

C. Titel Petrescu

 421 079

Notă cu memoriu i-am trimis și lui Gabriel Bădărău o delegație de informare a partidelor socialiste din străinătate asupra cauzelor sciziunii din P.S.D. din România.

Vroiam ca în organizația Socialistă internațională să fie admis P.S.D.I. ca membru iar nu fracțiunea condusă de Rădăceanu. Se știe că în organizația socialistă internațională nu se admit 2 partide socialiste dintr'o țară ci numai ~~una~~ ~~o~~ una, aceea care e rămasă fidelă concepțiilor socialiste.

Declarație dată de bună-voie și cenzurat de nimeni.

16. III/1950 Constantin Titel Petrescu

Stors de mine C. Titel Petrescu

B.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Am primit ajutoare băneşti dela Ing. ALEXANDRU POPP dela Reşiţa atât prin intermediul avocatului D. RADULESCU cât şi prin acela al Inginerului D. FURNICA care era membru în Consiliul de Administrie al societăţii " RESITA ".-

Nu-mi reamintesc ce sume am primit fiindcă nu am notat, dar cred că în total am primit prin cei doi prieteni (Ing. D. FURNICA mi-e şi cumnat), cam 50 milioane lei.- Cea mai mare parte din această sumă am primit-o prin D. RADULESCU care era şi membru în partid.-

Declaraţia dată de bună voie şi nesilit de nimeni azi 16 Martie 1950.-

ss/. CONST. TITEL PETRESCU

16 Martie 1950.-

B

081

484

Declaraţie

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Am primit ajutoare băneşti de la Inginerul Alex. Popp, de la Reşiţa, atât prin intermediul avocatului D. Rădulescu cât şi prin acel al Ing. D. Tumiţă care era membru în Consiliul de administraţie al societăţei "Reşiţa".

Nu-mi reamintesc ce sume am primit, fiindcă nu am notat, dar cred că în total, am primit prin cei

C. Titel Petrescu

1.

doi prieteni (Ing. D. Frunică mi-a și cumnat), cam 50 milioane lei. Cea mai mare parte din aceste sume o primeam am primit-o prin D. Răduleanu care era și membru în partid.

Declarație dată de bună voie și scrisă de mine azi 16. III /1950

16. III /1950 Constantinescu Petre

șters, ... C. Fil.

C.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Prin Septembrie 1947 am primit vizita tânărului ZISSU,fratele lui I.ZISSU membru în partidul social-democrat care-mi făcu cunoscut că I.ZISSU se află la Viena plecat cu paşaport în regulă şi mă roagă să-i dau o recomandare pentru partidele socialiste din străinătate având de scop să se instaleze la Paris.-

La început am ezitat să-i dau o asemenea recomandare pentrucă-l cunoşteam ca pe un membru de partid înscris de dată recentă (după 23 August) şi neverificat suficient.- După o consultare cu unul din secretarii partidului (nu-mi reamintesc bine dacă m'am consultat cu ADRIAN DIMITRIU sau cu ROMULUS DAN) şi la insistenţa fratelui său,i-am dat o delegaţie de informare concepută astfel :

" Tovarăşul I.ZISSU este membru în partidul social democrat independent din România şi în Comisia de Verificare a Comitetului Central şi este autorizat să informeze partidele socialiste din străinătate asupra sciziunei partidului social-democrat român ".-

Delegaţia i-a fost trimisă la Viena de acest tânăr care s'a prezentat la mine pe care-l cunoşteam ca frate cu I. ZISSU şi care deasemenea era membru de partid.-

Declaraţia dată de bună voie şi nesilit de nimeni azi 16 Martie 1950.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

16 Martie 1950.-

C.

083

~~487~~

Declarație:

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Prin Septembrie 1947 am primit vizita tânărului Zissu, fratele lui I. Zissu membru în partidul social-democrat care-mi făcu cunoscut că I. Zissu se află la Viena plecat cu pașaport în regulă și mă roagă să-i dau o recomandare pentru partidele socialiste din străinătate, având de scop să se instaleze la Paris. La început am ezitat să-i dau o asemenea recomandare pentru că-l cunoșteam ca pe un membru de partid, înscris

ss. C. Titel Petrescu

de dată recentă (după 23 August) și ~~încă~~ neverificat suficient. După o consultare cu unul din Secretarii partidului (nu-mi reamintesc bine dacă m'am consultat cu Adrian Dimitriu sau cu Romulus Dan) și la insistența fratelui său, i-am dat o delegație de informare concepută astfel:

"Tovarășul I. Zissu este membru în partidul social-democrat independent din România și în Comisia de verificare a Comitetului central și este autorizat să informeze partidele socialiste din străinătate asupra scizimei partidului social-democrat român".

Delegația i-a fost trimeasă la Viena de acest tânăr care s-a prezentat la mine

trăs de mine către

pe care-l cunoşteam ca frate cu I. Zissu şi care de asemenea era membru de partid.

Declaraţie dată de bună-voe şi nesilit de nimeni. azi 16 Martie 1950.

Constantin Petrea

16. III / 1950

Rectificat de mine Constantin Petrea

D.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU,declar următoarele ca răspuns la întrebarea pusă :

Din convorbirile ce am avut cu avocatul D.RADULESCU care-mi aducea ajutoare băneşti, am aflat că banii ce îi dădeau dela " Reşiţa " atât la gazete cât şi la unele organizaţii politice proveneau din vânzarea lor la negru a produselor întreprinderei.-

In epoca aceia de inflaţie permanentă şi crescândă,toate întreprinderile căutau să vândă produsele la negru ca să poată să se suţină.-

Din surplusul acestor beneficii - îmi spunea prietenul D.RADULESCU - a putut să ajute şi partidul S.D.

Declaraţie dată de bună voie şi nesilit de nimeni.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

16 Martie 1950.-

Declarație.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele ca răspuns la întrebarea Dvs.:

Din convorbirile ce am avut cu avocatul D. Rădulescu care-mi aducea ajutoare bănești, am aflat că banii ce ei dădeau de la "Reșița" atât la gazetă cât și la unele organizații politice proveneau din vânzarea la negru a produselor întreprinderii.

În epoca aceea de inflație permanentă și crescândă, toate întreprinderile căutau să vândă produsele la

C. Titel Petrescu

regiunea ca să poată să se susțină.
Din surplusul acestor beneficii
— îmi spunea prietenul D. Rădu-
lescu — a putut să ajute și par-
tidul S.D.

Declarație dată de bună-
voe și scrisă de mine.

Constantin Petrescu

16.III/1950

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Fondurile luate de la Ing.ALEX.POPP prin avocatul D.RADULESCU şi prin Ing.FURNICA-MINOVICI erau cu scopul de a întări partidul social-democrat şi lupta sa pentru răsturnarea regimului democraţiei populare din România.-

Declaraţia dată azi 17 Martie 1950.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

17 Martie 1950.-

A-

988

Declarație.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Fondurile luate de la Ing. Alex. Pop prin avocatul D. Rădulescu și prin Ing. Gavrilă Mihovici erau cu scopul de a întări partidul social-democrat și lupta sa pentru răsturnarea regimului democrației populare din România.

Declarația dată azi 17.III 1950.

Const. Titel Petrescu

17.III/950

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele:

După sciziunea partidului S.D. din 10 Martie 1946, Secretariatul P.S.D.I. a redactat instrucţiuni de organizare discretă a P.S.D.I., organizaţiilor judeţene, care instrucţiuni în esenţă conţineau următoarele:

Conducătorii organizaţiilor judeţene să treacă la organizarea membrilor în mod discret şi în sistemul de organizare dela om la om pentru a se putea feri prin această organizare de autorităţi.-

Totodată s'a trasat ca conducătorii organizaţiilor judeţene să facă rapoarte directe de activitate şi organizare a P.S.D.I. care rapoarte urmau să fie trimise prin curieri, conducerei.-

Metoda de activitate trasată de mine şi conducere era de a se duce propagandă socialistă contra Partidului Comunist şi a regimului.-

Scopul era ca prin mărirea şi întărirea partidului să se ducă la lupte de rezistenţă contra Partidului Comunist şi contra regimului.-

Am primit sprijin material de la Ing.ALEX.POPP şi Ing. ALEX.STEFANESCU, sume care se ridică la aproximativ circa 55-60 milioane lei.-

Aceste sume le-am primit în perioada dela începutul anului 1945 până la începutul anului 1947, dela Ing.ALEX.POPP şi în toamna anului 1946 de la Ing.ALEX. STEFANESCU.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o susţin şi semnez, nesilit de nimeni.-

ss/CONST.TITEL PETRESCU

18-III-1950.

A

~~447~~ 090

Declarație:

Subsemnatul Constantin Titel Petrescu declar următoarele:

După sciziunea partidului S.D. din 10 Martie 1946 Secretariatul P.S.D.I. a redactat instrucțiuni de organizare discretă a P.S.D.I. organizațiilor județene care instrucțiuni în esență conțineau următoarele:

Conducătorii organizațiilor județene să treacă la organizarea membrilor în mod discret și în sistemul de organizare de la om la om pentru a se putea feri prin această organizare de autorități. Totodată s'a trasat ca conducătorii organizațiilor județene

C. T. Petrescu

să facă rapoarte discrete de activitate și organizare a P.S.D.I. care rapoarte urmau să fie trimise prin curieri, conducerii.

Metoda de activitate trasată de mine și conducere era de a se duce propagandă socialistă contra partidului comunist și a regimului.

Scopul era ca prin mărirea și întărirea partidului să se ducă luptă de rezistență contra partidului comunist și contra regimului.

Am primit sprijin material de la Ing. Alex. Pop și Ing. Alex. Ștefănescu, sume care se ridică la aproximativ 55-60 milioane lei.

Aceste sume le-am pri-

ss. I.V. Petre

mit în perioada dela începutul anului 1945 până la începutul anului 1947, dela Ing. Alex. Boz și în toamna anului 1946 dela Ing. Alex. Stefanescu.

Aceasta îmi este declarația pe care o mențin și semnez, scutit de mincuni.

Constantinescu

18.III.1950

A.

DECLARATIE

Subsemnata CONST. TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Linia politică a partidului Social-Democrat Independent din România a fost acea a partidelor Socialiste conduse de LEON BLUM în Franța, SCHUMACHER în Germania și BEVIN în Anglia.-

Aceasta este declarația dată azi 20-III-1950.-

20-III-1950

ss/CONST.TITEL PETRESCU

093

A.

Declarație.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Linia politică a partidului social-democrat independent din România a fost aceea a partidelor socialiste conduse de Léon Blum în Franța, Schumacher în Germania, și Bevin în Anglia.

Aceasta este declarația.
Dată azi 20. IV/950.

Const Titel Petrescu

20. III/950.

487

A.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU, declar următoarele la întrebările puse :

De la Inginerul ALEXANDRU STEFANESCU am primit, după câte îmi amintesc, suma de 5 milioane lei.

Intâlnindu-l la Asociaţia"Amicii Naţiunilor Unite" i-am spus prieteneşte să mă mai ajute atunci când va avea ceva bani de prisos şi e posibil să-mi mai fi dat încă odată o sumă de bani, dar n'aşi putea preciza. El îşi poate aminti mai bine.

Banii i-am primit în vara sau toamna anului 1946 înainte de alegerile legislative care au avut loc la 19 Noembrie 1946.

Imprejurările în care mi s'au oferit şi am primit aceşti bani sunt următoarele :

Pe inginerul ALEXANDRU STEFANESCU îl întâlneam odată, de 2 ori pe lună la "Amicii Naţiunilor Unite" unde eram membrii amândoi.

La una din aceste întâlniri i-am vorbit - incidental - de scumpetea tipăriturilor din cauza scumpetei hârtiei şi a tiparului (Costa o broşură mai mărişoară cam 20.000 lei). El s'a oferit să mă ajute şi în adevăr, într'o zi m'am pomenit cu el acasă la mine, aducându-mi 5 milioane lei.

Banii i-am întrebuinţat la tipărirea de broşuri şi în deosebi a programului P.S.D.I.

Declaraţia dată de bună voe azi 24 Martie 1950.

ss. CONSTANTIN TITEL PETRESCU

24 Martie 1950

A

Declarație

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

De la Inginerul Alexandru Ștefănescu am primit – după câte îmi amintesc – suma de 5 milioane lei.

Întâlnindu-l la asociația „Amicii Națiunilor Unite", i-am spus prietenește să mă mai ajute atunci când va avea ceva bani de prisos și e posibil să-mi mai fi dat încă odată o sumă de bani, dar n'aș putea preciza. El își poate aminti mai bine.

Banii i-am primit în vara sau toamna anului 1946

C. T. Petrescu

înainte de alegerile legislative care au avut loc la 19 Noembrie 1946.

Împrejurările în care mi s'au oferit și am primit acești bani sunt următoarele:

Pe Inginerul Alexandru Ștefănescu îl întâlneam odată, de 2 ori pe lună la "Amicii Națiunilor Unite" unde eram membrii amândoi. La una din aceste întâlniri i-am vorbit - incidentul - de scumpetea tipăriturilor din cauza scumpetei hârtiei și a tiparului. (Costa o broșură mai mărișoară cam 20.000 lei). El s'a oferit să mă ajute și în adevăr, într'o zi m'am pomenit cu el acasă la mine, aducându-mi 5 milioane lei.

[signature]

Banii i-am întrebuințat la tipărirea de broșuri și în deosebi a programului P.S.D.I.

Declarație dată de bună-voe azi 24-III/950

Comăniteanu Petrea

24.III/950

097
~~105~~

29-3-50

B.

DECLARATIE
=====================

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU domiciliat în București Str.Brezoianu 29,declar următoarele :

Activitatea mea politică a fost o activitate contrară regimului actual.-

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez cu mână proprie.-

29-III-1950.

ss/CONST.TITEL PETRESCU

B-

098
~~506~~

Declarație.

Subsemnatul Constitel Petrea domiciliat în Găești str. Gregorian 24 declar următoarele:

Activitatea mea politică a fost o activitate contra-regimului actual.

Aceasta îmi este declarația pe care o susțin și semnez cu mână proprie.

Constitel Petru

29.III/950

A.

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

După 23 August 1944 am avut legături cu următorii reprezentanți ai Statelor din Apus : J.PAUL BONCOUR,reprezentantul Franței în România,B. BERRY,reprezentantul Americei şi HOLMAN reprezentantul Angliei.-

Acestora le-am dat informații privitor la alegerile Legislative din Noembrie 1946,privitor la sciziunea Partidului Social-Democrat.-

In mod concret am dat 2 articole lui ERNEST LEBROUSSE directorul revistei franceze " La Revue Socialiste ",-la cererea lui,în care articole tratam alegerile din toamna anului 1946 şi sciziunea P.S.D. prin prizma mea.-

La fel am informat despre aceste fapte şi pe HOLMAN şi pe B.BERRY.-

După alegerile din 1946 am dat dispoziții verbale şi instrucțiuni scrise P.S.D.I. să se organizeze în mod discret,de la om la om îndemnându-i la luptă de rezistență contra regimului.-

In anul 1945-1946-1947 am avut legături de prietenie cu Ing.ALEXANDRU STEFANESCU care era anglo-fil şi care s'a oferit să mă sprijine materialiceşte pe linia mea politică.-
Astfel am primit dela el sprijin material de aproximatix 5-6 milioane.-

La fel am primit sprijin material dela Ing.ALEX.POPP de aproximativ 50 milioane.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau,susțin şi semnez cu mână.proprie,nesilit de nimeni.-

29-III-1950.

ss/CONST.TITEL PETRESCU.

Declarație

Subsemnatul Constantin Ptărcan declar următoarele la întrebările puse:

După 23 August 1944 am avut legături cu următorii reprezentanți ai Statelor din Apus: J. Paul Boncour, reprezentantul Franței în România, B. Berry reprezentantul Americei și Holman reprezentantul Angliei:

Acestora le-am dat informații privitor la alegerile legislative din Noembrie 1946, privitor la sciziunea

i.c. Titel Pet.

partidului social-democrat.

În mod concret am dat 2 articole lui Ernest Labrousse directorul revistei franceze "La Revue Socialiste", – la cererea lui, în care articole tratam alegerile din toamna anului 1946, și scizionarea P.S.D. prin frământarea mea.

La fel am informat despre aceste fapte și pe Holman și pe B. Berry.

După alegerile din 1946 am dat dispoziții verbale și instrucțiuni scrise P.S.D.I. să se organizeze în mod discret, de la om la om în vederea trecerii la lupta de rezistență contra regimului.

ss. C.T.P.

-3-

În anul 1945-1946-1947 am avut legături de prietenie cu Ing. Alex. Ștefănescu care era anglo-fil și care s'a oferit să mă sprijine materialicește pe linia mea politică. Astfel am primit de la el sprijin material de aproximativ 5-6 milioane.

La fel am primit sprijin material de la Ing. Alex. Popp de aproximativ 50 milioane.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez cu mâna proprie, nesilit de nimeni. 29. III/950.

Const. Titel Petrescu

A.

541

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebările puse :

Am cunoscut pe PORTER ataşat de presă la Legaţia Engleză în vara sau toamna anului 1945.- S'a prezentat la mine acasă pentru a face cunoştinţă şi a-mi comunica ca să primesc pe acei gazetari englezi care erau în trecere prin ţară spre a le da interview-uri.- Am primit în diverse rânduri pe aceşti gazetari care se informau - până la sciziunea P.S.D. - asupra politicii partidului şi după 10 Martie 1946 asupra cauzelor sciziunii.-

Când a venit JOHN MACK deputat laburist,tot PORTER a venit să mă invite la o masă la care participa şi deputatul englez,dar n'am putut lua parte fiind bolnav de ficat.-

Tot PORTER m'a avizat să primesc pe deputatul laburist PLATS MILLS.-

Am primit pe acest deputat şi dacă memoria nu mă înşală a asistat şi PORTER la conversaţie care s'a desfăşurat asupra sciziunii P.S.D. şi programului şi Statutului P.S.D.I. pe care pe care i le-am şi dat.-

Declaraţie dată de bună voie şi nesilit de nimeni azi 30.III.1950.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

30 Martie 1950.-

A

Declarație.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

Am cunoscut pe Porter ~~secretarul~~ atașat de presă la Legația englez[ă] în vara sau toamna anului ~~194~~ 1945. S'a prezentat la mine acesta pentru a face cunoștință și a-mi comunica ca să primesc pe acei gazetari englezi care erau în trecere prin țară spre a le da interviewuri. Am primit în diverse rânduri din acești gazetari care se informau – până la sciziunea P.S.D. – asupra politicei partidului; și după 10 Martie 1946 asupra cauzelor sciziunii.

C. T. Petrescu

Stăn[?]da - rudea C.T. Petr[escu]

Când a venit John Mack deputat laburist, tot Porter a venit să mă invite la o masă la care participa și deputatul englez, dar n'am putut lua parte fiind bolnav de ficat.

Tot Porter m'a avizat să primesc pe deputatul laburist Plats Mills

Am primit pe acest deputat și dacă memoria nu mă înșală a asistat și Porter la conversație care s'a desfășurat asupra sciziunii P.S.D. și programului și statutului P.S.D.I. pe care i le-am și dat.

Declarație dată de bună-voie și scrisă de mine azi 30.III/950.

30.III/950

Constantin Titel Petrescu

B.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

Am cunoscut pe atașatul de presă englez care a urmat lui PORTER.- Nu-mi amintesc numele lui.- Am făcut cunoștința lui la Legația Elvețiană la un ceai.-

M'a avizat odată să primesc pe un corespondent al ziarului " TIMES " care venea dela Sofia.-

Am primit pe acest corespondent și am avut o convorbire cu el făcându-i un istoric al P.S-D. și asupra cauzelor sciziunei.-

Declarație dată de bună voie și nesilit de nimeni.

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

30 Martie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Constantin Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

Am cunoscut pe atașatul de presă englez care a urmat lui Porter. Nu-mi amintesc numele lui. Am făcut cunoștință lui la Legația elvețiană la un ceai.

M-a vizitat odată și prezentase pe un corespondent al ziarului "Times" care venea de la Sofia. Am primit pe acest corespondent și am avut o convorbire cu el făcându-i un istoric al P.S.D. și asupra cauzelor sciziunii.

C.T. Pe

Declarația dată de bună-voe, și necitită de nimeni.

30.III/950.

[illegible]

A.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

L'am cunoscut pe MORGAN PHILIPPS - secretarul partidului laburist englez - cu prilejul vizitei sale în București,_ cred în luna Septembrie a anului 1947.-

Făcuse o vizită și la Moscova și la întoarcerea spre țară sa, s'a oprit și în România.-

A venit în țară la noi,ca să se intereseze personal,asupra cauzelor sciziunei P.S.D.-ului.-

După ce a vizitat mai întâi fracțiunea P.S.D.-RADACEANU-VOITEC-IORDACHESCU m'a vizitat și pe mine și a venit și la Secretariatul partidului S.D.I.unde a vorbit membrilor.-

La mine acasă a venit însoțit de SAMUEL WATSON - deputat laburist care-l însoțise și la Moscova.- Deasemenea era însoțit de ondomnișoară dela noi din țară - probabil traducătoare la Legația engleză - care-i servea de tălmace, eu necunoscând limba engleză.-

I-am explicat mai pe larg cauzele sciziunei și am intervenit la el,ca să ne susție înaintea Biuroului Socialist Internațional pentru admiterea noastră în această veche organizație internațională.-

După convorbire i-am prezentat membrii din Comitetele P.S.D.I.care vroiau să-l cunoască și așteptau într'o cameră alăturată.-

După ce a făcut o vizită prin țară a venit din nou la mine - la interval de câteva zile,-când l-am rugat să intervie pe lângă Ministrul de Interne pentru eliberarea membrilor de partid,care se găseau arestați la epoca aceia.

Si-a exprimat dorința să facă o vizită și la Secretariatul Partidului. (Nu aveam atunci decât o cameră în blok-ul CRETULESCU.- Atât ne rămăsese ca sediu.-)

./.

Am improvizat o adunare şi a vorbit PHILIPPS MORGAN şi SAMUEL WAȚSON.-

Eu am prezidat această întrunire.-

A doua zi am aflat că a plecat din ţară.-

Declaraţia dată de bună voe şi nesilit de nimeni azi 31.III.1950.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

31 Martie 1950.-

Declarație

Subsemnatul Constantin Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

L'am cunoscut pe Morgan Philipps – secretarul partidului laburist englez – cu prilejul vizitei sale în București, – cred în luna Septembrie a anului 1947.

Făcuse o vizită și la Moscova și la întoarcerea spre țara sa s'a oprit și în România.

A venit în țară, la noi, ca să se intereseze, personal, asupra cauzelor scizionei P.S.D.-ului.

ss. C. T. Petrescu

După ce a vizitat mai întâi fracțiunea P.S.D. "Rădăceanu-Voitec-Iordăchescu" m-a vizitat și pe mine și a venit și la secretariatul partidului S.D.I. unde a vorbit membrilor.

La mine acasă a venit însoțit de Samuel Watson — deputat laburist — care-l însoțise și la Moscova. De asemenea era însoțit de o domnișoară de la noi din țară — probabil traducătoare la Legația engleză — care-i servea de tălmaci, cunoscând limba engleză.

I-am explicat mai pe larg cauzele scizjunii și am intervenit la el, ca să ne susție înaintea Biuroului Socialist.

internațional pentru admiterea noastră în această veche organizație internațională.

După convorbire i-am prezentat membrii din Comitetul P.S.D.I. care voiau să-l cunoască și așteptau într-o cameră alăturată.

După ce a făcut o vizită prietenă, a venit din nou la mine — la interval de câteva zile —, când l-am rugat să intervie pe lângă Ministerul de Interne pentru eliberarea membrilor de partid, care se găseau arestați la epoca aceea.

Și-a exprimat dorința să facă o vizită și la Secretariatul Partidului. (Nu aveam atunci decât o cameră în blocul

./.

C.T. Petrescu

Krețulescu. Atât ne rămăsese
ca sediu).

Am improvizat o
adunare și a vorbit Philips
Morgan și Samuel Watson.
Eu am presidat această în-
trunire.

A doua zi, am aflat
că a plecat din țară.

Declarație dată de
bună-voie și nesilit de nimeni
azi 31.III/1950.

31.III/1950 [illegible signature]

B.

DECLARATIE

Subsemnatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU declar următoarele la întrebarea pusă :

L'am cunoscut pe Inginerul ALEX.STEFANESCU la Asociaţia " Amicii Naţiunilor Unite " în cursul anului 1945.- Nu-mi reamintesc cine mi l-a prezentat.-

Prezentările între membrii noui veniţi, le făcea deobicei C.VISOIANU,preşedintele acestei Asociaţii.- Probabil că el ne-a prezentat unul altuia,dar nu-mi reamintesc cu preciziune.-

Declaraţia dată de bună voie şi nesilit de nimeni, azi 31.III.1950.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

31.III.1950.-

13 -

5/6

112

Declarație

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebarea pusă:

L-am cunoscut pe inginerul Alex. Ștefănescu la asociația „Amicii Națiunilor Unite" în cursul anului 1945. Nu-mi reamintesc cine mi l-a prezentat. Prezentările între membrii, noi veniți, le făcea, de obicei, C. Vișoianu, președintele acestei asociații. Probabil că el ne-a prezentat unul altuia, dar nu-mi reamintesc cu precizie.

C. T. Petrescu

Declarație dată de bună-voie și semnată de mine azi 31.III/1950.

31.III/1950 [signature]

Aprilie 51

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele :

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări aţi cunoscut pe STEFANESCU ALEXANDRU ?

Răspuns :

Pe inginerul STEFANESCU ALEXANDRU l-am cunoscut în cursul anului 1945 la asociaţia "Amicii Naţiunilor - Unite".- Nu-mi reamintesc cine mi l-a prezentat.- Cred că mi l-a prezentat C.VISOIANU care era preşedintele acestei asociaţii şi care făcea prezentările între membrii care nu se cunoşteau între ei.-

Intrebare :

Ce relaţii s'au stabilit între Dvs. ?

Răspuns :

Intre mine şi Inginerul STEFANESCU ALEXANDRU s'au stabilit relaţii de cunoscuţi care aveau puncte comune în ceeace priveşte politica ce urma să fie instaurată în ţara noastră.- El părea a fi un prieten al politicii engleze.- (In Anglia îşi făcuse studiile).-

El urmărea ca atât în Tratatul de Pace cât şi în politica ţării noastre să fie instaurat un regim politic ca acel din Anglia unde conduceau laburiştii.-

Si eu ca preşedinte al partidului social democrat independent vroiam să avem în ţara românească un regim politic ca acel din Anglia laburistă.-

Intrebare :

Unde v'aţi întâlnit cu STEFANESCU şi cât de des?

./.

Răspuns :

L-am văzut de câteva ori,- poate de 5-6 ori - la asociaţia " Amicii Naţiunilor Unite" şi de 2 ori la el acasă,în Calea Dorobanţilor.- La Asociaţia " Amicii Naţiunilor Unite l-am văzut în cursul anului 1945 şi 1946.- La el acasă, în cele două rânduri,odată în 1946 şi altă dată în primăvara anului 1947.- A doua oară,am plecat dela el de acasă pe jos,împreună şi în drumul comun m'am oprit câteva minute la biroul său din Str. Piaţa Amzei, după care ne-am despărţit.- De atunci nu l-am mai văzut.-

Intrebare :

Ce s'a urmărit prin aceste întâlniri ?

Răspuns :

In cursul anului 1945 -1946, mă duceam la asociaţia "Amicii Naţiunilor Unite"din când în când.- Acolo întâlneam câteodată şi pe Inginerul ALEXANDRU STEFANESCU.- La această asociaţie se dădeau uneori scurte concerte, ceaiuri, dansuri naţionale, etc.-

In cele 5-6 convorbiri avute cu el la asociaţie unde îi făcusem cunoştinţa,discutam generalităţi politice la ordinea zilei.- In preajma alegerilor din Noembrie 1946, văzându-l la asociaţie, în discuţia avută m'a întrebat dacă partidul social democrat independent a pus candidatur

La răspunsul meu afirmativ în care îi arătam dificultăţile băneşti ce întâmpinam, s'a oferit să mă ajute "dacă se va înlesni".- După câteva zile a venit la mine acasă şi mi-a adus 5 sau 6 milioane lei.- (Nu-mi reamintesc suma cu preciziune).- După aceia i-am făcut o vizită acasă pentru a-i mulţumi.-

In primăvara anului 1947, i-am mai făcut o a doua vizită fiindcă la asociaţia "Amicii Naţiunilor Unite" nu-l mai văzusem.-

El îmi promisese să mă mai ajute când va mai avea posibilitatea, fiindcă se arăta a simpatiza cu partidul S.D.I. care avea aceiaşi ideologie cu partidul laburist din Anglia.-

Noi social democraţii independenţi activam în ţara noastră pentru propaganda ideilor democrate aşa cum e

./.

concepută democraţia în Occident şi implicit prin aceasta în contra regimului actual.- Cum vroiam să mai tipăresc programul partidului S.D.I., i-am reamintit promisiunea.-

Nu-mi aduc aminte dacă mai mi-a adus vreo sumă sau nu.- Poate că el îşi aduce aminte mai bine.-

De atunci nu l-am mai văzut.-

Intrebare :

Dumneavoastră aţi avut legături cu STEFANESCU nu numai personal ci şi prin alte persoane.- Aşa este ?

Răspuns :

Cu STEFANESCU am avut numai legături personale la asociaţia " Amicii Naţiunilor Unite " şi de două ori la el acasă, a 2-a oară plecând cu el pe jos spre casă, când am şi intrat la el la birou.-

N'am folosit nici o altă persoană în aceste legături ce am avut cu el.-

Intrebare :

Explicaţi cauzele legăturilor ce le-aţi avut Dvs cu STEFANESCU ?

Răspuns :

Cunoscându-l la asociaţia "Amicii Naţiunilor Unite" aveam puncte comune de ideologie în ceeace priveşte această organizaţie.- Pe urmă, legăturile s'au făcut şi pe concepţiile mai mult sau mai puţin comune în ceeace priveşte regimul laburist din Anglia şi al socialiştilor din Franţa.-

Pe baza acestor puncte comune de ideologie, el s'a oferit să mă ajute băneşte în activitate partidului care o făcea prin manifeste electorale, cu ocazia alegerilor din 1946.-

Prin această activitate P.S.D.I., urmărea să biruiască în alegeri candidaţii săi, în contra candidaţilor guvernului care era la putere în Noembrie 1946.-

Intrebare :

Prin urmare aţi avut o perfectă unitate de vederi cu STEFANESCU ?

./.

Răspuns :

Am avut unitate de vederi pe chestiunea regimurilor politice din Anglia, Franţa, etc.-

M'a ajutat în politica mea şi nădăjduiam amândoi că şi în ţara noastră se va introduce un regim similar regimurilor din Occident şi în special ca cel laburist din Anglia.- El cunoştea programul partidului nostru şi fără a fi un socialist era un simpatizant al partidului.-

Intrebare :

Si pe baza aceasta v-aţi înţeles cu STEFANESCU a duce lupta împreună contra regimului democratic ?

Răspuns :

Nu m'am înţeles cu STEFANESCU a duce lupta împreună, dar din discuţia avută cu el am dedus că ar vrea ca P.S.D.I. să se întărească, pentru a avea un cuvânt de spus în politica ţării.-

Intrebare :

Când aţi cerut lui STEFANESCU bani şi în ce scop

Răspuns :

Am reamintit lui STEFANESCU - cred în primăvara anului 1947 - promisiunea făcută cu ocazia alegerilor din 1946, când el s'a oferit a ajuta partidul în acţiunea sa electorală, de a-mi mai da o sumă de bani, fiindcă vroiam să retipăresc programul partidului care era epuizat.-

In afară de suma dată cu ocazia alegerilor, nu-mi amintesc dacă mi-a mai dat vre-o sumă.- El poate să-şi aducă aminte.-

Intrebare :

Ce acţiune a desfăşurat P.S.D.I. după directivele lui STEFANESCU împotriva regimului democratic ?

Răspuns :

P.S.D.I. n'a desfăşurat nici o acţiune după directivele lui STEFANESCU.- El primea directive numai dela Comitetul său Executiv.-

Intrebare :

Ce directive aţi dat Dvs. organizaţiilor de jos ale partidului S.D.I. ?

./.

Răspuns :

Comitetul Executiv alPS.D.I. a dat directiva organizaţiilor sale de jos ca să depue candidaturi la alegerile din 1946 şi să le susţie în judeţele în care are posibilitate.-

După alegeri s'au dat unele instrucţiuni scrise ca să se păstreze coeziunea între membrii rămaşi credincio şi partidului.-

Intrebare :

Ce instrucţiuni aţi dat organizaţiilor P.S.D.I. dela Reşiţa şi prin cine ?

Răspuns :

P.S.D.I. n'a dat nici o instrucţie specială organizaţiei dela Reşiţa , dar după congresul său dela 9-10 Mai 1946 s'a dat cuvânt de ordine membrilor săi de partid să rămână credincioşi ideologiei socialiste reformiste şi nici decum ideologiei preconizate de celelalte partide muncitoreşti.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi o semnez.-

ss/. CONST.TITEL
PETRESCU

4 Aprilie 1951

118 1R

Declarație

Subsemnatul Const. Vitel Petrescu declar următoarele:

Întrebare

Când și în ce împrejurări ați cunoscut pe Ștefănescu Alexandru?

Răspuns.

Pe Inginerul Ștefănescu Alexandru l'am cunoscut în cursul anului 1945 la asociația „Amicii Națiunilor-Unite. Nu-mi reamintesc cine mi l'a prezentat. Cred că mi l'a prezentat C. Vișoianu care era președintele acestei asociații și care făcea prezentările între membrii care nu se cunoșteau între ei.

Întrebare.

Ce relații s'au stabilit între D-v?

Răspuns.

Între mine și Inginerul Ștefănescu Alexandru

./. C. Vitel Petrescu

s'au stabilit relații de cunoscuți care aveam puncte comune în ceea-ce privește politica ce urma să fie instaurată în țara noastră. El părea a fi un prieten al politicei engleze. (In Anglia își făcuse studiile).
El urmărea ca atât în Tratatul de pace cât și în politica țării noastre să fie instaurat un regim politic ca acel din Anglia unde conduceau laburiștii.
Și eu ca președinte al partidului social-democrat independent vroiam să avem în țara românească un regim politic ca acel din Anglia, laburistă.
<u>Intrebare</u>.
Unde v'ați întâlnit cu Ștefănescu și cât de des?
<u>Răspuns</u>.
L'am văzut de câteva ori, - poate de 5-6 ori - la asociația „Amicii Națiunilor Unite și de 2 ori la el acasă, în calea Dorobanților. La asociația „Amicii Națiunilor-Unite l'am văzut în cursul anului 1945 și 1946.
C. Titel Petrescu

La el acasă, în cele două rânduri, odată în 1946 și altă dată în primăvara anului 1947. A doua oară, am plecat de la el de acasă pe jos, împreună și în drumul comun ne-am oprit câteva minute la biroul său din str. Piața Amzei, după care ne-am despărțit. De atunci nu l-am mai văzut.

Intrebare.

Ce s'a urmărit prin aceste întâlniri?

Răspuns. In cursul anului 1945 și 1946 mă duceam la asociația "Amicii Națiunilor-Unite" din când în când. Acolo întâlneam câteodată și pe Inginerul Alexandru Ștefănescu.

La această asociație se dădea uneori scurte concerte, ceaiuri, dansuri naționale etc.

Incele 5-6 convorbiri avute cu el la asociație unde îi făcusem cunoștință, discutam ge-

ss/ C. Titel Petrescu

neralități politice la ordinea zilei. În preajma alegerilor din Noembrie 1946, văzându-l la asociație, în discuția avută m'a întrebat dacă partidul social-democrat independent a pus candidaturi.
La răspunsul meu afirmativ în care îi arătam dificultățile bănești ce întâmpinam, s'a oferit să mă ajute "dacă se va înlesni". După câteva zile a venit la mine acasă și mi-a adus 5 sau 6 milioane lei. (Nu-mi reamintesc suma, cu precisiune). După aceea i-am făcut o vizită acasă pentru a-i mulțumi. 2
În primăvara anului 1947 i-am mai făcut o a 2-a vizită, fiindcă la asociația

î. c. Titel Petrescu

„Amicii Națiunii Unite" un-
mai răspunsesem.

El îmi promisese să mă
mai ajute când va mai avea
posibilitatea, fiindcă se arăta
a simpatiza cu partidul S.D.I.
care avea aceeași ideologie cu
partidul laburist din Anglia.

Noi social-democrații inde-
pendenți activam în țara noastră
pentru propaganda ideilor de-
mocrate așa cum e concepută
democrația în Occident, și
implicit prin aceasta în
contra regimului actual.

Cum voiam să mai tipăresc
programul partidului S.D.I.
i-am reamintit promisiunea.

Nu-mi aduc aminte dacă
mai mi-a adus vre-o sumă
sau nu. Poate că el îmi aduce

C. Titel Petrescu

aminte mai bine.

De atunci nu l'am mai văzut.

Intrebare.

Dumneavoastră ați avut legături cu Ștefănescu nu numai personal ci și prin alte persoane. Așa este?

Răspuns.

Cu Ștefănescu am avut numai legături personale la asociația "Amicii Națiunilor Unite" și de două ori la el acasă, a 2-a oară plecând cu el pe jos spre casă, când am și intrat la el la birou.

N'am folosit nici o altă persoană în aceste legături ce am avut cu el.

ss. C. Titel Petrescu

Intrebare.

Explicați cauzele legăturilor ce le-ați avut D-ru cu Ștefănescu?

Răspuns.

Cunoscîndu-l la asociația „Amicii Națiunilor-Unite" aveam puncte comune de ideologie în ceea ce privește această organizație.

Pe urmă, legăturile s'au făcut și pe concepțiile mai mult sau mai puțin comune în ceea ce privește regimul laburist din Anglia și al socialiștilor din Franța. Pe baza acestor puncte comune de ideologie, el s'a oferit să mă ajute bănește în activitatea ~~partidului~~ [pentru] ~~prin~~ scurea o făcea manifeste electorale, cu ocazia alegerilor din 1946. ./. C. Titel Petrescu

Prin această activitate, P.S.D.I. urmărea să biruiască în alegeri candidații săi, în contra candidaților guvernului care era la putere în Noembrie 1946.

Întrebare.

Prin urmare ați avut o perfectă unitate de vederi cu Ștefănescu?

Răspuns.

Am avut unitate de vederi pe chestiunea regimurilor politice din Anglia, Franța etc.

M'a ajutat în politica mea și nădăjduiam amândoi că și în țara noastră se va introduce un regim similar regimurilor din Occident și în special ca cel laburist din Anglia. El cunoștea programul partidului nostru şi fără a fi un socialist era un simpatizant al partidului: /. C. Titel Petre

Întrebare.

Şi pe baza acesta v'aţi înţeles cu Ştefănescu a duce luptă împreună contra regimului democratic?

Răspuns.

Nu m'am înţeles cu Ştefănescu a duce luptă împreună, dar din discuţia avută cu el am dedus că ar vrea ca P.S.D.I. să se întărească, pentru a avea un cuvânt de spus în politica ţării.

Întrebare.

Când aţi cerut lui Ştefănescu bani şi în ce scop?

Răspuns.

Am reamintit lui Ştefănescu — cred în primăvara anului 1947 —

c. Titel Petr[illegible]

promisiunea făcută cu ocazia alegerilor
din 1946, când el s'a oferit a ajuta
partidul în acțiunea sa electorală,
de a-mi mai da o sumă de bani,
fiindcă voiam să retipăresc pro-
gramul partidului care era
epuizat.

În afară de suma dată
cu ocazia alegerilor, nu-mi amin-
tesc dacă mai mi-a dat vreo
sumă. El poate să-și aducă
aminte. -

Întrebare.

Ce acțiune ~~[illegible]~~ a desfășurat P.S.D.i.
după directivele lui Ștefănescu îm-
potriva regimului democratic?

Răspuns.

P.S.D.i. n'a desfășurat nici o
acțiune după directivele lui Ște-
fănescu. El primea directive. C. Titel Petrescu

numai de la Comitetul său executiv.

Intrebare.

Ce directive ați dat Dv. organizațiilor de jos ale Partidului S.D.I.?

Răspuns.

Comitetul Executiv al P.S.D.I. a dat directive organizațiilor sale de jos ca să depue candidaturi la alegerile din 1946 și să le susție în județele în care au posibilitate. După alegeri s'au dat unele instrucțiuni scrise ca să se păstreze coeziunea între membrii rămași credincioși partidului.

C. Titel Petrescu

Intrebare.

Ce instrucțiuni ați dat organizațiilor P.S.D.I. de la Reșița și pînă acum?

Răspuns.

P.S.D.I. n'a dat nici o instrucție specială organizației de la Reșița, dar după congresul său de la 9-10 Mai 1946 s'a dat cuvânt de ordine membrilor săi de partid să rămâe credincioși ideologiei socialiste reformiste și nici de cum ideologiei preconizate de celelalte partide muncitorești.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o semnez.

Constantin Titel Petrescu

4./IV./1951

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele :

Intrebare :

Cine a finanțat cu bani partidul Social - Democrat independent, în lupta sa împotriva regimului democratic ?

Răspuns :

Am primit circa 50-60 milioane lei în cursul anilor 1945-1946 până în primăvara anului 1947 dela inginerul ALEXANDRU POPP.-

Am mai primit dela Ing.ALEX.STEFANESCU 5-6 milioane după câte îmi reamintesc, în preajma alegerilor din Noembrie 1946.-

Intrebare :

Ce scop a urmărit partidul social democrat independent în activitatea sa ?

Răspuns :

Partidul S.D.I. n'a avut nici o activitate în afară de depunerea de candidaturi la alegerile din 1946.-

Dacă ar fi putut activa ar fi urmărit ca scop instaurarea și în țara noastră a unui regim democratic și socialist similar cu cel laburist din Anglia.-

El era contra dictaturei proletariatului.-

Poziția sa a fost fixată independent de alte ideologii, deci și anticomunist.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez propriu.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

10 Aprilie 1951.-

Declarație.

Subsemnatul Constantin Titel Petrescu declar următoarele:

Intrebare.

Cine a finanțat cu bani partidul S.D. independent, în lupta sa împotriva regimului democratic?

Răspuns.

Am primit circa 50-60 milioane lei în cursul anilor 1945-1946 până în primăvara anului 1947 de la Inginerul Alex. Pop.

Am mai primit de la Ing. Alex. Ștefănescu 5-6 milioane după câte îmi reamintesc, în preajma alegerilor din Noembrie 1946.

Intrebare.

Ce scop a urmărit partidul social-ist C. Titel Petrescu

democrat independent în activitatea sa ?

Răspuns.

Partidul S.D.I. n'a avut nici o activitate, în afară de depunerea de candidaturi la alegerile din 1946. Dacă ar fi putut activa, ar fi urmărit ca scop instaurarea și în țara noastră a unui regim democratic și socialist, similar cu cel laburist din Anglia. El era contra dictaturei proletariatului. Poziția sa a fost fixată independent de alte ideologii, deci și anticomunist.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez propriu

Constantin Titel Petrescu

10.IV/1951.

DECLARATIE

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele:

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări l-ai cunoscut pe PATRASCANU ?

Răspuns :

Imi reamintesc că prin anii 1931-1932, s'a prezentat la mine acasă L.PATRASCANU (pe care nu-l cunoscusem până atunci) însoţit de un muncitor pentru a-mi propune să refer partidului social democrat un cartel electoral cu "Blocul Muncitoresc şi ţărănesc".- I-am spus că voiu referi partidului S.D. propunerea dar nu cred să fie primită fiindcă se ştia că Blocul muncitoresc şi ţărănesc reprezintă partidul comunist şi riscam să fim şi noi disolvaţi.- Mi-a răspuns că suntem "social-trădători", insistând totuşi să fac propunerea şi comitetului executiv al partidului S.D., ceeace eu îi promisesem.-

După câteva zile a venit din nou după răspuns, care - fiind negativ - ne-a adresat din nou cuvinte injurioase, plecând trântind uşa.-

Intrebare :

Ce relaţii sçau stabilit între Dvs., în ce perioade, unde v-aţi văzut şi dacă aţi luat vre-o hotărâre împreună ?

Răspuns :

Din 1931-1932 nu l-am mai văzut până în toamna anului 1943 sau iarna anului 1943-1944 când am luat contact cu el în vederea colaborării celor 4 partide (partidele N.T.,L., C. şi S.D.) în vederea răsturnării regimului ANTONESCU şi pentru actul dela 23 August 1944.-

De atunci ne-am văzut - cred - de 4-5 ori la DINU BRATIANU, odată sau de 2 ori la Dr.COSTINESCU acasă (la aceste întâlniri erau de faţă IULIU MANIU, DINU BRATIANU şi

./.

eu, iar la una era de faţă şi generalul AUREL ALDEA).-

L-am mai văzut odată prin August 1944 în Str. Armenească la locuinţa unui prieten al său (adresă indicată de el şi cred că era apartamentul inginerului SILBER) ; tot în August 1944 la adresa indicată tot de el, din Str. Dr.Burghele unde domicilia un prieten de al său TEODORU (funcţionar la Ministerul de Finanţe) şi în ziua de 23 August după amiază în Str. Schitu Măgureanu, în apartamentul-cred-al lui MANUILA, unde era de faţă şi C.AGIU şi unde aşteptam răspunsul dela palat care a şi sosit cu ştirea adusă de MOCIONY a arestărei lui ANTONESCU.-

După 23 August 1944, l-am văzut numai în şedinţele Consiliului de Miniştri, - aceasta până la 6 Noembrie acelaş an când am eşit din guvern.- După aceasta n-am mai avut raporturi cu el dar l-am văzut de vre-o 3 ori în cursul anului 1945 la Legaţia Sovietică unde eram invitat la diverse festivaluri ; l-am mai văzut la masa dată de ministrul de externe de pe acea vreme C.VISOIANU în onoarea ministrului A.I.VASIN!SCKI, la clubul financiarilor în iarna anului 1944-45; am mai fost odată la invitaţia lui VICTOR EFTIMIU în loja direcţiei generale a Teatrului Studio - în aceiaşi loje cu ocazia unei premiere şi odată la o masă dată de rege în casa dela Soseaua Kisselef (nu-mi reamintesc dacă în anul 1944 sau 1945).-

L-am mai văzut la şedinţele comune ale Partidului Comunist şi partidului S.D. (2-3 şedinţe la care am participat şi eu) în anul 1945 şi una în Februarie 1946 la sediul partidului S.D..-

Aceste şedinţe aveau ca scop stabilirea colaborării celor 2 partide care atunci erau la guvern.- De atunci nu l-am mai văzut niciodată.-

<u>Intrebare</u> :

După 23 August 1944 de câte ori v-aţi întâlnit singuri, unde şi ce aţi discutat ?

<u>Răspuns</u> :

Nu l-am mai văzut singur niciodată şi nici n-am discutat singur cu el.-

El era comunist şi eu social democrat şi m'a consi-

 128

derat, din cauza ideologiei mele, ca trădător.- Din acest motiv nu-mi era simpatic.-

Intrebare :

Când, în ce împrejurări și cu ce scop ați delegat pe generalul ALDEA să reprezinte țara în preajma lui 23 August 1944 ?

Răspuns :

In preajma lui 23 August 1944 - cred că la 17 August - ne-am întâlnit la DINU BRATIANU acasă și am hotărât să dăm o delegație generalului ALDEA ca să treacă peste frontul de luptă și să semneze Armistițiul cu Rusia Sovietică deoarece IULIU MANIU nu mai avea nici o relație dela Cairo unde se aflau BARBU STIRBEY și C.VISOIANU.-

La această ședință au participat IULIU MANIU, DINU BRATIANU, L.PATRASCANU și subscrisul.-

Ideia acestei delegații a avut-o IULIU MANIU care se și înțelesese - cred - cu generalul ALDEA, ca să treacă linia de front și să semneze Armistițiul.-

A fost ales generalul ALDEA pentru a pleca peste linia de front, întrucât el avea legături cu generalii de pe front.-

Această delegație a fost semnată de cei 4 reprezentanți ai partidelor N.T., L., C., și S.D.-

Actul dela 23 August fiind grăbit, generalul ALDEA n'a mai plecat.-

Această delegație a fost luată de IULIU MANIU pentru a fi predată generalului ALDEA.- După câte îmi reamintesc delegația a fost făcută într'un singur exemplar original.- Eu am dat o singură semnătură.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o semnez propriu.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

10 Aprilie 1951.-

Declarație

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele:

Întrebare.

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe Pătrășcanu?

Răspuns.

Îmi reamintesc că prin anii 1931-1932 s'a prezentat la mine acasă L. Pătrășcanu (pe care nu-l cunoscusem până atunci) însoțit de un muncitor pentru a-mi propune să refer partidului social democrat un cartel electoral cu "Blocul muncitoresc și țărănesc". I-am răspuns că voi referi partidului S.-D. propunerea dar nu cred să fie primită fiindcă se știa că "Blocul muncitoresc și țărănesc" reprezintă partidul comunist și riscăm să fim și noi

./. C. Titel Petrescu

disolvați. Mi-a răspuns că "suntem social-trădători," insistând totuși să fac propunerea și comitetului executiv al partidului S.D. Ceeace eu îi promisesem. După câteva zile a venit din nou după răspuns, care – fiind negativ – mi-a adresat din nou cuvinte înjurioase, plecând trântind ușa.

Întrebare.

Ce relații s'au stabilit între Dv., în ce perioade, unde v'ați văzut și dacă ați luat vreo hotărâre împreună?

Răspuns.

Din 1931-1932 nu l'am mai văzut până în toamna anului 1943 sau iarna anului 1943-1944 când am luat contact cu el în vederea colaborării celor 4 partide (partidele N.Ț., Lib., C. și S.D.) în vederea răsturnării regimului Antonescu și pentru actul de la 23 August 1944.

De atunci ne-am văzut – cred – de 4-5 ori la Dinu Brătianu, odată și C. Titel Petrescu

sau de 2 ori la Dr. Costinescu acasă (la aceste întâlniri erau de față Iuliu Maniu, Dinu Brătianu și eu, iar la una era de față și generalul Aurel Aldea). L'am mai văzut odată prin August 1944 în str. Armenească la locuința unui prieten al său (adresă indicată de el și cred că era apartamentul Inginerului Silber); tot în August 1944 la adresa indicată tot de el, din str. Dr. Burghele unde domicilia un prieten de al său Teodoru (funcționar la Ministerul de Finanțe) și în ziua de 23 August după amiază în str. Schitu-Măgureanu, în apartamentul - cred - lui S. Mannicitu, unde era de față și C. Agiu și unde așteptam răspunsul de la Palat care a fost sesizat cu știrea adusă de Mocsony a arestării lui Antonescu

Titel Petrescu

După 23 August 1944 l'am văzut numai în ședințele Consiliului de Miniștri, – aceasta până la 6 Noembrie acelaș an când am eșit din guvern. După aceasta n'am mai avut raporturi cu el dar l'am văzut de vre-o 3 ori în cursul anului 1945 la legația sovietică unde eram invitat la diverse festivalurii; l'am mai văzut la masa dată de Ministrul de Externe de pe acea vreme C. Vișoianu în onoarea ministrului A. I. Vâșinski, la clubul financiarilor în iarna anului 1944-1945; am mai fost odată la invitația lui Victor Eftimiu în loja direcției generale a Teatrului Studio – în aceeași loje cu ocazia unei premiere și odată la o masă dată de rege în casa de la șoseaua Kisseleff (nu-mi reamintesc dacă în anul 1944 sau 1945).
ss. Gh. Tătărescu

L'am mai văzut la ședințele comune ale partidului comunist și partidului S.D. (2-3 ședințe la care am participat și eu) în anul 1945 și [illegible] în Februarie 1946 la sediul partidului S.D.

Aceste ședințe aveau ca scop stabilirea colaborării celor 2 partide care atunci erau la guvern. De atunci nu l'am mai văzut niciodată.

Intrebare.

După 23 August 1944 de câte ori v'ați întâlnit singuri, unde și ce ați discutat?

Răspuns.

Nu l'am mai văzut singur niciodată și nici n'am discutat singur cu el. El era comunist și eu social-democrat și m'a considerat, din cauza ideologiei mele, ca trădător. Din acest motiv nu-mi era simpatic. /. C. Titel Petrescu

Intrebare

Când, în ce împrejurări și cu ce scop ați delegat pe Generalul Aldea să reprezinte țara în preajma lui 23 August 1944?

Răspuns.

In preajma lui 23 August 1944 – cred că la 17 August – ne-am întâlnit la Dinu Brătianu acasă și am hotărât să dăm o delegație generalului Aldea ca să treacă peste frontul de luptă și să semneze armistițiu cu Rusia Sovietică, deoarece Iuliu Maniu nu mai avea nici o relație de la Cairo unde se aflau Barbu Știrbey și C. Vișoianu.

La aceast. ședință au participat Iuliu Maniu, Dinu Brătianu, L. Pătrășcanu și subsemnatul.. C. Titel Petrescu

Ideea acestei delegaţii a avut-o Iuliu Maniu care se şi înţelesese -cred- cu generalul Aldea, ca să treacă linia de front şi să semneze armistiţiul.

A fost ales generalul Aldea pentru a pleca peste linia de front, întrucât el avea legături cu generalii de pe front.

Această delegaţie a fost semnată de cei 4 reprezentanţi ai partidelor N.Ţ., L., C. şi S-D.

Actul de la 23 August fiind grăbit, generalul Aldea n'a mai plecat.

Această delegaţie a fost luată de Iuliu Maniu pentru a fi predată generalului Aldea. După câte îmi reamintesc, delegaţia

C. Titel Petrescu

fost făcută într-un singur exemplar original. Eu am dat singur semnătura.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și o semnez propriu.

Constantin Titel Petrescu

10 Aprilie 1951.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST. TITEL PETRESCU, declar următoarele:

Intrebare :

După 23 August cu ce străini ai luat legături, cine erau ei, unde v'ați întâlnit ce ați discutat și ce hotărâri ați luat împreună ?

Răspuns :

După 23 August am cunoscut ca străini pe următorii :

Pe BURTON BERRY, ministrul Americei la București, pe care l-am văzut pentru prima oară la o masă dată în iarna anului 1944 de C. VISOIANU ministru de externe în onoarea ministrului A.I. VASINSKY, la care am participat și eu în calitatea ce aveam ca președinte al unui partid ce participa la guvern.

A doua oară l-am văzut și am vorbit cu el la legația americană după 10 Martie 1946 când s'a constituit partidul S.D.I.- în urma sciziunei ivite în sânul vechiului partid S.D.-

Cu acea ocazie i-am prezentat un scurt memoriu în care îi făceam cunoscut că partidului nostru nu i se acordă autorizația de a scoate o gazetă oficială.- (Un identic memoriu a fost înaintat reprezentanților celor 4 Mari Puteri la București).-

La această convorbire a asistat și generalul SCYLER membru în Comisia de Armistițiu.-

Cu acea ocazie am dat relații asupra partidului S.D. și i-am arătat cauzele sciziunei.-

L-am revăzut după aceia tot la legația americană,- îndată după alegerile din Noembrie 1946, după ce îi fusese înaintat un protest contra modului în care s'au făcut alegerile memoriu semnat de șefii celor 3 partide din opoziție : IULIU MANIU, C.I.C. BRATIANU și subscrisul.-

.//.

A cerut explicaţii verbale asupra conţinutului protestului şi i le-am dat cu privire la legea electorală, la modul de votare şi piedicile puse de guvern în alegeri.-

La plecarea lui din ţară - cred în Mai sau Iunie 1947 mi-a făcut o scurtă vizită de plecare, cum a făcut şi celorlalţi şefi de partide.-

Am mai cunoscut pe secretarul de lgaţie al Americii, MELBOURNE,cu ocazia vizitelor ce făcusem lui BURTON BERRY.- Biroul lui MELBOURNE era alături de cel al lui BURTON BERRY şi treceam pe la el ca să ajung la ministrul BERRY.- Cu MELBOURNE n'am discutat aparte decât atunci când a fost la mine acasă, odată, când mi-a cerut relaţii cu privire la actul de la 23 August.- Mi-a spus atunci că intenţionează să scrie o broşură pentru americani şi avea nevoe de material documentar.

Tot MELBOURNE a servit şi ca interpret în convorbirea ce am avut cu gazetarul ETHRIDGE la legaţia americană,în vara anului 1945.-

ETHRIDGE a luat contact cu fruntaşii partidului nostru şi s'a interesat de istoricul partidului şi de colaborarea lui în guvernul de atunci.-

Am mai luat contact cu diverşi gazetari americani ce veneau la noi în ţară, fie ca corespondenţi de război până la 9 Mai 1945, fie ca reporteri politici.- Nu-mi reamintesc numele decât a unuia, MARKHAM dela ziarul "Monitor Cristian Scienze ".-

Deasemenea ma cunoscut şi pe ataşatul cultural al Americii al cărui nume îmi scapă,care mi-a făcut o vizită pentru a face cunoştinţă şi i-am întors vizita la sediul său.-

Toţi aceşti gazetari cereau relaţii asupra partidului şi politicei sale,pentru informarea cititorilor gazetelor lor.- Asemenea corespondenţi au venit în special în timpul războiului cu Germania hitleristă şi cu ocazia alegerilor din 1946.-

Am cunoscut dela englezi pe ministrul HOLMAN, pe secretarul de legaţie PORTER şi pe ataşatul de presă al cărui nume nu mi-l reamintesc.-

.//.

 135

Pe HOLMAN l-am văzut pentru prima oară după 10 Martie 1946 când s'a făcut sciziunea partidului S.D.-

I-am prezentat la legaţie un memoriu în care îi făceam cunoscut că partidul nostru S.D.I. nu i se acordă autorizaţia de a scoate o gazetă oficială.-

Cu acea ocazie i-am făcut şi un istoric al partidului S.D. şi i-am arătat şi cauzele sciziunei sale.-

L-am mai văzut după aceia - to la legaţia engleză - după alegerile din Noembrie 1946 (cam pe la sfârşitul lunei).-

I-am dat explicaţii cu privire la modul în care s'au făcut alegerile fiindcă îi fusese înaintat un protest semnat de IULIU MANIU, C.I.C.BRATIANU şi subsemnatul.-

L-am mai văzut la o masă dată de consilierul de legaţie al Elveţiei FISCHER, la care am vorbit puţin şi nu politică.-

Cu POERTER am vorbit la legaţia engleză când m'am dus să-l văd pe ministrul HOLMAN.- Cred că era laburist.- El a venit la mine acasă de m'a invitat la legaţia engleză spre a da lămuriri cu privire la alegerile din Noembrie 1946.-

Tot el a venit la mine acasă şi m'a invitat la o masă dată în cinstea lui JOHN MACK deputat în Camera Comunelor.- N'am putut participa însă la acea masă.-

Pe ataşatul de presă englez l-am cunoscut la Sinaia unde m'a invitat spre a da un interwiew unui corespondent al ziarului "Times" care venise în ţară în preajma alegerilor din Noembrie 1946.-

Am mai văzut mai mulţi gazetari englezi şi între alţii pe un corespondent al ziarului " Daily Herald" (oficiosul partidului laburist) cărora le-am dat interwiew-uri politice.- Nu-mi reamintesc numele lor.-

Am mai cunoscut pe J.PAUL BONCOUR ministrul Franţei la Bucureşti,pe care l-am văzut de mai multe ori.-

Pentru prima oară l-am văzut la 14 Iulie 1945 (aniversarea Republicei Franceze), când am fost invitat la legaţia Franţei la o recepţie la care a participat şi STEFAN VOITEC, pe atunci ministru de Instrucţie.-

L-am văzut după aceia după 10 Martie 1946 dată sciziunei partidului S.D. când i-am prezentat un memoriu de pro-

test contra refuzului de a mi se acorda autorizaţia de a scoate o gazetă.-

L-am mai văzut după aceia tot la Legaţia Franţei - după alegerile din Noembrie 1946 când i-am înmânat protestul contra modului în care s'au făcut alegerile.-

In cursul anului 1947 am fost invitat la un dineu dat în onoarea lui ERNEST LABROUSSE profesor universitar şi directorul revistei "La Revue Socialiste.-

Cu ocazia plecărei sale din ţară (prin toamna anului 1947) a venit şi mi-a făcut o vizită de curtoazie.-

Inainte de plecare mai m'a invitat la legaţie pentru a avea o convorbire cu SALOMON GRUNBACH secretar socialist care venise în ţară pentru a-şi da seama de sciziunea partidului S.D.

La această convorbire J.PAUL BONCOUR n'a luat parte.-

Am mai cunoscut pe ministrul Suediei la Bucureştişi pe ministrul Danemarcei (nu-mi reamintesc numele lor) care m'au vizitat la masă ca şef de partid.-

Singur ministrul Danemarcei s'a interesat de cauzele sciziunei partidului S.D., fiind probabil şi el docial democrat şi în orice caz reprezentantul unui guvern social democrat

Am mai fost invitat la o masă dată de FISCHER consilier de legaţie al Elveţiei şi de consilierul de legaţie al Italiei (numele nu-l reamintesc) la care a participat şi STEFAN VOITEC pe atunci ministru de Instrucţie.-

Luând act miniştrii Angliei şi Americei de protestul semnat de mine că nu mi se acordă autorizaţie de gazetă, am făcut la rândul lor proteste pe lângă guvern.-

Deasemenea guvernele Americei şi Angliei au protestat prin note adresate guvernului român contra modului în care s'au făcut alegerile din Noembrie 1946.-

In vara anului 1947 a sosit în Bucureşti secretarul partidului laburist englez PHILIPS MORGAN însoţit de un muncito minier - deputat în camera Comunelor - SAMUEL WATSON.-

Mi-a făcut două vizite acasă când i-am dat explicaţii asupra sciziunei partidului social democrat.- După aceia a par-

.//.

ticipat la o întrunire la care au vorbit cei doi susmenţionaţi la sediul partidului S.D.I. din imobilul Kreţulescu.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

12 Aprilie 1951.-

Declaraţie

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele:

Întrebare.

După 23 August cu ce străini ai luat legături, cine erau ei, unde v'aţi întâlnit, ce aţi discutat şi ce hotărâri aţi luat împreună?

Răspuns.

După 23 August am cunoscut ca străini pe următorii:

pe Burton Berry, ministrul Americei la Bucureşti, pe care l'am văzut pentru prima oară la o masă dată în iarna anului 1944 de C. Vişoianu Ministru de Externe în onoarea ministrului A. I. Vâşinsky, la care am participat şi eu în

ss. C. Titel Petrescu

calitatea ce aveam de președinte al unui partid ce participa la guvern.

A 2-a oară l-am văzut și am vorbit cu el la legația americană după 10 Martie 1946 când s-a constituit partidul S.-D.-I., în urma sciziunii ivite în sânul vechiului partid S.-D. Cu acea ocazie i-am prezentat un scurt memoriu în care îi făceam cunoscut că partidului nostru nu i se acordă autorizația de a scoate o gazetă oficială. (Un identic memoriu a fost înaintat reprezentanților celor 4 Mari Puteri la București).

La această convorbire a asistat și generalul Scyler, membru în Comisia de armistițiu.

Cu acea ocazie am dat relații asupra partidului S.-D. și i-am arătat cauzele sciziunii.

L-am revăzut după aceea tot la legația Americană.

C. Titel Petrescu

Îndată după alegerile din Noembrie 1946, după ce îi fusese înaintat un protest contra modului în care s'au făcut alegerile, - memoriu semnat de șefii celor 3 partide din opoziție : Iuliu Maniu, C.I.C. Brătianu și subsemnatul.

A cerut explicații verbale asupra conținutului protestului și i le-am dat cu privire la legea electorală, la modul de votare și piedicile puse de guvern în alegeri. /

La plecarea lui din țară - cred că în Mai sau Iunie 1947, mi-a făcut o scurtă vizită de plecare, cum a făcut și celorlalți șefi de partide.

Am mai cunoscut pe secretarul de legație al Americii, Melbourne, cu ocazia vizitelor ce făcusem,

./. C-tin Titel Petrescu

lui Burton Berry. Biroul lui Melbourne era alături de acela al lui Burton Berry și treceam pe la el ca să ajung la ministrul Berry. Cu Melbourne n'am discutat aparte decât atunci când a fost la mine acasă, odată, când mi-a cerut relații cu privire la actul de la 23 August. Mi-a spus atunci că intenționează să scrie o broșură pentru Americani și avea nevoe de material documentar.

Tot Melbourne a servit și ca interpret în convorbirea ce am avut cu gazetarul Ethrige la legația Americană, în vara anului 1945.

Ethrige a luat contact cu fruntașii partidului nostru și s'a interesat de istoricul partidului și de colaborarea lui în guvernul de atunci.

C. Titel Petrescu

Am mai luat contact cu diverşi gazetari americani ce veneau la noi în ţară, fie ca corespondenţi de război până la 9 Mai 1945, fie ca reporteri politici.

Nu-mi reamintesc numele decât a unuia, Markham de la ziarul "Monitor Cristian Science".

De asemenea am cunoscut şi pe ataşatul cultural al Americii al cărui nume îmi scapă, care mi-a făcut o vizită pentru a face cunoştinţă şi i-am întors vizita la sediul său.

Toţi aceşti gazetari cereau relaţii asupra partidului şi politicei sale, pentru informarea cititorilor gazetelor lor. Asemenea corespondenţi au venit în special în timpul războiului cu Germania hitleristă şi cu ocazia alegerilor din 1946. /. C. Titel P[illegible]

Am cunoscut de la Englezi pe ministrul Holman, pe secretarul de legație Porter și pe atașatul de presă al cărui nume nu mi-l reamintesc.

Pe Holman l'am văzut pentru prima oară după 10 Martie 1946 când s'a făcut sciziunea partidului S.D.

I-am prezentat la legație un memoriu în care îi făceam cunoscut că partidului nostru S.D.I. nu i se acordă autorizația de a scoate o gazetă oficială.

Cu acea ocazie i-am făcut și un istoric al partidului S.D. și i-am arătat și cauzele sciziunei sale.

L'am mai văzut după aceea — tot la legația engleză — după alegerile din Noembrie 1946 (cam pe la sfârșitul lunei).

C. Titel Petrescu

I-am dat explicații cu privire la modul în care s'au făcut alegerile fiindcă îi fusese înaintat un protest semnat de Iuliu Maniu, C. I. C. Brătianu și subsemnatul.

L'am mai văzut la o masă dată de Consilierul de legație al Elveției Fischer, la care am vorbit puțin și nu politică.

Cu Porter am vorbit la legația engleză când m'am dus să-l văd pe ministrul Holman. Cred că era laburist. El a venit la mine acasă de m'a invitat la legația engleză spre a da lămuriri cu privire la alegerile din Noembrie 1946. Tot el a venit la mine acasă și m'a invitat la o masă

dată în cinstea lui John Mack.
deputat în Camera Comunelor.
N'am putut participa însă la
acea masă.

Pe atașatul de presă englez
l'am cunoscut la Sinaia unde
m'a invitat spre a da un
interview unui corespondent
al ziarului "Times" care venise
în țară în preajma alegerilor
din Noembrie 1946..

Am mai văzut mai mulți
gazetari englezi și între alții
pe un corespondent al ziarului
"Daily Herald" (oficiosul
partidului laburist) cărora le-am
dat interviewuri politice.
Nu-mi reamintesc numele
lor.

Am mai cunoscut pe
J. Paul Boncour ministrul
Franței la București, pe care
l'am văzut de mai multe ori. / C.T.

Pentru prima oară l-am văzut
la 14 Iulie 1945 (aniversarea
republicei franceze), când
am fost invitat la legația Franței
la o recepție la care a parti-
cipat și Stefan Voitec, pe
atunci ministru de Instrucție.
L-am văzut după aceea
după 10 Martie 1946 ca șef al ...
gimei partidului S.D. când i-am
prezentat un memoriu de protest
contra refuzului de a ni se
acorda autorizație de a scoate
o gazetă.
L-am mai văzut după
aceea - tot la legația Franței -
după alegerile din Noembrie 1946
când i-am înmânat protestul
contra modului în care s'au
făcut alegerile.
In cursul anului 1947
am fost invitat la un dineu

C. Titel Petrescu

dat în onoarea lui Ernest Labrousse profesor universitar și directorul revistei "La Revue Socialiste"

Cu ocazia plecării sale din țară (prin toamna anului 1947) a venit și mi-a făcut o vizită de curtoazie.

Înainte de plecare mai m'a invitat la legație pentru a avea o convorbire cu Salomon Grumbach senator socialist care venise în țară pentru a-și da seama de sciziunea partidului S.D.

La această convorbire J.-Paul Boncour n'a luat parte.

Am mai cunoscut pe ministrul Suediei la București și pe ministrul Danemarcei (nu-mi reamintesc numele lor) care m'au invitat la

C. Titel Petrescu

masă ca șef de partid.
Singur ministrul Danemarcei s'a interesat de cauzele sciziunei partidului S.-D., fiind probabil și el social-democrat și în orice caz reprezentantul unui guvern social-democrat.
Am mai fost invitat la o masă dată de Fischer consilier de legație al Elveției și de consilierul de legație al Italiei (numele nu-l reamintesc) la care a participat și Ștefan Voitec pe atunci ministru de Instrucție.
Luând act miniștrii Angliei și Americei de protestul semnat de mine că nu mi se acordă autorizație de gazetă, au făcut la rândul lor proteste pe lângă guvern. ss. C. Titel Petrescu

De asemenea guvernele Americei și Angliei au protestat prin note adresate guvernului român, contra modului în care s'au făcut alegerile din Noembrie 1946.

In vara anului 1947 a sosit în București secretarul partidului labourist englez Philips Morgan însoțit de un muncitor miner – deputat în Camera Comunelor – Samuel Watson.

Mi-a făcut 2 vizite acasă, când i-am dat explicații asupra sciziunei partidului S.D. După aceea a participat la o întrunire la care au vorbit cei 2 sus menționați, la sediul partidului S.D. și din imobilul Kretzulescu.

Aceasta îmi este declarația pe care o semnez. Constantin Titel Petrescu

12. IV. 1952.

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU, declar următoarele :

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări ai cunoscut pe industriaşul AUSCHNIT ?

Răspuns :

L-am cunoscut pe AUSCHNIT la începutul anului 1945 la o masă dată de C.VISOIANU - pe atunci ministru de Externe- în cinstea a 3 corespondenţi de războiu veniţi la noi în ţară pentru informaţii.- Unul din aceşti corespondenţi era elveţian, al doilea englez şi al treilea american.- Ei voiau să-mi ia şi mie un interview şi VISOIANU aflând acest lucru m'a invitat la această masă, ce s'a dat la cercul financiarilor.-

Acolo era de faţă şi AUSCHNIT pe care nu-l cunoscusem până atunci, nici din vedere.-

După luarea mesei, am stat de vorbă, rând pe rând, cu cei 3 gazetari care se informau asupra actului dela 23 August şi asupra participărei României la războí (eram în plin război contra Germaniei hitleriste).- După masă şi după plecarea gazetarilor, AUSCHNIT a stat de vorbă şi el cu mine, interesându-se de propaganda antihitleristă ce făcea partidul S.D..-

Imi spunea că la Reşiţa mai toţi lucrătorii Svabi au fost hitlerişti şi alţii - Români - sunt legionari.-

S'a interesat şi de programul partidului pe care i l-am expus.- Mi-a făcut o aluzie cu acea ocazie, asupra ajutorului ce trebue dat tuturor celor ce propagă ideile antihitleriste, deci şi mişcărei noastre.-

.//.

In privinţa programului S.D., făcea bine'nţeles rezerve, deşi părea de înaintat în păreri, fiindcă înţelegea că vin vremuri noui, cu transformări sociale, exproprieri şi naţionalizări.-

Imi spunea că ar fi bine să se facă aceste operaţii, treptat-treptat,începându-se numai cu marile întreprinderi ce lucrau comenzi pentru Stat.-

Intrebare /

Unde v'aţi mai întâlnit cu industriaşul AUSCHNIT ; Ce aţi discutat şi ce hotărâri aţi luat ?

Răspuns :

Pe AUSCHNIT l-am mai văzut tot la cercul financiarilor încă odată în cursul anului 1945 la un festival dat în onoarea gazetarului american ETHRIDGE.- Era un festival de folklor român, cu dansuri şi cântece ţărăneşti.-

ETHRIDGE pe care-l văzusem în ajun dar cu care nu putusem să vorbesc decât foarte puţin,m'a rugat să vin şi eu la acest festival, spre a continua convorbirea.-

Până la sosirea lui ETHRIDGE am stat de vorbă cu AUSCHNIT care se afla acolo la festival.-

Discuţia s'a învârtit în jurul aceloraşi teme ca ş şi la prima convorbire.-

I-am făcut din nou expunerea politicei şi programului nostru reformist şi el părea accesibil la unele din reforme.-

L-am mai văzut odată pe stradă, când am schimbat câteva cuvinte.-

Intrebare :

Cu ce ocazie ai cerut bani lui AUSCHNIT şi în ce scop ?

Răspuns :

Eu n'am cerut personal bani, dar din discuţia avută cu el, mi-a făcut aluzie la ajutorul ce trebuia dat ~~ce grupează~~ celor ce propagă ideile antihitleriste.- După puţin timp dela această discuţie s'a prezentat la mine acasă,avocatul D.

./.

RADULESCU - vechi prieten şi coleg de barou - care era avocatul lui ALEX.POPP, directorul Reşiţei.- RADULESCU era şi membru de Partid.-

El mi-a spus că inginerul ALEX.POPP e dispus să ajute partidul S.D. pentru presa şi întreaga propagandă publicistică.-

I-am spus că voiu tipări câteva broşuri, programul partidului şi alte tipărituri.-

Cu banii ce-mi aducea treptat-treptat RADULESCU, am tipărit zeci de mii de broşuri.- O parte din aceste tipărituri au fost date şi lui RADULESCU pentru a fi împărţite, fie de el, fie de ALEX. POPP, printre muncitorii dela Reşiţa.-

Aproximativ 10 milioane din banii aduşi de RADULESCU i-am dat lui HARRY MOSCOVICI casierul comisiei financiare a partidului S.D.- Aceasta înainte de sciziune.-

Am mai dat un milion de lei lui EFTIMIE GHERMAN, spre a-şi complecta suma necesară cumpărărei unui automobil, de care avea nevoe în propaganda ce făcea în judeţul Caraş şi în Banat.-

După 10 Martie 1946 - data sciziunei partidului S.D. - banii ce i-am primit, i-am întrebuinţat în alegerile ce au avut loc în Noembrie 1946, precum şi puţin după alegeri (cam până în primăvara anului 1947).-

Aceşti bani i-am folosit pentru ajutorarea membrilor partidului S.D.I. ce erau arestaţi.-

Din primăvara anului 1947, D. RADULESCU nu mai mi-a adus bani dela Ing.ALEX.POPP.-

Fără a întreba pe RADULESCU sau pe POPP, am bănuit că banii sunt daţi dela Societatea Reşiţa cu consimţământul lui AUSCHNIT.-

Intrebare :

Cum explici D-ta că industriaşul AUSCHNIT te-a finanţat ?

./.

Răspuns :

Mai întâi mi-am explicat dorinţa lui de a ajuta partidul, fiindcă ducea o propagandă antihitleristă ce îi era simpatică.-

In al doilea rând, el părea a înţelege vremurile noui ce se anunţau cu transformări sociale de reforme iar nu de revoluţie (ceeace partidul nostru avea în programul său).- In al 3-lea rând el prefera ca (printre) muncitorilor dela Reşiţa să li se facă o educaţie social-democrată, întrucât foarte mulţi dintre ei erau hitlerişti şi fascişti.

Pe baza discuţiilor avute cu AUSCHNIT, POPP şi RADULESCU, am întocmit un program de cultură technică şi de educaţie socialistă, pe care l-am dat lui POPP spre examinare.- După puţin timp, Ing.POPP m'a rugat să mai întârziem punerea în practică a acestui Institut de cultură muncitorească.-

Cu toate că acest Institut muncitoresc nu a luat fiinţă,eu am dat spre difuzare printre muncitorii dela Reşiţa, mii de broşuri socialiste,pe care le-a împrăştiat POPP şi RADULESCU.-

Le-am dat aceste broşuri în schimbul banilor ce primeam dela ei.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

13 Aprilie 1951.-

148 ~~64~~

Declaraţie.

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele:

Intrebare.

Când şi în ce împrejurări aţi cunoscut pe industriaşul Auschnit?

Răspuns.

Pe Auschnit l'am cunoscut la începutul anului 1945 la o masă dată de C. Vişoianu - pe atunci Ministru de Externe - în cinstea a 3 corespondenţi de războiu veniţi la noi în ţară pentru informaţii. Unul din aceşti corespondenţi era Elveţian, al doilea englez şi al treilea american. Ei voiau să-mi ia şi mie un interview şi Vişoianu aflând acest lucru m'a invitat la această masă, ce s'a dat la Cercul Financiarilor.

Acolo era de faţă şi Auschnit.

ss. C. Titel Petrescu

pe care nu-l cunoscusem, până atunci, nici din vedere.

După ridicarea mesei, am stat de vorbă, rând pe rând, cu cei 3 gazetari care se informau asupra actului de la 23 August și asupra participării României la războiu (eram în plin războiu contra Germaniei hitleriste). După masă și plecarea gazetarilor, Auschnitt a stat de vorbă și el cu mine, interesându-se de propaganda anti-hitleristă ce făcea partidul S.D.

Îmi spunea că la Reșița mai toți lucrătorii Șvabi au fost hitleriști și alții - Români - sunt legionari.

S'a interesat și de programul partidului pe care i l'am expus. Mi-a făcut o elogie, cu acea ocazie, asupra ajutorului ce trebue dat tuturor celor ce propagă ideile anti-hitleriste, deci și mișcării noastre.

În privința programului S.D. făcea, bine înțeles, rezerve, dar

[signature] C. Titel Petrescu

părea de mai înainte în păreri, fiindcă înțelegea că vin vremuri noi, cu transformări sociale, exproprieri și naționalizări. Îmi spunea că ar fi bine să se facă aceste operații, treptat-treptat, începându-se numai cu marile întreprinderi ce lucrau comenzi pentru Stat.

Întrebare.

Unde v'ați mai întâlnit cu industriașul Auschnitt; Ce ați discutat și ce hotărâri ați luat?

Răspuns.

Pe Auschnitt l'am mai văzut tot la Cercul Finanțiarilor încă odată în cursul anului 1945 la un festival dat în onoarea gazetarului american Ethridge. Era un festival de folklor românesc, cu dansuri și cântece țărănești. Ethridge, pe care-l văzusem în ajun

C. Titel Petrescu

dar cu care nu putusem să vorbesc decât foarte puțin, m'a rugat să vin și eu la acest festival, spre a continua convorbirea. Până la sosirea lui Ethrige am stat de vorbă cu Auschnit care se afla acolo la festival.

Discuția s'a învârtit în jurul aceleași teme ca și la prima convorbire.—

I-am făcut din nou o expunere a politicei și programului nostru reformist și el părea accesibil la unele din reforme.

L-am mai văzut odată pe stradă, când am schimbat câteva cuvinte.

Intrebare.

Cu ce ocazie ai cerut bani lui Auschnit și în ce scop?

Răspuns.

Eu n'am cerut personal bani, dar din discuția avută cu el, mi-a făcut aluzie la ajutorul ce trebue dat P.C. [illegible]

celor ce propagă ideile antihitleriste.
După puţin timp de la această discuţie s'a prezentat la mine acasă, avocatul D. Rădulescu – vechi prieten şi coleg de barou – care era avocatul lui Alex. Pop, directorul Reşiţei. Rădulescu era şi membru de partid.

El mi-a spus că inginerul Alex. Pop e dispus să ajute partidul S.D. pentru presa şi întreaga propagandă publicistică. I-am spus că voi tipări câteva broşuri, programul partidului şi alte tipărituri.

Cu banii ce-mi aducea treptat-treptat Rădulescu, am tipărit zeci de mii de broşuri. O parte din aceste tipărituri au fost date şi lui Rădulescu pentru a fi împărţite, fie de el, fie de Alex. Pop, printre muncitorii de la Reşiţa.

Aproximativ 10 milioane din banii aduşi de Rădulescu i-am dat lui Harry Moscovici casierul Comisiei financiare a partidului S.D. Această

înainte de sciziune.

Am mai dat un milion de lei lui Eftimie Gherman, spre a-și complecta suma necesară cumpărării unui automobil, de care avea nevoe în propaganda ce făcea în județul Caraș și în Banat.

După 10 Martie 1946 – data sciziunei partidului S.D. – banii ce i-am primit, i-am întrebuințat în alegerile ce au avut loc în Noembrie 1946, cum și puțin timp după alegeri (cam până în primăvara anului 1947). Acești bani i-am folosit pentru ajutorarea membrilor partidului S.D.I. ce erau arestați. Din primăvara anului 1947, D. Rădulescu nu mai mi-a adus bani de la Ing. Alex. Popp. Fără a întreba pe Rădulescu sau pe Popp, am bănuit că banii sunt dați de la Societatea Reșița cu consimțământul lui Auschnitt.

Întrebare.

Cum explici D-ta că industriașul Auschnitt te-a finanțat și [illegible]

Răspuns.

Mai întâi mi-am explicat dorința lui de a ajuta partidul, fiindcă ducea o propagandă antihitleristă ce îi era simpatică.

În al doilea rând, el părea a înțelege vremurile noi ce se anunțau cu transformări sociale de reforme iar nu de revoluție (ceea ce partidul nostru avea în programul său). În al 3-lea rând el prefera ca (printre) muncitorilor de la Reșița să li se facă o educație social-democrată, întrucât foarte mulți dintre ei erau hitleriști și fasciști.

Pe baza discuțiilor avute cu Auschnit, Popp și Rădulescu, am întocmit un program de cultură tehnică și de educație socialistă, pe care l-am dat lui Popp spre examinare. După puțin timp, Ing. Popp m-a rugat să mai întârziem punerea în practică a acestui Institut de

./. C-Titel Petrescu

cultură muncitorească.

Cu toate că acest Institut muncitoresc nu a luat ființă, eu am dat spre difuzare printre muncitorii de la Reșița, niște broșuri socialiste, pe care le-a împrăștiat Popa și Rădulescu.

Le-am dat aceste broșuri în schimbul banilor ce primeam de la ei.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez.

Constantin Petrescu

13. IV/1951.

DECLARATIE

Subsemnatul CONST. TITEL PETRESCU, declar următoarele la întrebările puse :

Intrebare :

Ce scop a urmărit Partidul S.D.I. în activitatea sa ?

Răspuns :

P.S.D.I.a urmărit să propage ideile social democrate în ideologia socialismului din Apus, adică ideile unui socialism reformist iar nu revoluţionar.-

El mai urmărea să se instaureze şi în ţara noastră un regim politic similar regimurilor din Statele Europei Occidentale şi nordice şi anume asemănător regimului laburist din Anglia,socialist din Franţa, etc.-

P.S.D.I. nu era partizanul dictaturei proletariatului.- El era şi este potrivnic acestui mod de exercitare a puterei.-

Partidul şi-a fixat poziţia sa politică, independentă de toate celelalte ideologii, deci şi de ideologia comunistă.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu.-

ss/.CONST.TITEL PETRESCU

13 Aprilie 1951.-

Declarație:

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele la întrebările puse:

Întrebare.

Ce scop a urmărit partidul S.D.I. în activitatea sa?

Răspuns.

P.S.D.I. a urmărit să propage ideile social-democrate în ideologia socialismului din Apus, adică ideile unui socialism reformist iar nu revoluționar.

El mai urmărea să se instaureze și în țara noastră un regim politic similar regimurilor din Statele Europei occidentale și nordice și anume asemănător regimului laburist din Anglia, socialist din Franța etc. ss. C. Titel P.

P.S.D.I. nu era partizanul dictaturei proletariatului. El era şi este potrivnic acestui mod de exercitare a puterei.

Partidul şi-a fixat poziţia sa politică, independentă de toate celelalte ideologii, deci şi de ideologia comunistă.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o semnez propriu.

13.IV/951 Constantin Titel Petrescu

154

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele :

Intrebare :

Dacă prin activitatea pe care D-ta ai avut-o cu americanii şi englezii ai căutat ca aceştia să provoace o imixtiune, în treburile interne ale ţării noastre ?

Răspuns :

P.S.D.I. a redactat şi semnat 2 proteste adresate celor 4 Mari Puteri : primul,îndată după 10 Martie 1946, înaintat la cele 4 legaţii şi prin care solicita intervenţia necesară pentruca P.S.D.I. să obţie autorizaţia de a scoate o gazetă, refuzată de guvern ; - al doilea protest l-am întocmit împreună cu IULIU MANIU, C.I.C.BRATIANU şi subscrisul - îndată după 19 Noembrie 1946 - arătând că alegerile nu au fost libere.-

Prin aceste proteste ceream intervenţia lor şi în special nădăjduiam ca americanii, englezii şi francezii vor interveni şi vor reuşi să impue guvernului român,facerea de noui alegeri în care speram să obţinem majoritatea în Parlament şi prin aceasta să putem exercita conducerea politică a ţării.-

In urma acestor proteste am fost chemat la BURTON BERRY - reprezentantul Americei - şi de HOLMAN - reprezentantul Angliei - pentru a le da explicaţii suplimentare.- M'am prezentat lor şi le-am dat explicaţiile necesare.-

In urma acestor lămuriri, guvernele american şi englez au trimis note de protest guvernului român, prin care arătau că nu recunosc alegerile şi că P.S.D.I. nu are autorizaţia de a scoate o gazetă oficială a sa.-

Deci printre aceste acte, ceream ca americanii, englezii şi francezii să intervie şi să impună, ceeace noi solicitam prin protestele noastre.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez propriu.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

14 Aprilie 1951.-

Declaratie

Subsemnatul Const. Titel Petrescu declar următoarele:

Intrebare.

Dacă prin activitatea pe care D-ta ai avut-o cu Americanii și Englezii ai căutat concursul să provoace o imixtiune în treburile interne ale țării noastre?

Răspuns.

P.S.D.I. a redactat și semnat 2 proteste adresate celor 4 Mari Puteri:

primul, îndată după 10 Martie 1946, înaintat la cele 4 legații și prin care solicita intervenția necesară pentru ca P.S.D.I. să obție autorizația de a scoate o gazetă, refuzată de guvern;

al 2-lea protest l-am întocmit împreună cu Iuliu Maniu, C.I.C. Brătianu și subsemnatul – îndată după 19 Noembrie 1946 – arătând că alegerile nu au fost libere.

Prin aceste proteste ceream intervenția lor și în special nădăjduiam ca Americanii, Englezii și Francezii vor interveni și vor reuși să impună / C.T. Petrescu

guvernului român, facerea de noi alegeri în care speram să obținem majoritatea în Parlament și prin aceasta să putem exercita conducerea politică a țării.

În urma acestor proteste am fost chemat de Burton Berry – reprezentantul Americii – și de Holman – reprezentantul Angliei – pentru a le da explicații suplimentare. M'am prezentat lor și le-am dat explicațiile necesare.

În urma acestor lămuriri, guvernele american și englez au trimes note de protest guvernului român, prin care arătau că nu recunosc alegerile și că P.S.D.I. nu are autorizația de a scoate o gazetă oficială a sa.

Deci prin aceste acte, cereau ca Americanii, Englezii și Francezii să intervie și să impună, ceeace noi solicitam prin protestele noastre.. Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez propriu.

14.IV/951 Constantin Petrescu

SEDINTA DE CERCETARE
din 16 Aprilie
1951

ALEX.STEFANESCU arată că :

L-a cunoscut pe CONST.TITEL PETRESCU încă din vremea când erau elevi de liceu.- STEFANESCU a urmat liceul la liceul particular " CLINCIU şi POPA", iar CONST. TITEL PETRESCU era la liceul "Sft.Sava".- Aceasta era prin 1904-1905.- L-a revăzut prin 1923 după căsătoria lui TITEL PETRESCU,în casa unde locuia TITEL PETRESCU la socrul acestuia FURNICA.- Ulterior l-a reîntâlnit prin 1943 la casa lui MANIU, fără însă a sta cu el de vorbă.-

După 23 August l-a văzut pe TITEL PETRESCU în mai multe ocazii, atât la TITEL PETRESCU acasă cât şi la locuinţa lui STEFANESCU.- Deasemenea la asociaţia "Prietenii Naţiunilor Unite".-

In primăvara 1945, TITEL PETRESCU l-a vizitat pe STEFANESCU, solicitându-i sprijin pentru gazeta "Libertatea".- STEFANESCU l-a refuzat.- N'a discutat în mod special probleme politice cu TITEL PETRESCU.- Nu i-a acordat nici un fel de sprijin bănesc.-lui TITEL PETRESCU şi deasemenea n'a acordat sprijin bănesc nici unui alt partid politic.-

Arată că nici n'a ştiut dacă TITEL PETRESCU a candidat în alegerile generale din Noembrie 1946.-

Niciodată nu i-a dat nici un ban lui TITEL PETRESCU.-

Cu TITEL PETRESCU n'a discutat în special probleme politice ci numai la întâlnirile întâmplătoare discuta cu el unele generalităţi politice.-

L-a vizitat pe TITEL PETRESCU de 2 ori la locuinţa acestuia.- Odată în Martie 1945, când STEFANESCU s'a întors din Turcia şi s'a dus la TITEL ca să-i comunice că TUDOR IONESCU,ministru socialist,care era şeful

.//.

delegaţiei române, s'a ţinut la Ankara de chefuri.- Altă dată, având de primit bani pentru furnituri dela Ministerul Inzestrării, unde ADRIAN DUMITRIU era subsecretar de Stat s'a dus la TITEL PETRESCU ca să-l solicite să-i uşureze accesul la ADRIAN DUMITRIU spre a-şi obţine sumele ce i se cuveneau.-

După alegerile generale din Noembrie 1946, l-a mai văzut odată pe TITEL PETRESCU în primăvara 1947 la Asociaţia " Amicii Naţiunilor Unite ".- L-a văzut atunci pentru ultima oară, dar nici atunci n'a discutat cu TITEL PETRESCU vreo problemă politică în mod special.-

===

D E C L A R A T I E

Subsemnatul CONST.TITEL PETRESCU declar următoarele :

Intrebare :

Când şi în ce împrejurări ai cunoscut pe POPP ALEXANDRU ?

Răspuns :

Pe Inginerul POPP ALEXANDRU l-am cunoscut în vara sau toamna anului 1945 prin intermediul avocatului D.RADULESCU care era avocatul lui POPP şi cred şi avocat la Reşiţa.- Avocatul D.RADULESCU era vechi prieten, coleg de barou şi membru în Partid.-

In discuţiile avute cu el, eu i-am propus să facem la Reşiţa un Institut de cultură technică şi socialistă.- Asemenea institute voiam să facă Partidul şi în alte centre muncitoreşti.-

Avocatul D.RADULESCU mi-a răspuns că în această chestiune trebue să vorbesc cu Inginerul A.POPP dela Reşiţa şi în altă zi s'a prezentat cu POPP la mine acasă.-

Intrebare :

Care au fost relaţiile care s'au stabilit între Dvs. ?

Răspuns :

La prima întrevedere cu POPP i-am vorbit despre înfiinţarea acestor institute muncitoreşti de cultură.- Am scris în acest scop o serie de broşuri cu conţinut social-democrat după cum gândeam eu.-

Pe chestia Institutelor de cultură m'a rugat să-i întocmesc un memoriu, pe care văzându-l la o a doua întrevedere, mi-a răspuns că nu e momentul pentru înfiinţarea unor asemenea institute, dar în schimb a cerut să tipăresc broşuri pentru ca să fie împrăştiate printre

./.

 160

muncitori.-

Am tipărit zeci de mii de broşuri şi i-am dat şi lui prin intermediul avocatului D.RADULESCU.-

Broşurile aveau conţinut social-democrat conform concepţiilor mele,care erau asemănătoare ideilor social democrate din Apus, adică ideilor reformiste, cum au fost concepute de JAURES în Franţa.-

Intrebare :

Cu ce ocazie i-aţi cerut lui POPP să vă finanţeze partidul social-democrat cu bani ?

Răspuns :

La întrevederile - 2 maxim 3 - ce am avut cu el, s'a oferit să ajute Partidul pentru ziarul "Libertatea" şi pentru aceste broşuri.-

Intrebare :

Cât timp te-a finanţat, cu ce sume şi prin cine?

Răspuns :

Ing.A.POPP a dat bani partidului prin mine,din cursul anului 1945 până la începutul anului 1947 prin intermediul lui D.RADULESCU şi câte odată prin inginerul D. FURNICA MINOVICI.-

N'am notat ce sume mi-a dat,dar după aprecierea mea, cred că suma s'ar ridica la 50-60 milioane lei.-

Intrebare :

In ce scop ai folosit banii ce i-ai primit dela POPP ALEXANDRU ?

Răspuns :

Banii i-am folosit pentru tipărirea de broşuri ; parte din bani - 10 milioane i-am dat lui HARRY MOSCOVICI pentru ziarul "Libertatea" ; un milion am dat lui EFTIMIE GHERMAN pentru complectarea sumei necesare cumpărărei unui automobil şi restul pentru alegerile din Noembrie 1946 (aproximativ 30 milioane lei).-

Intrebare :

Ce propuneri ţi-a făcut în legătură cu activitatea ce trebuia să desfăşoare partidul social-democrat independent împotriva regimului democratic din ţara noastră

./.

Răspuns :

Ultima oară când l-am văzut pe inginerul POPP era înainte de sciziunea partidului S.D.-

El nu mi-a făcut nici o propunere, dar din discuţiile ce am avut anterior cu el, ALEX.POPP ştia dela mine atitudinea mea împotriva regimului, adică poziţia mea împotriva comunismului şi acţiunea partidului pentru social-democraţia reformistă iar nu revoluţionară.-

Intrebare :

Ce material propagandistic al partidului ţi-a cerut POPP să-i dai să-l difuzeze, dacă i-ai dat şi prin cine ?

Răspuns :

Personal POPP nu mi-a cerut material propagandistic,dar i-am dat prin intermediul avocatului D.RADULESCU şi la cererea acestuia,- broşuri scrise de mine , programul partidului etc.-

Aceste broşuri i-au fost date pentru a fi difuzate la Reşiţa printre muncitori.-

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi semnez propriu.-

ss/. CONST.TITEL PETRESCU

17 Aprilie 1951.-

Declarație

Subsemnatul Const.-Titel Petrescu declar următoarele:

Întrebare.
Când și în ce împrejurări ai cunoscut pe Popp Alexandru?

Răspuns
Pe Inginerul Alex. Popp l'am cunoscut în vara sau toamna anului 1945 prin intermediul avocatului D. Rădulescu care era avocatul lui Popp și cred și avocat la Reșița. Avocatul D. Rădulescu era vechi prieten, coleg de barou și membru în partid. În discuțiile avute aci, eu i-am propus să facem la Reșița un Institut de cultură-tehnică și socialistă. Asemenea institute voiam să facă partidul și în alte centre muncitorești. Avocatul D. Rădulescu mi-a răspuns

ss C. Titel Petrescu

Că în această chestiune trebuie să vorbesc cu Inginerul A. Popp de la Reșița și într'o zi s'a prezentat cu Popp la mine acasă.

Intrebare.

Care au fost relatiile ce s'au stabilit între D-tră?

Răspuns.

La prima întrevedere cu Popp i-am vorbit despre înființarea acestor institute muncitorești de cultură. Am scris în acest scop o serie de broșuri cu conținut social-democrat după cum gândeam eu.

Pe chestia institutelor de cultură m'a rugat să-i întocmesc un memoriu, pe care văzându-l la a doua întrevedere, mi-a răspuns că nu e momentul pentru înființarea unor asemenea institute, dar în schimb a cerut să-i pregătesc broșuri pentru ca să fie împrăștiate printre muncitori.

ss. C. Titel Petrescu

Am tipărit zeci de mii de broșuri și i-am dat și lui prin intervenția avocatului D. Rădulescu.

Broșurile aveau conținut social-democrat conform concepțiilor mele, care erau asemănătoare ideilor social-democrate din Apus, adică ideilor reformiste, cum au fost concepute și de Jaurès în Franța.

Întrebare

Cu ce ocazie i-ați cerut lui Pop să vă finanțeze partidul social-democrat în bani?

Răspuns.

La întrevederile – 2 maximum 3 – ce am avut cu el, s'a oferit să ajute partidul pentru ziarul „Libertatea" și pentru aceste broșuri.

Întrebare

Cât timp te-a finanțat, cu ce sume și prin cine?

ss. C. Titel Petrescu

Răspuns.

Ing. A. Popp a dat bani partidului prin mine, din cursul anului 1945 până la începutul anului 1947 prin intermediul lui D. Rădulescu și câte odată prin inginerul D. Furnică-Minovici.

Nu am notat ce sume mi-a dat dar după aprecierea mea, cred că sumele s'ar ridica la 50-60 milioane lei.

Intrebare.

In ce scop ai folosit banii ce i-ai primit de la Popp Alexandru?

Răspuns.

Banii i-am folosit pentru tipărirea de broșuri; parte din bani -10 milioane- am dat lui Harry Moscovici pentru ziarul "Libertatea"; un milion am dat lui Eftimie Gherman pentru complectarea sumei necesare cumpărării unui automobil și restul pentru alegerile

Ss. C. Titel Petrescu

din Noembrie 1946 (aproximativ 30 milioane lei).

Intrebare.

Ce propuneri ţi-a făcut în legătură cu activitatea ce trebuia s'o desfăşoare partidul social-democrat independent împotriva regimului democratic din ţara noastră?

Răspuns.

Ultima oară când l'am văzut pe inginerul Pop era înainte de sciziunea partidului S.D.

El nu mi-a făcut nici o propunere dar din discuţiile ce am avut anterior cu el, Alex. Pop ştia de la mine atitudinea mea împotriva regimului, adică poziţia mea împotriva comunismului şi acţiunea partidului pentru social-democraţi reformişti iar nu revoluţionari.

Intrebare.

Ce material propagandistic al partidului

Ți-a cerut Pop să-i dai să-l difuze dacă i-ai dat și prin cine? Bze,
Răspuns.
Personal Pop nu mi-a cerut material propagandistic, dar i-am dat prin intermediul avocatului I. Rădulescu – și la cererea acestuia, – broșuri scrise de mine, programul Partidului etc.
Aceste broșuri i-au fost date pentru a fi difuzate la Reșița printre muncitori.
Aceasta îmi este declarația pe care o dau și semnez propriu.
17. IV/1951. Constantin Titel Petrescu

Titel

6 Decembrie 1951
165 ~~150~~

N O T A

Din studierea Buletinului Informativ al I.G.J., pe anii 1943-1944, reese următoarele:

La 3 Noembrie 1943 orele 15, a avut loc la Crematoriul "Cenușa", incinerarea lui ILIE MOSCOVICI, fost conducător al mișcării muncitorești Social - democrate din România. Au participat un număr de 300 (trei sute)de persoane. Intre care LOTAR RADACEANU, STEFAN VOITEC, TITEL PETRESCU și alții.

Avocatul LUCREȚIU PATRASCANU, care s'a întreținut cu cei de mai sus.

Se arată că profesorul MIHAI RALEA, a înaintat un memoriu mareșalului ANTONESCU, prin care arată pericolul Bolșevic în România, în care arată că muncitorii bine plătiți, așteaptă intrarea Armatelor Roșii în România, pentru a face jafuri la fel cum am făcut legionarii.

El propune lui ANTONESCU formarea unui guvern de stânga, din care să facă parte el, FILDERAS, MIRESCU, întrucât sunt bine văzuți în Anglia și America, și în felul acesta să combată pericolul bolșevic în România.

SLT. DE SECURITATE
[signature]
CURTESCU ION

7.XII.1951

- Titel spune că nu-și aduce aminte dacă a fost sau nu Pătrășcanu la această înmormântare. Spune că dacă ar fi fost ar fi dat mâna cu el. deci el nu a dat mâna cu Pătrășcanu.

- Titel arată că cu Pătrășcanu s-a întâlnit prima dată la sfârșitul anului 1943. (Iarna) și au continuat discuțiile până la 23 August -

Extras din declarația lui BELU ZILBER din 4 Oct.1951:

"In cursul lunii Iunie sau Iulie (1944), PATRASCANU m'a însărcinat să-l văd pe TITEL PETRESCU ca să semneze o declarație pe care PATRASCANU oscrisese la mașină, declarație prin care P.C.R. și P.S.D. se angajase să nu ridice problema monarhiei. Cu această ocazie am aflat dela PATRASCANU că unul din scopurile întâlnirilor cu MANIU și BRATIANU era fixarea poziției partidelor muncitorești față de monarhie. Altceva nu știu despre conținutul discuțiilor

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

62

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Febr.1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN și FLORICA, cu ultimul dom. în Buc.str.Brezoianu Nr.29

11 Februarie 1953, Buc.
Interog.a început la ora 9
" s'a terminat " 14.-

Intrebare:

Care au fost relațiile dintre conducătorii P.S.D. și conducătorii P.C.R. în timpul răsboiului criminal dus de ANTONESCU contra Uniunii Sovietice?

Răspuns:

Până în iarna anului 1943, nu au existat nici un fel de relații între conducătorii P.S.D. și P.C.R.

Din iarna anului 1943, de către subsemnatul s'a propus dlui MANIU cu care aveam contact mai dinainte, ca să luăm legătura și cu conducerea PCR pentru a acționa împreună contra regimului ANTONESCU.

Dl.MANIU a fost de acord și mi-a indicat să iau contact în acest sens cu LUCRETIU PATRASCANU.

In acest scop i s'a comunicat dlui PATRASCANU de dl.MANIU (cred că prin dl.CONSTANTINESCU IASI) ca să vină să ia legătura cu mine, ceace s'a și făcut în aceiași iarnă (cred că în Decembrie 1943).

L.PATRASCANU a venit la mine acasă în str.Brezoianu Nr.29 singur nefiind însoțit de nimeni și mi-a comunicat că este delegat de PCR să participe la acțiunea noastră adică a PNT-PNL și PSD în vederea scopului propus cărui scop PCR îi dădea întreaga adeziune.

Altceva în afară de acest lucru nu am discutat.

-După aceia au început întâlnirile în patru (adică BRATIANU, IULIU MANIU, L.PATRASCANU și subsemnatul) prima întâlnire de acest fel având loc în Martie sau Aprilie 1944 deoarece PATRASCANU avea domiciliu obligatoriu la Poiana

./. ss/C.TITEL PETRESCU

Tapului.

-La această primă întâlnire s'a discutat necesitatea răsturnării lui ANTONESCU și încetarea războiului contra URSS și a eventualei întoarceri a armelor contra Germaniei hitleriste.

-La 4 Mai 1944 când a avut loc o nouă întâlnire, am redactat împreună o convenție care a fost semnată de cei 4 menționați mai sus și în care am precizat scopul colaborării noastre obligându-ne ca după reușita loviturii de stat să împărțim puterea în patru. Câte un exemplar original din această convenție, s'a luat de fiecare parte. Menționez că la această ședință și deasemeni la prima, nu a participat nimeni în afară de cei patru menționați mai sus.

Următoarele întâlniri au avut loc cam odată pe lună deoarece PATRASCANU până pe la sfârșitul lui Iulie, a fost cu dom. obligatoriu iar de atunci nemai fiind cu domic. restrictiv, deoarece nu s'a mai supus obligației de a mai locui la Poiana Tapului, stând în București ascuns, ne-am putut vedea mai des.

Intâlnirile aveau loc la domiciliul Dlui BRATIANU și la Dr. ION COSTINESCU din str. Teodor Masarik.

Personal am mai avut cu el 3 întâlniri una în str. Armenească la domiciliul ing. ZILBER, a doua la dl. TEODORU în str. Dr. Burghelea Nr. 6 sau 8 și a treia la dl. MANUILA în str. Schitu Măgureanu.

-La întâlnirea dela ing. ZILBER, am fost convocat de PATRASCANU printr'un bilețel trimis printr'o curieră pe care nu o cunosc - întâlnire la care nu a asistat nimeni altcineva decât eu și PATRASCANU - mi-a comunicat că trebue să presăm asupra lui MANIU ca să grăbim desnodământul și după câte îmi amintesc tot atunci mi-a spus să iau legătura cu TATARESCU în vederea lărgirii acțiuni, lărgire care era refuzată de MANIU și BRATIANU.

Cred că această întâlnire a avut loc la începutul lui Iulie 1944. Altceva nu-mi amintesc să fi discutat. In str. Burghelea la TEODORU am fost convocat de PATRASCANU pentru că în seara acea trebuia să mergem la palat să luăm contact și cu regele; contact care era deja aranjat de PATRASCANU, cu MOCSONYI și IOANITIU.

Această întâlnire a avut loc - cred - la 19 Aug. 1944. L'am găsit pe PATRASCANU la TEODORU mă aștepta. Am discutat din nou nevoia urgenței precum și faptul că trebue să-l informăm și pe rege că suntem cei 4 solidari în această acțiune. ./. ss/C. TITEL PETRESCU

Pela orele 10 seara,au venit cu maşina MOCSONYI şi IOANITIU care ne-a dus la palat pe poarta din dos,iar la palat am găsit pe MANIU şi BRATIANU care sosise mai înainte.

La această şedinţă pe lângă noi 4 şi regele a asistat şi generalul C.SANATESCU.

-Am discutat şi arătat regelui că suntem de acord să împărţim puterea în 4 şi să colaborăm.

-Subsemnatul,BRATIANU şi PATRASCANU eram de acord ca MANIU să prezideze guvernul dar MANIU în ultimul moment (chiar în seara aceia) şi fără ştirea noastră,a convenit cu regele, - având şi adeziunea lui BRATIANU - ca guvernul să fie prezidat de gen.SANATESCU,iar noi cei 4 să intrăm în guvern ca miniştrii secretari de stat fără portofolii,având direcţia guvernării,iar miniştrii efectivi să fie militari atât timp cât va dura războiul contra Germaniei.

-A treia întâlnire a avut loc la dl.MANUILA acasă în Schitu Măgureanu,în după amiaza zilei de 23 August,când aşteptam rezultatul arestării lui ANTONESCU la palat,rezultat care ne-a fost adus la cunoştinţă pe la ora 17 de către MOCSONYI.La această întâlnire a participat şi C.HAGIU care se găsea acolo cu PATRASCANU mai înainte de a veni eu.

Alte întâlniri cu alt scop decât cel arătat mai sus precizez pe a mea răspundere că nu am avut.

-Deasemeni precizez că la aceste întâlniri nu a participat alte persoane,decât cele arătate mai sus.

Menţionez că la această întrebare nu mai am nimic de adăogat.

atenţie

Intrebare:

Când l-aţi cunoscut pe STEFANESCU ALEX. şi ce legături aţi avut cu el?

Răspuns:

L'am cunoscut în primăvara anului 1945 la Asociaţia "Amicii Naţiunilor Unite" - cred că mi l'a prezentat VISOIANU care era preşedintele asociaţiei.

In toamna anului 1946 în preajma alegerilor din 19 Noembrie,vorbindu-i la sediul acestei asociaţii de greutăţile ce le întâmpin cu propaganda din cauza stării financiare,el s'a oferit să mă ajute dacă va putea.

-După câteva zile,în adevăr,a venit la mine acasă aducându-mi circa 5-6 milioane lei,cu care am tipărit manifestul.

-Conversaţiile noastre se duceau pe tema situaţiei politice internaţionale,el afirmându-mi că după semna-

./. ss/C.TITEL PETRESC[U]

rea tratatului de pace situaţia politică se va schimba,România căzând mai mult sub influenţa occidentului,iar eu îi arătam rolul pe care îl va juca partidul meu,care corespunde ideologiei partidului laburist englez care era la putere.

-După alegeri am mai fost la el acasă de două ori, a doua şi ultima întrevedere având loc în cursul lunei Iunie 1947.

Scopul cu care m'am dus era de ai solicita ajutor bănesc.Nu-mi reamintesc precis dacă mi-a mai dat vreodată bani,el însă îşi poate aduce aminte şi va spune exact.

Alte întâlniri şi cu alt scop,nu am avut cu ALEX. STEFANESCU.

Precizez că altceva la această întrebare numai am de adăugat.

Intrebare:

Ce reprezentanţi ai misiunilor sau Legaţiei Engleze aţi cunoscut şi ce aţi discutat cu ei?

Răspuns:

Am cunoscut pe PORTER secretarul Legaţiei Engleze în anul 1944 toamna,pe ministrul HOLMAN ,în cursul anului 1945 şi pe ataşatul de presă al cărui nume îmi scapă.Am mai cunoscut deasemeni câţiva gazetari veniţi cu misiuni de informaţii în România.Tutoror le comunicam în conversaţiile ce le-am avut situaţia politică din ţară şi atitudinea partidului social democrat indepenedent.

După sciziunea partidului social-democrat care a avut loc la 10 Martie 1946 am prezentat ministrului HOLMAN şi un memoriu în care arătam că partidului social-democrat independent,nu i se dă autorizaţie să scoată gazeta.

Un identic memoriu,am prezentat reprezentanţilor celor patru mari puteri sub egida cărora se afla România, până la încheerea tratatului de pace.

După alegerile din Nov.1946 am mai trimis ministrului HOLMAN precum şi celorlalţi reprezentanţi ai celor 3 mari puteri un protest în contra modului cum s'a făcut alegerile,protest semnat de MANIU,BRATIANU şi subsemnatul.

Deasemeni la această întrebare nu mai am nimic de adăugat în plus.

Drept care dau prezenta declaraţie nesilit de nimeni şi semnez propriu.

ss/C.TITEL PETRESCU

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

171

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestat CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Febr.1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN și FLORICA, cu ultimul domiciliu în Buc.str.Brezoianu Nr.29

11 Februarie 1953, Buc.
Interog.a început la ora 18,3o
" s'a terminat

Intrebare:

Cine erau cei mai apropiați colaboratori ai lui L.PATRASCANU și ce cunoaștеți despre ei și despre legăturile dintre ei?

Răspuns:

Din câte am putut remarca în timpul colaborării noastre din preajma lui 23 August 1944, intimii lui colaboratori erau:

Ing.ZILBER, MIHAIL RALEA, RADU XENOPOL, TEODORU subdirector la Finanțe și C.AGIU. Cred că și PETRE PANDREA, cumnatul său, era intim cu el.

Dintre aceștia, ZILBER și C.AGIU erau cunoscuți de mine ca comuniști și sfătuitori ai lui PATRASCANU, pe târâm politic comunist. MIHAIL RALEA, RADU XENOPOL și TEODORU deși aveau alte concepții politice, simțeau că vremurile se vor schimba și voia să profite de aceste împrejurări și deși căutau apropierea de PATRASCANU ca unul ce avea să joace un rol important în viața politică și cred că și PETRE PANDREA cam din aceleași considerente se apropia de cumnatul său PATRASCANU.

-Când am fost invitat de PATRASCANU prima dată la o convorbire directă, mi-a indicat ca loc de întâlnire apartamentul lui ZILBER care a și venit la mine acasă a doua zi în vederea cumpărării unui aparat de înregistrat discursuri (fonograf) ce eu îl indicasem lui PATRASCANU.

Din conversația avută cu ZILBER la mine acasă, am dedus că erau foarte buni prieteni, ZILBER fiind om de încredere a lui PATRASCANU.

./.

ss/C.TITEL PETRESCU

De atunci nu l'am mai văzut pe ZILBER decât după 23 Aug.1944, când a fost numit preşedintele Consiliului de administraţie la CEC.

In ceace priveşte pe MIHAIL RALEA care mi-a fost recomandat de PATRASCANU pentru a lua contact cu el, în vederea unei lărgiri a colaborării şi cu RALEA, cât şi din conversaţiile avute cu RALEA personal, şi din conversaţiile dintre ei doi am conchis că sunt intimi prieteni şi că se sfătuesc şi pe plan "politic".

Işi vorbeau unul altuia cu "Mişule dragă" şi "Coca dragă" (COCA era PATRASCANU).

In ce priveşte pe RADU XENOPOL, am dedus că erau intimi prieteni din încrederea ce PATRASCANU avea în RADU XENOPOL, care până în ziua de 23 August 1944, atunci când PATRASCANU era ascuns în Bucureşti, îl conducea cu turismul ori unde circula PATRASCANU în Bucureşti.

-La cele două întâlniri avute de noi doi cu MANIU şi BRATIANU la Dr.COSTINESCU din str.Teodor Masarik, RADU XENOPOL a venit târziu seara cu maşina sa condusă de el personal şi ne-a luat pentru a ne transporta acasă, pe mine şi pe PATRASCANU.

Reţin următorul amănunt în legătură cu cele de mai sus.

După terminarea convorbirii în patru, MANIU şi BRATIANU retrăgându-se pe la orele 8 (20) seara, PATRASCANU m'a rugat să mai rămân pentru a nu fi văzuţi eventual de vreun agent de poliţie. Tot el a stins luminile la apartament şi mi-a spus să mai aşteptăm vreo o oră - 1,1/2 pră că va telefona unui prieten care va veni cu maşina şi ne va duce la domiciliu.

Cam la o oră şi jumătate după ce am stins lumina, chemat telefonic pe nume conspirativ, a apărut cu maşina RADU XENOPOL. Intraţi în automobil, RADU XENOPOL ne-a dus pe la Herăstrău pentru a ni se pierde urma în eventualitatea că am fi fost urmăriţi de poliţie.

Acolo i-am fost prezentat de PATRASCANU lui RADU XENOPOL şi din conversaţiile lor, am conchis că sunt intimi prieteni. Cred că tot RADU XENOPOL, care avea legături cu liberalii era acela care îl aducea la BRATIANU acasă, când aveau întâlnirile în patru şi tot el îl conducea în Bucureşti ori unde circula atunci când era ascuns în Bucureşti.

In ce priveşte pe TEODORU, am dedus că erau buni prieteni din faptul că acesta îi punea apartamentul la dis-

./. ss/C.TITEL PETRESCU

poziţie şi PATRASCANU avea încredere în el, iar din convorbirile dintre ei la care am asistat şi eu în seara de 19 August 1944, atunci când PATRASCANU mi-a indicat casa lui TEODORU pentru întâlnire în vederea plecării la palat-am conchis că sunt buni prieteni.

- In ce priveşte pe C.AGIU am dedus că era un sfătuitor a lui PATRASCANU din convorbirea dintre ei la care am asistat şi eu în după amiaza zilei de 23 August în apartamentul lui MANUILA unde am avut întâlnire cu L. PATRASCANU.

-De PETRE PANDREA am auzit că era nu numai cumnat ci şi prieten şi sfătuitor a lui PATRASCANU, deşi PANDREA fusese PNT-ist şi pe urmă membru în F.R.N. şi prefect de Romanaţi pus de CALINESCU ARMAND.

Intrebare:

Când l'aţi cunoscut pe LIVIU NASTA şi ce legături aţi avut cu el?

Răspuns:

Il cunosc pe LIVIU NASTA de aproape 20 ani, ca gazetar democrat la ziarul "Adevărul" unde făcea cronica externă.

Pela sfârşitul anului 1944 (sau începutul lui 1945), NASTA mi-a comunicat că PORTER secretarul legaţiei engleze ar vrea să mă cunoască şi m'a invitat la el acasă la un ceai unde să-mi facă cunoştinţă cu el.

M'am dus la NASTA acasă unde am servit ceai, cu care ocazie NASTA mi l-a prezentat pe PORTER, care era un simpatizant al partidului laburist.

Am fost numai noi trei adică eu, NASTA şi PORTER şi am analizat situaţia politică internaţională, fiind încă în război cu Germania.

Ulterior l'am mai văzut pe NASTA care mă mai informa despre politica externă el fiind corespondentul unei agenţii de presă englezeşti.

Intrebare:

Când l'aţi cunoscut şi ce legături aţi avut cu fostul general RADESCU?

Răspuns:

Pe RADESCU l'am cunoscut după 23 August 1944, când eram membru în guvernul SANATESCU. Mi-a telefonat că ar vrea să mă cunoască şi dacă vreau, să-i fixez o zi şi o oră la mine acasă să mă cunoască.

./.　　　　ss/C.TITEL PETRESCU

I-am fixat ziua fiindcă îl cunoşteam din auzite ca unul ce avusese curajul să-i scrie lui KILINGER ambasadorul Germaniei în România o scrisoare de reprobare a imixţiunei lui în politica internă a României,fapt pentru care a fost internat la Tg.Jiu de ANTONESCU.

La ziua indicată,a venit la mine şi ne-amcunoscut când mi-a spus că şi el este adept al ideilor socialiste.

-Când era prim ministru m'a invitat la el acasă la masă împreună cu cei trei miniştri sociali-democraţi (LOTAR RADACEANU,STEFAN VOITEC şi TUDOR IONESCU) din guvernul prezidat de el şi pe care vroia s'o cunoască mai deaproape la o masă intimă.

Am acceptat invitaţia şi toţi patru am luat masa la el acasă.

Cu această ocazie,el a cerut sprijinul în guvern şi a arătat că muncitorii au început unele turburări şi pe acest timp de război trebue ca muncitorii să se potolească şi revendicările să le facă scris,iar el le va satisface.

Ne-a cerut şi nouă ca partid social-democrat,să încercăm să liniştim spiritele,iar revendicările să i le formulăm lui iar el va avea bună voinţa să le satisfacă.

Iar celor trei miniştri social-democraţi le-acerut sprijinul în şedinţele guvernului arătând că el este deasupra partidelor şi este şi el democrat.

L'am mai văzut încă odată pe RADESCU cred că pe la sfârşitul lui Ianuarie 1945 când m'a prezentat la Min.Internelor cu o delegaţie din Bucovina pentru a face o intervenţie în favoarea lor.

Ultima oară l-am mai văzut la casa regelui la şosea când l'am invitat la dorinţa PCR să vină la o întâlnire cu GROZA ,delegaţi PCR,social-democraţi şi PNP la RADU XENOPOL acasă în preajma debarcării lui din guvern.

Intrebare:

Dacă în activitatea Dv. politică aţi cunoscut în anturajul conducătorilor PCR pe un anume REMUS COFLER?

Răspuns:

Imi aduc aminte vag că l'am cunoscut la Cluj pe când eram candidat acolo prin anul 1933-34.Stiam că este comunist comunicat,dar nu ştiu în ce anturaj umbla.De atunci nu l'am mai văzut.

Fotografia arătată,îmi reaminteşte că l'am văzut la Club,probabil la vreo întâlnire de a noastră unde parti-

./. ss/C.TITEL PETRESCU

cipa câte odată şi unii comunişti.

Intrebare:

Ce s'a discutat la şedinţa convocată de STEFANESCU la el acasă, în ziua de 21 şi 22 August 1944;şedinţă la care a participat, STEFANESCU, PATRASCANU , Dv. ,SANATESCU, PENESCU, EUGEN CRISTESCU şi M.ANTONESCU?

Răspuns:

Nu am participat la asemenea şedinţă aşa că nu pot să ştiu ce s'a discutat între cei menţionaţi mai sus.

Pe AL.STEFANESCU l'am cunoscut în 1945 după cum am arătat mai sus, iar pe EUGEN CRISTESCU nu l'am cunoscut personal niciodată.

Cele de mai sus, le declar, pe propria mea răspundere.

Drept pentru care dau prezenta declaraţie de bună voe nesilit de nimeni, semnând propriu.

ss/C.TITEL PETRESCU

Proces-Verbal de interogator

Arestat Constantin Titel Petrescu născut la 2 Februarie 1888 în Craiova, fiul lui Constantin și Florica cu
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
ultimul domiciliu în București Str. Bujoianu Nr 29.

11 Februarie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 18^{30} și ___ min.
" s'a terminat la " ___ și ___ "

Intrebare: Cine erau cei mai apropiați colaboratori a lui L. Pătrășcanu, și ce cunoașteți despre ei, și despre legăturile dintre ei?.

Răspuns.

– Din câte am putut remarca în timpul colaborării noastre din preajma lui 23 august 1944., intimii colaboratori erau:

Inginerul Zilber, Mihail Ralea, Radu Xenopol, Teodorescu subdirector la [illegible] C. Agiu, iar că și [illegible] din cercul său, era intim cu el.

[illegible] Zilber, și C. Agiu erau cunoscuți de mine că comuniști și sfătuitori a lui Pătrășcanu, [illegible] politic comuniști. Mihail Ralea, Radu Xenopol și Teodorescu deși aveau alte concepții politice, simțiau că vremurile se vor schimba și voiau să profite de aceste împrejurări,

Semnătura,
C. Titel Petrescu

Mod. 185

Urmare: și deci căuta apropierea de Pătrășcanu ca unul ce avea să joace un rol important în viața politică, și cred că și partea Gaucherea cam din aceleași considerente se apropia de cumnatul său Pătrășcanu.
- Când am fost invitat de Pătrășcanu prima dată la o convorbire directă, mi-a indicat ca loc de întâlnire apartamentul lui Zilber care a și venit la mine acasă a doua zi în vederea cumpărării unui aparat de înregistrat discursuri (fonograf) ce eu îl indicasem lui Pătrășcanu.
Din conversația avută cu Zilber la mine acasă, am dedus că erau f. buni prieteni Zilber fiind om de încredere a lui Pătrășcanu.
- De atunci nu l-am mai văzut pe Zilber decât după 23 august 44. când a fost numit președintele Consiliului de administrație la C.E.C.
- În ceace privește pe Mihail Ralea care mi-a fost recomandat de Pătrășcanu ptr a lua contact cu el, în vederea unei lărgiri a colaborării și cu Ralea, cât și din conversațiile avute cu Ralea personal, și din conversațiile dintre ei doi am conchis că erau intimi prieteni și că se sfătuiau și pe plan politic.
Își vorbea unul altuia cu "Mișule dragă" și "Coca dragă" (Coca era Pătrășcanu).

Semnătura,
C. Vitel Pătrășcanu

Urmare: În ce privește pe Radu Xenopol, am dedus că erau intimi prieteni din încrederea ce Pătrășcanu avea în Radu Xenopol, care până în ziua de 23 aug. 44, atunci când Pătrășcanu era ascuns în București; îl conducea cu turismul ori unde circula Pătrășcanu în Buc.

– La cele două întâlniri avute de noi doi cu Maniu și Brătianu, la Dr. Costinescu din Str. Teodor Mororie, Radu Xenopol a venit totdeauna cu mașina sa condusă de el personal, și ne-a luat pt. a ne transporta acasă, pe mine și pe Pătrășcanu.–

Rețin următorul amănunt în leg. cu cele de mai sus:

După terminarea convorbirii în patru, Maniu și Brătianu retrăgându-se pe la orele 8 (20) seara, Pătrășcanu m'a rugat să mai rămân pt. a nu fi văzuți eventual de vreun agent de poliție. Tot el a stins lumina la apartament și mi-a spus să mai așteptăm vreo 1h – 1½ h. că va telefona unui prieten care va veni cu mașina și ne va duce la domiciliu –

Cam la 1½ h. după ce am stins lumina, chemat telefonic pe nume conspirativ, a apărut cu mașina Radu Xenopol. Intrați în automobil, Radu Xenopol ne-a dus pe la Herăstrău pta –

Semnătura,
C. Vitel Pătrașcu

Mod. Nr. 185

Urmare: a nu se pierde urma în eventualitatea
că am fi fost urmăriți de poliție.
- Acolo i-am fost prezentat de Pătrășcanu
lui Radu Xenopol și din conversațiile
lor, am conchis că sunt intimi
prieteni - Cred că tot Radu Xenopol, care
avea legături cu liberalii era acela care
îl aducea la Pătrășcanu acasă, când aveam
întâlnirile în patru, și tot el îl conducea
în București (ori unde circula) atunci când
era ascuns în Buc.
- In ce privește pe Teodoru, am dedus că
era buni prieteni din faptul că acesta
îi punea apartamentul la dispoziție, și
Pătrășcanu avea încredere în el, iar din
convorbirile dintre ei la care am asistat
și eu în seara de 19 august 44 - atunci
când Pătrășcanu mi-a indicat casa
lui Teodoru pt. întâlnirea în vederea
plecării la palat - am conchis că sunt buni
prieteni.
- In ce privește pe C. Agiu am dedus că
era un sfătuitor a lui Pătrășcanu din
convorbirea dintre ei la care am asistat
și eu în după amiaza zilei de 23 aug.
în apartamentul lui Manuilă unde am
avut întâlnire cu L. Pătrășcanu -
- De Petre Pandrea am auzit că era
nu numai cumnat ci și prieten și
sfătuitor a lui Pătrășcanu, deși Pandrea
fusese P.N.Ț.-ist, și pe urmă membru

Semnătura, C. Titel Petrescu

Urmare: în F.R.N. și prefect de Romanați pus de Călinescu Armand.

Intrebare:

Când l-ați cunoscut pe Liviu Nasta și ce legături ați avut cu el.

Răspuns.

Il cunosc pe Liviu Nasta, de aproape 20 ani, ca gazetar democrat la ziarul "Adevărul" unde făcea cronica externă.

Pela sfârșitul anului 1944 (sau începutul lui 1945). Nasta mi-a comunicat că Porter secretarul legației Engleze ar vrea să mă cunoască, și m-a invitat la el acasă la un ceai unde să-mi facă cunoștință cu el.

- M'am dus la Nasta acasă unde am servit ceai, cu care ocazie Nasta mi l-a prezentat pe Porter, care era un simpatizant al partidului Laburist.

- Am fost mai mult trei odică la Nasta și Porter, și am analizat situatia politică internațională, fiind încă în războiu cu Germania.

Ulterior l-am mai văzut pe Nasta care mă mai informa despre politica externă el fiind corespondentul unei agenții de presă englezești.

Intrebare.

Când l-ați cunoscut și ce legături ați avut cu fostul General Rădescu -?

Semnătura,
C. Titel Petrescu

Urmare: Răspuns.

Pe Rădescu l-am cunoscut după 23 August 1944, când eram membru în guv. Sănătescu. Mi-a telefonat că ar vrea să mă cunoască, și dacă vreau, să-i fixez o zi și oră la mine acasă să mă cunoască.

I-am fixat ziua fiindcă îl cunoșteam din auzite ca unul ce avusese curajul să-i scrie lui Killinger ambasadorul Germaniei în România, o scrisoare de reprobare a amestecului lui în politica internă a României fapt pt. care a fost internat la Tg. Jiu de Antonescu.

- La ziua indicată, a venit la mine și ne-am cunoscut, când mi-a spus că și el este adept al ideilor socialiste.

- Când era Prim ministru m-a invitat la el acasă la masă împreună cu cei trei miniștri soc. democrați (Lothar Rădăceanu, Ștefan Voitec și Tudor Ionescu) din guvernul prezidat de el, și pe care voia să-i cunoască mai deaproape la o masă intimă.

Am acceptat invitația și toți patru am luat masa la el acasă.

Cu această ocazie, el a cerut sprijinul în guvern, și a arătat că muncitorii au început unele tulburări și pe acest timp de război trebuie ca muncitorii să se potolească, și revendicările să le facă succesiv, iar el le va satisface.

Semnătura, C. Titel Petrescu

Urmare: Ne-a cerut și nouă ca partid soc. democrat, să încercăm să liniștim spiritele, iar revendicările să i le formulăm lui iar el ava avea bună voință să le satisfacă.
Iar celor trei miniștri social democrați le-a cerut sprijinul în sedințele guvernului arătând că el este deasupra partidelor și este și el democrat.
L'am mai văzut încă odată pe Rădescu cred că pe la sfârșitul lui Ianuarie 1945. când m'am prezentat la M. Internelor cu o delegație din Bucovina ptr. a face o intervenție în favoarea lor.
Ultima oară lam mai văzut la casa regelui la sosea când l'am invitat la dorința P.C.R. să vină la o întâlnire cu Groza, delegați P.C.R. soc democrați și P.N.P. la Radu Xenopol acasă în preajma debarcării lui din guvern.
Intrebare
Dacă în activitatea D-v. politică ați cunoscut în anturajul conducătorilor P.C.R. pe un anume Remus Koffler?
Răspuns.
Imi aduc aminte vag că l'am cunoscut la Cluj pe când eram candidat acolo prin anul 1933-34 - Stiam că este comunist, dar nu știu în ce cercuri umbla -.
De atunci nu l'am mai văzut -

Semnătura,
C. Titel Petrescu

Mod. Nr. 185

Urmare: Fotografia arătată, îmi reamintește că l'am văzut la Cluj. probabil la vreo întâlnire de a noastră unde participa câte odată și unii comuniști.

Întrebare

Ce s'a discutat la ședința convocată de Ștefănescu la el acasă, în ziua de 21 și 22 august 1944, ședință la care a participat, Ștefănescu, Pătrășcanu, Dl. Sănătescu, Penescu, Eugen Cristescu și M. Antonescu?

Răspuns.

Nu am participat la asemenea ședință așa că nu pot să știu ce s'a discutat între cei menționați mai sus.

Pe Al. Ștefănescu, l'am cunoscut în 1945 după cum am arătat mai sus, iar pe Eugen Cristescu, nu l'am cunoscut personal nici odată.

Cele de mai sus, le declar pe propria mea răspundere.

Drept pentru care dau prezenta declarație de bună voie nesilită de nimeni, semnând propriu.

Semnătura,

C. Vitel Petre

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

ex. [illegible] 1801 [illegible] [illegible] 19.II.52

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Februarie 1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN şi FLORICA cu ultimul domiciliu în Buc.str.Brezoianu Nr.29

12 Febr.1953, Buc.

Interog.a început la ora 19

" s'a terminat " 22,15

Intrebare:

Care a fost activitatea Dvs. minuţios arătată, în zilele de 19-20-21-22 şi 23 August 1944?

Răspuns:

După câte îmi amintesc în seara de 19 Aug.1944 am avut întrevederea cu regele la palat toţi cei patru (MANIU, BRATIANU, PATRASCANU, TITEL PETRESCU)

IULIU MANIU aranjase această întrevedere pe care o dorea şi regele, pentru a se încredinţa de colaborarea noastră (cele patru partide). P.S.D., P.C.R., P.N.T. şi P.N.L.

Tot IULIU MANIU aranjase ca la palat să meargă separat el cu BRATIANU şi PATRASCANU cu mine. PATRASCANU care locuia în Buc.ascuns mi-a făcut cunoscut în cursul zilei (printr'un bilet venit prin curier o femeie), locul unde se afla el (în str.Dr.Burghelea la TEODORU) şi de unde urma să fim luaţi şi transportaţi cu maşina de către MOCSONYI şi IOANITIU secretarii regelui. Cam pela orele 9 seara m'am dus la locul indicat - str.Burghelea - unde mi-a deschis uşa chiar PATRASCANU. Inăuntru eu şi PATRASCANU am aşteptat maşina lui MOCSONYI cam 3/4 oră. Pe când aşteptam maşina, a apărut dintr'o cameră alăturată şi TEODORU, fiindu-mi prezentat de PATRASCANU, după care am rămas din nou singur cu PATRASCANU.

Impreună am discutat despre faptul că este şi regele de acord şi se va grăbi desnodământul.

Altceva în afară de acest lucru nu am discutat. Sosind MOCSONYI şi IOANITIU am coborât cu maşina lor (ei neintrând în casă) şi am intrat la palat prin str.Stirbey Vodă poarta din dos, apoi am fost introduşi în bir.generalu-

./. ss/C.TITEL PETRESCU

lui SANATESCU (şeful casei militare regale) unde se afla deja MANIU şi BRATIANU şi imediat după aceia,gl.SANATESCU ne-a condus în bir.regelui,asistând şi SANATESCU la convorbirea cu regele.Am fost prezenţi deci:MANIU,BRATIANU,PATRASCANU,SANATESCU ,regele şi subsemnatul.Era ora cam 2o-2o,15 când am fost toţi prezenţi şi a durat toată consfătuirea cam 3/4 - 1 oră.

MANIU a făcut o expunere ,în care a arătat că suntem 4 delegaţi ai celor 4 partide,care sunt de acord în această acţiune.

Regele a întrebat pe fiecare în parte dacă este de acord asupra acţiunii de răsturnare a lui ANTONESCU.SANATESCU şi noi cei 4 eram de acord - a spus că trebue să grăbim acţiunea.

Deasemeni ne-am înţeles ca guvernarea viitoare să fie împărţită între noi patru în mod egal.

Am plecat împreună cu PATRASCANU tot cu maşina lui MOCSONYI condusă de el personal,pe mine debarcându-mă în Brezoianu la mine acasă,iar el şi PATRASCANU plecând mai departe fără să ştiu unde.

De remarcat că din discuţiile dintre ei doi am văzut că sunt buni prieteni.

După întoarcerea dela palat nu am mai eşit nici într'o parte.

A doua zi 2o August 1944 am plecat la MANIU pela ora 9 dimineaţa,la el acasă în str.Sfinţilor pe care l'am găsit acasă şi m'a primit.

Printre cei care aşteptau să fie primiţi am remarcat pe MIHAIL POPOVICI,VIRGIL SOLOMON,cu doi secretari a lui MANIU şi mai erau alţii pe care nu-i cunoşteam.

Eu am discutat cu MANIU din nou situaţia şi i-am propus să mai încerce încă odată pe lângă ANTONESCU şi să schimbe el situaţia.

Am făcut această insistenţă,deoarece îmi era frică de nereuşită şi atunci ar fi fost rău de noi.

MANIU mi-a răspuns că ANTONESCU este "nebun" şi nu se poate vorbi cu el,dar că va mai încerca poate.

Această convorbire a durat 15-2o minute şi am fost numai noi amândoi.

Am plecat la VOITEC la biroul lui el fiind bibliotecar la "Adevărul".

Menţionez că lui STEFAN VOITEC era secretarul Comit.nostru de acţiune (al PSD) creiat în scopul ducerii ./.

ss/C.TITEL PETRESCU

acţiunii începute la capăt îi comunicam absolut tot ce făceam şi discutam.Dealtfel VOITEC a fost cel mai intim prieten al meu şi faţă de el nu aveam secrete.

Aproape zilnic ne vedeam în locul arătat mai sus şi venea TUDOR IONESCU,NICOLAE DELEANU,ION PAS,precum şi doi gazetari care lucrau acolo la "Adevărul" şi anume,CONSTANT şi PANAIT,aceştia doi din urmă,aducându-ne informaţii din mediul guvernamental fiind gazetari la ziarele guvernului.

Când am ajuns la VOITEC,dela MANIU,am găsit parte din cei arătaţi mai sus,însă l-am chemat deoparte şi i-am spus: de întrevederea avută cu regele şi cu MANIU.

Aici la VOITEC am stat până pela ora 12,după care am plecat acasă.

Am stat acasă până pela ora 16,când au venit la mine:VOITEC,DELEANU,I.PAS,EMIL SUZMAN ,TUDOR IONESCU,SERBAN VOINEA şi EUGENIA RADACEANU,care venea foarte des pe la mine, însă în această zi a venit special pentru al reprimi în partid pe LOTAR RADACEANU,pe care eu refuzam să-l primesc deoarece nu s'a alăturat dela început acestei acţiuni şi pentru că-l suspectam deoarece fusese în Germania de 6 ori în timpul războiului,făcând pe comisionarul comercial.(camufla-se doi negustori evrei care făceau comerţ de bijuterii).

Am discutat cu toţii numai acest aspect al primirii lui în partid şi la insistenţele tuturor am admis şi a fost primit,cu condiţia să reintre în partid ca simplu membru, fără vechile atribuţii de secretar,urmând ca a doua zi (zi de reprimire a lui în partid) să vină şi el personal.Cei prezenţi la această consfătuire (arătaţi mai sus) au plecat în jurul orei 19!

Am rămas acasă şi nu am mai eşit nicăeri.

-In ziua de 21 August dimineaţa,l'am vizitat pe Dr.GHELERTER pe la ora 10 - vechi prieten personal şi politic - pe care îl ţineam în curent cu cele mai multe din informaţiile ce aveam şi ce făceam.

In această zi,era singur acasă în str.Labirint (lângă Spitalul "Iubirea de oameni" şi dela el am aflat că ştia dela VOITEC de întrevederea avută cu regele,iar el mi-a reproşat că nu i-am spus şi lui.(Eu nu vroiam să-i spun despre aceasta,deoarece era indiscret).

Am stat la Dr.GHELERTER cam vreo oră,iar dela el am plecat la VOITEC căruia i-am reproşat de faptul că ia spus lui GHELERTER de consfătuirea dela palat.La VOITEC la "Adevărul" erau tot aceiaşi oameni pe care i-am arătat mai

./. ss/C.TITEL PETRESCU

sus,aceştia fiind vizitatori frecvenţi:

Am stat la VOITEC până pela 12,3o când am plecat acasă la masă.

După masa am primit pe la ora 16 pe toţi cei care i-am avut în ajun plus LOTAR RADACEANU,cu care ocazie,i s'a făcut reprimirea în partid.

Am discutat despre cazul arătat mai sus (punerea lui RADACEANU) precum şi despre linia politică a partidului pe care s'o menţină,linie care era ca şi înainte alături de anglo-americani şi cu care linie erau toţi cei prezenţi de acord.

Am plecat toţi (nu toţi odată ci pe rând) cam pela ora 19 când am rămas singur am luat masa şi nu am mai plecat nicăeri.

Menţionez că în această zi atât am făcut şi nici nu am primit nici vreun mesagiu sau înştiinţare de undeva (MANIU BRATIANU sau PATRASCANU sau alţii).

In dimineaţa zilei de 22 August,m'am dus din nou la MANIU ca să aflu vreun rezultat eventual în privinţa intervenţiei pe lângă ANTONESCU.Au fost pela ora 9,3o-1o şi l'am găsit şi pe MIHAI POPOVICI care a eşit afară după ce am dat mâna cu el.Am rămas singur cu MANIU cu care am discutat şi convenit să-l trimeată pe MIHALACHE,care păstra încă raporturi cu I.ANTONESCU,chiar în ziua aceia la Snagov unde se afla ANTONESCU şi să intervină din nou pe lângă el sau să-l atragă la palat.

MANIU mi-a spus că MIHALACHE se află la Topoloveni şi va comunica telefonic să vină la Bucureşti şi va trimite maşina lui MIHAI POPOVICI în acest scop.

Altceva nu am mai discutat nimic cu el.După acea ca de obicei m'am dus la bir.lui VOITEC să mai discut cu cei care erau acolo.

Dela MANIU am plecat pela ora 11 stând la VOITEC cam până la ora 12,3o,după care am plecat acasă la masă.

Nu am discutat nimic deosebit la VOITEC decât schimb de păreri între noi.

După masă am stat tot timpul acasă aşteptând să vină vreo veste dela MANIU,în legătură cu plecarea lui MIHALACHE la Snagov.Menţionez că nu am plecat nicăeri în această după amiază şi seară şi nici nu am primit vreun mesaj sau invitaţie pentru a mă duce undeva.

In ziua de 23 August dimineaţa pela 9,3o am fost la BRATIANU acasă în Calea Dorobanţi (menţionez că am fost

./. ss/C.TITEL PETRESCU

convocaţi toţi cei 4 de către MANIU mie spunându-mi în ziua de 22 când am fost la el, să fiu în această dimineaţă la BRATIANU. Am omis să arăt aceasta când am declarat cele discutate cu MANIU în ziua de 22 August.

Când am ajuns la BRATIANU era de faţă SANATESCU, ALDEA şi ulterior a venit şi MANIU, PATRASCANU lipsind nevenind de loc la această consfătuire.

-MANIU ne-a comunicat că I.MIHALACHE a fost în ajun seara la Snagov unde a avut întrevedere cu ANTONESCU care ia spus lui MIHALACHE că-şi dă seama de situaţie, că se va gândi peste noapte ce are de făcut şi că va mai încerca ultima oară să-l vadă pe HITLER şi să-i ceară deslegarea eşirii din răsboi. Pe când MANIU ne făcea această expunere a intrat GEORGE BRATIANU doar ca să ne salute şi să-i facă cunoscut unchiului său că a sosit în Bucureşti pentru a asista la înmormântarea sorei lui DINU BRATIANU mătuşa sa. Am profitat de prezenţa lui GEORGE BRATIANU în Bucureşti şi am convenit cu cei de faţă, ca să-l trimitem imediat la Snagov.- el fiind bun prieten cu ICA ANTONESCU şi cunoscut cu I.ANTONESCU ca să ne aducă rezultatul la ceace a hotărât ANTONESCU şi în orice caz să-l convingă să vină la rege să-şi spună hotărârea. GEORGE BRATIANU a plecat la Snagov, şi am auzit după aceia că s'ar fi întors pela ora 13, cu informaţia că ANTONESCU va veni după masă la palat pela orele 15,3o, telefonând dela Snagov acest lucru regelui.

La BRATIANU am luat şi un aperitiv şi am plecat pela orele 11,3o şi cred că am mers tot pela VOITEC pe la "Adevărul", unde nu am discutat nimic deosebit, doar l'am pus în curent de cele ce am făcut la BRATIANU acasă.

Am plecat dela VOITEC pe la ora 12,3o şi am mers acasă la masă.

După amiază am primit o înştiinţare dela L.PATRASCANU m'a înştiinţat (probabil) printr'un bileţel cred că tot prin aceiaşi doamnă care mi-a adus prima dată bileţelul - ca să vin în str.Schitu Măgureanu (nu ştiu numărul) unde se afla el. Pela 15,3o-16 m'am dus la locul indicat care era domiciliul Dlui MANUILA - absent din Bucureşti şi acolo l'am găsit pe PATRASCANU şi C.HAGIU.

Se convenise între MOCSONYI şi PATRASCANU ca MOCSONYI să vină acolo şi să ne aducă ştirea eventuală a arestării lui ANTONESCU.

Pela orele 17 a sosit MOCSONYI şi foarte emoţionat

./.   ss/C.TITEL PETRESCU

ne-a comunicat arestarea celor 2 antoneşti.

Până la sosirea lui MOCSONYI s'a discutat în special de către HAGIU faptul că PCR va fi partidul de viitor şi-mi cerea să vin şi eu în PCR.La acestea PATRASCANU nu spunea nimic ci tăcea şi asculta.

După comunicarea lui MOCSONYI eu am plecat la bir. lui VOITEC unde am găsit şi pe I.PAS şi N.DELEANU.Am aranjat apariţia gazetei "libertatea" şi toţi patru am plecat după aceia în str.V.Lascăr 35 la prietenul personal Dr. JIANU care îmi lăsase cheile - el locuind la Cernica şi acolo toţi patru am redactat câte un articol.

-la plecarea mea,PATRASCANU şi HAGIU au rămas în str.Schitu Măgureanu unde-i găsisem.

După redactarea articolelor (pe la ora 21,3o-22) N.DELEANU şi I.PAS au plecat la tipografia "Adevărul" ca să asigure apariţia gazetei iar eu m'am dus la palat unde m'a însoţit şi VOITEC,fără să intre înăuntru;ducându-se şi el la tipografie.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau nesilit de nimeni şi pe care o semnez propriu.

Menţionez că dacă faptele arătate nu sunt exacte îmi iau întreaga răspundere neavând alte întrevederi cu nici o altă persoană.

ss/C.TITEL PETRESCU

Proces-Verbal de interogator

Arestat Constantin Titel Petrescu născut la 2 Februarie 1888. în Craiova fiul lui Constantin și Florica cu ultimul domiciliu în București Str. Gregorianu Nr 29
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 Februarie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a inceput la ora 19. și ___ min.
" s'a terminat la " 22 - și 15. "

Intrebare: Care a fost activitatea D-v. minuțios arătată, în zilele de 19-20-21-22- și 23. August 1944.?

Răspuns.

După câte îmi amintesc în seara de 19 aug. 44. am avut întrevederea cu regele la palat toți cei patru (Maniu, Brătianu, Pătrășcanu, Titel Petrescu).

Iuliu Maniu aranjase această întrevedere pe care o dorea și regele, pt. a se încredința de colaborarea noastră (cele patru partide). P.S.D. P.C.R. P.N.Ț. și P.N.L.

Tot Iuliu Maniu aranjase ca la palat să meargă separat el cu Brătianu, și Pătrășcanu cu mine. Pătrășcanu care locuia în Buc. ascuns, mi-a făcut cunoscut în cursul zilei (printr-un bilet venit prin curieră femeie). locul unde se afla el (în Str.

Semnătura,
C. Titel Petrescu

Urmare: str. Burghelea la Teodoru) și de unde urma
să fim luați și transportați cu mașina de
către Mocioni și Ioanițiu secretarii regelui.
Cam pe la orele 9 seara m'am dus la
locul indicat - str. Burghelea - unde mi-a
deschis ușa chiar Pătrășcanu, Înăuntru
eu și Pătrășcanu am așteptat mașina lui
Mocioni - cam 3/4 oră. Pe când așteptam
mașina, a apărut dintr-o cameră alăturată
și Teodoru, fiindu-mi prezentat de Pătră-
șcanu, după care am rămas din nou singur
cu Pătrășcanu -

Împreună am discutat despre faptul că este și
regele de acord și se va grăbi deznodământul
Altceva în afară de acest lucru nu am
discutat. Sosind Mocioni și Ioanițiu am
coborât în mașina lor (ei rămânând în casă)
și am intrat la palat prin strada Știrbei Vodă -
poarta din dos, apoi am fost introduși în
bir. generalului Sănătescu (șeful casei militare
regale) unde se afla deja Maniu și Brătianu,
și imediat după aceia, Gl. Sănătescu ne-a
condus în bir. Regelui, asistând și Sănătescu
la convorbirea cu regele. Am fost prezenți
deci: Maniu, Brătianu, Pătrășcanu, Sănătescu
Regele și subsemnatul. Era ora cam 20-20[15]
când am fost toți prezenți și a durat toată
consfătuirea cam 3/4 - 1 oră -.

- Maniu a făcut o expunere, în care a arătat
că suntem 4 delegați ai celor 4 partide, care
sunt de acord în această acțiune.

Semnătura, C. Titel Petrescu

2)

Urmare: Regele a întrebat pe fiecare în parte dacă este de acord asupra acțiunii de înlăturare a lui Antonescu. Sănătescu – și noi cei 4 eram de acord – a spus că trebuie să grăbim acțiunea. Deasemeni ne-am înțeles ca guvernarea viitoare să fie împărțită între noi patru în mod egal.

Am plecat împreună cu Pătrășcanu tot cu mașina lui Mocioni condusă de el personal pe mine debarcându-mă în Brezoianu la mine acasă, iar el și Pătrășcanu plecând mai departe fără să știu unde.

De remarcat că din discuțiile dintre cei doi am văzut că sunt buni prieteni.

După întoarcerea dela palat nu am mai ieșit nicăieri într-o parte.

- A doua zi 20 August 44 am plecat la Maniu pe la ora 9 dimineața, la el acasă în Str. Sfinților pe care l-am găsit acasă și m-a primit.

Dintre cei care așteptau să fie primiți am remarcat pe Mihail Popovici, Virgil Solomon, cei doi secretari a lui Maniu și mai erau alții pe care nu-i cunoșteam.

Eu am discutat cu Maniu din nou situația și i-am propus să mai încerce încăodată pe lângă Antonescu și să schimbe el situația. Am făcut aceasta insistență; deoarece îmi era frică de nereușită și atunci ar fi fost rău de noi.

Maniu mi-a răspuns că Antonescu este "nebun" și nu se poate vorbi cu el, dar că va mai încerca poate.

Mod. Nr. 185

Semnătura,
C. Titel Petrescu

Urmare: aceasta convorbire a durat 15-20 minute și am fost numai noi amândoi -.

Am plecat la Voitec ~~acasă~~ la biroul lui el fiind bibliotecar la adevărul.

Menționez că lui Ștefan Voitec era secretarul comit. nostru de acțiune (al PSD) creat în scopul ducerii acțiunii începute la capăt și comunicam absolut tot ce făceam și dezinteresa. Ștefan Voitec a fost cel mai intim prieten al meu și față de el nu aveam secrete.

Aproape zilnic ne vedeam în locul arătat mai sus, și venea Tudor Ionescu Nicolae Deleanu, Ion Pas, precum și doi gazetari care lucrau acolo la adevărul și anume, Constant și Panait, acești doi din urmă, aducându-ne informații din mediul guvernamental fiind gazetari la ziarele guvernului.

Când am ajuns la Voitec, dela mine, am găsit parte din cei arătați mai sus, însă l-am chemat deoparte și i-am spus de intervederea avută cu regele și cu mama.

Aici la Voitec am stat până pe la ora 12. după care am plecat acasă.

Am stat acasă până pe la ora 16 când au venit la mine: Voitec, Deleanu, I. Pas. Emil Suzman, Tudor Ionescu, Șerban Voinea și Eugenia Rădăceanu, care venea foarte des pe la mine, însă în aceasta zi a venit special ptr. al repune în partid pe Lothar Rădăceanu, pe care eu refuzam să-l primesc.

Semnătura,

[signature]

Urmare: deoarece nu s'a obţinut dela început acestei acţiuni, şi pentru că'l suspectam deoarece fusese în Germania de 6 ori în timpul războiului, făcând pe comisionarul comercial. (camuflare doi negustori evrei care făcea comerţ de bijuterii).

Am discutat cu toţi numai acest aspect al primirii lui în partid, şi la insistenţele tuturor am admis şi a fost primit, cu condiţia să reintre în partid ca simplu membru, fără vechile atribuţii de secretar, urmând ca a doua zi (ziua de repunere a lui în partid) să vină şi el personal. Cei prezenţi la această consfătuire (arătaţi mai sus) au plecat în jurul orei 19.

Am rămas acasă şi nu am mai ieşit nicăieri.

- În ziua de 21 august dimineaţa, l'am vizitat pe Dr. Ghelerter pe la ora 10 - vechi prieten personal şi politic - pe care îl ţineam în curent cu cele mai multe din informaţiile ce aveam, şi ce făceam.

În această zi, era singur acasă în str Labirint (lângă Spitalul "Iubirea de oameni", şi dela el am aflat că ştia dela Voitec de întrevederea avută cu regele, iar el mi-a reproşat că nu i-am spus şi lui - (eu nu voiam să-i spun despre aceasta deoarece era indiscret).

Semnătura, C. Titel Petrescu

Urmare : Am stat la Dr Ghelerter cam vreo oră
iar dela el am plecat la Voitec căruia i-am
reproşat de faptul că i-a spus lui Ghelerter de
consfătuirea dela palat. La Voitec la
"Adevarul" erau tot aceiaşi oameni pe
care i-am arătat mai sus, aceştia fiind
vizitatori frecventi.
Am stat la Voitec până pe la 12 30.
când am plecat acasă la masă.
După masă am primit pe la ora 16.
pe toti cu care i-am avut în ajun plus
Lotar Rădăceanu, cu care ocazie, i s-a
făcut repunerea în partid
Am discutat despre cazul arătat mai sus.
(primirea lui Rădăceanu) precum şi despre
linia politică a partidului pe care s-o
mentinem, linie care era ca să mearga
alaturi de anglo-americani, şi cu care
linie erau toti cei prezenti de acord.
- Au plecat toti (nu toti odata ci pe rând)
cam pe la ora 19. când am rămas singur
am luat masa şi nu am mai plecat
nicăeri.
Mentionez că în acesta zi atât am făcut
şi nici nu am primit nici vreun mesagiu
sau vizitatore de undeva (Maniu, Brătianu
sau Pătrăşcanu sau altii).
- In dimineata zilei de 22 august, m-am
dus din nou la Maniu ca să aflu vreun
rezultat eventual în privinta interventiei
pe lângă Antonescu. Am fost pe la ora

Semnătura,
C. Titel Petrescu

4/

Urmare: 9^{30}-10 și l-am găsit și pe Mihai Popovici care a ieșit afară după ce am dat mâna cu el. Am rămas singur cu Maniu cu care am discutat și convenit să-l trimită pe Mihalache, care păstra încă raporturi cu I. Antonescu, chiar în ziua aceia la Snagov unde se afla Antonescu și să intervină din nou pe lângă el sau să-l atragă la palat.

Maniu mi-a spus că Mihalache se află la Topoloveni, și-i va comunica telefonic să vină la București și va trimite mașina lui Mihai Popovici în acest scop.

Altceva nu am mai discutat nimic cu el. După aceia ca de obicei m-am dus la biroul lui Voitec să mai discut cu cei care erau acolo.

De la Maniu am plecat pe la ora 11. stând la Voitec cam până la ora 12^{30}. după care am plecat acasă la masă.

Nu am discutat nimic deosebit la Voitec decât schimb de păreri între noi.

După masă am stat tot timpul acasă așteptând să vină vreo veste dela Maniu, în legătură cu plecarea lui Mihalache la Snagov. Menționez că nu am plecat nicăieri în acestă după amiază și seară și nici nu am primit vreun mesaj sau invitație pt. a mă duce undeva -

- In ziua de 23 august dimineața pe la 9^{30}. am fost la Brătianu acasă în calea Dorobanți. (menționez că am fost convocați toți cei 4.

Semnătura,
[signature]

Mod. Nr. 185

Urmare: de către Maniu mie spunându-mi în ziua de 22 când au fost la el, să fiu în această dimineață la Brătianu. Am omis să arăt aceasta când am declarat cele discutate cu Maniu în ziua de 22 aug.).

Când am ajuns la Brătianu era de față Sănătescu, Aldea, și ulterior a venit și Maniu, Pătrășcanu lipsind, nevenind de loc la această consfătuire.

- Maniu ne-a comunicat că I. Mihalache a fost în ajun seara la Snagov unde a avut întrevedere cu Antonescu care i-a spus lui Mihalache că își dă seama de situație, că se va gândi peste noapte ce are de făcut și că va mai încerca ultima oară să-l vadă pe Hitler și să-i ceară dezlegarea ieșirii din război. Pe când Maniu ne făcea această expunere a intrat George Brătianu doar ca să ne salute și să-i facă cunoscut unchiului său că a venit în București pt a asista la înmormântarea soției lui Dinu Brătianu mătușa sa. Am profitat de prezența lui George Brătianu în București și am convenit cu cei de față, ca să-l trimitem imediat la Snagov – el fiind bun prieten cu Ică Antonescu și cunoscut cu I. Antonescu – ca să ne aducă rezultatul la ceea ce a hotărât Antonescu, și în orice caz să-l convingă să vină la rege să-și spună hotărârea. George Brătianu a plecat la Snagov, și am auzit după aceea, că s-ar-

Semnătura,

C. Titel Petrescu

5/

190

Urmare: fi întors pe la ora 13. cu informația că Antonescu va veni după masă la palat pe la orele 15 30. telefonând dela Snagov acest lucru Regelui.

La Brătianu am luat și un operativ, și am plecat pe la orele 11 30. și cred că am mers tot pe la Voitec pe la "Adevărul", unde nu am discutat nimic deosebit, doar l'am pus în curent de cele ce am făcut la Brătianu acasă.

Am plecat dela Voitec pe la ora 12 30 și am ~~mers~~ acasă la masă.

După amiază am primit o instructare de L. Pătrășcanu, ~~care~~ m'a instruktat (probabil) printr'un biletel cred că tot prin aceiași doamnă care mi-a dus prima dată biletelul - casă vin în Str. Schitu Măgureanu (nu știu numărul) unde se afla el. Pela 15 30 - 16. m'am dus la locul indicat care era domiciliul d-lui Mamulea - absent din București - și acolo l'am găsit pe Pătrășcanu și C. Hagiu.

Se convenise între Mocioni și Pătrășcanu ca Mocioni să vină acolo și să ne aducă știrea eventuală a arestării lui Antonescu.

Pe la orele 17. a sosit Mocioni și foarte emoționat ne-a comunicat arestarea celor 2 Antonești.-

Până la sosirea lui Mocioni, s'a discutat în special de către Hagiu faptul că P.C.R. va fi partidul de viitor și mi cerea să vin

Semnătura,

Mod. Nr. 185

C. Titel Petrescu

Urmare: și eu și P.C.R.; La aceasta Pătrășcanu nu spunea nimic ci tăcea și asculta.

După convocarea lui Mocioni eu am plecat la biroul lui Voitec unde am găsit și pe I. Pas și N. Deleanu. Am aranjat apariția gazetei "Libertatea" și toți patru am plecat după aceia în Str. V. Lascăr 35 la prietenul personal Dr. Jianu care ne lăsase cheile. el locuind la Cernica și acolo toți patru am redactat câte un articol.

- la plecarea mea, Pătrășcanu și Hagiu au rămas in Str. Schitu Măgureanu unde-și găseau -.

După redactarea articolelor (pe la ora 21^{30} - 22.) N. Deleanu și I. Pas. au plecat la tipografia "Adevărul" ca să asigure apariția gazetei iar eu m-am dus la palat unde m-a însoțit și Voitec, fără să intre înăuntru; ducându-se și el la tipografie.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau nesilit de nimeni, și pe care o semnez propriu.

- Menționez că dacă faptele arătate nu sunt exacte îmi iau întreaga răspundere neavând alte întrevederi cu nici o altă persoană.

Semnătura,

C. Titel Petrescu

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestat CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Februarie 1888 în Craiova fiul lui CONSTANTIN şi FLORICA, cu ultimul domiciliu în str. Brezoianu Nr. 29 Buc.

17 Februarie 1953, Bucureşti
Interog. a început la ora 11,30
" s'a terminat la 18 Febr. 1953.

Intrebare:

Când l-ai cunoscut pentru prima dată pe LUCREŢIU PATRASCANU şi în special în timpul războiului.

Răspuns:

Cred că l-am cunoscut pe L. PATRASCANU în anul 1931-1932 când a fost candidat în alegerile din partea Blocului Muncitoresc şi Ţărănesc. Când mi-a propus ca P.S.D. să facă cartel cu Blocul însă P.S.D. prin mine a refuzat colaborarea cu blocul.

Tot în aceiaşi perioadă ştiu că era secretarul lui NICOLAE N. STANESCU avocat şi care era fruntaş al PNT. Precisez că NICOLAE N. STANESCU mi-a făcut cunoscut despre PATRASCANU ca secretar al său. Dela acea dată nu l-am mai văzut pe PATRASCANU până în luna Ianuarie 1944 când s'a prezentat la mine acasă în str. Brezoianu Nr. 29 într'una din zilele lunei de mai sus între orele 17-18 LUCREŢIU PATRASCANU, singur.

Prezentarea lui PATRASCANU la mine acasă s'a făcut în urma înţelegerii mai dinainte avute de către subsemnatul cu IULIU MANIU adică cu câteva zile mai înainte, care a constat în aceia că IULIU MANIU m'a însărcinat să iau legătura cu PATRASCANU.

Menţionez că IULIU MANIU mi-a făcut cunoscut că va aranja el întrevederea mea cu PATRASCANU. Bănuesc că IULIU MANIU a aranjat întrevederea prin intermediul lui GRIGORE CONSTANTINESCU IAŞI, care era prieten intim

./. ss/C. TITEL PETRESCU

cu HUDIȚA secretar adjunct al PNȚ.

Acestea le-am auzit dela MANIU când eu i-am spus că cunosc pe CONSTANTINESCU IAȘI, însă MANIU mi-a spus "lasă pe CONSTANTINESCU IAȘI pentru că el este prieten intim cu HUDIȚA și avem noi contactul cu el ". După aceasta MANIU m'a întrebat "îl cunoști pe LUCREȚIU PATRAȘCANU" și la răspunsul meu afirmativ - atunci MANIU mi-a răspuns "vei lua contactul cu el ", fapt care s'a și îndeplinit așa după cum am arătat mai sus.

Intrebare:

In Ianuarie 1944 când s'a prezentat L.PATRAȘCANU la dta acasă ce ai discutat cu el?

Răspuns:

Intrevederea în casa mea cu L.PATRAȘCANU a fost între noi amândoi și a durat circa 10-15 minute unde în această întrevedere mi-a adus la cunoștință că P.C.R. este de acord cu acțiunea întreprinsă de IULIU MANIU, deoarece PATRAȘCANU a afirmat că este delegatul Partidului Comunist Român în acest scop.

Am mai discutat cu PATRAȘCANU chestiuni politice de ordin general, mai mult asupra situației războiului de atunci. PATRAȘCANU a plecat fără să ne mai dăm vreo întâlnire.

Intrebare:

Din Ianuarie 1944, după cât timp te-ai mai văzut cu PATRAȘCANU, în ce împrejurări și cu ce scop?

Răspuns:

In luna Aprilie 1944 am întâlnit pe PATRAȘCANU la C.BRATIANU în Calea Dorobanților, în vederea planului de acțiune. La BRATIANU se mai găsea IULIU MANIU și subsemnatul. Durata ședinței între noi patru a durat circa 2 ore. In cadrul acestei ședințe MANIU a făcut o expunere asupra situației militare-politice care cu toți am fost de acord, cu expunerea lui MANIU, cred că tot în cadrul acestei ședințe s'a stabilit de comun acord preluarea puterii de către PNȚ, PNL, PSD și PCR.

După terminarea ședinței eu am plecat, iar PATRAȘCANU a rămas la BRATIANU în casă împreună și cu MANIU până când nu știu, deasemeni nu știu ce au mai discutat împreună.

In luna Mai cred că în ziua de 4 din nou am întâlnit pe PATRAȘCANU la BRATIANU în casă, unde după puțin

./. ss/C.TITEL PETRESCU

dela acasirea mea a venit şi MANIU.

De data aceasta MANIU ne-a prezentat înscris în patru exemplare o convenţie de colaborare celor patru partide la guvern după răsturnarea lui ANTONESCU. In convenţie MANIU a consemnat menţinerea regalităţii unde de moment am fost de acord cu toţii - deşi principial eu şi PATRASCANU eram republicani care s'a consemnat în convenţie ca un post scriptium.

Această şedinţă a durat circa două ore. Eu am plecat singur, iar PATRASCANU a rămas de această dată la BRATIANU acasă împreună şi cu MANIU.

Din nou în luna Iunie 1944 ne-am adunat în casa lui BRATIANU fiind prezenţi toţi patru (subsemnatul, PATRASCANU, MANIU şi BRATIANU)

Menţionez că şi de data aceasta ca şi la celelalte şedinţe anterioare, pe PATRASCANU îl găseam în casa lui BRATIANU. La această şedinţă MANIU ne-a informat despre evenimentele militare-politice la ordinea zilei - accentuând că nu este momentul oportun pentru a trece la răsturnarea lui ANTONESCU.

După terminarea acestei şedinţe eu am plecat înaintea tuturor. PATRASCANU a rămas în casă la BRATIANU împreună cu MANIU.

-In luna Iulie 1944 ziua nu o reţin a venit la mine acasă o curieră din partea lui PATRASCANU care mi-a comunicat printr'un bilet să mă întâlnesc cu PATRASCANU în str. Armenească Nr. ? apart. 1 pe cărţile din bibliotecă din casă era menţionat numele ZILBER după care am dedus că acolo locuia ing. ZILBER.... însă prezent la această întrevedere nu a mai fost nimeni.

Uşa apartamentului a fost deschisă de PATRASCANU.

Intrebare:

Care a fost scopul chemării dtale de către PATRASCANU în casa ZILBER.

Răspuns:

PATRASCANU mi-a comunicat că să iau contact cu GH. TATARESCU şi cu MIHAI RALEA - în scopul lărgirii acţiunii de răsturnarea lui ANTONESCU - fapt ce eu am executat cu unele rezerve. Rezultatul întâlnirii mele cu TATARASCU şi MIHAI RALEA am arătat anterior într'o declaraţie.

Intrebare:

După întâlnirea cu PATRASCANU care ai avut-o în

./. ss/C. TITEL PETRESCU

casa ZILBER. Când te-ai mai văzut cu PATRASCANU şi în ce scop? 194

Răspuns:

Tot în cursul lunei Iulie ziua nu o reţin, cam pela orele 9,1/2 - 10 dimineaţa am întâlnit pe PATRASCANU în casa lui BRATIANU unde eram convocaţi de IULIU MANIU câteşi patru - în vederea examinării situaţiei de fapt, fără să se ea vreo hotărâre concretă, şedinţa a durat ca de obicei circa 2 ore.

Si de data aceasta am găsit pe PATRASCANU sosit în casa lui BRATIANU mai înaintea mea. Am avut impresia că PATRASCANU sosise din ajun seara la BRATIANU acasă şi dormise acolo, deoarece BRATIANU l-a întrebat pe PATRASCANU după câte îmi aduc aminte astfel "ai dormit bine". Nu îmi aduc aminte ce a răspuns PATRASCANU.

Intrebare:

După şedinţa din Iulie dela BRATIANU unde şi de câte ori te-ai mai întâlnit cu PATRASCANU şi care a fost obiectul întâlnirii.

Răspuns:

Ne-am văzut de două ori în cursul lunei August 1944 la Dr. COSTINESCU ION acasă (cumnat cu DINU BRATIANU) eu, PATRASCANU, MANIU şi DINU BRATIANU. Scopul adunării a fost din nou examinarea situaţiei şi am căzut de acord că trebue grăbită răsturnarea lui ANTONESCU, fără să se ea vreo hotărâre concretă. Când eu am sosit în casa lui COSTINESCU, PATRASCANU era deja acolo stând de vorbă cu COSTINESCU ION. Puţin timp după sosirea mea au venit împreună MANIU cu BRATIANU.

In ultima şedinţă pe care am avut-o între noi patru - eu, PATRASCANU, MANIU şi BRATIANU în casa COSTINESCU ION s'a hotărât grăbirea loviturii de stat şi arestarea lui ANTONESCU, însă fără să se discute sau să se ea vreo măsură concretă pentru arestarea lui ANTONESCU rămânându-se ca MANIU să mai încerce odată pe lângă ANTONESCU ca el însuşi să cedeze - fapt ce nu s'a îndeplinit.

Intrebare:

Unde te aflai Dta în preajma evenimentului dela 23 Aug.1944 şi cu ce persoane politice te-ai văzut şi unde?

Răspuns:

In ziua de 22 Aug.1944 dimineaţa mă aflam acasă la MANIU în str.Sfinţilor Nr.7 cu scopul să discutăm tri-

./. ss/C.TITEL PETRESCU

miterea lui ION MIHALACHE la ANTONESCU pentru al convinge să cedeze şi să vorbească cu regele pentru a fi arestat la Palat, nu s'a reuşit ca ANTONESCU să fie adus la palat în ziua de 22 August 1944.

Dela MANIU am plecat şi am luat legătura cu VOITEC şi cu alţi membrii ai PSD ca de obiceiu, după aceasta m'am dus acasă era ora 12,1/2 ziua şi până seara nu am mai eşit din casă. Stiu că în după amiaza acelei zile au venit la mine acasă unii membrii ai PSD cu scopul să primim pe RADACEANU în PSD, fapt ce s'a îndeplinit. Alte probleme nu sau discutat, decât numai primirea lui RADACEANU în PSD.

Până a doua zi dimineaţa eu nu am mai eşit din casă fiindcă aşteptam un mesaj dela MANIU în legătură cu întrevederea MIHALACHE-ANTONESCU însă nu am primit nimic.

In ziua de 23 Aug.1944 pela orele 9 dim. am mers la BRATIANU acasă şi am găsit acolo pe gl.SANATESCU, gl. ALDEA şi puţin timp după mine a venit şi MANIU. PATRASCANU a lipsit din cauză că se temea să nu fie urmărit - după cât îmi aduc aminte acestea au fost confirmate faţă de mine de către PATRASCANU în după amiaza zilei de 23 Aug.1944 când ne-am văzut pela orele 15,1/2 în casa lui MANUILA str. Schitu Măgureanu - directorul institutului de statistică fruntaş al PNT cumnat cu LEOCUTIA.

Intrebare:

Cine te-a chemat în casa MANUILA şi cu cine te-ai întâlnit acolo şi ce ai discutat cu persoanele prezente - în după amiaza zilei de 23 Aug.1944.

Răspuns:

Am fost chemat de PATRASCANU, acolo am mai găsit şi pe CONSTANTIN AGIU pe altcineva nimeni. Cu această ocazie C.AGIU mi-a propus să intru în partidul comunist însă eu am refuzat.

La ora 17 a venit MOCIONII şi ne-a anunţat că ANTONESCU şi ceilalţi patru (M.ANTONESCU, Gl. PANTAZI, gl. PICHI VASILIU şi col. ELEFTERESCU) au fost arestaţi la palat.

Intrebare:

Ai vorbit despre o vizită făcută exregelui MIHAI. Te întreb cu ce ocazie, când şi prin ce împrejurări ai ajuns la ex-regele MIHAI şi ce s'a hotărât?

Răspuns:

In ziua de 18-19 Aug.1944 MANIU m'a anunţat că

./. ss/C.TITEL PETRESCU

fostul rege vrea să mă cunoască şi să aibă o confirmare a colaborării celor patru partide (PNŢ-PNL-PSD-PCR) şi în acest scop vom merge la Palat toţi patru - adică eu, PATRASCANU, MANIU şi BRATIANU - organizarea mergerii la palat a fost făcută de MANIU (din cauză că el ne-a anunţat) astfel în seara zilei de 19.8.1944 MANIU şi BRATIANU au mers la Palat împreună fiind conduşi personal de MOCIONI şi IOANITIU secretarii regelui.

Deasemeni eu cu PATRASCANU am fost luaţi din Casa TEODORU din str.Dr.BURGHELEA, cu maşina palatului care era condusă de MOCIONI având alături şi pe IOANITIU. Toţi patru ne-am întâlnit la Palat la orele 22 în ziua de 19.8.1944 unde am avut o şedinţă cu regele fiind de faţă şi gl.CTIN SANATESCU.

Intrebare:

Ce s'a discutat în această şedinţă şi ce hotărâri s'au luat.

Răspuns:

Toţi patru am confirmat regelui acordul cu privire la răsturnarea regimului şi împărţirea puterii în 4.S'a luat hotărârea răsturnării lui ANTONESCU fără a se preciza data.

După aceasta am plecat dela palat. Eu cu PATRASCANU conduşi tot de MOCIONI şi IOANITIU am plecat pela orele 23. Eu am fost lăsat aproape de casă, iar PATRASCANU împreună cu MOCIONII şi IOANITIU au plecat mai departe unde nu ştiu.

MANIU şi BRATIANU au rămas în biroul lui SANATESCU la Palat urmând ca şi aceştia să fie conduşi tot cu aceiaşi maşină şi de aceleaşi persoane (MOCIONI şi IOANITIU)

Menţionez că cu prilejul acestei întrevederi am avut impresia că Regele îl cunoştea deja pe PATRASCANU, observând că el nu a fost recomandat regelui de către MANIU, aşa cum am fost recomandat eu.

Deasemeni am constatat cu ocazia transportului nostru la palat că PATRASCANU cu MOCIONI erau prieteni buni mai vechi prin aceia că ei îşi vorbeau cu un ton amical.

Intrebare:

De când şi prin ce împrejurări ai cunoscut pe TEODORU în casa căruia te-ai întâlnit cu PATRASCANU în ziua de 19.8.1944.

Răspuns:

Pe TEODORU l-am cunoscut cu câteva luni înainte

./.   ss/C.TITEL PETRESCU

la Minist.de Finanțe unde el era funcționar.Când mi-a vizat un act juridic pentru fiea. Nu am avut nici odată vreo relăție cu TEODORU și nu l-am cunoscut personal,decât în seara de 19 August 1944 când PATRASCANU mi l-a prezentat. De atunci nu l-am mai văzut niciodată.

Intrebare:

In decursul declarației Dtale ai vorbit de RADU XENOPOL.Te întreb de când îl cunoști și ce știi despre relațiile lui XENOPOL cu PATRASCANU.

Răspuns:

L-am cunoscut pentru prima dată prin luna August 1944 cu ocazia transportului meu și al lui PATRASCANU dela Dr.COSTINESCU ION în casa căruia avusesem întrevederea în patru,așa cum am declarat mai sus.Din casa lui COSTINESCUpe mine și pe PATRASCANU ne-au condus cu mașina lui personală RADU XENOPOL pe care o conducea singur - în mașina PATRASCANU m'a recomandat lui RADU XENOPOL și am remarcat că erau buni prieteni prin faptul că își spuneau pe nume.

Am mai constatat atunci că PATRASCANU folosea mașina lui RADU XENOPOL care o conducea personal în toate drumurile pe care le făcea PATRASCANU în Capitală.

Intrebare:

Dacă dta ai cunoștință de vreo întrevedere personală între MANIU și PATRASCANU în toată perioada războiului

Răspuns:

Nu am cunoștință despre asemenea întrevederi personale directe. Știu că atunci când ne vedeam în patru (eu-PATRASCANU,MANIU,BRATIANU) îl găseam la locul stabilit fără să știu de cine și prin ce mijloace era anunțat PATRASCANU.

Prezenta declarație a fost dată de bună voie și semnez propriu,nesilit de nimeni.

Semnătura
ss/C.TITEL PETRESCU

Dată în fața noastră
azi 18 Febr.1953
cpt.D.DRAGNEA

Nr 65

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Februarie 1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN şi FLORICA, cu ultimul domiciliu în str. Brezoianu Nr. 29 Buc.

18 Februarie 1952, Buc.

Interog. a început la ora 18,3o

" s'a terminat " 20,3o

Intrebare:

Când şi prin ce împrejurări ai cunoscut pe ing. STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

L-am cunoscut pe STEFANESCU ALEX. în primăvara anului 1945 la "Asociaţia Amicilor Naţiunilor Unite" care avea sediul în apropierea Legaţiei Italiene.

Intrebare:

Cine ţi-a făcut cunoştinţă cu STEFANESCU ALEX. la locul arătat mai sus.

Răspuns:

Este posibil ca VISOIANU care era preşedintele asociaţiei de mai sus să mi-l fii prezentat pe STEFANESCU ALEX., sau altcineva.

Intrebare:

După ce ai cunoscut pe STEFANESCU ALEX. ce fel de relaţii ai avut cu el şi ce ajutor ai primit din partea lui şi în ce scop?

Răspuns:

Il vedeam din când în când la asociaţia cu numele de mai sus, unde acolo aveam prilejul să schimb câteva cuvinte cu el ca şi cu ceilalţi membrii ai asociaţiei.

Menţionez că timp de un an şi ceva cu STEFANESCU nu am avut nici o întrevedere directă niciderі în afară de cele 4-5 convorbiri scurte de politeţe la asociaţia de mai sus.

In timpul campaniei electorale din 1946 am fost

./. ss/C.TITEL PETRESCU

întrebat de STEFANESCU ALEX. în convorbirile avute cu el la acea asociaţie despre lupta electorală. I-am răspuns că am greutăţi materiale şi el s'a oferit să mă ajute.

După câteva zile a venit la mine acasă în str. Brezoianu 29 într'o dimineaţă şi mi-a adus 6.000.000 (şase milioane) şi imediat a plecat - fără să discutăm altceva.

In primăvara anului 1947 eu i-am făcut o primă vizită acasă lui STEFANESCU ALEX. în Calea Dorobanţi cu scopul să-i mulţumesc pentru banii daţi în trecut şi să-i mai fac o aluzie dacă vrea să mă mai ajute. Este posibil să-mi fi dat şi a doua oară o sumă identică, dar nu îmi amintesc cu precizіune - dar este posibil să-mi fi dat.

In luna Iunie 1947 am fost a doua oară şi ultima la STEFANESCU ALEX. acasă. Am discutat situaţia politică în urma semnării tratatului de pace dela Paris cu România.

Deasemeni am discutat că odată cu ratificarea tratatului de pace cu România situaţia din ţară se va schimba pe linia directivelor pentru România a occidentului.

Dela data de mai sus pe STEFANESCU nu l-am mai văzut niciodată.

Prezenta declaraţie a fost dată de bună voe şi nesilit de nimeni.

semnătura:
ss/C.TITEL PETRESCU

18.II.1953
Anchetator:
Cpt.Dragnea

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul CONSTANTIN TITEL PETRESCU, născut la 2 Februarie 1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN şi FLORICA, cu ultimul domiciliu în str. Brezoianu Nr. 29 Buc.

18 Februarie 1952, Buc.

Interog. a început la ora 18,3o

" s'a terminat " 2o,3o

Intrebare:

Când şi prin ce împrejurări ai cunoscut pe ing. STEFANESCU ALEXANDRU?

Răspuns:

L-am cunoscut pe STEFANESCU ALEX. în primăvara anului 1945 la "Asociaţia Amicilor Naţiunilor Unite" care avea sediul în apropierea Legaţiei Italiene.

Intrebare:

Cine ţi-a făcut cunoştinţă cu STEFANESCU ALEX. la locul arătat mai sus.

Răspuns:

Este posibil ca VISOIANU care era preşedintele asociaţiei de mai sus să mi-l fi prezentat pe STEFANESCU ALEX., sau altcineva.

Intrebare:

După ce ai cunoscut pe STEFANESCU ALEX. ce fel de relaţii ai avut cu el şi ce ajutor ai primit din partea lui şi în ce scop?

Răspuns:

Il vedeam din când în când la asociaţia cu numele de mai sus, unde acolo aveam prilejul să schimb câteva cuvinte cu el ca şi cu ceilalţi membrii ai asociaţiei.

Menţionez câtimp de un an şi ceva cu STEFANESCU nu am avut nici o întrevedere directă nicăeri în afară de cele 4-5 convorbiri scurte de politeţe la asociaţia de mai sus.

In timpul campaniei electorale din 1946 am fost

./. ss/C.TITEL PETRESCU

întrebat de STEFANESCU ALEX. în convorbirile avute cu el la acea asociaţie despre lupta electorală. I-am răspuns că am greutăţi materiale şi el s'a oferit să mă ajute.

După câteva zile a venit la mine acasă în str. Brezoianu 29 într'o dimineaţă şi mi-a adus 6.000.000 (şase milioane) şi imediat a plecat - fără să discutăm altceva.

In primăvara anului 1947 eu i-am făcut o primă vizită acasă lui STEFANESCU ALEX. în Calea Dorobanţi cu scopul să-i mulţumesc pentru banii daţi în trecut şi să-i mai fac o aluzie dacă vrea să mă mai ajute. Este posibil să-mi fi dat şi a doua oară o sumă identică, dar nu îmi amintesc cu preciziune - dar este posibil să-mi fi dat.

In luna Iunie 1947 am fost a doua oară şi ultima la STEFANESCU ALEX. acasă, am discutat situaţia politică în urma semnării tratatului de pace dela Paris cu România.

Deasemeni am discutat că odată cu ratificarea tratatului de pace cu România situaţia din ţară se va schimba pe linia directivelor pentru România a occidentului.

Dela data de mai sus pe STEFANESCU nu l-am mai văzut nicăeri.

Prezenta declaraţie a fost dată de bună voe şi nesilit de nimeni.

semnătura:
ss/C.TITEL PETRESCU

18.II.1953
Anchetator:
Cpt. Dragnea

N°:90

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

26 Februarie 1953, Buc.
Interog. a început la ora 9
" s'a terminat " 11,1o

Eu cpt. DRAGNEA DUMITRACHE, am interogat în calitate de anchetator:

Numele CONSTANTIN TITEL Pronumele PETRESCU, Anul, luna și ziua nașterii 1882 luna Febr. 2 Locul nașterii Craiova, fiul lui CONSTANTIN și FLORICA, cetățenia român, naționalitatea român, apartenența politică social democrat din ce an 1909, studii licențiat în drept, profesia avocat, Ultimul loc de muncă și funcția București fost președintele P.S.D. Ultimul domiciliu str. Brezoianu Nr. 29, situația familiară căsătorit cu SOFIA FURNIGA fără copii. Origina socială tatăl fost funcționar, o casă în Buc., Activitatea politică până în 1947 a activat în P.S.D. Decorații, distincții și premii guvernamentale: nu. In ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Batalionul 6 Vânători sergent. Dacă a fost prizonier în 1916 am fost luat prizonier de nemți și lăsat în țară până în 1918. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce: da în Franța, Italia, Germania, Elveția, Belgia, Austria începând din 1911-1914 și din 1919-1937 pentru studii și cu congresele internaționale socialiste și călătorii de voiaj. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare: nu. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat: în 1925 am fost judecat și condamnat pentru un delict de presă și absolvit de curtea de casație, în 1952 am fost condamnat la temniță grea pe viață, pentru trădare și complot împotriva Republicii Populare Române.

Intrebare

Arată dta cu ce scop ai luat parte în 1944 înainte de 23 Aug. la ședința dela Snagov în legătură cu acțiunea celor 4 (MANIU, BRATIANU, PATRASCANU și Dta.)

./.   ss/C. TITEL PETRESCU

203

Răspuns

Nu am participat la nici o ședință comună ce ar fi avut loc la Snagov. Toate ședințele comune le-am avut numai în București, iar personal cu PATRASCANU am avut tot în București invitat fiind de el, prima la ing. ZILBER acasă în str. Armenească în vara anului 1944 când a insistat să iau contact cu TATARESCU și cu MIHAIL RALEA (ZILBER nu era de față): a doua la funcționarul dela Minist. de Finanțe TEODORU din str. Dr. Burghelea de unde am fost luați cu automobilul de MOCSONYI și IOANITIU pentru a fi conduși la Palat și a lua contact cu regele.

Si a treia chiar în după amiaza zilei de 23 Aug. în apartamentul lui MANUILA din str. Schitu Măgureanu când așteptam să vină MOCSONYI dela palat să ne anunțe arestarea lui ANTONESCU (la această întrevedere a asistat și CONST. AGIU)

Intrebare

Ce cunoști Dta despre vreo ședință a lui PATRASCANU la Snagov în 1944 până la 23 Aug.

Răspuns

Nu am auzit de vreo asemenea ședință a lui PATRASCANU la Snagov în acea perioadă. Am aflat în acea perioadă dela TATARESCU GH. și dela MIHAI RALEA că PATRASCANU LUCRETIU avea întrevederi separate de mine cu acești domni și cu PETRE BEJAN care mi-au confirmat că PATRASCANU LUCRETIU ducea o acțiune politică și separată de aceia care era întreprinsă în comun cu mine, MANIU și BRATIANU.

Intrebare

In ce împrejurări GH. TATARESCU, MIHAI RALEA și PETRE BEJAN ți-a confirmat că PATRASCANU ducea o acțiune politică separată și pe ce te bazezi?

Răspuns

In vara anului 1944 pe la începutul lunei Iulie în urma insistenței lui PATRASCANU de a lua contact cu TATARESCU GH. și MIHAI RALEA, am luat contact cu aceștia care au venit la Sinaia unde mă aflam fiind trimiși de PATRASCANU. Tot atunci am luat contact și cu PETRE BEJAN și care au insistat să facem o acțiune comună fie separată de aceia întreprinsă cu MANIU și BRATIANU fie în colaborare cu aceștia, dacă vor accepta o asemenea colaborare.

Intrevederile mele cu cei de mai sus au avut loc în felul următor: Prima numai cu TATARESCU GH. în apartamentul lui RADU PORTOCALA dela Sinaia: a doua cu TATARESCU GH. și MIHAI RALEA în casă la Dr. TOPA din Sinaia: a treia în casă la PETRE BEJAN și alții și a patra singur cu TATARESCU acasă la el

./. ss/C. TITEL PETRESCU

în Buc.str.Polonă.TATARESCU,RALEA şi BEJAN mi-au spus că ei aveau întrevederi aparte cu LUCREŢIU PATRASCANU,însă locul nu ştiu unde,cei de mai sus au accentuat că aveau legături mai dinainte cu PATRASCANU LUCREŢIU şi am dedus şi din convorbirea primă avută cu PATRASCANU la ZILBER acasă că el luase deja contact cu TATARESCU şi RALEA.

Intrebare

Dacă Dta ştii că PATRASCANU a avut în perioada 1944 până la 23 Aug. vre'o întrevedere cu Antoneştii şi unde?

Răspuns

Nu ştiu şi nici nu am auzit,însă PATRASCANU mi-a afirmat la ZILBER acasă în str.Armenească că TATARESCU are legături cu MIHAI ANTONESCU şi că e bine să cunoaştem părerea lui MIHAI ANTONESCU în privinţa situaţiei politice.

Prezenta declaraţie a fost citită cuvânt cu cuvânt de către subsemnatul şi cele consemnate sunt identic cu cele declarate de mine pe care le susţin prin semnătură proprie.

Semnătura:
ss/C.TITEL PETRESCU

Anchetator:
Cpt.D.Dragnea

C.835

Prezentul proces-verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-
Lt col. [signature]

205

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Arestatul TITEL CTIN PETRESCU, născut la 2 Februarie 1888 în Craiova, fiul lui CONSTANTIN şi FLORICA, cu ultimul domiciliu în Bucureşti str. Brezoianu Nr.29

lo Martie 1953, Bucureşti
Interog. a început la ora 9,3o
" s'a terminat " 14,oo

Intrebare
Când l-ai cunoscut dta pe LUCRETIU PATRASCANU?

Răspuns
L-am cunoscut personal pe LUCRETIU PATRASCANU în anii 1931/32 -nu-mi amintesc precis - cu ocazia unor alegeri generale, când s'a prezentat la mine în numele Blocului Muncitoresc şi Tărănesc, propunând partidului Soc. Dem. cartel electoral. Stiam dela avocatul NICOLE STANESCU - naţional-ţărănist - că e secretarul său. A fost de 2 ori la mine în această împrejurare. De atunci nu l-am mai văzut.

Intrebare
Când l-ai mai revăzut Dta pe L.PATRASCANU şi în ce împrejurări?

Răspuns
L-am revăzut la începutul anului 1944 (Ianuarie sau Februarie). Discutasem în prealabil cu MANIU (care deja se înţelesese cu BRATIANU) problema colaborării PCR la o acţiune de răsturnare a regimului ANTONESCU. MANIU mi-a indicat să iau contact cu PATRASCANU şi tot el a organizat întrevederea mea cu acesta. După mai multe zile s'a prezentat PATRASCANU la mine acasă, şi am discutat cu el problema participării PCR la acţiunea celorlalte 3 partide (PNT, PNL şi PSD)

Intrebare
Ce aţi discutat la această întrevedere?

Răspuns
PATRASCANU mi-a declarat că el este delegatul PCR

./. ss/C.TITEL PETRESCU

N 295

împuternicit să ia contact cu mine şi cu MANIU şi BRATIANU în vederea acţiunii noastre comune. Eu i-am răspuns că sunt de acord cu participarea P.C. prin el la acţiune şi că pe viitor se vor stabili contactele în 4 prin MANIU care conducea acţiunea. Cu aceasta ne-am despărţit.

Intrebare

Când şi în ce împrejurări l-ai revăzut pe L. PATRASCANU?

Răspuns

L-am reîntâlnit pe L. PATRASCANU în luna Aprilie 1944 în casă la DINU BRATIANU unde fusesem convocaţi de MANIU. Aici am luat pentru prima dată contactul toţi cei 4 reprezentanţi ai celor patru partide. MANIU a făcut o expunere amănunţită asupra situaţiei fronturilor, asupra raportului de forţe militare în ţară (germane şi române) şi în deosebi în Bucureşti, accentuând că nu este momentul oportun pentru răsturnare. Toţi cei prezenţi am fost de acord cu expunerea lui MANIU. Cu acelaş prilej s'a stabilit în principiu preluarea guvernării după răsturnare în patru, fără a intra în amănunte în ceeace priveşte împărţirea guvernării între noi, precum şi continuarea guvernării în spiritul constituţional şi regalist. Această problemă a fost pusă tot de MANIU, noi ceilalţi fiind de acord cu el. Această înţelegere principială a fost perfectată în scris la a doua întâlnire. Aceste întâlniri în 4 erau organizate de MANIU care era în curent cu prezenţa în Bucureşti a lui PATRASCANU, care avea domiciliu obligator la Poiana Ţapului.

Intrebare

Când a avut loc a doua întâlnire în 4 şi ce discuţii s'au purtat cu acel prilej?

Răspuns

A doua întrevedere în 4 a avut loc la începutul lunei Mai - aproximativ ziua de 4 Mai - tot la BRATIANU acasă. Cu acest prilej MANIU a prezentat o convenţie scrisă în 4 exemplare potrivit înţelegerii anterioare. In această convenţie se concretiza preluarea puterii şi a răspunderii guvernării după răsturnarea regimului ANTONESCU în 4 părţi egale, fără amănunte. In acelaş timp se mai menţiona în convenţie că guvernarea se va conduce în spirit democratic şi constituţional cu menţinerea regalităţii. PATRASCANU şi cu mine, în numele partidelor noastre ne-am dat acordul complect asupra celor menţionate în convenţie, făcând o singură rezervă de principiu cu privire la regalitate. Am redactat un post-scriptum la convenţie formulând generic poziţia ideologică republicană a partidelor noastre, dar

./. ss/C.TITEL PETRESCU

menţionând că nu punem în discuţie problema regalităţii. Menţionez că atât eu cât şi PATRASCANU acceptam colaborarea fără rezerve în vederea acţiunei şi a guvernării ulterioare, atât cu cele două partide monarhiste (PNT şi PNL) cât şi cu monarhia. După aceasta, MANIU a făcut o nouă analiză asupra situaţiei fronturilor, conchizând că nu e momentul prielnic pentru o acţiune concretă. Noi am fost de acord cu expunerea.

Intrebare

Arată dta când a avut loc a-3-a întâlnire în 4 şi ce discuţii aţi avut?

Răspuns

In cursul lunii Iunie ne-am întâlnit din nou la BRATIANU acasă. Ca şi la şedinţele anterioare MANIU a făcut expunerea asupra situaţiei fronturilor, conchizând că nu e încă momentul prielnic pentru răsturnarea regimului ANTONESCU. Discutasem anterior cu MANIU că situaţia cea mai bună ar fi fost ca încetarea ostilităţilor respectiv încetarea războiului s'o facă chiar ANTONESCU. Noi toţi 4 eram de acord cu aceasta şi ştiu precis că MANIU şi BRATIANU menţineau contactul cu ANTONEŞTII amândoi, direct şi indirect prin MIHALACHE şi GH. BRATIANU, încercând să-l determine ca el însuşi să înceteze războiul.

Intrebare

Ce alte întâlniri ai mai avut Dta cu PATRASCANU?

Răspuns

In cursul lunii Iulie 1944, PATRASCANU mi-a făcut cunoscut printr'o curieră că vrea să mă vadă şi să-l caut în str. Armenească indicându-mi şi numărul. Nu-mi amintesc exact numărul, dar ştiu că era într'o casă bloc la parter. Am răspuns la chemarea lui.

Intrebare

Ce discuţii ai avut cu PATRASCANU la această întâlnire? .

Răspuns

PATRASCANU m'a încunoştiinţat că e dorinţa P.C. să luăm contact cu TATARESCU şi RALEA, pretextând că în felul acesta vom putea presa asupra lui MANIU să treacă mai repede la acţiune. Intrucât în acelaş sens mi-a vorbit şi VOITEC - ulterior discuţiei cu PATRASCANU în care eu refuzasem cererea lui - am acceptat. Ducându-mă la Sinaia am luat contact cu TATARESCU şi ulterior cu RALEA. Aceştia m'au solicitat să intru în colaborare cu dânşii. Am aflat dela ei că erau în legătură directă cu PATRASCANU.

./. ss/C. TITEL PETRESCU

Intrebare

Când l-ai mai revăzut pe PATRASCANU, în ce împrejurări şi ce discuţii aţi avut?

Răspuns

Tot în cursul lunii Iulie - spre sfârşit, am fost convocat tot de MANIU în casă la BRATIANU, într'o dimineaţă. Aici am întâlnit pe PATRASCANU şi am avut impresia că dormise acolo, deoarece BRATIANU, în momentul când a intrat PATRASCANU în salon, venind din interiorul casei dintr'o altă cameră, l-a întrebat dacă a dormit bine.

La această întâlnire, ca şi la precedentele, MANIU a făcut o expunere asupra situaţiei politice şi militare, spunând de data asta că momentul răsturnării se apropie. N'a făcut nici o precizare. Si noi eram de părere că ar trebui grăbit, dar lăsam la latitudinea lui MANIU alegerea momentului pe care îl consideram toţi mai în măsură de a acţiona. Nu s'a luat nici o măsură sau hotărâre concretă.

Intrebare

După şedinţa din Iulie 1944 din casa BRATIANU, unde şi de câte ori te-ai mai întâlnit Dta cu PATRASCANU şi care a fost scopul întâlnirii?

Răspuns

Ne-am mai văzut în 4 în cursul lunii August, acasă la Dr. COSTINESCU, cred de două ori. Prima întâlnire în casa COSTINESCU a avut loc la începutul lunii August, iar a doua în preajma zilei de 23 August. La prima întâlnire s'a discutat deasemenea situaţia politică, s'a căzut de acord că momentul răsturnării este apropiat şi s'a pus problema unei intervenţii pe lângă ANTONESCU pentru încetarea războiului.

Propunerea de a se interveni din nou la ANTONESCU am făcut-o eu. Nu-mi amintesc ca cineva dintre noi să fi făcut cu privire la acest punct de vedere, vre'o rezervă, toţi patru fiind de acord asupra oportunităţii acestei intervenţii. Găseam că aceasta ar fi o soluţie ca să reuşim în acţiunea noastră. Nu s'au menţionat numele persoanelor care trebuiau să facă intervenţia, fiindcă ştiam din discuţii că MANIU păstra contactul cu gl. ANTONESCU prin ION MIHALACHE, iar DINU BRATIANU prin GEORGE BRATIANU cu amândoi Antoneştii.

Privitor la ultima întâlnire din casa COSTINESCU, nu pot preciza data, dacă a fost 2-3 zile înainte de 19 August sau în 20 August. Stiu precis încă că în aceaş noapte a fost bombar-

./.   ss/C.TITEL PETRESCU

dat cartierul în care era situată casa COSTINESCU,care a şi suferit depe urma bombardamentului.

La această întâlnire ca şi la prima,am fost luaţi cu maşina de prietenul lui PATRASCANU,RADU XENOPOL.

La această întrevedere s'a hotărât facerea unei ultime intervenţii pe lângă ANTONESCU,iar în cazul în care el ar respinge propunerea noastră,să trecem la acţiune fără el, prin arestarea lui.

Intrebare

Cum s'a organizat întâlnirea celor 4 la rege şice discuţii au avut loc?

Răspuns

Am fost anunţat de MANIU în ziua de 18 sau 19 Aug. 1944,că fostul rege vrea să mă cunoască şi să aibe confirmarea colaborării celor patru partide,potrivit convenţiei încheiate între noi.El a organizat modalitatea aducerii noastre la palatul fostului rege.Eu cu PATRASCANU,am fost luaţi din str.Dr. Burghelea cu maşina de către ION MOCSONYI STYRCEA şi IOANITIU. Cu acest prilej am constatat că PATRASCANU era cunoscut vechiu cu STYRCEA şi IOANITIU ,din felul amical cum îşi vorbeau.Aceştia ne-au dus la Palat până în cabinetul lui SANATESCU.Aici eu am fost prezentat de STYRCEA lui SANATESCU.Am remarcat că PATRASCANU n'a fost prezentat şi am dedus că se cunoşteau.Glul SANATESCU ne-a introdus după aceea în cabinetul regelui,unde eu am fost prezentat regelui.Şi de astă dată am remarcat că PATRASCANU n'a fost prezentat,deducând că regele îl cunoştea dinainte.In şedinţa cu regele,care a durat cca. 3/4 de oră, MANIU a făcut o scurtă prezentare a situaţiei politice şi militare,accentuând asupra importanţei momentului pentru ţară şi arătând că cele 4 partide de opoziţie sunt de acord cu răsturnarea lui ANTONESCU şi încetarea războiului.El a explicat convenţia stabilită în prealabil între noi de a prelua puterea în 4 pe baza principiilor menţionate în convenţie.Impresia mea era că regele cunoştea convenţia şi că el,în această întâlnire, vroia să aibă şi o confirmare verbală.Noi toţi,rând pe rând am dat această confirmare.El şi-a exprimat părerea de bine că noi toţi suntem de acord asupra acestei probleme.Cu aceasta, întrevederea s'a terminat,iar noi am plecat în felul în care am sosit.

Intrebare

Ce ştii Dta privitor la constituirea guvernului dela 23 August 1944?

Răspuns

./. ss/C.TITEL PETRESCU

Ştiu că în dimineaţa zilei de 20 August, într'o întâlnire cu MANIU, acesta mi-a spus că guvernul va fi prezidat de glul SANATESCU, iar portofoliile vor fi ţinute de militari. Eu n'am fost de acord cu aceasta, însă faţă de situaţia tulbure am cedat. Am discutat şi cu PATRASCANU problema guvernului în după masa zilei de 22 Aug. 1944, pela orele 15 1/2, în casa MANUILA, unde aşteptam pe MOCSONYI-STYRCEA să ne anunţe arestarea Antoneştilor. PATRASCANU a fost de aceeaş părere cu mine, dar a cedat şi el ca şi mine căzând de acord asupra acelei formule de guvern. In seara zilei de 23 August 1944, mă aflam împreună cu PATRASCANU la palat pentru organizarea operei de guvernare. Guvernul era deja alcătuit de generalul SANATESCU. Eu şi cu PATRASCANU/am luat act de formula noului guvern şi n'am făcut nici o obiecţiune. Mi-amintesc numai că PATRASCANU a obiectat la numirea unui civil la Externe (NICULESCU-BUZESTI) probabil din motive personale, nu politice, întrucât impresia mea a fost că el prefera un militar în locul acestuia. Alte obiecţii n'a mai făcut nici PATRASCANU.

După ce am citit prezentul proces-verbal de interogatoriu şi am constatat că corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susţin şi semnez propriu.

Anchetat:
ss/C. TITEL PETRESCU

Anchetator:
Procuror col. ARDELEANU

Asistent
Lt. de Sec. T. Drăghici

Declarație

Subsemnatul Gabriel Steinberg avocat pledant dom. în București str. V. Lascar N: 23, născut în orașul Huși anul 1896 Oct. 2 fiind întrebat când am cunoscut pe Lucrețiu Pătrășcanu răspund:

L-am cunoscut în anul 1936 cu prilejul procesului intentat tov. Petre Constantinescu - Iași

Din anul 1936 nu-mi amintesc ca să fi avut legături cu Pătrășcanu după rebeliune -, dar tot în timpul regimului fascist-antonescian, - Pătrășcanu venea mai des, la birou să mă vadă. Mi-a spus că ar vrea să-i vorbească lui Max Auşnit, ceia ce am comunicat lui Auşnit și s-au întâlnit de vreo 2-3 ori acasă la mine, între 6-7 după masă când nu era nimeni acasă. Soția mea era plecată, în refugiu cu teatrul Național, la Gărbenaș.

Eu nu luam parte la discuții, stând în altă cameră. I-am întâlnit și în alte părți probabil. Și acest fapt l-am dedus din împrejurarea că Ausnit mi-a spus să mă duc la Pătrășcanu cu un plic în care era proectul unui decret de anularea legii „acțiunilor aflate în străinătate" întocmită în 1939 și care nu fusese încă anulată. L-am predat lui Pătrășcanu și cum decretul de anulare nu apărea, la insistențele lui Ausnit, m-am mai dus să-i amintesc lui Pătrășcanu acest lucru, și dânsul mi-a spus că este în studiu.

O lună după 23 august, am invitat la masă la mine pe Pătrășcanu și soția sa precum și pe cpt. Vulturin dela [illegible] pe care-l cunoșteam foarte bine.

Am avut o petrecere la mine acasă, în 1946 cu prilejul unei aniversări și au venit mai mulți artiști dela T. Național (Niky Atanasiu și soția, Melerter, etc.) Profesorul Ioanu, soții Livezeanu, Dna Melea, Dr. Macovescu

nex Ausnit și după ora 12, au venit și soții Pătrășcanu, care fuseseră la o recepție la Legația Suedeză imi pare, după spusele lor.
Eu mă ocupam de toți invitații și nu dădeam atenție discuțiilor avute pe terasă între Ausnit, Pătrășcanu, Viann etc.
Pătrășcanu obținuse materiale cu prețuri reduse dela Ausnit pentru vila dela Snagov, iar în momentul cînd a achitat materialele, deși prețurile eran foarte urcate, le-a achitat după tariful scăzut, care nu mai era valabil atunci.
Legăturile lui Pătrășcanu cu Ausnit eran cordiale, el fiind invitat la toate recepțiile date de Ausnit, - asta o știam dela Ausnit, eu nefiind invitat niciodată, la nici un fel de serbare de acest gen, deși ar fi avut obligația să o facă, el fiind invitat acasă la mine. Se vede treaba că nu eram interesant pentru dînsul.
După Congresul P.M.R. și debarcarea

lui Pătrășcanu, am trecut de vre-o 2 ori
pela atelierul soției Elena Pătrășcanu, să
văd ce face - aceasta am făcut-o ca fost
prieten și nu dintr-o curiozitate politică
pentrucă eu nu mă amestecam în politica
greșită pe care o făcea.
Consider inadmisibilă pactizarea
cu inamicul clasei muncitoare - mai
ales astăzi când am perspectiva necesară
să privesc lucrurile îndărăt, demult
consumate.
Mi-a cerut Pătrășcanu să intervin la
Lizon să numească pe fratele său într-un
serviciu. Petiția prin care fratele său
solicita numirea, deși a fost soluționată
favorabil decătre Ausnit, totuși, după
2 zile, mi-a comunicat Pătrășcanu
că renunță, pentrucă s-ar putea
interpreta în defavoarea lui prezența
unui membru al familiei Pătrășcanu
în societatea lui Ausnit.
Tot dânsul mi-a cerut să numesc
la societate ca avocat, fiica Președintelui
Curții de Casație Teodorescu, precum
și alte 2 sau 3 persoane. Mi-a spus
însă că nu insistă prea mult pentru

5

215

Dna Teodorescu și cum la societate nu
erau scrieri, înmulțirea nu s-a făcut.
Cînd Elena Pătrășcanu a avut premiera
teatrului de păpuși „Pătrășcanu a
trimis un bilet de ordine lui
Ausnit pentru care a primit 2.000.000
lei, bani cu care, pretindea el, că
sunt necesari acoperirii cheltuielilor
deschiderii teatrului.

1 Martie 950 G. Neuberg

216 216

~~211~~

Declarație

Subsemnatul Gabriel Steinberg dom. în București str. V. Lascar No 23 declar că nu cunosc conținutul nici unei convorbiri secrete dintre d. Lucrețiu Pătrășcanu și Max Auschnitt.

Totodată nu am fost niciodată însărcinat de către Pătrășcanu de-a transmite lui Max Auschnitt anumite chestiuni din care s-ar fi putut deduce că ele lovesc interesele Partidului și o colaborare secretă între Pătrășcanu și Max Auschnitt

G. Steinberg

2 Martie 950

DECLARATIE

Subsemnatul Gabriel Steinberg,domiciliat în Bucureşt
str.V.Lascăr 23,declar :

Fiind întrebat dacă am organizat întâlniri între Lucreţiu Pătrăşcanu şi Max Auşnit în anul 1944,declar :

Intr'o dimineaţă cu 5-6 luni înainte de evenimentele dela 23 August, a venit Lucreţiu Pătrăşcanu în birourile Soc.Titan Nadrag,Calan în str.13 Decembrie m'a chemat într'o parte şi mi-a spus că vrea să-l vadă pe Max Auşnit.L-am întrebat ce mai este nou şialte banalităţi şi l-am introdus imediat în biroul lui Max Auşni Ca să nu fie văzut şi de alte persoane nu l-am introdus prin camera secretarului ci l-am introdus direct prin camera de Consiliu am omis să spun că înainte de a-l introduce pe Pătrăşcanu,l-am lăsat să aştepte puţin şi am anunţat pe Max Auşnit în felul următor : Dle Auşnit a venit Lucreţiu Pătrăşcanu care ar dori să vă vorbească.A răspuns afirmativ.După aceia l-am introdus în felul cum am descris mai înainte.Fiind ca regulă ca atunci când cineva era introdus la Max Auşnit,dacă nu era cerut să rămână,trebuia să se retragă,întrucât cunoşteam pe Pătrăşcanu de mai înainte am asistat puţin şi văzând că au ezitări în convorbire,m'am retras înapoi în biroul meu.

Stiu că convorbirea a durat puţin şi la plecare Pătrăşcanu a mai trecut pe la mine,şi-a luat rămas bun şi mi-a spus că va mai venit

După câtva timp,cam peste vreo lo zile Pătrăşcanu mi-a cerut să-l vadă din nou,venind ziua la birou.I-am spus lui Auşnit şi s'a fixat o întâlnire acasă la mine,în str.V,Lascăr 23,etj.8, ap.52,soţia mea Maria Voluntaru fiind în refugiu la Gălbinaş,nu a ştiut nimic despre întâlnirea care am aranjat-o între Max Auşnit şi Pătrăşcanu.Mai târziu i-am povestit,fiind entuziasmat că aşi fi lucrat în ilegalitate.Realitatea era că am aranjat într'adevăr în casă la mine întâlnirile,vreo cinci, între Pătrăşcanu şi Auşnit.

Imi dădeam seama că aceste întâlniri erau în strânsă legătură cu lupta contra fascismului.Dar nu am asistat niciodată la conversaţiile care erau în casa mea între Pătrăşcanu şi Auşnit,eu fiind numai gazdă,stând întotdeauna într'o cameră alăturată,cu

./.

toate că eram curios dar nu am aflat,mai ales că chiar atunci când intram în camera unde discutau ei doi,încetau discuţia.

Tot aşa îmi aduc aminte că în anul 1944,înainte de fuga lui Max Auşnit,la rugămintea lui Max Auşnit şi a lui Pătrăşcanu am condus pe Pătrăşcanu acasă la - locuinţa lui Stefănescu pe str. Dorobanţi.Menţionez că niciodată,nici înainte nici după,n'am fost la el în casă şi nici nu l-am cunoscut.Am introdus pe Pătrăşcanu în vestiar,l-am lăsat în casă la Stefănescu unde era şi Max Auşnit şi am plecat acasă fără să asist la conversaţia care a decurs.

Nu mi-am putut da seama despre cele discutate acolo, nici Pătrăşcanu nici Max Auşnit nu mi-au vorbit nimic.

Cu 6 zile înainte de fuga lui Auşnit la Cairo,în decursul acestei perioade,s'au întâmplat încă două fapte de care îmi aduc aminte :

Primul,într'una din aceste zile a venit Pătrăşcanu la mine acasă şi a bătut la maşină,pe nişte foiţe subţiri,un text,conţinutul căruia nu mi l-a spus.După terminarea bătutului la maşina de scris, a făcut un sul mic,a lipit cu gârtie gumată într'aşa fel încât dacă s'ar fi procedat la deschidere,s'ar fi văzut.Eram foarte intrigat şi tentat să deschid şi să citesc din simplă curiozitate,dar acest lucru era imposibil datorită acestui fel de a fi lipit.După aceasta,personal Lucreţiu Pătrăşcanu a ars în prezenţa mea indigoul,nu pot să-mi explic dacă a făcut vreo copie,dar probabil că a utilisat indigoul în acest sens.Acest sul,mai mic decât o ţigară,m'a rugat să-l predau lui Max Auşnit.Stiind obiceiul lui Max Auşnit,după citire,rupea superficial orice scrisoare şi arunca în coş,tot din simplă curiozitate,am scotocit şi coşul cu resturile de hârtii,dar nu am găsit acolo resturile sulului predat.

Când am predat sulul lui Max Auşnit,dânsul în prezenţa mea l-a citit fugitiv şi l-a păstrat în mână,mi-a spus "bine" şi eu am ieşit.

Inainte de fuga lui Max Auşnit la Cairo,după cazul descris mai sus,la o distanţă de 2 zile,ştiu că a mai fost încă o întrevedere la mine acasă între Max Auşnit şi Pătrăşcanu.Nici de data aceasta nu ştiu conţinutul convorbirii.De fuga lui Max Auşnit am aflat seara, cu câteva ore înainte de fuga lui.Detaliile fugei le-am aflat mai târziu,devenind lucrul quasi public.

Consider că Pătrăşcanu a ştiut despre fugă.Nu am elemente nu pot să-mi amintesc din ce am dedus acest lucru,dar am ferma convingere când afirm acest lucru.

./.

Am făcut unele servicii, în mod sporadic, considerând pe Pătrăşcanu reprezentantul cinstit al Partidului şi care ducea lupta contra fascismului neurmărind interese personale.

Fiind şi eu atunci într'o situaţie grea datorită aşa ziselor legi fasciste-rasiale, cu toate că Pătrăşcanu mi-a cerut să-i trimit maşina biroului la Km.11 sau 14, şoseaua Bucureşti-Ploeşti, să-l aducă în oraş, eu am luat un taxi şi l-am trimis să-l aducă în oraş împreună cu încă cineva, pe care nu l-am văzut şi nici nu ştiu cine este.

Alte servicii nu i-am făcut până la venirea lui Auşnit în ţară.

Stiu că după 23 August Pătrăşcanu a avut prilejul să se întâlnească cu Max Auşnit cât voia, la recepţii, etc.

Tot aşa ştiu că la revelionul din 1945 printre invitaţi erau şi soţii Pătrăşcanu. Nu ştiu unde era revelionul, acasă sau la marea Finanţă.

x

x x

Si după 23 August au avut loc câteva întâlniri între Max Auşnit şi Pătrăşcanu, la mine acasă, între orele 7-8 seara ~~să~~ când aranjasem să nu fie nimeni acasă.

Aceste întâlniri erau aproape întotdeauna provocate de Max Auşnit, spre deosebire de întrevederile de înainte de 23 August când Pătrăşcanu era acela care le solicita aproape întotdeauna. La aceste întâlniri, pe care le ştiam cu câteva zile înainte, rugam întotdeauna pe soţia mea să vie după 10, pentru a avea siguranţa că nu vor fi deranjaţi. Eu, ca deobicei, nu luam parte la discuţii, stăteam în odaia alăturată (în oficiu) şi când apăream, fie pentru a aduce o gustare fie pentru a răspunde la telefon, convorbirile încetau.

Max Auşnit dorea să-l vadă, după cum înţelegeam eu, când era contrariat de ceva sau când regimul începea să-l jeneze sau dorea să se orienteze politiceşte.

Deduceam aceasta din exclamările lui Max Auşnit când venea furios dela vreo conferinţă la Minister - dânsul fiind Preşedintele Uniunii Industriaşilor - sau dela Confederaţia Generală a Muncii cu ocazia discutării contractului colectiv.

Atunci îmi spunea " aşi vrea să-l văd pe Pătrăşcanu".

Eu mă duceam acasă la dânsul şi solicitam întrevederea care avea loc peste 2-3 zile.

Cu prilejul unei aniversări, am făcut o petrecere în 1946 la care am invitat mai mulţi artişti şi artiste dela Teatru

./.

Național și alți prieteni printre cari: soții Livezeanu, soții Alex.Steflea, Dna Ralea, Mișu Ralea fiind plecat la Huși - soții Vianu, Dna Macovescu, el fiind reținut la Minister, Max Aușnit și familia Pătrășcanu, care a venit după 12 fiind reținuți la o recepție la legația Suedeză, după spusele lor.

Eu și soția mea fiind ocupați în calitate de gazde, nu am luat parte continuu la discuții. Se vorbea despre toate. Pe terasă, unde erau bărbații mai ales, se discuta la un moment dat despre legea chiriilor, care era nebuloasă și nimeni nu se descurca în labirintul articolelor. Nu era posibilă o discuție prea lungă în particular fiind apartamentul mic și lume multă. Afară de această petrecere niciodată Max Aușnit n'a fost în casă la mine decât în întrevederile pe cari mi le solicita.

Deasemeni, soții Pătrășcanu au mai fost o singură dată la masă, vreo 6 luni după semnarea armistițiului, masă la care au fost încă 2 prieteni cpt. Volturin și un tovarăș al său, citindune traducerea făcută de dânsul a piesei "Petre Cârmov" care urma să se joace la Teatrul Național.

Lucrețiu Pătrășcanu a solicitat materiale pentru construcția vilei dela Snagov și Max Aușnit a aprobat să-i fie livrate acele materiale cu prețuri extrem de reduse deși în momentul ridicării materialelor și achitării lor prețurile erau cu totul altele.

In privința anulării decretului lege întocmit de guvernele fasciste dela 1939, prin care se puteau elibera duplicate proprietarilor cari aveau acțiunile blocate în străinătate - duplicate care reprezentau însăși acțiunea, astfel că prin această operațiune cădea blocarea - Max Aușnit a întocmit un proect de decret pentru această anulare și l-am dus în plic lui Pătrășcanu care-l predase avocaților Schreier și Bacalu în fața mea spre studiere. Cum decretul întârzia, presat de Aușnit, m'am dus de câteva ori și mi-a răspuns invariabil că este în studiu. Max Aușnit exasperat a spus că va pune Cehoslovacii dela Reșița să intervie oficial căci era vorba și de acțiunile lor.

Plecarea lui Max Aușnit a fost amânată de zeci de ori, în decurs de câteva luni. Nu obținuse vizele și alte impedimente. Imi amintesc că Pătrășcanu îl văzuse de câteva ori înainte de plecare și cum cerea într'una plecarea, iar se mai vedeau. Aușnit era acela care solicita întrevederea.

Odată Aușnit plecat, mă duceam să-l văd pe Pătrășcanu fie când aveam eu nevoe de dânsul, fie când îmi telefona că vrea să mă vadă. El dorea să mă vadă pentru chestiunea materialelor

care nu se terminase încă şi pentru diferite numiri la societate,ori protejaţilor săi.-

ss.G.Steinberg

3 Martie 1950

Declarație

Subsemnatul Gabriel Steinberg
Dom. în Buc. str. V. Lascar 23,
declar:

Fiind întrebat dacă am organizat
întâlniri între Lucrețiu Pătrășcanu
și Max Auschnit în anul 1944
Declar:

Într-o dimineață, cu 5-6 luni
înainte de evenimentele dela
23 August - a venit Lucrețiu
Pătrășcanu în birourile Soc.
Titan Nadrag Calan în str. 13 Decembrie
m-a chemat într-o parte și mi-a
spus că vrea să-l vadă pe Max
Auschnit. L-am întrebat ce mai este
nou și alte banalități și l-am
introdus imediat în biroul lui
Max Auschnit, ~~[illegible]~~ ca să nu fie
văzut și de alte persoane
nu l-am introdus prin camera dactilografei
ci l-am introdus direct prin camera de

Consiliu. am omis să spun că înainte de-al introduce pe Pătrășcanu, l-am lăsat să aștepte puțin și am anunțat pe Max Auschnitt în felul următor: d-le Auschnitt, a venit încoace Pătrășcanu care ar dori să vă vorbească. A răspuns afirmativ. După aceia l-am introdus în felul cum am descris mai înainte. Fiind ca regulă ca atunci când cineva era introdus la Max Auschnitt, dacă nu era cerut să rămână, trebuia să se retragă, întrucât cunoșteam pe Pătrășcanu dinainte am așteptat puțin și văzând că au ajuns în conversație, m-am retras înapoi în biroul meu.
Știu că conversația a durat puțin și la plecare Pătrășcanu a mai trecut pela mine. Mi-a urat rămas bun și mi-a spus că va mai veni.
După câtva timp, cam peste vre-o 10 zile Pătrășcanu mi-a cerut să-l vadă din nou, venind tot până la birou. I-am spus lui Auschnitt și s-a fixat o întâlnire acasă la mine. în str. Vlaicu 23. 27.8.952

Soția mea Maria Voluntaru fiind în refugiu la Găllinaș, nu a știut nimic despre întâlnirea care am aranjat-o între Max Aurnit și Patrașcanu. Mai târziu i-am povestit, fiind entuziasmat, că aș fi lucrat în ilegalitate. Realitatea era că am aranjat într-adevăr în casă la mine întâlnirile, vreo cinci între Patrașcanu și Aurnit. Îmi dădeam seama că aceste întâlniri erau în strânsă legătură cu lupta contra fascismului. Dar nu am asistat niciodată la conversațiile care erau în casa mea între Patrașcanu și Aurnit eu fiind numai gazdă, stând întotdeauna într-o cameră alăturată, întotdeauna eram curios dar nu am aflat, mai ales că chiar atunci când intram în camera unde discutau ei doi, încetau discuția.

Tot așa îmi aduc aminte că în anul 1944, înainte de fuga lui Max Aurnit, la rugămintea a lui Max Aurnit și a lui Pătrașcanu am condus pe Pătrașcanu acasă la locuința lui Ștefănescu pe str. Dorobanți. Menționez că niciodată

nici înainte nici după, n-am fost la el în casă și
nici nu l-am cunoscut. Am introdus pe Pătrășcanu
în vestiar, l-am lăsat în casă la Ștefănescu
unde era și Mex Aurnit și am plecat acasă,
fără să asist la conversația care a decurs.
Nu-mi-am putut da seamă despre cele discutate
acolo, nici Pătrășcanu nici Mex Aurnit nu mi-au
vorbit nimic.
Cu 6 zile înainte de fuga lui Aurnit la
Cairo, în decursul acestei perioade, s-au
întâmplat încă 2 fapte de care îmi aduc
aminte:
Primul; într-una din aceste zile, a venit Pătrășcanu
la mine acasă și a bătut la mașină, pe
niște foile subțiri, un text-conținutul căruia
nu mi l-a spus! După terminarea bătutului la
mașina de scris, a făcut un sul mic, a lipit
cu hârtie gumată întrasa fel încât dacă s-ar
fi procedat la deschidere, s-ar fi văzut. Eram
foarte intrigat și tentat să deschid și să
citesc din simplă curiozitate, dar acest lucru
era imposibil datorită acestui fel de-a fi
lipit. După aceasta, personal Lucrețiu Pătrășcanu
a ars în prezența mea indigoul, nu pot să-mi
explic dacă a făcut vre-o copie, dar probabil
că a utilizat indigoul în acest sens. Acest
sul, mai mic decât o țigară, mi-a rugat să-l predau

V

226 326

lui Max Ausnit. Știind dicemul lui Max Ausnit, după citire, rupea superficial orice scrisoare și arunca în coș, tot din simplă curiozitate, am scotocit și coșul cu resturile de hârtii, dar nu am găsit acolo resturile sulului predat. Când am predat sulul lui Max Ausnit, dânsul în prezența mea l-a citit fugitiv și l-a păstrat în mână, mi-a spus „bine" și eu am ieșit.
Înainte de fuga lui Max Ausnit la Cairo, după cazul descris mai sus, la o distanță de 2 zile, știu că a mai fost încă o întrevedere tiate la mine acasă între Max Ausnit și Pătrășcanu. Nici de data aceasta nu știu conținutul convorbirei. De fuga lui Max Ausnit am aflat seara, cu câteva ore înainte de fuga lui. Detaliile fugei le-am aflat mai târziu, devenind lucrul oarecum public.
Consider că Pătrășcanu a știut despre fugă. Nu am elemente, nu pot să-mi amintesc din ce am dedus acest lucru, dar am fermă convingere când afirm acest lucru.
Am făcut unele servicii, în mod sporadic, considerând pe Pătrășcanu reprezentantul cinstit al Partidului, și care ducea luptă contra fascismului neurmărind interese personale.
Fiind și eu atunci într-o situație grea determinată

aşa zisele legi fasciste-rasiale, întrucît Pătrăşcanu mi-a cerut să-i trimit maşina biroului la Km. 11 sau 14 şoseaua Bucureşti-Ploeşti să-l aducă în oraş, eu am luat un taxi şi i-am trimis să-l aducă în oraş împreună cu încărcătura, pe care nu l-am văzut şi nici nu ştiu ce este.

Alte servicii nu i-am făcut pînă la plecarea lui Ausnit în ţară.

Ştiu că după 23 august Pătrăşcanu a avut prilejul să se întîlnească cu Max Ausnit cît voia, la recepţii etc.

Tot aşa ştiu că la dejunul din 1945 printre invitaţi erau şi soţii Pătrăşcanu. Nu ştiu unde era dejunul, acasă sau la Marea Finanţă.

Şi după 23 August au avut loc cîteva întîlniri între Max Ausnit şi Pătrăşcanu, la mine acasă, între orele 7-8 seara cînd aranjasem să nu fie nimeni acasă. Aceste întîlniri erau aproape întotdeauna provocate de Max Ausnit, spre deosebire de întrevederile de dinainte de 23 august cînd Pătrăşcanu era acela care le solicita aproape întotdeauna.

La aceste întîlniri - pe care le știam 228 cu cîteva zile înainte, rugam întotdeauna pe soția mea să vie după 10, pentru a avea siguranța că nu voi fi deranjați. Eu, ca desbicecim, nu luam parte la discuții, stăteam în odaia alăturată (la oficiu) și cînd apăream, fie pentru a aduce o gustare fie pentru a răspunde la telefon - convorbirile încetau.
Max Ausnit dorea să-l vadă, după cum înțelegeam eu, cînd era contrariat de ceva sau cînd regimul începea să-l jeneze sau dorea să se orienteze politicește.
Deduceam aceasta din exclamările lui Max Ausnit cînd venea furios dela vre-o conferință la Minister, dînsul fiind Președintele Uniunii Industriașilor - sau dela Confederația generală a Muncii cu ocazia discutării contractului colectiv. Atunci îmi spunea „aș vrea să-l văd pe Pătrășcanu" Eu mă duceam acasă la dînsul și solicitam întrevederea care avea loc peste 2-3 zile

VIII

Cu prilejul unei aniversări, am făcut o petrecere în 1946 la care am invitat mai mulți artiști și artiste dela T. Național și alți prieteni printre cari: Soții Livezeanu, Soții Alex. Steflea, D-na Rallea - Mişu Rallea fiind plecat la Huși - Soții Viaanu, D-na Macovescu - el fiind reținut la Minister - Max Auschnit și familia Pătrășcanu care a venit după 12 fiind reținuți la o recepție la Legația Suedeză, după spusele lor.
Eu și soția mea fiind ocupați în calitate de gazde, nu am luat parte continuu la discuții. Se vorbea despre Xxxx. Pe terasă, unde erau bărbații mai ales, se discuta la un moment dat despre legea chiriilor - care era nebuloasă și nimeni nu se descurca în labirintul articolelor. Nu era posibilă o discuție prea lungă în particular fiind apartamentul mic și lume multă.
Afară de această petrecere niciodată Max Auschnit n'a fost în casă la mine decât în întrevederile pe cari mi le solicita.
Deasemeni, soții Pătrășcanu au mai fost o singură dată la masă - cca 6 luni după semnarea armistițiului, masă la care

au fost încă 2 prieteni ai lui Voiculescu și un toroveș al său, citindu-se traducerea făcută de dânsul a piesei „Petre Cîrmov" care urma să se joace la Teatrul Național.
Lucrețiu Pătrășcanu a solicitat materiale pentru construcția vilei dela Snagov și Max Auschnitt a apucat să-i fie livrate acele materiale cu prețuri extrem de reduse deși în momentul ridicării materialelor și achitării lor prețurile erau cu totul altele.
În privința anulării decretului lege întocmit de guvernele fasciste dela 1939 — prin care se puteau elibera duplicate proprietarilor cari aveau acțiunile blocate în străinătate - duplicate care reprezentau însăși acțiunea, astfel că prin această operație cădea blocarea — Max Auschnitt a întocmit un proect de decret pentru această anulare și l-am dus în plic lui Pătrășcanu, care-l predase avocaților Schreiber și Becolu în fața mea spre studiere. Cum decretul întârzia, presat de Auschnitt, m-am dus deciteva ori și mi-a răspuns invariabil că ste în studiu. Max Auschnitt exasperat a spus că va

X

231 231

prin cehoslovacii dela legația și intervie oficial, căci era vorba și de acțiunile lor.

Plecarea lui Max Ausnit a fost amînată de zeci de ori, în decurs de cîteva luni. Nu obținuse vizele și alte impedimente. Îmi amintesc că Pătrășcanu îl rugase de cîteva ori înainte de plecare și cum urmărea dînsul plecarea, iar se mai vedeau. Ausnit era acela care solicita întrevederea.

Odată Ausnit plecat, mă duceam să-l văd pe Pătrășcanu fie cînd aveam nevoie de dînsul, fie cînd îmi telefona că vrea să mă vadă.

Ne dorea să mă vadă pentru chestiunea materialelor care nu se terminase încă și pentru diferite numiri la societăți ai protejaților săi.

G. Steinman

3 Martie 1950

DECLARATIE

Subsemnatul Gabriel Steinberg,dom.în Bucureşti,str. Vasile Lascăr 23,etj.8,de profesie avocat pledant,fost funcţionar al Soc.Titan,Nadrag,Calan din Buc.,str.13 Dec.2,între anii 1929/1948,liber şi nesilit de nimeni declar următoarele :

1.- L-am cunoscut pe Pătrăşcanu în anul 1934 cu ocazia procesului dela Chişinău înscenat de guvernele trecute împotriv tov.Petre Constantinescu Iaşi.

Nu l-am mai revăzut decât în 1942 când a venit la biroul Soc.T.N.C.,să mă vadă.Nu am discutat decât banalităţi. A trecut foarte multă vreme,aproximativ doi ani,în care timp a mai venit de vreo două ori şi a discutat numai cu mine,fără a-l vedea pe Max Auşnit.Obiectul acestor discuţii era de ordin politic la ordinea zilei şi constituia totodată o tatonare a vederilor mele politice,dacă mai erau aceleaşi cu acelea din trecut.Mi-a mărturisit că este fugar.Prin Februarie-Martie 1944 adică cu circa 3 luni înainte de fuga lui Max Auşnit la Cairo, fugă care s'a produs în Iunie 1944,Lucreţiu Pătrăşcanu a venit dimineaţa la ora 11 în biroul meu dela etajul I din str.13 Decembrie 2,şi mi-a spus că vrea să-l vadă pe Max Auşnit.Această discuţiune a durat circa 2-3 minute,amândoi stând pe o canapeluţă maron închis,ce se afla aşezată în partea stângă din faţa biroului meu,în dreptul unei coloane de susţinere.

L-am lăsat să aştepte câteva clipe,în care timp m'am dus să-l înştiinţez pe Auşnit,de dorinţa lui Pătrăşcanu de a-l vedea,lucru pe care Auşnit a acceptat imediat.Am revenit la Pătrăşcanu şi l-am condus în biroul lui Auşnit.Imi aduc aminte că Pătrăşcanu avea asupra sa o servietă maron şi că l-am condus în cabinetul lui Auşnit prin sala de consiliu,pentru a nu fi văzut unde intră,de restul funcţionarilor.Acest lucru l-am făcut din proprie iniţiativă(faptul de a-l conduce printr'un drum lăturalnic) a fost primit în birou,cu expresia "ce faci colega" lucru ce m'a făcut să cred că ei se cunoşteau de mai înainte.Am stat o minută circa şi văzând că prezenţa mea acolo nu era dorită,deoarece nu se vorbea nimica,am părăsit biroul.

./.

Stiu că Augnit la întâmpinat pe Pătrășcanu în picioare,venind spre el și au luat loc amândoi,pe cele două fotoluri de piele maron deschis,ce se aflau în fața biroului.

Intrevederea între ei a durat circa 10-15 minute după care Pătrășcanu a revenit în biroul meu și luându-și rămas bun mi-a spus " am să mai vin să-l văd pe Augnit" după care Pătrășcanu mi-a dat mâna și a plecat.

Despre această întrevedere nu am avut cu Augnit sau cu alt cineva vreo discuție.După vreo zece zile Pătrășcanu a revenit și mi-a solicitat o întrevedere cu Augnit în alt loc decât la birou.Mi-a sugerat ideia că ar fi bine ca această întrevedere să aibă loc la mine acasă,în acest scop,îmi reamintesc că mă întrebase dacă mai stau cu cineva acasă.Eu i-am răspuns că sunt singur "cuc" căci soția mea este plecată la Gălbinași în dispersare.M'am dus imediat la Augnit în birou,Pătrășcanu așteptând pe aceiaș canapea pe care mai stătuse împreună cu mine la prima lui vizită la birou,în care luase contact cu Augnit.I-am spus lui Augnit că Pătrășcanu vrea să-l vadă și nici nu am apucat să-i spun de dorința lui Pătrășcanu că întrevederea să aibă loc la mine acasă,când Augnit mi-a solicitat acelaș lucru.I-a fixat întâlnirea pentru aceiaș seară la ora 8.

La ora 8 fix,Pătrășcanu era la mine.El a venit cu liftul până la etajul 7 și de acolo pe scări până la etaj 8,la mine.M'am uitat pe ochianul ușei,am văzut că este el și i-am deschis ușa poftindu-l înăuntru. Imi amintesc că Pătrășcanu era îmbrăcat în haine închise,la un rând,purtând în mână o servietă.Deasemenea îmi aduc aminte că era nemâncat,căci mi-a spus că îi este foame și eu i-am făcut niște ochiuri și i-am dat niște brânză de Brăila.Augnit a venit după circa 10-15 minute și l-a găsit pe Pătrășcanu mâncând la măsuța mică ce se află în hall,în fața canapelei ce atunci era de culoare maron.Imi mai amintesc că i-am dat să bea un pahar cu apă minerală Borviz Când a venit Augnit au dat mâna,Augnit s'a așezat lângă Pătrășcanu,întrebuințând acelaș sistem de îndepărtarea mea,adică tăcerea.După câteva clipe eu am trecut în Oficiu,lăsându-i singuri.Această discuție a fost dusă în șoaptă durând circa un ceas,după care unul din ei doi mi-au bătut în ușă și când am venit în hall Augnit mi-a spus "noi o să plecăm".Primul,îmi amintesc că a plecat Pătrășcanu pe care l-am condus până la ușă,a coborât pe scări și cred că a luat liftul dela etajul 7 sau 6.După circa o minută,Augnit părăsește și el locuința mea, chemând liftul la etajul 8.Nu am mai discutat cu nici unul din ei doi și nici cu altcineva despre această chestiune.

După circa 2-3 săptămâni dela această întrevedere,deci prin Aprilie 1944,Pătrăşcanu a venit din nou la biroul meu,la societate şi mi-a spus că ar dori să-l vadă iar pe Augnit,în aceleaşi condiţiuni.Augnit nefiind la birou în acel moment,a rămas ca eu să fixesx data şi ora întâlnirii ce va avea loc la mine şi Pătrăşcanu să mă cheme a doua zi la telefon,la birou dându-şi numele de "Tătxărăscu".Imi amintesc că la prima întrevedere îi dădusem lui Pătrăşcanu numărul de telefon 4.04.80 interior 21,eu neavând telefon direct,număr pe care el şi-l notase pe o bucată de hârtie.După o oră dela plecarea lui Pătrăşcanu Augnit venind la birou îi comunic că în lipsa lui a fost Pătrăşcanu şi a solicitat o întrevedere.Augnit acceptă întâlnirea pentru a doua zi,la ora 8 seara,la mine acasă.Eu, pentru mai multă siguranţă i-am adus aminte lui Augnit de această întrevedere a doua zi.

Dimineaţa Pătrăşcanu chemându-mă la telefon,cum stabilisem înainte,i-am comunicat numai ora întâlnirei locul fiind stabilit de mai înainte.

Seara la ora 8 a venit întâi Pătrăşcanu luând tot liftul numai până la etajul 7,i-am deschis şi l-am poftit înăuntru dându-i din nou să mănânce,căci îi era foame,ouă şi brânză. Augnit a venit după câteva momente găsindu-l mâncând,la fel ca şi xx prima dată.Fac o remarcă că de această dată Augnit nu a venit cu Liftul până la etajul 8.S'au aşezat iarăşi pe canapea eu retrăgându-mă la fel ca şi prima dată.Au discutat în şoaptă circa o oră,după care,unul dintre ei mi-a bătut în uşă şi am venit de i-am condus,întâi pe Pătrăşcanu şi după aceia pe Augnit.Nici de data aceasta n'am discutat nimic relativ la această întrevedere.

A treia întrevedere Pătrăşcanu Augnit s'a petrecut la circa 2 săptămâni dela aceia de mai sus în următoarele condiţiuni : Pătrăşcanu îmi dă telefon sub numele de"Tătărăscu" şi-mi spune că "aşi vrea să vorbesc cu prietenul".Eu îl rog să-mi telefoneze a doua zi când îi voi putea da ora întâlnirii.Augnit mi-a fixat întâlnirea pentru a doua zi la ora 8 seara.La ora fixată şi comunicată la telefon lui Pătrăşcanu,care mă chemase în aceiaş dimineaţă în acest scop,vine la mine acasă mai întâi Pătrăşcanu şi apoi Augnit.De data aceasta,deşi eu mă pregătisem să-i ofer o gustare,acesta a refuzat spunând că mâncase deja.Imi reamintesc că Pătrăşcanu era foarte îngândurat şi m'a întrebat dacă am maşină de scris.Cum eu nu aveam acasă maşină de scris,Pătrăşcanu m'a rugat să-mi procur o maşină de scris,

dacă îmi este posibil.I-am promis acest lucru şi am făcut rost de o maşină de scris,marca Ideal,tip mare,pe care am adus-o a treia sau a patra zi dela această întrevedere.Şi această întrevedere a durat circa o oră,după care lucrurile s'au petrecut identic ca mai înainte.

După circa o săptămână dela această întrevedere, adică prin luna Iunie 1944,mă pomenesc într'o seară la ora 9, cu un telefon dela Pătrăşcanu,care de data aceasta nu-şi mai dăduse numele de "Tătărăscu" deoarece îi recunoscusem glasul şi m'a rugat să-l primesc dacă sunt singur acasă.I-am răspuns că sunt singur şi că poate veni.Intr'adevăr după circa 2o minute Pătrăşcanu era la mine.Cum a intrat m'a întrebat dacă i-am adus maşina de scris şi eu răspunzându-i că i-am adus-o am luat maşina de scris din vestiar,i-am pus-o pe măsuţa din faţa canapelei,el şi-a deschis servieta de unde şi-a scos indigoul şi hârtie foiţă şi a început să scrie.De data aceasta am rămas în cameră cu Pătrăşcanu şi în timp ce el scria la maşină eu mă plimbam prin odae.A bătut la maşină o hârtie de mărimea unei jumătăţi de coli ministeriale.Subsiectul l-a compus din memorie iar eu nu am putut să văd şi nici nu mi-a spus conţinutul acestei hârtii.Imi reamintesc că foiţa de hârtie a răsucit-o într'un sul ~~xxxxxxxxxxx~~ foarte subţire,a îndoit acest sul drept în două,lipindu-i capetele cu o hârtie gumată ce o scosese din buzunar.Dimensiunea la care ajunsese această hârtie era de circa 7 centimetri,iar ca grosime era cât o ţigară. După această operaţie a rupt indigoul bucăţele şi personal a ars acest indigou în bucătărie aşteptând până ce a ars complect Mi-a comunicat apoi ca să predau acest bilet personal lui Auşnit dimineaţa,recomandându-mi discreţie absolută,recomandare pe care nu mi-o mai făcuse până la acea dată.

A doua zi de dimineaţă am predat bileţelul lui Auşnit care l-a desfăcut,citit şi apoi a exclamat "bine" băgând cred biletul în buzunar deoarece eu intrigat şi extrem de curios de toate faptele întâmplate până în present cărora le punsese capac acest bilet,am căutat în coşul de hârtii după plecarea dela birou a lui Auşnit şi nu l-am găsit.După 2 zile Auşnit fuge cu un avion la Cairo cu Matei Ghica - acest lucru se petrecea în Iunie 1944.Eu nu am ştiut de această plecare decât cu câteva ore înainte de a pleca dela birou seara.Acest lucru îl bănuisem din cauza forfotelei neobişnuite din acea după masă şi apoi cineva din anturajul lui Auşnit,nu-mi amintesc cine,mi-a făcut un semn discret cu mâna lăsându-mă să înţeleg că Auşnit fuge.

A doua zi la birou nimeni nu a comentat acest lucru, toţi îşi vedeau de treabă,exagerând în preocupările lor personale şi evitând discuţii de orice fel înafară de acelea curente

A treia zi fuga lui Max Auşnit a devenit cunoscută public.Eu deoarece eram nerăbdător de a comunica lui Pătrăşcanu acest eveniment,îndată ce acesta mi-a telefonat,i-am spus să vie acasă la mine să-i comunic ceva.Am fixat întâlnirea pentru seara la ora 8.M'am întâlnit cu Pătrăşcanu în faţa casei mele şi i-am comunicat imediat despre fuga lui Auşnit.El a zâmbit dându-mi a înţelege că era la curent cu această fugă de mai înainte.Totodată era cam deziluzionat deoarece îi adusesem o veste pe care eu o credeam importantă şi el o ştia.Pe semne se aştepta să-i comunic ceva din partea lui Auşnit.

Tot atunci m'a întrebat dacă am înmânat biletul lui Max Auşnit.Această convorbire a avut loc pe stradă,în faţa casei mele.Ne-am despărţit după circa 5-6 minute,S'a interesat dacă la birou este zarvă mare şi dacă sunt neplăceri.După circa 3 săptămâni Pătrăşcanu mi-a telefonat că vrea să mă vadă.Ne-am întâlnit în faţa casei mele seara şi mi-a spus că a doua zi seara are nevoie de o maşină,la ora 9 seara.La ora fixată eram jos cu o maşină a biroului,în faţacasei mele.Pătrăşcanu a venit s'a urcat în maşină lângă mine şi am plecat spre crematoriu el dirijând traseul maşinei.Aci în maşină,lângă şofeur,s'a suit un tov.şchiop,cu o batistă la gură pentru a nu fi recunoscut,şi maşina a pornit pe un traseu dirijat tot de Pătrăşcanu,ne-am oprit la un moment dat,tov.a coborît iar noi ne-am continuat drumul mai departe.Ajunşi în Vasile Lascăr,maşina a plecat iar eu l-am condus puţin înspre str.Armenească după care ne-am despărţit.

După lo zile mi-a cerut să-i trimit neapărat o maşină la kilometrul 11 sau 14 pe şoseaua Bucureşti Ploeşti,Duminică la ora 5 după amiază.Această întrevedere între mine şi Pătrăşcanu s'a petrecut tot la mine acasă.Tot la această întrevedere mi-a spus că în curând se vor petrece lucruri grave şi că ar fi bine să plec şi eu la Gălbinaş stând cât mai departe de Capitală.Eu i-am îndeplinit dorinţa lui Pătrăşcanu trimiţându-i un taxi la km.11 sau 14.Intre timp soţia mea venind pentru o zi la Bucureşti,după amiază pe la ora 5,fiind singură acasă,primeşte un telefon dela un "prieten" care nu era altul decât Pătrăşcanu care comunică "spune lui Guţă că ceia ce am vorbit este valabil pentru mâine".Intr'adevăr a doua zi la ora 12 noaptea s'a anunţat la radio încheierea armistiţiului.

Acestea au fost toate legăturile cu Pătrăşcanu cunoscute de mine până la 23 August 1944.-

I 8 martie 950 238

238

Declaratie

Subsemnatul Gabriel Steinberg, dom. în București str. V. Lascar 23, et. 8 de profesie avocat pledant - fost funcționar al Soc. Titan Nadrag Calan din Buc. str. 13 Dec. 2 - între anii 1929/1948 - liber și nesilit de nimeni declar următoarele:

1) L-am cunoscut pe Pătrășcanu în anul 1934 cu ocazia procesului dela Chișinău inscenat de guvernele trecute împotriva tov. Petre Constantinescu Iași.

Nu l-am mai revăzut decât în 1942 când a venit la biroul soc. T.N.C. să mă vadă. Nu am discutat decât banalități. A trecut foarte multă vreme, aproximativ doi ani, ~~[illegible]~~, in care timp a mai venit de vre-o două ori și a discutat numai cu mine, fără a-l vedea pe lucrul Auşnit. Obiectul acestor discuții era de ordin politic la ordinea zilei, și constituia totodată o valorare

./.

a vederilor mele politice, dacă mai eram aceleași din aceea din trecut. Mi-a mărturisit că este fugar.
Prin Februarie - Martie 1944, adică cu circa 3 luni înainte de fuga lui Max Auşnit la Cairo, fugă care s-a produs în Iunie 1944, Lucrețiu Pătrășcanu a venit dimineața la ora 11 în biroul meu dela Etajul I din str. 13 Decembrie 2, și mi-a spus că vrea să-l vadă pe Max Auşnit. Această discuțiune a durat circa 2-3 minute, amîndoi stînd pe o canapeluță maron închis, ce se afla așezată în partea stîngă din fața biroului meu, în dreptul unei coloane de susținere.
L-am lăsat să aștepte cîteva clipe, în care timp m-am dus să-l înștiințez pe Auşnit, de dorința lui Pătrășcanu de-al vedea, lucru pe care Auşnit a acceptat imediat.

/.

Am revenit la Pătrășcanu și l-am condus în biroul lui Aușnit, îmi aduc aminte că Pătrășcanu avea asupra sa o servietă maron și că l-am condus în cabinetul lui Aușnit, prin sala de consiliu, pentru a nu fi văzut unde intră, de restul funcționarilor. acest lucru l-am făcut din proprie inițiativă (faptul de-al conduce printr-un drum lăturalnic) a fost primit în birou, cu expresia „ce faci colega!" lucru ce m-a făcut să cred că ei se cunoșteau de mai înainte. am stat o minută circa și văzând că prezența mea acolo nu era dorită, deoarece nu se vorbea nimica, am părăsit biroul. Știu că Aușnit la întîmpinat pe Pătrășcanu în picioare, venind spre el și au luat loc amîndoi, pe cele două fotoliuri de piele maron deschis ce se aflau în fața biroului.

Întrevederea între ei a durat circa 10-15 minute după care Pătrășcanu a revenit în biroul meu și lăsându-și rămas bun, mi-a spus „am să mai vin să-l văd pe numit". După care Pătrășcanu mi-a dat mâna și a plecat.
Despre această întrevedere nu am avut cu numit nici cu alt cineva, vre-o discuție.
După vre-o zece zile, Pătrășcanu a revenit și mi-a solicitat o întrevedere cu numit în alt loc decât la birou. Mi-a sugerat ideia că ar fi bine ca această întrevedere să aibă loc la mine acasă, în acest scop, îmi reamintesc, că mă întrebase dacă mai stau cu cineva acasă. Eu i-am răspuns că sunt singur „cuc" căci soția mea este plecată la Gălbineș, în dispensare.

./.

M-am dus imediat la Auromit
în birou, Pătrășcanu așteptînd
pe aceiași canapea pe care
mai stătuse împreună cu mine
la prima lui vizită la birou, în
care luase contact cu Auromit.
I-am spus lui Auromit că Pătrășcanu
vrea să-l vadă și nici nu am
apucat să-i spun de dorința
lui Pătrășcanu că întrevederea
să aibă loc la mine acasă,
cînd Auromit mi-a solicitat
același lucru. I-a fixat întîlnirea
pentru aceiași seară la ora
8.
La ora 8 fix, Pătrășcanu era
la mine. El a venit cu liftul
până la etajul 7 și de acolo
pe scări până la etajul 8.
la mine. M-am uitat pe ochiul
ușei, am văzut că este el
și i-am deschis ușa poftindu-l
înăuntru.

Îmi amintesc că Pătrășcanu era îmbrăcat în haine închise, la un rând, purtând în mână o servietă. Deasemenea îmi aduc aminte că era nemâncat, căci mi-a spus că îi este foame și eu i-am făcut niște ochiuri și i-am dat niște lovingă de Brăila. Ausnit a venit după circa 10-15 minute și l-a găsit pe Pătrășcanu mâncând la măsuța mică ce se află, în hall, în fața canapelei ce atunci era de culoare maron. Îmi mai amintesc că i-am dat să bea un pahar cu apă minerală Borsec. Când a venit Ausnit au dat mâna, Ausnit s-a așezat lângă Pătrășcanu, întrebuințând același sistem de îndepărtarea mea, adică tăcerea. După câteva clipe eu am trecut în oficiu, lăsându-i singuri.

această discuție a fost dusă în dreapta durînd circa un ceas, după care unul din ei doi mi-au bătut în ușă și cînd am venit în hall Ausnit mi-a spus „noi o să plecăm". Primul, îmi amintesc că a plecat Pătrășcanu pe care l-am condus pînă la ușă, a coborît pe scări și cred că a luat liftul dela etajul 7 sau 6. După circa o minută, Ausnit părăsește și el locuința mea, chemînd liftul dela etajul 8. Nu am mai discutat despre această chestiune cu nici unul din ei doi și nici cu altcineva.

După circa 2-3 săptămîni dela această întrevedere, deci prin aprilie 1944, Pătrășcanu a venit din nou la biroul meu, la societate, și mi-a spus că ar dori să-l vadă iar pe Ausnit, în aceleași condițiuni.

Ausnit refiind la birou în acel moment, a rămas ca eu să fixez data și ora întâlnirei ce va avea loc la mine și Pătrășcanu să mă cheme a doua zi la telefon, la birou, și dându-și numele de „Tătărăscu". Îmi amintesc că la prima întrevedere îi dădusem lui Pătrășcanu numărul de telefon 40480 interior 21, eu neavând telefon direct, număr pe care el și-l notase pe o bucată de hârtie. După o oră dela plecarea lui Pătrășcanu Ausnit venind la birou, îi comunic că în lipsa lui a fost Pătrășcanu și a solicitat o întrevedere. Ausnit acceptă întâlnirea pentru a doua zi, la ora 8 seara, la mine acasă. Eu, pentru mai multă siguranță

i-am adus aminte lui Aurmit ~~de~~ această întrevedere ai ~~[illegible]~~ acea zi.
Dimineața Pătrășcanu chemîndu-mă la telefon, cum stabilisem înainte, i-am comunicat numai ora întîlnirii; locul fiind stabilit de mai înainte.
Seara la ora 8 a venit întîi Pătrășcanu luînd tot liftul numai pînă la etajul 7, i-am deschis și l-am poftit înăuntru, dîndu-i din nou să mănînce, căci îi era foame, ouă și brînză.
Aurmit a venit după cîteva momente găsindu-l mîncînd, la fel ca și prima dată. Fac o remarcă că de această dată Aurmit nu a venit cu liftul pînă la etajul 8. S-au așezat iarăși pe canapea eu retrăgîndu-mă la fel ca și prima dată.

au discutat în această circa o oră, după care, unul dintre ei mi-a bătut în ușa și am venit de i-am condus, întâi pe Pătrășcanu și după aceia pe Ausnit. Nici de data aceasta n-am discutat nimic relativ la această întrevedere.
A treia întrevedere Pătrășcanu Ausnit s-a petrecut la circa 2 săptămâni dela acea de mai sus în următoarele condițiuni: Pătrășcanu îmi dă telefon sub numele de „Tătărăscu" și-mi spune că „aș vrea să vorbesc cu prietenul" Eu îl rog să-mi telefoneze aceiași zi când îi voi putea da ora întâlnirii.
Ausnit mi-a fixat întâlnirea pentru a doua zi la ora 8 seara.

La ora fixată și comunicată
la telefon lui Pătrășcanu care
mă chemase în aceeași dimineață
în acest scop, vine la mine
acasă mai întâi Pătrășcanu
și apoi Aurmit. De data
aceasta, deși eu mă pregătisem,
să-i ofer o gustare, acesta
a refuzat spunând că mâncase
deja. Îmi reamintesc că
Pătrășcanu era foarte
îngândurat și m-a întrebat
dacă am mașină de scris.
Cum eu nu aveam acasă
mașină de scris, Pătrășcanu
m-a rugat să-mi procur
o mașină de scris, dacă
îmi este posibil. I-am promis
acest lucru și am făcut
rost de o mașină de scris,
marcă 'Ideal', tip mare,
pe care am adus-o a treia

~~Seara~~ a 4 zi dela această întrevedere. Şi această întrevedere a durat circa o oră, după care lucrurile s-au petrecut identic ca mai înainte.
După circa o săptămână dela această întrevedere, adică prin luna Iunie 1944, mă pomenesc într-o seară la ora 9, cu un telefon dela Pătrăşcanu care de data aceasta nu-şi mai bătuse numele de „Tătărăscu" deoarece îi recunoscusem glasul şi m-a rugat să-l primesc dacă sunt singur acasă. I-am răspuns că sunt singur şi că poate veni. Intradevăr după circa 20 minute Pătrăşcanu era la mine.
Cum a intrat m-a întrebat dacă i-am adus maşina de scris şi eu răspunzându-i că i-am adus-o, am luat maşina de scris din sertar

i-am pus-o pe măsuța din fața canapelei, el și-a deschis servieta de unde și-a scos indigoul și hârtie foiță și a început să scrie. De data aceasta am rămas în cameră cu Pătrășcanu și în timp ce el scria la mașină eu mă plimbam prin odae. A bătut la mașină o hârtie de mărimea unei jumătăți de coli ministeriale. Subiectul la compus din memorie iar eu nu am putut să văd și nici nu mi-a spus conținutul acestei hârtii. Îmi reamintesc că foița de hârtie a răsucit-o într-un sul foarte subțire, a îndoit acest sul drept în două, lipindu-i capetele cu o hârtie gumată ce o scosese din buzunar. Dimensiunea la care ajunsese această hârtie era de circa 7 centimetri iar ca grosime era cât o țigară. După această operație a rupt indigoul bucățele și personal a ars acest indigou în bucătărie.

așteptând până ce a ars complect.
Mi-a comunicat apoi ca să predau
acest bilet personal lui Ausnit
a doua zi dimineața, recomandându-mi
discreție absolută, recomandare pe care
nu mi-o mai făcuse până la
acea dată.
A doua zi de dimineață am predat
biletul lui Ausnit care l-a desfăcut,
citit și apoi a exclamat „bine"
bănuind cred biletul în legătură
deoarece era intrigat și extrem de
curios de toate toate faptele
întâmplate până în prezent cărora
le pusese capac acest bilet,
l-am căutat în coșul de hârtii
după plecarea dela birou a
lui Ausnit, și nu l-am găsit.
După 2 zile Ausnit fuge cu
un avion la Cairo cu Matei
Ghica - acest lucru se petrecea
în Iunie 1944.

Eu nu am știut de aceste plecare decât cu câteva ore înainte de-a pleca dela birou seara. Acest lucru îl bănuisem din cauza proptelei neobișnuite din acea după masă și apoi cineva din anturajul lui Ausnit, nu-mi amintesc cine, mi-a făcut un semn discret cu mâna lăsându-mă să înțeleg că Ausnit fuge.

A doua zi la birou nimeni nu a comentat acest lucru, toți își vedeau de treabă, exagerând și preocupările lor personale și evitând discuții de ori ce fel inspiră de acelea curente.

A treia zi fuga lui Max Ausnit a devenit cunoscută public.

Eu deoarece eram nerăbdător de-ar comunica lui Pătrășcanu acest eveniment, îndată ce acesta mi-a telefonat, i-am spus să vie acasă la mine să-i comunic ceva. Am fixat întâlnirea pentru seara la ora 8.

M-am întîlnit cu Pătrăşcanu în faţa casei mele şi i-am comunicat imediat despre fuga lui Aurnit. El a zîmbit dîndu-mi a înţelege că era la curent cu această fugă de mai înainte. Totodată era cam deziluzionat deoarece îi aduseseam o veste, pe care eu o credeam importantă şi el o ştia. Pesemne se aştepta să-i comunic ceva din partea lui Aurnit.
Tot atunci m-a întrebat dacă am înmînat biletul lui Max Aurnit. Această convorbire a avut loc pe stradă, în faţa casei mele. Ne-am despărţit după circa 5-6 minute. S-a interesat dacă la birou este zarvă mare şi dacă sunt neplăceri.
După circa 3 săptămîni Pătrăşcanu mi-a telefonat că vrea să mă vadă. Ne-am întîlnit în faţa casei mele seara şi mi-a spus

că adoua zi seara are nevoie de
o mașină la ora 9 seara. La
ora fixată eram jos cu o mașină
a [illegible] ~~[illegible]~~, în fața casei
mele. Pătrășcanu a venit, s-a
urcat în mașină lîngă mine
și am plecat spre Crematoriu.
el dirijînd traseul mașinei.
aci în mașină, lîngă șofer, s-a
suit un tov. șchiop, cu o batistă
la gură pentru a nu fi recunoscut
și mașina a pornit pe un traseu
dirijat tot de Pătrășcanu, ne-am
oprit la un moment dat,
tov. a coborît iar noi ne-am
continuat drumul mai departe.
ajunși în Vasile Lascăr, mașina
a plecat iar eu l-am condus
puțin înspre str. Armenească după
care ne-am despărțit.
După 10 zile mi-a cerut să-i
trimit neapărat o mașină, la
kilometrul 11 sau 14 - pe șoseaua

-/-

Bucureşti- Ploeşti Duminică la ora 5 după amiază. această întrevedere între mine şi Pătrăşcanu s-a petrecut tot la mine acasă. Tot la această întrevedere mi-a spus că în curând se vor petrece lucruri grave şi că ar fi bine să plec şi eu la Gălbinaşi fiind cât mai departe de Capitală. Eu i-am îndeplinit dorinţa lui Pătraşcanu trimiţându-mi taxi la Km. 11. ian 14. Între timp soţia mea venind pentru o zi la Bucureşti, după amiază pela ora 5, fiind singură acasă, primeşte un telefon dela un „prieten" care nu era altul decât Pătrăşcanu care-i comunică „spune lui Guţă că cria ce am vorbit este valabil pentru mâine" Întradevăr adoua zi la ora 12 noaptea s-a anunţat

la Radio încheerea armistițiului.
acestea au fost toate legăturile cu Pătrășcanu cunoscute de mine până la 23 August 1944.

Mai sus m-am referit numai la întâlnirile ~~[illegible]~~ cu mine sau cu Anișoit.
O altă persoană de care am cunoștință și la care l-am condus pe Pătrășcanu a fost Stefănescu Alex.
Prin Mai 1944, o lună ~~[illegible]~~ de fuga lui Alex Anișoit la Cairo, Anișoit mi-a spus la birou că a aranjat o întrevedere la un oarecare Alex. Stefănescu – îl cunoști? Nu, i-am răspuns eu, și e drept că nu-l văzusem niciodată – unde urmează să vie și Pătrășcanu pe care trebuia

să-l conduc eu, seara la ora 9.
Exact la ora ce mi-o indicase
anumit - ceia ce înseamnă că vorbisera
mai înainte - Pătrășcanu a venit la
mine acasă și imediat am pornit
cu mașina biroului la Ștefănescu, în
Calea Dorobanți.
Ajunși acolo, am sunat și a apărut
un valet, în primul vestiar foarte mic,
după ce am urcat câteva trepte și
imediat după dânsul și-a făcut apariția
Al. Ștefănescu, care ne-a dat mâna,
ca și cum ne-ar fi cunoscut de mult.
Cum a continuat să ne reție în vestiar,
fără a face cel mai mic gest de-a
ne invita să intrăm - am înțeles că
trebuie să mă retrag și că misiunea
mea era terminată.
Cum Pătrășcanu îmi spusese în mașină
că nu a mâncat, înainte de-a părăsi
vestiarul locuinței lui Ștefănescu,
i-am spus acestuia că Pătrășcanu
nu a mâncat, la care mi-a răspuns

Stepănescu „lasă că am grijă de asta" după care am plecat acasă la mine lăsîndu-i acolo.

Intrevederi Ausnit – Pătrășcanu după 23 August 1944

După vre-o 5 luni dela 23 August 1944 adică prin Ianuarie 1945, Ausnit mi-a spus să-i comunic lui Pătrășcanu că vrea să-l vadă. I-am telefonat acasă lui Pătrășcanu intrebîndu-l dacă pot veni să-l văd. Mi-a fixat ora și ziua și ducîndu-mă la dînsul, i-am spus că Ausnit dorește să-l vadă. A acceptat fixînd ziua și ora, adică pentru a doua zi la ora 8 seara.
A doua zi Ausnit a venit la mine acasă la ora 8 fix și după 5-10 minute a venit și Pătrășcanu. Odată veniți la mine, s-au așezat pe aceiași canapea casă în decent și eu m-am retras în oficiu.

./.

Le-am servit o gustare formată din șuncă, brînză, sardele și vin.
Eu nu am participat la această gustare.
Au stat de vorbă circa un ceas după care au plecat primul Pătrășcanu aducîndu-i eu personal liftul. După cîteva minute a plecat și bietul Aușnit. Nu am comentat cu nimeni despre această întrevedere și nici nu cunosc subiectul conversației.
Au mai fost 3-4 întrevederi de acelaș gen, solicitate întotdeauna de Aușnit. De obicei aceste întrevederi aveau loc atunci cînd Aușnit avea nevoie de Pătrășcanu sau atunci cînd avea neplăceri pela Ministere sau la Confederația generală a Muncei.
aceste întrevederi au avut loc

în decurs de un an, primele două fiind la intervale foarte mari, circa trei luni una de alta, iar ultimile două au fost una după alta, la diferență de 2-3 săptămâni, una fiind cam pela începutul lunei Iunie 1946, cu o săptămână înainte de plecarea lui Ausnit și Malaxa în U.S.A.
Nu cunosc subiectul acestor întrevederi și nici nu am comentat cu cineva aceste întâlniri.
Intre timp, mai avusese loc la mine acasă sărbătorirea onomasticei soției mele Maria Voluntaru unde printre invitați fusese Max Ausnit și Fătăcicanu cu soția.
Dintre invitați, înafară de aceștia de mai sus, îmi aduc

amintele de: Victoria Mierlescu (artistă), Moni Ghelerter regizor, soții Tudor Vianu (ambasador Iugoslavia) soții Alex. Stefleo, funcționar la externe, soții Livezeanu etc.
Îmi amintesc că Pătrășcanu a venit ultimul dintre invitați, fiind reținut după cum spusese la o recepție a Legației Suedeze.

<u>Întrevederi avute de subsemnatul cu Pătrășcanu:</u>

După anumit plecând în străinătate eu am continuat să-l văd pe Pătrășcanu din când în când sau pentru a-l solicita într-o chestiune sau chemat fiind de dânsul în legătură cu vila dela Snagov sau în legătură cu câteva numiri de protejați și anume: D-na Teodorescu fiica Președintelui Curții de Casație, D-na Cuza, o verișoară a lui Pătrășcanu, Coco Moscovici etc.

./.

În privința materialelor cumpărate pentru vila dela Snagov pot spune că le-a luat aproape pe gratis primind 4 monezi de aur elvețiene pentru următoarele: un cazan de baie, baia și cuvete, bideuri, closete, faianță, țevărie, robinete, plăci mozaic, fier beton etc. în general materiale pentru întreaga vilă.

aceste 4 monezi mi le-a scos dintr-o casetă pe care o avea în spatele biroului și eu la rândul meu, i le-am înmânat d. Stepan Prim Director Comercial al T.N.C.

Eu personal l-am rugat pe Pătrășcanu, în numele lui Ausnit, și în timpul când Ausnit mai era încă în țară, să anuleze Decretul-lege făcut sub guvernarea fascistă din 1939 privitor la pachetul de acțiuni Reșița și Malaxa blocate în străinătate. I-am dus, în acest

plicul cu proectul decretului de anulare concept la noi în societate decât avocatul Gruber.
Pătrășcanu mi-a promis că se va face, totuși a tergiversat acest lucru fără nici un rezultat. Am fost trimis în acest scop de 2-3 ori la Pătrășcanu acasă în str. V. Lascar.
La una din aceste vizite, m-am întâlnit cu Dr. Aronovici H., medicul Palatului, care cobora scările dela Pătrășcanu. Deoarece pe scări Dr. Aronovici mi-a spus de Grossman (Grozdea fost la Centrala Evreilor) că fusese condamnat la muncă silnică și cum ulterior Grossman a fost achitat, deduc că fusese o intervenție pe care Patrașcanu o acceptase.
Intervenții personale, am făcut pentru fratele meu Carol Roca-inginerul să-l numească în magistratură ~~la~~ Brasov, și după multe amânări a fost numit, deși avea 30 de ani de avocatură și era peste 55 de ani, numai procuror de Tribunal.
L-am mai rugat pentru un prieten Daniel

X.

meu Brădus, care fusese magistrat asistent la Casație, să-l treacă în curte, ceia ce nu a făcut-o.

Deasemeni, l-am rugat pentru Ștefan Gabrielescu să fie avansat și nu mi-a satisfăcut această dorință.

Era procesul unui prieten de-al meu Dachelescu, la sabotaj, și l-am rugat pentru achitarea lui. Până la urmă Dachelescu a fost condamnat la 40.000 lei amendă.

După întoarcerea lui Pătrășcanu dela semnarea tratatului de pace dela Paris - care s-a petrecut în August 1946 - ducându-mă la Pătrășcanu pentru a vedea dacă mi-a adus un trenchi pe care-l rugasem să mi-l cumpere înainte de-a pleca la Paris, întrebându-l dacă-l văzuse pe mai sus numit, acesta mi-a răspuns: „Da, era cu Frunzăvici"

./.

această convorbire a avut loc 265
la Pătrășcanu acasă, în birou.

alte chestiuni relativ la această problemă de care mi amintesc, sunt următoarele:

1) Știu că Kleante Gheorghiu care era secretarul lui MEX Ausnit avea cunoștință de întâlnirile acestuia cu Pătrășcanu. acest lucru îl știu din faptul că Kleante Gheorghiu mi-a spus odată „după 23 August" că „șeful (Ausnit) este astă seară la Xine și se vede cu Pătrășcanu. nu am comentat altceva decât am confirmat acest lucru dând din cap.

2) Știu dela soția mea că într-o zi ea s-a întâlnit pe stradă, la statuia Brătianu cu Lena Constante și cu Henry Brauner, imediat după 23 August, și s-a exprimat față de soția mea în felul următor: „ce atâta paradă cu Gheorghiu-Dej? ce vor să-l scoată mare erou? Pătrășcanu este motorul

mișcării și a actului dela 23 August.
aceasta era exclamația lui Constant.
Brunner a ascultat fără a opune nimic.
aceasta este declarația pe care
o susțin și semnez liber și nesilit
de nimeni.

G. Ștefănescu

9 Martie 950.

DECLARATIE

Intr'o zi Alex.Stefănescu fiind în anticamera lui Max Auşnit,în care se aflau mau mulţi,printre cari şi Bergman, aceasta întâmplându-se cam prin Februarie 1946 - Alex.Stefănescu a discutat în mod violent şi indignat,i-a spus lui Bergman :"Să vă fie ruşine,mi-am pus eu şi omul ăsta(arătând spre biroul lui Auşnit) obrazul pentru voi şi am adunat bani pentru voi şi acum vă bateţi joc de noi şi ne întorceţi spatele.

Această conversaţie am auzit-o cu urechile mele intrând în birou cu un dosar pentru a-l prezenta lui Auşnit,neştiind că este atâta lume.-

ss.G.Steinberg

9 Martie 195o

268 116 62

268

Declaratie

Intr-o zi Alex. Stepănescu fiind în anticamera lui Max Ausnit, în care se aflau mai mulți, printre cari și Bergman, — aceasta întîmplîndu-se cam prin Februarie 1946 — Alex. Stepănescu a discutat în mod violent și indignat, i-a spus lui Bergman: "Să vă fie rușine, mi-am pus eu și omul ăsta (arătînd spre biroul lui Ausnit) obrazul pentru voi și am admis banii pentru voi și acuma vă bateți joc de noi și ne întoarceți spatele.

Această conversație am auzit-o cu urechile mele intrînd în birou cu un dosar pentru a-l prezenta lui Ausnit, neștiind că este atîta lume.

9 Martie 950 [signature]

I

Pătrășcanu venise la birou, în str. 13 Decembrie 2, să mă vadă, pela ora 11 dimineața, și mi-a spus că ar vrea să-l vadă pe Max Aușnit, aceasta se întîmpla prin Februarie-Martie 1944.

Am intrat în biroul lui Max Aușnit și i-am spus că Pătrășcanu dorește să-l vadă. Cum Aușnit a acceptat imediat, m-am întors în birou unde aștepta Pătrășcanu, l-am condus prin Camera de Consiliu și în momentul cînd am intrat la Aușnit, acesta-i spuse lui Pătrășcanu: „Ce faci Colega?" Nu știu la ce se referea, poate că au fost împreună în lagăr.

Am stat cîteva clipe și cum aveau ezitări în vorbire, am înțeles că trebue să părăsesc biroul. Am făcut aceasta fără să mă rețină Aușnit – deci înțelesesem bine că trebue să plec.

Am stat de vorbă 10-15 minute și apoi Pătrășcanu a revenit în biroul meu și mi-a spus că se vor mai vedea. A stat o clipă și a plecat.

După câtva timp dela vizita pe care o făcuse în birou, a venit Pătrășcanu din nou, tot în str. 13 Dec. 2, prin martie 944 și mi-a spus că vrea să-l vadă pe Ausnit, dar nu la birou, ci în altă parte. Am convenit să se vadă acasă la mine, după ce în prealabil, îl întrebasem și pe Ausnit dacă este de acord. S-a stabilit ora și ziua - a doua zi cred, - și la ora convenită, i-am așteptat. Au fost exacți amândoi, pela ora 8 seara. Pătrășcanu a venit chiar înainte cu câteva momente. A venit cu liftul până la etajul 7 și a urcat scările până la 8 pentruca eventual, dacă este urmărit, să nu se știe la cine vine. Au stat aproape un ceas. Au vorbit singuri, fără prezența mea, eu stând în oficiu. Dacă suna telefonul sau intram să aduc o gustare, întrerupeau convorbirea, și înțelegeam că vor să fie singuri.

Plecau separat, întâi Pătrășcanu și după o minută Ausnit.

La Buftea, Stirbey.

După semnarea armistițiului, l-am văzut într-o zi, pela 11 dimineața, pe Patrășcanu acasă la el. Nu-mi amintesc pentru ce mă dusesem acolo. El mi-a spus că-i grăbit, deoarece trebue să plece să-l vadă pe Stirbey, la Buftea.

Întrevederea Pătrășcanu - Al. Stefănescu (Aprilie?)

La o lună după prima întrevedere (Feb-Martie 944) Max anume mi-a spus că seara a aranjat o întrevedere între Dînsul, Pătrășcanu și Al. Stefănescu, la acesta din urmă, acasă, și că Pătrășcanu care va veni la mine să-l conduc la Stefănescu. La ora 8-9 seara, l-am așteptat în fața casei mele pe Pătrășcanu și l-am condus, cu mașina, la Stefănescu. Pătrășcanu mi-a spus că nu a mîncat și odată ajunși la Stefănescu, am sunat - a venit un valet care a deschis ușa și aproape în acelaș timp, a apărut Stefănescu - mic și gras, nu-l cunoșteam - dar imediat ce ne-a văzut, ne-a dat mîna, nu mi-a spus cine sînt sau ce caut (desigur că îl cunoștea pe Pătrășcanu) Am stat cîteva clipe în primul vestiar și cînd am observat că nu se aștepta decît plecarea mea, am dat bună seara și

fără a fi reținut de nimeni, am plecat. Înainte de-a pleca i-am zis gazdei că lui Pătrășcanu îi e foame și el mi-a spus, voi da tot ce trebuie. Cât au stat acolo nu pot ști. Eu am plecat acasă.

O lună aproape după întrevederea Pătrășcanu - Ausnit la Ștefănescu acasă, Pătrășcanu mi-a cerut din nou să-l vadă pe Ausnit la mine acasă. Mi-a cerut-o venind la birou sau mi-a telefonat. Cred că mai curînd a venit la birou decît la telefon.
Technica întîlnirii la fel cași aceia descrisă la pagina 2.

După 2-3 săptămâni, altă întâlnire la mine acasă, provocată tot de Pătrășcanu care în perioada înainte de 23 August, el era acela care solicita întâlnirile. Începutul Iunie 1944.

Cîteva zile, o săptămînă, după această întîlnire – pag. 5 – Pătrășcanu mi-a spus că are neapărată nevoie de o mașină seara la ora 9. L-am așteptat cu mașina în fața casei mele. A venit exact. Ne-am urcat în mașină. Am plecat, după indicațiile lui date șoferului, pînă în dreptul Crematoriului; acolo a oprit mașina, aștepta un cetățean care șchiopăta și ținea o batistă la gură, în așa fel încît să nu poată fi văzută figura. A coborît o secundă, Pătrășcanu s-a urcat în mașină lîngă mine iar șchiopul lîngă șofer și condusă tot de Pătrășcanu, mașina a trecut prin diferite străzi întortochiate și la un moment dat, a spus să oprească și cetățeanul s-a dat jos, iar noi am pornit cu mașina spre casă.

Mi-a spus „un tovarăș bolnav, trebuia

să-l duc undeva"!
aproape de casă, ne-am dat jos din mașină, și am mers înspre strada Armenească unde ne-am despărțit.

La 2-3 luni după 23 August, prin Octombrie 1944, Ausnit de data aceasta, mi-a cerut să vorbesc cu Pătrășcanu că ar vrea să-l vadă la mine acasă.
Am telefonat lui Pătrășcanu că vreau să vin să-l văd și când mi-a fixat ora și ziua, m-am dus acasă la el și am stabilit când va veni să-l întâlnească pe Ausnit. Cum Ausnit dorea întâlnirea, nu am mai căutat să obțin acordul acestuia, pentru ziua și ora care-i convenea lui Pătrășcanu. Deci, în numele lui Ausnit, am acceptat întâlnirea - ora și ziua - indicată de Pătrășcanu.
Amândoi exacți - chiar dacă Pătrășcanu întârzia câteva minute venea de data aceasta până la etajul 8 cu liftul.
Au avut loc, la mine, 2-3 întrevederi.

anumit, cînd era contrariat de ceva în discuțiile cari le avea ~~în~~ diferite comisiuni, sau la ministere, sau cînd discuta Contractul Colectiv la C.G.M. venea înfuriat și spunea „vreau să-l văd pe Pătrășcanu".
Urma întrevederea descrisă mai sus, în foile 8, 2 etc. (technica întrevederei) și dădeam telefon și aranjam întrevederea, după ce mă duceam acasă la Pătrășcanu.
anumit era demulte ori aprins în discuții, roșu la față, gesticula și vorbea în picioare. Nu prindeam nici un crîmpei din discuții, cînd intram la telefon sau să aduc ceva. am auzit odată ... „așa nu mai merge"

avocatul S. Gruber care a fost angajat după 23 august la Titan Nadrag Calan și care lucra contractele și anumite proecte pentru Ausnit, a făcut și proectul decretului de anulare a decretului în privința acțiunilor blocate, pe care trebuia să-l aprobe Pătrășcanu și care nu a apărut.

Gruber fusese secretarul lui Fildermann și păstra contactul permanent cu acesta din urmă. Avea o situație privilegiată la societate. A fugit întâi și la Paris, cred că mai înainte de-a fugi Fildermann.

Cînd s-a întors Pătrășcanu dela Paris, m-am dus, după o vreme, să-l rog să avanseze un prieten care fusese magistrat asistent la Casație: Brânduș – și întrucât repetatele mele angajamente, nu a fost avansat Brânduș și a părăsit magistratura –
Cu această ocazie l-am întrebat pe Pătrășcanu dacă-l văzuse pe Ausnit la Paris. Mi-a răspuns „da” –
Cum Pătrășcanu niciodată nu avea prea mult timp pentru mine, nu vorbeam nimic cu dînsul: îi expuneam de ce am venit sau el îmi explica dece a venit să mă vadă. Niciodată nu am stat de vorbă dela om la om. Niciodată. Totdeauna era extrem de grăbit.

Odată dna Silvia George, la care mă duceam din când în când fiind prieten cu Silviu - mi-a spus: „ai văzut-o pe Maria Mărescu Antonescu?
Am rămas nedumerit neștiind despre ce este vorba. Mi-a explicat că Elena Pătrășcanu își dă aere de... Maria Mărescu Antonescu...
Era rivalitate mare între ele din cauza teatrului de păpuși unde pretindeau că amândouă se pricepeau.
O numea astfel pentrucă Elena Pătrășcanu era mândră și vroia să dicteze.

L-am rugat pe Pătrășcanu în procesul unui bun prieten de-al meu, Săchelărescu care avea proces la S. II Sabotaj. A fost condamnat totuși la un an închisoare iar la Curte la 40.000 lei amendă. Nu cred că la Curte soluția dată a fost influențată de Pătrășcanu.
L-am rugat să-l numească pe fratele meu la Brașov și după multe, foarte multe stăruinți, a fost numit Procuror de Tribunal, după ce fusese 30 de ani avocat mare și foarte bine cotat. După plecarea lui Pătrășcanu, a fost avansat, fără intervenții, Procuror de Curte.
L-am mai rugat pentru Brădeș fără rezultat.
Deasemeni pentru Procurorul Șerban Gabrielescu, care suferise enorm, în timpul legionarilor și care atunci

din magistratură. După 23 August a fost repus în drepturi însă intervențiile mele, pentru a fi avansat, n-au avut succes. A fost scos din magistratură.

La Brașov este Prim Președinte al Curții: Lega. Fost notoriu legionar, și cea mai patentă secătură. a fost omul de încredere a lui Pătrășcanu acolo. El cu prilejul numirei lui frate-meu, mă trimisese la el. Mie a spus-o Lega că nu iese din voia Ministrului. După debarcarea lui Patrașcanu - a devenit omul altora. Este prost văzut de toți. Având o situație imposibilă la Brașov, a cerut un concediu și vrea să se mute. Este poreclit „Hopa Mitică" adică tot în picioare cade...

15

La Mangalia, soţii Pătrăşcanu împreună cu Herz Brauner şi Lena Constant făceau grup separat. [redacted]

După ce Pătrășcanu stabilise cu anumit furnizorea materialelor necesare vilei dela Snagov - și după ce materialele au fost livrate, chemat de Pătrășcanu, să reglege socotelile, mă întrebase cît costă. Cum Primul director comercial Stepan spunea, dacă plătește, să-i cer 1.800.000 - 2.000.000 lei - i-am indicat suma, iar Pătrășcanu a scos dintr-o casetă ~~dela~~ spatele biroului, 4 monezi elvețiene și mi-a dat.

„O fi mai scump, poate cinci monezi? nu lasă patru - am zis eu și i-am predat lui Stepan.

a spus atunci, îmi amintesc, „sunt economiile mele din voyaj" nu am putut vedea cîte și dacă mai erau în casetă.

Înainte de plecarea lui Auşnit au avut loc întrevederi la mine acasă. Una sau două, provocate de Auşnit. Întrevederea a durat o oră sau mai bine. Lucrurile s-au petrecut exact ca în celelalte întrevederi, din punct de vedere technic. Nici o indicaţie asupra naturei convorbirei.

După știința mea, Pătrășcanu era intim legat de H. Brauner, Lena Constant, familia Popescu, avocat Torosian, Zupernian, și Măcărăscu șefi de cabinet, Ionel David fost președinte curte apel, Belu Zilber, Radu Xenopol, și Brătășeanu – mai mult cu Elena Pătrășcanu.

19

287

287

Jeana Peretz și cumnata ei Monica Niculescu-Dorobantu. Zilnic era în legătură cu Jeana Peretz - erau văzuți în compania ofițerilor americani prin localuri.

Dintre ofițerii americani, prietenul lui Ausnit era Colonelul Brener sau Beneth sau așa ceva.

Nadia Cantacuzino

Pussi Calimachi

Prezentul proces verbal de interogatoriu, este identic cu originalul.-

288

00

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

7 Octombrie 1952 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 16,3o. Interogatoriul s'a terminat la ora.

Eu, Căpitan de Securitate WEISS LUDOVIC, am interogat în calitate de ofițer anchetator

Numele STEINBERG, Pronumele GABRIEL

Anul, luna și ziua nașterii 15 Octombrie 1896. Locul nașterii Huși, Regiunea Bârlad.

Cetățenia română, Naționalitatea român

Apartenența politică membru în sindicatul avocaților, din ce an 1946.

Studii licențiat în drept din anul 192o Facultate de Drept Iași

Profesia, avocat . Ultimul loc de muncă și funcția: colectivul de avocați, București

Ultimul domiciliu București, Vasile Lascăr Nr.23

Situația familiară MARIA STEINBERG născ. VOLUNTAR, de 49 ani, de profesiune artistă la Teatrul Național București - fără copii.

Origina socială Tata - funcționar la Societatea Națională de Asigurări la Huși, a posedat 1 casă compusă din 4 camere, 1 bucătărie și dependențe.

Activitatea politică până în 1947, nu a fost încadrat nici într'un partid politic.

Decorații, distincții și premii guvernamentale: nu a avut.

In ce armată a făcut serviciu, grad, funcție: A fost încorporat la 17 Obuzier Bacău în anul 1917, plutonier T.R. - am fost pe frontul Oituz dela 1917 până la 1918.

Dacă a fost prizonier: nu

Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce: In anul 1938 am fost la Paris timp de 3 săptămâni, în excursie organizat de biroul de voiaj din București.

./. ss/G.STEINBERG

00289

Dacă a participat în bande, în organizaţii contra-revoluţionare: nu.

Dacă a fost judecat, când din ce cauze, de cine şi la ce 289 ce a fost condamnat: nu am fost pedepsit şi nici condamnat.

Intrebare:

Arată împrejurările în care l'au cunoscut pe LUCREŢIU PATRASCANU.

Răspuns:

L'am cunoscut pe LUCREŢIU PATRASCANU din anul 1934 cu ocazia unor procese fiind amândoi avocaţi. Am discutat diferite chestiuni în legătură cu diferite probleme juridice cu caracter general.

Nu l'am mai revăzut aproape 8 ani, când a venit într'o zi la mine în anul 1942 la Societatea Titan unde eram la contenciosul societăţii, cu care ocazie am discutat cu el o mulţime de chestiuni generale în legătură cu situaţia politică.

Intrebare:

Arată în mod precis dacă îţi aminteşti bine că în anul 1942 L. PATRASCANU a venit la Dta?

Răspuns:

Imi amintesc precis că era în anul 1942 în preţ toamnă în cursul lunei Octombrie, când L. PATRASCANU m'a vizitat şi interesându-se de situaţia mea de felul cum o duc şi cum muncesc.

In discuţiile noastre mi-am dat seama că îl interesează şi persoana lui MAX AUSNIT. Mi-a cerut diferite relaţii despre el, iar eu între altele i-am spus că este implicat în afacerea Reşiţa şi că nu se găseşte la societate.

Intrebare:

Arată dacă LUCREŢIU PATRASCANU s'a întâlnit cu MAX AUSNIT înainte de 23 August 1944.

Răspuns:

După vizita mai sus arătată au trecut iar aproape 2 (doi) ani, când a venit din nou la societate să mă vadă. De data aceasta mi-a spus că ar dori să vorbească cu MAX AUSNIT cerându-mi să-i înlesnesc această întrevedere care trebue să fie absolut discretă.

L-am lăsat să aştepte câteva minute, în care timp m'am dus să-l înştiinţez pe M. AUSNIT de dorinţa lui L. PATRASCANU. M. AUSNIT nu era de loc surprins de aceasta şi mi-a spus să-l

./.   ss/G. STEINBERG

aduc imediat. Am revenit la LUCREȚIU PATRASCANU şi l'am condus în biroul lui AUSNIT. Imi aduc aminte că L. PATRASCANU avea asupra sa o servietă marou şi că l'am condus în cabinetul lui M. AUSNIT prin sala de consiliu, pentru a nu fi văzut unde intră de restul funcţionarilor. Acest lucru l'am făcut deoarece, cum am arătat mai sus, el mi-a atras atenţia că această întrevedere trebue să fie discretă. Imi amintesc că a fost primit de M. AUSNIT cu exclamaţia ce faci "colega"? lucru ce m'a făcut să cred că ei se cunoşteau bine de mai înainte.

Am stat o minută circa şi văzând că prezenţa mea fi incomoda am părăsit biroul.

Stiu că M. AUSNIT l'a întâmpinat pe L. PATRASCANU în picioare venind el şi au luat loc amândoi, pe cele două fotoluri ce se afla în faţa biroului.

Intrevederea între ei a durat circa 2o-3o minute după care L. PATRASCANU a revenit şi luându-şi rămas bun, mi-a spus "am să mai viu să-l văd pe MAX AUSNIT" după care L. PATRASCANU, mi-a dat mâna şi a plecat.

Intrebare:

Arată dacă după această întrevedere a mai urmat şi alte întâlniri între LUCREȚIU PATRASCANU şi M. AUSNIT.

Răspuns:

După vreo lo zile dela întrevederea de mai sus, L. PATRASCANU a revenit la mine şi mi-a solicitat o întrevedere cu M. AUSNIT dar nu la birou ci, dacă este posibil acasă la mine, pentru a se asigura o discreţie absolută. M'am dus să vorbesc cu M. AUSNIT şi acesta era de aceiaş părere că întâlnirea să aibă loc acasă la mine în aceiaş seară, fixând ora 2o.

La ora 2o fix L. PATRASCANU era la mine şi cum M. AUSNIT încă nu venise i-am servit o gustare. După câteva minute a venit şi M. AUSNIT. Ca şi la prima întâlnire dela birou în prezenţa mea au tăcut şi am înţeles că trebue să mă retrag. Am trecut într'o altă odăiţă şi ei rămânând singuri au vorbit în şoapte aproape o oră când m'au chemat şi mi-au spus că vor să plece. Primul a plecat L. PATRASCANU şi puţin după aceea a plecat AUSNIT.

După 2 săptămâni prin luna Aprilie a venit din nou la mine la birou, m'a rugat să aranjez încă o întâlnire cu M. AUSNIT. M. AUSNIT nefiind la societate m'am înţeles cu L. PATRASCANU ca să vorbesc mai întâi cu AUSNIT şi el să-mi telefoneze a doua zi pentru ai spune ora la care să vie. Am

./.   ss/G. STEINBERG

vorbit în cursul zilei cu M.AUSNIT şi acesta mi-a spus că este de acord pentru a doua zi la ora 2o seara, ceace i-am spus lui L.PATRASCANU când m'a întrebat la telefon şi-a dat numele de TATARESCU, că AUSNIT seara la ora 2o va fi la mine.

Ca şi în cealaltă dată LUCREŢIU PATRASCANU a venit fix la ora 2o şi după câteva minute a venit şi AUSNIT. Au vorbit deasemeni vreun ceas, iar eu m'am retras într'o altă cameră. După acea au plecat. AUSNIT mai întâi, iar L.PATRASCANU a mai rămas câteva minute. Stând de vorbă în acest timp cu L. PATRASCANU acesta m'a rugat să-i procur o maşină de scris, am făcut rost de o maşină de scris şi pe care am păstrat-o la mine acasă.

După a treia întrevedere, adică prin luna Iunie 1944, mă pomenesc într'o seară la ora 9, cu un telefon dela L. PATRASCANU, care de data aceasta nu-şi mai dăduse numele de "TATARESCU" deoarece îi recunoscusem glasul şi m'a rugat să-l primesc dacă sunt singur acasă. I-am răspuns că sunt singur şi că poate veni. Intr'adevăr după circa 2o minute L. PATRASCANU era la mine. Cum a intrat m'a întrebat dacă i-am adus maşina de scris şi eu răspunzându-i că i-am adus-o, i-am pus-o pe măsuţa din faţa canapelei, el şi-a deschis servieta de unde şi-a scos indigoul şi hârtia foiţă şi a început să scrie. A bătut la maşină o hârtie de mărimea unei jumătăţi de coli ministeriale. Subiectul l'a compus din memorie, iar eu nu am putut să văd şi nici nu mi-a spus conţinutul acestei hârtii. Imi reamintesc că foiţa de hârtie a răsucit-o într'un sul foarte subţire a îndoit acesta drept în două, lipindu-i capetele cu o hârtie gumată ce o scosese din buzunar. Dimensiunea la care ajunsese această hârtie era de circa 7 centimetrii, iar ca grosime era cât o ţigară. După această operaţie a rupt indigoul bucăţele şi personal a ars acest indigou în bucătărie aşteptând până ce a ars complect. Mi-a comunicat apoi ca să predau acest bilet personal lui M.AUSNIT dimineaţa, recomandându-mi discreţie absolută în mod foarte accentuat.

A doua zi de dimineaţă am predat bileţelul lui M. AUSNIT care l'a desfăcut, citit şi apoi a exclamat "bine" băgând cred biletul în buzunar deoarece eu am fost extrem de curios, am căutat în coşul de hârtii după plecarea dela birou a lui M.AUSNIT şi nu l'am găsit. După 2 zile AUSNIT fuge cu un avion la Cairo cu MATEI GHICA - acest lucru se petrecea în Iunie 1944.

./.   ss/G.STEINBERG

Intrebare:

S'a mai întâlnit LUCRETIU PATRASCANU cu MAX AUSNIT după ce ai predat scrisoarea?

Răspuns:

Da, s'au întâlnit L.PATRASCANU cu M.AUSNIT cu 2 zile înainte de fugă și această întâlnire a avut loc tot la mine în aceleași condițiuni ca și acelea anterioare.

Intrebare:

Arată dacă LUCRETIU PATRASCANU a știut că M.AUSNIT se pregătea să fugă în Cairo?

Răspuns:

LUCRETIU PATRASCANU a știut de fuga lui M.AUSNIT, deoarece imediat după fugă încă în aceiaș zi l'am căutat telefonic pe LUCRETIU PATRASCANU spunându-i că vreau să-l văd neapărat. Dânsul a venit la mine și când i-am spus că M. AUSNIT a fugit el mi-a răspuns că "știu". Intrebându-l de unde știe aceasta, el a zâmbit și îmi dădea să înțeleg că și el avea un rol în această fugă.

Intrebare:

După fuga lui M.AUSNIT ai mai avut întâlnire cu L. PATRASCANU?

Răspuns:

După fuga lui M. AUSNIT mai am avut câteva întâlniri cu L.PATRASCANU cu care ocazie discutasem cu el diferite chestiuni politice și alte lucruri generale. S'a interesat dacă la birou este zarvă mare și dacă sunt neplăceri.

După câteva săptămâni L.PATRASCANU mi-a telefonat că vrea să mă vadă, ne-am întâlnit în fața casei mele seara și mi-a spus că a doua zi seara are nevoie de o mașină, la ora 9 seara eram jos cu mașina, în fața casei mele PATRASCANU a venit s'a urcat în mașină lângă mine și am plecat spre crematoriu el dirijând traseul mașinei. Aci în mașină, lângă șofeur s'a suit un om schiop, cu o batistă la gură pentru a nu fi recunoscut și l'am dus pe un traseu dirijat de L.PATRASCANU, unde respectivul a coborât din mașină.

Intrebare:

Care era atitudinea lui L.PATRASCANU față de dta?

Răspuns:

Atitudinea lui L.PATRASCANU față de mine era de prietenie și de prețuire când mă duceam la dânsul mă primea întotdeauna. In societate când ne întâlneam mă prezenta drept

./. ss/G.STEINBERG

amicul lui.

Când îl rugam de ceva, îmi satisfăcea dorința, l'am rugat pentru un proces de sabotaj în care fusese implicat un prieten al meu și mi-a dat ajutorul solicitat pentrucă soluția a fost mulțumitoare. Am mai intervenit la dânsul pentru numirea fratelui meu în magistratură, și mi-a satisfăcut cererea. Mai am intervenit și în alte chestiuni pentru prieteni și mi-a satisfăcut dorința.

PATRASCANU avea deplină încredere în mine, deoarece eu făceam legătura între dânsul și AUSNIT.

Intrebare:

Arată legăturile lui LUCREȚIU PATRASCANU cu MAX AUSNIT după 23 August 1944.

Răspuns:

După 23 August 1944 adică după întoarcerea lui M. AUSNIT din Cairo - AUSNIT mi-a cerut să-i fac legătura cu L. PATRASCANU pentrucă dorește ca să se întâlnească cu dânsul. M'am dus la L. PATRASCANU acasă și i-am transmis dorința lui M. AUSNIT, L. PATRASCANU a fost de acord să-l vadă și a stabilit ziua când să se întâlnească la mine acasă. I-am comunicat lui M. AUSNIT răspunsul lui L. PATRASCANU și cum ziua fixată îi convenea au venit amândoi, mai întâi M. AUSNIT și apoi L. PATRASCANU, le-am servit o gustare și au rămas în cameră și au vorbit un timp mai îndelungat.

Aceste întâlniri s'au repetat de mai multe ori în majoritatea cazurilor întâlnirile erau solicitate de M. AUSNIT, altecori L. PATRASCANU cerea să-l vadă.

Intrebare:

Arată Dta ce caracter aveau aceste întâlniri?

Răspuns:

Intâlnirile lui MAX AUSNIT cu L. PATRASCANU aveau un caracter politic și economic, ori de câte ori era contrariat de vreo măsură luată de Guvern, dorea să-l vadă pe L. PATRASCANU și mă ruga să-i solicit o întrevedere.

Eu mă duceam acasă la L. PATRASCANU și îi spuneam că M. AUSNIT vrea să-l vadă, L. PATRASCANU era de acord și fixa întâlnire peste 1-2 zile. După aceste întâlniri M. AUSNIT era orientat asupra măsurilor ce urma să le ia Guvernul și asupra situației politice era mulțumit și în totdeauna îmi spunea că singurul cu care se înțelege este L. PATRASCANU. Odată a și exprimat: dacă ar fi toți ca L. PATRASCANU treaba ar merge bine.

./. ss/G. STEINBERG

Trebue să menţionez că pentru anularea decretului de lege din anul 1939 prin care se blocaseră acţiunile AUSNIT-MALAXA dela Reşiţa .- MAX AUSNIT a întocmit un proiect de lege pe care mi la dat în plic să-l duc lui L.PATRASCANU.L.PATRASCANU a promis că legea va fi înfăptuită.

Intrebare:

Arată dacă legăturile lui L.PATRASCANU cu M.AUSNIT erau strâns legate din punct de vedere politic,economic şi relaţiile lor de prietenie.

Răspuns:

Cum am arătat mai sus,legăturile între MAX AUSNIT şi L.PATRASCANU erau cordiale şi strâns legate din toate punctele de vedere şi cum M.AUSNIT era exponentul burgheziei,interesele acestora erau servite şi satisfăcute prin această legătură de prietenie.

Cum M.AUSNIT era exponentul industriaşilor avea consfătuiri cu aceştia şi apoi întotdeauna urmau întrevederile cu L.PATRASCANU astfel industriaşii erau informaţi şi ei de măsurile economice proiectate de guvern.

Legăturile de prietenie între M.AUSNIT şi L.PATRASCANU se strângeau din ce în ce mai mult,se vizitau reciproc în familiile şi nu era recepţii date de M.AUSNIT ca L.PATRASCANU să nu fie invitat.

Inainte de plecarea lui M.AUSNIT şi MALAXA în America în anul 1946, AUSNIT a avut întrevederi dese cu LUCRETIU PATRASCANU,după aceste întrevederi,M.AUSNIT manifesta că lucrurile merg bine.

Intrebare:

Arată legăturile lui M.AUSNIT cu STEFANESCU şi L.PATRASCANU.

Răspuns:

STEFANESCU venea des la birou la M.AUSNIT cu care era în strânse legături de prietenie şi afaceri.Intr'o seară, înainte de 23 August 1944,înainte cu câteva zile de a fugi M.AUSNIT la Cairo,l'am condus pe L.PATRASCANU din dispoziţia lui M.AUSNIT la STEFANESCU acasă,M.AUSNIT dându-mi adresa lui STEFANESCU.Când am sunat la locuinţa lui STEFANESCU,acesta a deschis uşa şi l'a primit ca pe un bun cunoscut. Menţionez că M.AUSNIT mi-a spus să-i spun lui L.PATRASCANU şi că el va fi acolo.

Ştiu că legăturile lor le-au menţinut şi după 23 August 1944,deoarece STEFANESCU venea des la M.AUSNIT şi la

./.   ss/G.STEINBERG

la recepţiile date de M. AUSNIT, unde se întâlnea şi cu L. PATRASCANU.

Intrebare:

Arată legăturile lui AUSNIT, XENOPOL şi L. PATRASCANU.

Răspuns:

XENOPOL venea foarte des la birou la M. AUSNIT, cu care era în strânse legături.

La recepţiile lui M. AUSNIT era invitat şi XENOPOL, iar M. AUSNIT era invitat la mesele oferite de XENOPOL. La aceste mese venea şi L. PATRASCANU cu soţia.

De mai multe ori fiind la L. PATRASCANU acasă, nu mă putea primi deoarece spunea că este cu XENOPOL şi este ocupat.

Ştiu că relaţiile între M. AUSNIT, XENOPOL şi L. PATRASCANU erau foarte strânse şi mesele la XENOPOL erau foarte dese la care erau invitaţi. Aceste legături de prietenie erau după 23 August 1944 mai accentuate.

Legăturile lui XENOPOL cu L. PATRASCANU erau menţinute şi după plecarea luiî M. AUSNIT în America.

Intrebare:

Ce ajutor material i-a dat M. AUSNIT lui L. PATRASCANU.

Răspuns:

Stiu că M. AUSNIT i-a dat lui L. PATRASCANU materiale pentru construirea vilei dela Snagov. Pentru aceste materiale L. PATRASCANU a dat 4 buc. monezi de aur, ceace reprezintă o plată simbolică deoarece nu reprezenta nici 10% din valoarea materialelor.

Altă dată L. PATRASCANU i-a trimis lui M. AUSNIT un bilet pentru un spectacol la teatrul de păpuşi condus de soţia sa şi M. AUSNIT i-a dat 2.000.000 leî.

Intrebare:

Arată dacă după plecarea lui M. AUSNIT ai mai menţinut legăturile cu L. PATRASCANU.

Răspuns:

Mă duceam să-l văd uneori acasă sau la Minister, deoarece menţineam relaţiile noastre de prietenie.

Cu ocazia acestei vizite discutam diferite chestiuni în legătură cu lucrurile pe care i-l rugasem să mi le facă.

Intrebare:

Arată ce ţi-a spus L. PATRASCANU despre întâlnirea lui cu MAX AUSNIT?

Răspuns:

După întoarcerea lui L. PATRASCANU dela conferenţa

./.

ss/G. STEINBERG

tratatului de pace dela Paris, care s'a petrecut în August 1946, ducându-mă la L.PATRASCANU pentru a vedea dacă mi-a adus un trenci pe care-l rugasem să mi-l cumpere înainte de a pleca la Paris întrebându-l dacă văzuse pe MAX AUSNIT, acesta mi-a răspuns "Da, era cu FRANASOVICI". Această convorbire a avut loc la PATRASCANU acasă în birou.

Prezentul proces-verbal de interogatoriu după ce l'am citit cuvânt cu cuvânt şi corespunde întocmai cu cele declarate de mine îl susţin şi semnez.

Semnătura:
ss/G.STEINBERG

Anchetator:
Căpitan de Securitate:
Weiss Ludovic

A

297 297

~~34~~

Declarație

Subsemnatul Arnold Laureanu, domiciliat în București, Str. Roma Nr 36, prin prezenta declar următoarele:

Cunosc pe D. Guță Steinberg dela angajarea sa la Societate. A fost angajat la început la Contenciosul Societății T.V.C. apoi a fost avansat treptat, iar în ultimul timp era Directorul administrativ și al Personalului. În ultimul timp știu că domicilia în Str. Vasile Lascar N: 23.

Dela D. Guță Steinberg am aflat că el a făcut legătura între D. Max Ausnit și D. L. Pătrășcanu, înainte de 23 August 1944 la Societatea T.V.C. în biroul Dlui Ausnit.– După 23 August 1944, D. Guță Steinberg mi-a spus că a mai aranjat aproximativ 2 întâlniri la Guță Steinberg, acasă.– Întâlnirile aranjate acasă la Guță Steinberg acasă au fost cam prin anul 1945, după câte îmi amintesc de cele spuse de D. Steinberg.–

București, 24 Februarie 1950

Laureanu Arnold

298 298

Declarație.

Subsemnatul Roșu Constantin, cu ultimul domiciliu în București str. C.A. Rosetti 14, prin prezenta declar următoarele:

Cunosc pe Dr. Guță Steinberg din anul 1935. L'am cunoscut la Societatea Titan, Nadrag Calan ca avocat în contenciosul acestei societăți. Înainte de plecarea mea dela Societate el ocupa funcția de director al Personalului la Societate.–

Este căsătorit cu Dra Leonia Voluntaru dela Teatrul Național. Locuește în str. Vasile Lascăr Nr. 23. Este de statură mijlocie și brunet, barba și mustățile rase.–

Aceasta este declarația mea pe care o dau, susțin și semnez cu mână proprie nesilit de nimeni.–

București 24 februarie 1950

Const. Roșu

Prezenta copie este identică 299
cu originalul.-
Lt.Col.de Securitate, [signature]
299

PROCES VERBAL DE CONFRUNTARE

Incheiat astăzi 31 Iulie 1951

Noi, Colonel de Securitate, DULGHERU MISU, asistat de Lt.Col.de Securitate SOLTUTIU IOAN, Maior de Securitate DUMITRESCU NICOLAE şi Lt.Maj.de Securitate VANATORU VICTOR.-

Constatând unele nepotriviri între declaraţiile reţinutului LUCRETIU PATRASCANU şi ale numitului GUTA STEINBERG, am procedat la confruntarea susnumiţilor după cum urmează :

GUTA STEINBERG

Intrebare :
Cunoaşteţi persoana care vă este prezentată aci ?

Răspuns :
Da, îl cunosc, este LUCRETIU PATRASCANU.-

ss/. G.STEINBERG

GUTA STEINBERG

Intrebare :
Aţi avut vreun diferend sau vreun conflict vreodată?

Răspuns :
Nu.-

ss/. G.STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :
Cunoaşteţi persoana care vă este prezentată ?

Răspuns :
Da, îl cunosc, este GABRIEL STEINBERG, căruia îi mai spune şi GUTA STEINBERG.-

ss/. L.PATRASCANU

./.

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Aţi avut vreo duşmănie sau vreun conflict vreodată ?

Răspuns :

Nu , niciodată.-

ss/. L.PATRASCANU

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Ce întâlniri aţi mijlocit între LUCRETIU PATRASCANU şi AUSNIT ?

Răspuns :

In 1942, a venit LUCRETIU PATRASCANU la TITAN-NADRAG-CALAN, unde eu funcţionam, să mă vadă.- Impresia mea era că a vrut să vadă cam în ce ape mă scald.- Adică dacă sunt tot de stânga.-

Din 1942 şi până în 1944 Martie sau Aprilie nu ne-am mai văzut.- In luna Martie sau Aprilie 1944, a venit la birou la mine la T.N.C. să mă vadă spunându-mi că vrea să-l vadă pe AUSNIT MAX.- M'am dus şi am comunicat lui AUSNIT,în timpul acesta LUCRETIU PATRASCANU rămânând în biroul meu.- AUSNIT a fost de acord să-l primească iar eu l-am dus pe LUCRETIU PATRASCANU în biroul lui AUSNIT.- După ce l-am introdus,eu m'am retras.- PATRASCANU a rămas la AUSNIT în jurul a 20 minute.- Eşind dela AUSNIT, PATRASCANU a trecut prin biroul meu,mi-a spus la revedere şi a plecat.-După vre-o săptămână sau două, a venit din nou la biroul meu.- Am stat de vorbă cu dânsul şi spunându-mi că întâlnirile la mine la birou nu sunt indicate pentrucă era forfoteală prea multă,lumea venea, pleca şi mi-a spus dacă s'ar putea să ne întâlnim în altă parte, căzând de acord să se întâlnească la mine acasă.-

Am comunicat aceasta lui AUSNIT şi el a fost de acord ca să ne întâlnim la mine, a stabilit o zi,după care am primit un telefon dela PATRASCANU, fixând ziua şi ora întâlnirii,precizez că ora era fixată în jurul orei 8,30 - 9 seara.-

In ziua şi ora stabilită venea PATRASCANU întâi lua liftul până la etajul 7, iar de acolo până la etajul 8 urca pe scări.- După câteva minute venea şi AUSNIT folosind acelaş pro-

cedeu.-

Astfel de întâlniri au fost în număr de 3 sau 4 şi în general durau între o jumătate de oră şi trei sferturi de oră.- Precizez că întâlnirile de care vorbeam mai sus, se refer[ă] până la 23 August 1944.-

ss/.G.STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Confirmaţi cele arătate de GUTA STEINBERG ?

Răspuns :

Confirm numai în parte şi anume : In Martie sau Aprilie 1944, GUTA STEINBERG mi-a facilitat întâlnirea cu AUSNIT la T.N.C. în Str.Câmpineanu.-

Conversaţia cu AUSNIT nu a durat mai mult de 10 minut[e]

In ceeace priveşte cele 3-4 întâlniri, se raduce la una, care a avut loc la GABRIEL STEINBERG şi care a durat câtev[a] minute.-

Vizita din 1942 nu a avut loc pentrucă eu eram cu domiciliu obligatoriu.- Cred că confundă anii şi cred că a fost în 1943 şi nu în 1942.-

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Arătaţi în continuare întâlnirile mijlocite ?

Răspuns :

Precizez cu certitudine că în perioada arătată mai sus, au avut loc 3 sau 4 întâlniri şi adaug un amănunt că la două din aceste întâlniri, LUCRETIU PATRASCANU a mâncat ceva la mine, adică prima dată mi-a spus că îi este foame şi i-am pregătit eu ceva de mâncare, iar a doua oară pregătisem mai dinainte.

La una din aceste întâlniri, cred că ultima, PATRASCAN[U] venind mai devreme ca deobicei mi-a cerut dacă pot să-i fac rost de o maşină de scris.- Am pregătit maşina de scris la mine acasă şi LUCRETIU PATRASCANU mi-a dat un telefon întrebându-mă dacă poate veni, eu i-am spus că poate veni şi eu îl aştept.-

.//.

De data aceasta nu a mai avut întâlnire cu AUSNIT.- LUCRETIU PATRASCANU s'a aşezat la o măsuţă care nu era specială pentru maşina de scris şi a scris 15 până la 20 minute.- A scris cu copii pe hârtie foarte subţire, a făcut-o sul, a îndoit sului şi l-a lipit la capăt cu hârtie gumată.- M'a întrebat unde poate să ardă indigoul, am trecut în bucătăria care era alături, a aprins un chibrit şi a dat foc indigoului.-

Mi-a dat acel sul să îl transmit lui AUSNIT lucru ceeace eu am făcut.-

ss/. G. STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Confirmaţi cele arătate de GUTA STEINBERG ?

Răspuns :

Toată istoria biletului scris la maşină este inventată, deci nu este adevărat şi doresc să pun două întrebări şi anume :

1/. Când a avut loc această pretinsă întâlnire când am scris biletul.-

2/. Dacă GUTA STEINBERG ştie că ultima oară când afirmă dânsul eu mă aflam în cea mai strictă ilegalitate.-

ss/. L.PATRASCANU

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Ce aveţi de răspuns la întrebările puse de LUCRETIU PATRASCANU ?

Răspuns :

Cred că era la începutul lunei Iunie sau în orice caz cu maximum o săptămână înainte de fuga lui MAX AUSNIT în străinătate.-

Stiu că era în ilegalitate dar dacă era în strictă ilegalitate nu pot preciza, în orice caz lua toate măsurile de precauţiune.-

ss/.G.STEINBERG

GUTA STEINBERG :

Intrebare :

Ce alte întâlniri aţi mijlocit lui PATRASCANU din dis-

poziţia lui AUSNIT ?

Răspuns :

Intr'o zi înainte de fuga lui AUSNIT la Cairo, cu circa dou, trei săptămâni, AUSSCHNIT mi-a spus să-l însoţesc pe PATRASCANU la ALEXANDRU STEFANESCU acasă, dându-mi în acelaş timp şi adresa.-

PATRASCANU mi-a dat un telefon a doua zi, i-am spus că vreau să-l văd, a venit ca deobiceiu, i-am spus despre ce este vorba, că trebue să mergem la ALEXANDRU STEFANESCU.- L-am condus acolo, ne-a deschis un om de serviciu concomitent a apărut şi ALEXANDRU STEFANESCU care fusese probabil prevenit de AUSNIT în legătură cu sarcina noastră, era deci o chestiune aranjată.- După o şedere de câteva clipe, după introducerea lui PATRASCANU, am plecat.-

ss/. G. STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Confirmaţi cele afirmate de GUTA STEINBERG ?

Răspuns :

Nu ştiu ce a vorbit GUTA STEINBERG cu AUSNIT, dar GUTA STEINBERG m'a condus la ALEXANDRU STEFANESCU.-

Doresc să pun o întrebare şi anume : dacă GUTA STEINBERG m'a recomandat lui STEFANESCU ?

ss/. L.PATRASCANU

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Ce aveţi de răspuns la întrebarea pusă de LUCRETIU PATRASCANU ?

Răspuns :

In momentul când am intrat, fără să mă cunoască STEFANESCU, mi-a dat mâna spunându-mi bună seara D-le STEINBERG, i-a dat mâna lui PATRASCANU fără să mai aştepte ca eu să spun că este Dl.PATRASCANU şi fără ca eu să ştiu dacă îl cunoaşte sau nu pe PATRASCANU.-

ss/. G.STEINBERG

./.

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Cunoaşteţi vreo întâlnire între PATRASCANU şi AUSNIT în străinătate ?

Răspuns :

După încheerea tratatului de pace dela Paris, la o săptămână sau zece zile, m'am văzut cu PATRASCANU în Bucureşti.- L-am întrebat diverse chestiuni fără importanţă şi tot cu această ocazie l-am întrebat dacă l-a văzut şi pe AUSNIT.- Mi-a răspuns da, era cu FRANASOVICI.-

ss/. G. STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Confirmaţi cele afirmate de GUTA STEINBERG ?

Răspuns :

L-am zărit pe AUSNIT la recepţia dela Ambasada Română fără să fi schimbat nici un cuvânt cu dânsul.-

Nu-mi amintesc conversaţia pe care o arată GUTA STEINBERG, dar este posibil să-i fi spus că AUSNIT era la recepţia dela Ambasadă.-

ss/. L. PATRASCANU

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Cum se explică că fiind în relaţii bune cu AUSNIT, având cu el întâlniri în ilegalitate şi văzându-l la Paris nu aţi stat totuşi cu el de vorbă ?

Răspuns :

Intâlnirile şi conversaţiile mele cu AUSNIT au privit exclusiv participarea lui ca aderent al frontului antihitlerist şi au auvut ca obiectiv în principal ajutorul pe care s'a oferit să-l dea în lupta antifascistă.-

Cu AUSNIT nu am avut nici un fel de relaţii personale, fie prieteneşti, fie politice, fie comerciale, fie juridice şi de aceia nu am stat de vorbă cu dânsul la Ambasadă.-

ss/. L. PATRASCANU

GUTA STEINBERG

Intrebare :

In ce raporturi au fost LUCRETIU PATRASCANU cu MAX AUSNIT ?

Răspuns :

După părerea mea,în raporturi foarte bune, cu toate că se terminase încheerea frontului antihitlerist, totuşi PATRASCANU continua să-l vadă pe MAX AUSNIT.- Pot să precizez că AUSNIT fiind la Confederaţia Generală a Muncii în calitate de Preşedinte al U.G.I.R-ului pentru a discuta contractul colectiv într'o zi a venit la birou furios în urma unei şedinţe pe care a avut-o la C.G.M. şi a spus : Cu ăştia nu mă pot înţelege numai cu PATRASCANU mă pot înţelege, şi din acest lucru deduc că raporturile dintre aceştia erau mai strânse.-

ss/.G.STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Mai aveţi ceva de adăogat în legătură cu întrebările puse la această confruntare ?

Răspuns :

Da, mai am de pus o întrebare şi anume : De câte ori a venit GUTA STEINBERG la mine acasă şi la Minister după 23 August 1944, ca să insiste să aprob memoriul lui AUSNIT privind retrocedarea acţiunilor dela Reşiţa confiscate de ANTONESCU.-

ss/. L. PATRASCANU

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Ce aveţi de răspuns la întrebarea pusă de LUCRETIU PATRASCANU ?

Răspuns :

Am predat un memoriu şi actele care sprijineau memoriul şi chiar un bruion de decret şi mi-a promis că o să facă această lege trimiţând-o imediat spre studiu Comisiei Juridice dela Minister.-

./.

Cum apariţia acestei legi întârzia, am fost de câteva ori la LUCRETIU PATRASCANU şi de fiecare dată îmi spunea că da, se va face,aceasta până când problema nu mai prezenta interes, întrucât AUSNIT fusese scos dela Reşiţa.-

ss/. G.STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Dece nu vreţi să recunoaşteţi adevărul ?

Răspuns :

Recunosc tot ce este adevărat din declaraţiile lui GUTA STEINBERG, dar nu înţeleg să confirm nici un neadevăr spus de GUTA STEINBERG.-

ss/.L.PATRASCANU

GUTA STEINBERG :

Intrebare :

Ce vroiaţi să mai întrebaţi ?

Răspuns :

Doresc să ştiu în ce anume concret cons.ă neadevărul spus de mine ?

ss/. G. STEINBERG

LUCRETIU PATRASCANU

Intrebare :

Ce aveţi de răspuns la întrebarea pusă de GUTA STEINBERG ?

Răspuns :

1/. In ce priveşte toată istoria cu biletul scris la maşină.-

2/. A strânselor relaţii cu AUSNIT.-

3/. A vizitei din 1942.-

4/. A căderii desuietudine ale lui AUSNIT ca acţionar la Reşiţa, precum şi în toate celelalte puncte pe care nu le-am recunoscut mai sus.-

ss/. L. PATRASCANU

//

GUTA STEINBERG

Intrebare :

Ce aveţi de spus faţă de afirmaţiile făcute de PATRASCANU ?

Răspuns :

Singurul lucru care poate că a fost confundat de mine este anul 1942 sau începutul lui 1943,pentrucă ştiu că PATRASCANU mi-a spus că are domiciliu forţat la Poiana Ţapului şi deci mi-a spus că contează acolo.- In ce priveşte celelalte afirmaţiuni ale mele ca : chestiunea cu maşina de scris şi biletul, chestiunea relaţiilor prieteneşti cu MAX AUSNIT, cât şi chestiunea deblocării acţiunilor "ZBROIOVCKA" Societate din Cehoslovacia,sunt riguros exacte şi nu pot suferi nici o desminţire.-

ss/. G. STEINBERG

Drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal.-

ss/. M. DULGHERU
ss/. I. SOIMUTIU
ss/. N. DUMITRESCU
ss/. L. VANATORU

308 30 3?8 31

FISE PERSONALA

a numitului GUTA STEINBERG

Din declarația A, dată de ROSIN CONSTANTIN, în ziua de 3 Februarie 1950, rezultă că GUTA STEINBERG i-a spus lui ROSIN despre întâlnirile lui LUCRETIU PATRASCANU cu MAX AUSNIT la RADU XENOPOL acasă.-

Din declarația B din 2 Februarie 1950 a lui ROSIN CONSTANTIN, rezultă că cu ocazia debarcărei din Guvern și C. C. al P.C.R. a lui LUCRETIU PATRASCANU, ROSIN l-a găsit pe GUTA STEINBERG pe canapeaua din biurou, foarte deprimat.

In declarația A. din 24 Februarie 1950, dată de LAURIAN ARNOLD, acesta arată că GUTA STEINBERG i-a spus că el a făcut legătura între MAX AUSNIT și PATRASCANU, înainte de 23 August 1944,- la Soc.T.N.C. în biroul lui AUSNIT.-

Deasemeni i-a mai spus că după 23 Aug. 1944 a mai aranjat aproximativ 2 întâlniri la dânsul acasă.-

Date de identificare : GUTA STEINBERG, a fost avocat al Soc.Titan - Nadrag - Calan, iar apoi Director ad-tiv și al personalului.-

Este căsătorit cu D-na MARIA VOLUNTARU, artistă a Teatrului Național.

Domiciliază în Str.Vasile Lascăr Nr.23.

Este de statură mijlocie și brunet.-

Angajament

subsemnatul Gabriel Steinberg dom. în Buc. str. V. Lascar 23, îmi iau angajamentul să nu divulg, absolut nimănui asupra celor ce am fost întrebat decât organe special.

G. Steinberg

3 Martie 950